A Bereczki Máté Szakképző Iskola Emlékkönyve

1904-2004

KIADJA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

BAJA, 2004

Szerkesztette:

Bernschütz Sándor
Horváthné Hargitai Katalin

Az anyag összeállításában, számítógépes szerkesztésében közreműködtek:

Aukstikalnyté Rozsé
Horváthné Oberst Ágnes
Pálmainé Bertity Erika
Zagyva Tiborné

A borítót tervezte:

Fábián Viktória

A fényképeket készítette:

Aukstikalnyté Rozsé
Baráti György

Az emlékkönyv fejezeteit írták:

az iskola jelenlegi és volt tanárai, diákjai

Felelős kiadó:

Horváth László igazgató

Készült:

Nicopress Bt. 500 példányban

Köszöntő

100 éves a Bereczki Máté Szakképző Iskola. Mindannyian, akik részesei lehetünk e jubileumnak, szerencsések vagyunk, ugyanakkor felelősséggel is tartozunk elődeinknek és majdani utódainknak egyaránt.

Megtisztelő kötelességünk egy olyan könyv kiadása, mely emléket állít a centenáriumát ünneplő iskola minden volt dolgozójának, diákjának és hiteles forrást ad azoknak, akik e patinás iskola történetét szeretnék megismerni.

100 év hosszú idő. A két világháborút is megszenvedett ország gazdasági, társadalmi és iskolapolitikai történetének vetületét is kezébe veszi az olvasó, amikor fellapozza könyvünket. Jegyzőkönyvekben rögzített események és adatok szolgáltak hiteles forrásként az iskolatörténetet feltáró első fejezethez. Köszönet érte Bernschütz Sándornak, aki a további fejezetek írásában is részt vett és a szerkesztést is végezte. A tanár úr fáradhatatlan munkája nélkülözhetetlen volt e könyv kiadásához. Köszönöm kollegáim, volt tanáraink és diákjaink segítő, alkotó közreműködését, akik velünk együtt fontosnak tartották, hogy a személyes élmények, visszaemlékezések is helyt kapjanak. Ezekből az olvasó megismerheti az intézmény belső világát, szellemiségét, vállalt értékrendjét.

Kívánom, hogy e könyv olvasása szerezzen mindenkinek sok örömet és maradandó élményt.

Baja, 2004. március 1.

Horváth László
igazgató

A BAJAI BERECZKI MÁTÉ SZAKKÉPZŐ ISKOLA SZÁZ ÉVE

1904 - 2004

A képen az iskola kapuja, amelyen sok ezernyi diák nyitott be valóságosan és képletesen is az elmúlt száz év során. A kapu, amely körül - hol a maga javára, hol pedig a kárára - oly nagyot változott a táj**,** a világ**.**

S változott e kapu mögött az iskola is: története során volt kertmunkás iskola, középfokú kertészképző, szakmunkásképző, technikum, szakközépiskola.

Diákváró kapuja azonban eredeti**,** átvészelte az elmúlt századot, s reméljük, sokáig fogadja még a „mindig újakat".

Nem könnyű a dolga annak, aki az intézet százéves múltját kutatja. Az iskola teljes iratanyaga elveszett a II. világháborúban, s az azt követő források is hiányosak.

Az intézet történetét eddig két évkönyv tárgyalta: az 1979. és az 1994. évi kiadvány. Ezek ugyan nem ölelik át az iskola történetének az egészét, de egy-egy korszakának, a képzés egy-egy szeletének jellemző képét vázlatosan megrajzolják. Anyagukat felhasználtuk a munkánk során.

Ugyancsak felhasználtuk Németi Sándorné kéziratos szakdolgozatát, amely az 1970-es évekig tekinti át az iskola történetét. Nagy fájdalmunk, hogy ő már nem vehetett részt a centenáriumi évkönyv megírásában. Súlyos betegsége, 2004. január 14-én bekövetkezett halála megakadályozta ebben**.** Dolgozatát azonban átengedte kutatásainkhoz.

Neki, az évkönyvek szerzőinek, a bennünket képekkel, szóbeli visszaemlékezéssel és a másként segítőknek is köszönetet mondunk**.** Őszintén reméljük**,** hogy munkánk hozzájárul a centenáriumát ünneplő intézet múltjának teljesebb feltárásához.

A kertészképzés első negyedszázada Baján (1904 - 1926)

„Édes hasznokkal is szolgál a balsors” - állítja Shakespeare, s e gondolatával akár jellemezhetjük is a magyar kertészet és kertészképzés száz évvel ezelőtti állapotát .

A „balsors” a XIX. század utolsó negyedében jelentkező filoxéravész volt, amely hazánk szőlőterületének több mint a felét elpusztította.

A betegség ellen hosszú évekig csak a vesszőforgalmat és a telepítést korlátozó intézkedésekkel védekeztünk, s ez természetesen csak mérsékelt eredményt hozhatott. Ugyanakkor szerencsére kiderült, hogy a homoki szőlők védettek a fertőzéssel szemben, és ez a felismerés az alföldi szőlőkre irányította a figyelmet. Jelzi ezt, hogy egy 1897. évi FM-rendelet az Alföldi Szőlőtermelő Tájat is borvidéki rangra emelte. Mindez elősegítette az ország e részén is a jelentősebb szőlőtelepítést.

A szőlő- és gyümölcstermesztés iránt a mi vidékünkön is megnövekedett az érdeklődés: 1889-ben megalakult Baján a Gyümölcsészeti Egyesület, amely a gyümölcs- és szőlőtermesztés megkedveltetése mellett célul tűzte ki e növények nyers és feldolgozott állapotában való értékesítését s a mint kiterjedtebb piacok megteremtését mind a bel, mind a külföldi termelőkkel.

A szőlészet és borászat nagy gondjai, valamint a szőlőrekonstrukció feladata az eddiginél több és jobban képzett szakembert igényelt. A balsors „édes haszna” abban jelentkezett, hogy a kormányzat felismerte az alsó- és középfokú kertészképzés fontosságát, és miután biztosította az anyagi alapokat, több iskolát is létesített ez idő tájt az országban. Köztük a miénket is, miután az FM „elhatározta, hogy Baján állami kertmunkás iskolát és ezzel kapcsolatosan szőlőtelepet létesít”- olvasható a Bajai Közlöny 1899. évi 7. számában.

Az új iskola megszületésének körülményeiről, a mintatelepről Demuth Gyula néptanító, újságíró a Bajai Közlöny című hetilap 1904. február 28-i számában szakszerű pontossággal számolt be:

„A bajai királyi állami kertmunkás - iskola létesítése 1899-ben határoztatott el.

A várostól e célra átengedett 46 kat. holdnyi hepe-hupás homokterület talajegyengetési munkálatai még az 1899. év őszén vétettek folyamatba.

1901-ben készült el a telepen az első épület, mely akkor egyelőre a vezető lakásául szolgált.

1902-ben emelték a szép stílű főépületet az iskola, iroda és internátus befogadására.”

„1903-ban építették az intézet vezetőjének végleges lakásául a telep harmadik épületét.

A f. évre még két új épület emelése van elhatározva, mindkettő gazdasági célra: egyik a szeszpároló, másik pedig egy nagyszabású aszaló számára.

A telep 46 holdnyi területe 97 táblára van beosztva. Az épületeket 1700 négyszögöles díszkert veszi körül, homokra alkalmas díszfák-, díszcserjék- és tűlevelűekkel beültetve.

Az iskola főépülete

A főépület oldalnézetből

10 holdat foglal el maga a szőlő, melynek 12 bor- és 120 csemegefajtáját találjuk fel a 19 táblára osztott területen; azonkívül van 2 tábla amerikai anyaszőlőtelep. A szőlőültetés háromféle méreteit alkalmazzák itt. A gyöngébb növésű borfajták sor- és tőketávolsága 1-1 m.; a csemegefajokénak sortávolsága 1, tőketávolság pedig 1,20 m. (Ez a különféle célú és című kísérletek telepe is egyúttal.) Harmadik méret az 1 - 1,50 méternyi: ekeművelésre.

A *gyümölcsös* 7 táblára van beosztva. Képviselve vannak ezekben Bács megye területén nagyban tenyészteni ajánlott összes gyümölcsfajták, mint anyafák.

A *konyhakertbeli* különféle termények 4 táblában vannak csoportosítva. Nagy előnye a konyhakertnek, hogy annak öntözését kényelmes vízvezeték útján lehet végezni a 10 méter magas víztorony tartályából.

4 - 4 táblában van az amerikai *szőlőoltvány*- és európai *szőlőiskola*.

1 tábla a *bogyósgyümölcsök* gyökereztető és szaporító iskolája számára van fenntartva.

Almaféléknek 16 tábla, *csonthéjasoknak* pedig 12 tábla szolgál területül.

A *gazdasági* és *díszfák* 6 táblában vannak elhelyezve; míg a *törpetörzsűek* és *alakfák* 2 táblában foglalnak helyet.

A *fűztelep* 18 tábláján a fűzfa ötvenkét fajtájával találkozunk.

Állami kertmunkás-iskolánk területén - mint az már ezen néhány adatból is látható - feltaláljuk az okszerű kertészkedés-, szőlőművelés- és fatenyésztésnek minden elképzelhető módját és ágazatát, szépen elrendezett külön keretekben.”

A gyakorlóterület a víztoronnyal

Ugyancsak e cikkből értesülünk arról, hogy az iskolát évi 18-20000 korona költséggel kívánják működtetni. Hivatva van „nekünk bajaiaknak egyik legbecsesebb közintézményünkké válni és fejlődni, amelyre nemcsak méltán büszkék lehetünk, de működését saját javunkra is kihasználni bőséges alkalmunk lesz".

Az iskola ünnepélyes megnyitása 1904. február 21-én 10 órakor történt az intézet főépületének irodájában:

„Ott voltak: *Molnár* István ministeri osztálytanácsos, *Latinovits* Pál vármegyei főispán - mint a Bács megyei gazdasági egyesület elnöke, - *Schmausz* Endre főispán, dr. *Mikosevits* Kanut vármegyei főügyész, petői *Szutrély* Lipót kir. tanácsos, dr. *Hegedűs* Aladár polgármester, *Erdélyi* Gyula főjegyző, *Scheibner* Gyula rendőrkapitány, *Weisz* Nándor, *Szűts* Ferencz és *Meskó* László városi tanácsnokok, dr. *Klénáncz* György városi tiszti ügyész, *Lednitzky* Ipoly főgimn. h. igazgató, *Scherer* Sándor áll. képezdei igazgató, *Nádas* Sándor képezdei tanár, - úgyis mint a Bajai Gyümölcsészeti Egyesület elnöke, - dr. *Horváth* Jeromos főgimn., *Macskásy* Sándor, *Kiss* A. József és *Schwáb* János képezdei tanárok, dr. *Boross* József, dr. *Lemberger* Ármin, *Tatay* Péter, *Reich* Ignácz, *Rajkovits* Károly, *Piukovits* Antal és még többen.

Rudinai *Molnár* István kir. tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos - a kit a fölmívelésügyi minisztérium a helyb. áll. kertmunkás-iskola megnyitásával megbízott, - lendületes beszédben ismertette azt az irányelveket, melyek az államkormányt az itteni és az ittenihez hasonló intézetek létesítésében vezették és vezetik. Földmívelő állam lévén - úgymond - a földmívelésnek legjövedelmezőbb ágaira: a kertészetre és fatenyésztésre kell kiváló súlyt helyeznünk, különös gondot fordítanunk."

Nem véletlen, hogy az új kertészeti iskola megnyitásával Rudinai Molnár Istvánt bízta meg a miniszter. Ő dolgozta ki ugyanis a kertészeti szakoktatás országos tervét, majd 1894-ben fáradozása nyomán nyílt meg Budán a Kertészeti Tanintézet, melynek első igazgatója lett. Az általa vezetett intézményben szintén működött kertmunkásképző tanfolyam, s okkal feltételezhető, hogy ünnepi szavain túl gazdag tapasztalataival is segítette a bajai iskolát.

A megnyitót követően Hegedűs József, az iskola vezetője mutatta be a mintatelepet az előkelő társaságnak, és „szakavatott magyarázatokkal szolgált az okszerű kertművelés egyes ágaiban". A telepen tett séta után az iskola a Nemzeti Szállóban látta vendégül a megnyitó szűkebb közönségét.

A **Magyar Királyi Állami Kertmunkás Iskola** feladata és célja az volt, hogy az érdeklődőknek a szőlő- és gyümölcstermesztésben, a konyhakertészetben valamint a fatenyésztésben használható gyakorlati ismereteket nyújtson.

A felvételi kérelmeket október 31-ig fogadta az iskola. Csak azok kerülhettek a tanulók sorába – évenként tízen -, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, több éve kertészkedtek már, egészségesek és munkabírók voltak, s tudtak írni és olvasni. A jelentkezőknek feddhetetlenségüket erkölcsi bizonyítvánnyal kellett igazolniuk. A tanév január 15-től december 15-ig tartott. A diákok ez időre internátusi elhelyezést, élelmezést, valamint havi 12 korona

ellátmányt kaptak. A felvettek egyben az intézet munkásai is voltak. A hét két délutánján írás, olvasás és számolás óra volt Demuth Gyula néptanító vezetésével, míg a szakmai ismereteket **Hegedűs József** kertésztanító oktatta. Ő volt az iskola első vezetője is. A tanév végén vizsgát tartottak, majd az arra érdemes tanulók megkapták elbocsátási bizonyítványukat, amely tükrözte tantárgyi előmenetelüket, szorgalmuk és ügyességük mértékét, magaviseletüket.

Az egyéves képzési idő kevésnek bizonyult ahhoz, hogy az iskola a kertészet minden ágában kellő ismereteket nyújtson, ezért a minisztérium a tanfolyamot két évre bővítette. Erről dr. Tallián Béla földművelésügyi miniszter már 1904. december 10-én értesítette az iskola vezetőjét, s egyben utasította, hogy a változást idejében tegye közzé, „hogy a pályázók és szüleik erről miheztartás végett előre tudomást szerezhessenek”.
A kertmunkás iskola két éves tanfolyamként 1908-ig működött. Úgy tudjuk, hogy ez ideig harminc kertmunkás vizsgázott az intézetben.

A **Magyar Királyi Kertészsegéd Iskola** 1908. február 1-jén nyitotta meg első osztályát. A képzési idő ebben az iskolatípusban is két év volt, de a kertmunkás iskolánál több elméleti ismerettel vértezte fel a tanulókat. A felvételi követelmények a kertmunkás iskoláéhoz voltak hasonlóak, ám a felvétel felső korhatárát a 26. évben határozták meg. Úgy tűnik, hogy a felvett tanulókkal szerződést kötött az iskola, amelyben gondosan rögzítették a két fél kötelességeit és jogait.

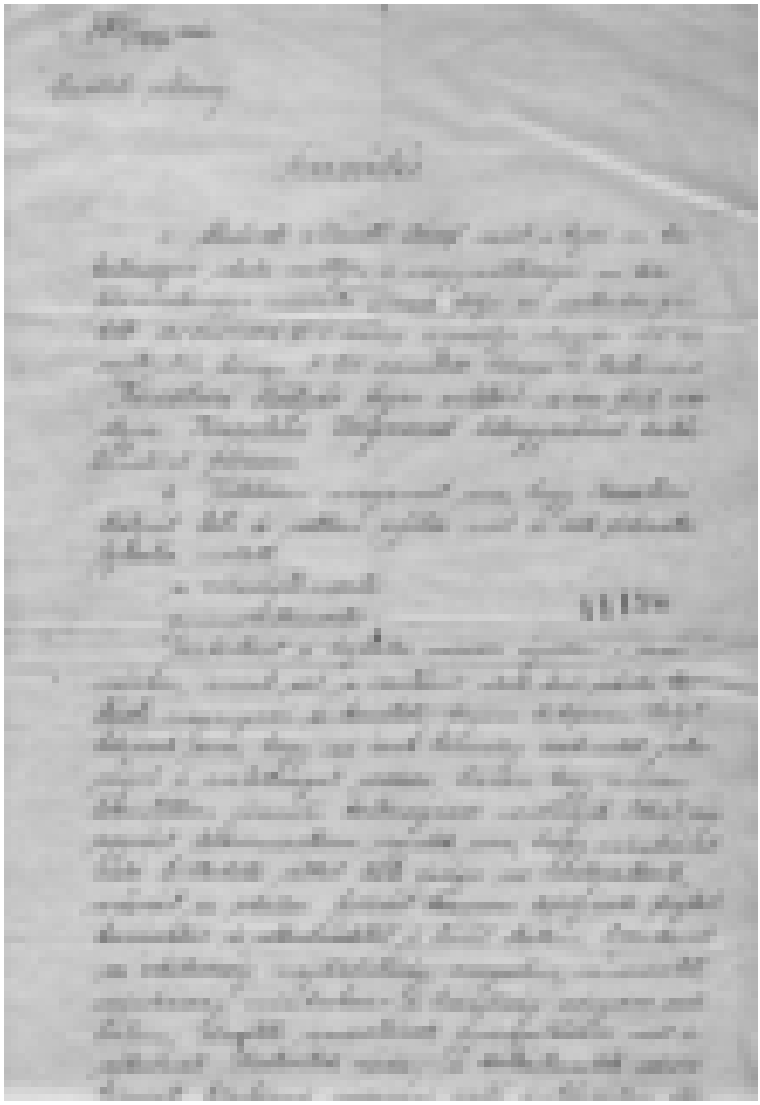

Egy 1916. szeptember hó 15-én kelt szerződés többek között az iskola nevelési törekvései szempontjából is érdekes és tanulságos:

„1. Alulírott Németh József, mint a bajai m. kir. kertészsegéd iskola vezetője, a nagyméltóságú m.kir.földmívelésügyi miniszter úrnak folyó évi szeptember 7-én kelt 125945/ 1916. XI - 1 számú engedélye alapján 1915. évi szeptember hónap 1-től számított három év tartamára Kereszturi Mátyás bajai születésű 15 éves fiút, édes atyja Kereszturi Zsigmond beleegyezésével kertész tanulóul felveszem.

2. Kötelezem magamat arra, hogy Kereszturi Mátyást testi és szellemi erejéhez mért és ezek fokozatos fejlesztése mellett a zöldségtermesztés, gyümölcs-termesztés, díszkertészet és hajtatás minden ágában és azon mérvben, amint azt a

vezetésem alatt lévő iskola kertészete megengedi és követeli, fogom kiképezni. Súlyt helyezek arra, hogy ne csak kizárólag szakmabeli jártasságot szerezzen, hanem hogy minden tekintetben jóravaló kertészsegéddé nevelődjék.

Tehát míg egyrészt lelkiismeretesen ügyelek arra, hogy munkával való túlterhelés által testi épsége ne veszélyeztessék, másrészt az erkölcsi fejlődést károsan befolyásoló foglalkozásoktól és alkalmaktól is távol tartom. Ezen kívül az erkölcsösség, megbízhatóság, szorgalom, rendszeretet, munkásság, munkakedv és hazafiság erényeire szoktatom; elméleti ismereteinek gyarapítása időt és alkalmat biztosítok részére; a kertésztanulók részére kiadott kézikönyv nyomán való önképzésben elősegítem, vasár és ünnepnaponként az istentiszteleten való részvevését biztosítom, hacsak elhatározó fontosságú akadályok föl nem merülnek. Gondot fordítok arra is, hogy a rajzolás alapismereteit a vezetésem alatt lévő iskolában elsajátítsa."

A szerződés 3. pontjában arról szól az igazgató, hogy „mindaddig, amíg a kertészsegéd iskola közellátásában nem részesíthetem, lakást, fűtést, világítást nem adhatok, ellátás és esetleges gyógykezelés fejében 60 azaz Hatvan koronát fogok havonkint szabályszerű bélyeges nyugta ellenében a kertészsegéd iskola pénztárából a fiú részére kifizetni."

A szerződésben foglaltakat egyik fél sem tudta betartani: Kereszturi Mátyás 1917 márciusában katonai szolgálatra vonult be**,** „iskolánkból távozott". Mindezt Diera Benő igazgatónak a szerződésre írt megjegyzéséből tudjuk.

Az iskolába felvettek kötelesek voltak magukkal hozni egy téli és egy nyári munkaruhát, kimenőöltözéket, 6 darab inget és alsónadrágot, fél tucat zsebkendőt, törölközőt és harisnyát, valamint 1-1 pár cipőt és csizmát.

A tanulók ellátása ingyenes volt, viszont havi 15 korona ellátmányt kaptak felszerelésük - kézifűrész, metszőolló stb.- beszerzésére.

A képzés célja tehát az volt, hogy megbízható ismeretekkel rendelkező, munkaszerető, erkölcsös kertészsegédeket, szakmunkásokat bocsássanak ki az iskolából. Az alaptantárgyakon kívül - olvasás, helyesírás, fogalmazás, számtan, mértan, földmérés és rajzolás, talaj- és trágyaismeret – a gyümölcstermesztés, a szőlőművelés, a zöldségtermesztés, a díszkertészet, valamint a méhészet szaktárgyakból is nyújtott elméleti és gyakorlati ismereteket. Ezeket a szaktárgyakat osztályozták is, miként értékelték a tanuló magaviseletét, megbízhatóságát és szorgalmát is.

A szerencsés véletlen folytán 1909-ből fennmaradt Konrád Gyula II. éves tanulónak kötetnyi kézírásos jegyzete. Az első oldalon maga a tanuló közli, hogy a növénytan anyagát Szlávik Endre áll. kertésztanító előadása nyomán állította össze. A 142 oldalas növénytan jegyzet felöleli a sejttan és a szövettan általános ismereteit, szól a gyökérszövetekről, a gyökérzetről, a szárról, a levelekről, a virágokról, a magról, a virágzatról, az anyagcseréről, a növényi légzésről, a növekedésről és a növények szaporodásáról; a rendszertan fogalmáról és feladatáról.

A növénytannal azonos kötetbe foglalt 225 oldalas Talaj és trágyaismeret című jegyzet ugyancsak alapos és részletes ismereteket taglal: a talaj jellemzőin,

fajtáin kívül tárgyalja a talajjavítás, a talajmívelés módjait, munkálatait, az öntözés lehetőségeit és módját. A trágyaismeretre külön 67 oldalt szánt a szerző. Nem feledkezett meg annak közlésétől sem, hogy e tárgy anyagát Németh József úr, állami főkertész előadása nyomán állította össze.

Két évvel később, 1911-ben Urbantsek József II. éves segédtanuló másolta le Németh József főkertész kéziratát. Ez a 238 oldalas jegyzet sok szép rajz és ábra kíséretében a gyümölcstermesztési ismereteket taglalja. Átvészelte az elmúlt századot egy, a díszkertészetről szóló 200 oldalas kézirat is. A címoldala hiányzik, az írás alapján azonban feltételezhető, hogy ez is Urbantsek József alkotása.

Ezek a jegyzetek azt igazolják, hogy a kertészsegéd iskola tanárai - **Németh József** igazgató, állami főkertész, Ferenczi Endre, Fusch János, Korponay Gyula, Ripka Lajos, Szlávik Endre állami kertészek - igényes tananyagot oktattak tanulóiknak. Jegyzeteiket másolatban tankönyv helyett használták a diákok, s az azokban foglaltakat a tanárok feltehetően számon is kérték tőlük.

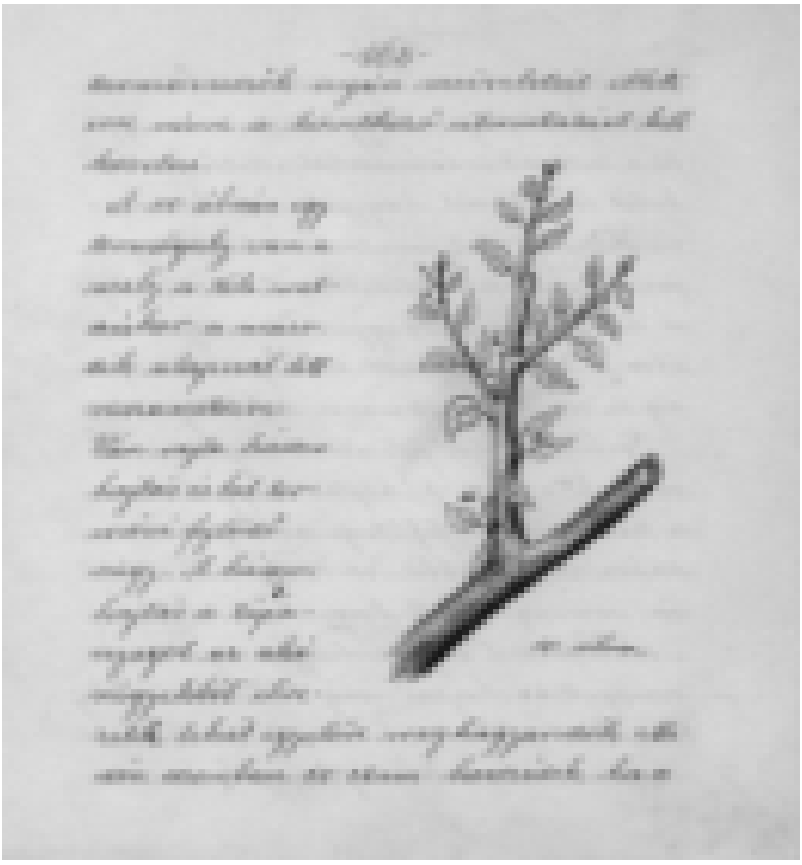

Egy oldal a tanuló jegyzetéből

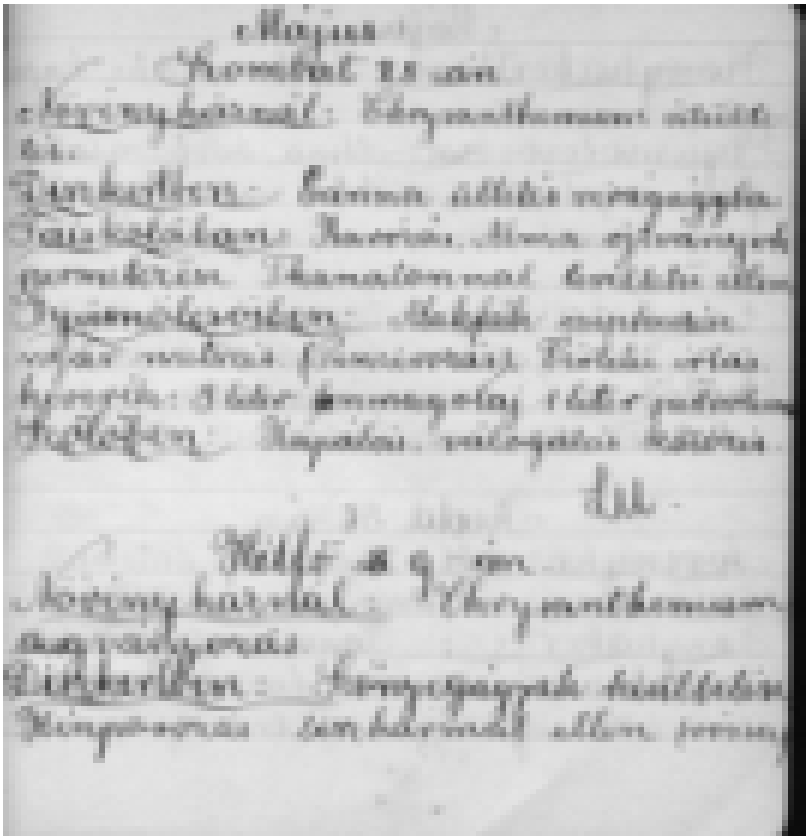

Munkanapló 1910-ből

A tanulók az internátus lakói voltak. Nyáron 4 órakor, télen 5-kor ébresztették őket, a takarodó pedig 10, illetve télen 9 órakor volt. A közbülső idő jelentős részében dolgoztak gyakorlókertben, az üvegházakban. A kitűzött feladatot szorgalmasan és szakszerű pontossággal kellett elvégezniük. Az igazgató az esti órákban a gyakorlatvezető kertészekkel együtt értékelte a tanulók munkáját, s ekkor tűzték ki a következő napi teendőket is. Az elvégzett munkákról a diákok naplót vezettek. Az elméleti oktatás a téli hónapokra szorítkozott, a tavaszi és őszi dologidőben szünetelt.

Az iskolát szigorú fegyelem jellemezte. Az igazgató az esetleges büntetés mértékéről maga döntött: ez lehetett feddés, kártérítés, kizárás. Fellebbezni csak a földmívelésügyi miniszterhez lehetett.

A Magyar Királyi Kertészsegéd Iskola 1916. december 31-én bezárta kapuit. Fennállása alatt 69 kertészsegéd szerzett bizonyítványt a falai között.
Annak, hogy az iskola 1916 végén beszüntette működését a legfőbb oka az első világháború okozta nehéz gazdasági helyzet volt. A tanulók száma oly mértékben megfogyott, hogy gyakorlatilag nem volt kit oktatni.

Az intézet helyzete tovább súlyosbodott a város szerb megszállása idején (1918. november 13-a és 1921. augusztus 19-e között), amikor bútorzata és egyéb ingóságai eltüntek. 1922-ben kölcsönbe kapott felszereléssel megindult ugyan a termelés a gyakorló területen, az elméleti képzés azonban csak 1926-ban kezdődött újra az iskola középfokú kertészképzővé történő átalakításával.

A Magyar Királyi Kertészképző Iskola (1926 - 1944)

A Magyar Királyi Kertészképző Iskola új korszakot nyitott a kertész szakképzés történetében.

Rapcsányi Jakab Baja és Bács-Bodrog vármegye községei című művében az alábbi leírást adta az iskoláról 1934-ben: ”A középfokú kertészeti iskola jellegét 1926-ban a kertészeti szakoktatás szükségszerű átszervezésével kapta meg, mely után az iskolába legalább négy középiskolát végzett növendékek vehetők fel négy évi gyakorlati és elméleti szakképzésre. A szakképzés a földmívelésügyi miniszter által megállapított és jóváhagyott tanulási-, rend- és fegyelmi szabályzat szerint történik. A középfokú kertészképző iskolára átszervezésnek nehéz, de annál szebb munkáját Diera Benő, az iskola jelenlegi igazgatója, M. Kir. Kertészeti főfelügyelő végezte. Az átszervezés előkészítésében és nehéz munkájában jelentős segítségére voltak Zatykó Ferenc és Lakovsek Antal M. Kir. Kertészeti intézők, az iskolához beosztott szaktisztviselők.

Az új köntösbe öltöztetett iskola, a jelen kor minden kívánalmának megfelelőleg, hasonló intézményeinkhez viszonyítva is kiváló. A kivétel nélkül bentlakó gyakornokok, illetve tanulók internátusa, a tantermek, munkatermek, gyakorlótelepe, a technika vívmányának, a kor színvonalán álló, minden szükséges kellékével felszerelt. Demonstratív eszközei, felszerelése, a több ezer kötetből álló könyvtára igen nagy segítségére van az elméleti és gyakorlati oktatásnak egyaránt.

Az elméleti szakoktatást az Igazgatón kívül a beosztott szaktisztviselők végzik, akik a gyakorlati képzés vezetését is ellátják. Az alapvető tantárgyak tanítását bejáró középiskolai szaktanárok nyújtják. A tanítás a gyakorlati kiképzéssel szorosan összefügg. A tanulók rend-, és fegyelemre nevelését, a katonai és sportszerű kiképzés biztosítja. Ezt a célt szolgálja az iskola parkjában berendezett és minden ilyen irányú kellékkel felszerelt sportpálya.

Az iskola gyakorlótelepe 42 kath. hold. A gyakorlótelepen az üzemek természetéhez mérten, táblánként csoportosítva, külön-külön van berendezve a gyümölcstermesztési, szőlőművelési, zöldségtermesztési, a dísznövénytermesztési és mezőgazdasági üzem. Az egyes üzemekben folyik az előre meghatározott rendszer szerint, felváltva a tanulók gyakorlati foglalkoztatása. Mindegyik üzemben a munkavégzéshez szükséges különleges gépek és eszközök, valamint műépítmények vannak elhelyezve. Így a gyümölcstermesztési üzemnél a változatos alakra nevelt törpegyümölcsfák váztartói, a szőlőművelési üzemnél különböző karózási és sodronyművelési felszerelés. A zöldségtermesztés üzemnél motorikus erőre berendezett vízemelőművek, a dísznövénytenyésztés üzemnél hatalmas méretű fa-, vas-, és betonvázas, trópusi és szubtrópusi növények szaporítására és

tenyésztésére szükséges műépítmények. A dísznövénytenyésztési üzemmel szorosan összefügg s a tanítás demonstrálását szolgálja, az épületek körül fekvő kiváló ízléssel elrendezett park, mely sok ezernyi örökzöld, virágzó fájával, cserjéjével és évelő virágjaival szinte fogva tartja a szemlélőt. A szakképzettséget kimélyítő kertészeti-ipari munkálatokat is végeznek a növendékek, így: a virágkötészeti, díszítési, tervezési, konzerválási, méhészeti és egyéb háziipari munkákat.

Az intézet itt felsorolt széleskörű munkásságát még fokozza az iskola telepén berendezett első osztályú meteorológiai állomás, melynek megfigyeléseit, illetve észleléseit naponta kétszer táviratilag is közlik a budapesti központtal. Az észleléseket az iskola növendékei végzik felügyelet mellett; a meteorológia és klimatológia, mint a kertészettel szorosan egybekapcsolódó tantárgy, a tananyagba is fel van véve."

A szerző tömör és szemléletes leírása meggyőzően igazolja, hogy iskola olyan időszaka volt ez, amikor a tárgyi feltételek, de mindenekelőtt a tantestület szellemi ereje, magas szakmai képzettsége lehetővé tette, hogy az oktatás a gyakorlati termelés előtt járjon, s így új és modern ismeretekkel vértezze fel növendékeit. E közel két évtized minden bizonnyal az intézet történetének egyik kiemelkedő korszaka volt.

A meteorológiai állomás

Amikor a szerző „új köntösbe öltöztetett” iskoláról beszél, arra céloz, hogy 1928-ban emeletet kapott az addig földszintes központi épület, s ezáltal az iskola négy tanteremmel bővült. Így már jobban kiszolgálhatta a növekvő létszámú tanulóifjúságot, az oktatás és nevelés igényeit.

Az iskola megújult épülete

Az intézet bővítésében, az oktatás reformjában elévülhetetlen érdemei voltak tehát **Diera Benő** magyar királyi kertészeti főfelügyelőnek, az iskola akkori igazgatójának. Hosszú ideig - 1917-től 1938-ig - vezette az iskolát, személyisége sokban meghatározta annak arculatát.

A Bácskai fejek című 1928-as helyi kiadványból ismerjük bajai éveit megelőző gazdag életútját: 21 éves elmúlt, amikor 1897-ben befejezte az Állami Kertészeti Tanintézetben felsőfokú tanulmányait. Még ugyanebben az évben megszervezte Lőcsén az ország első kertmunkás iskoláját. A következő évben a tordai kertmunkás intézethez kapott beosztást. 1904-ben Somogyszentimrére, az ottani földmíves iskolához helyezték át mint a kertészeti tárgyak előadóját és a kertészeti üzem vezetőjét. Majd a keszthelyi gazdasági akadémiánál teljesített szolgálatot.

Somogyszentimrei működése alatt Balatonkilitin - 28 kataszteri holdon - berendezte az ország első bolgár jellegű zöldségtelepét. Ezt a telepet Keszthelyről is irányította. 1911 és 1916 között a kecskeméti tanítónőképző és a földműves iskola kertészetét vezette, előadója volt a kertészeti szaktárgyaknak. A kecskeméti fiú és leány polgári iskola részére 4 kataszteri hold terjedelmű gyakorlókertet létesített. Ellátta az ottani állami faiskola vezetését is. Szegeden egy paprikanemesítő telepet hívott életre.

Amikor tehát közel 41 évesen iskolánk élére helyezték, már az alsó- és középfokú kertészeti oktatás gazdag tapasztalatait hozta magával. Az említett pályarajz így összegezi bajai tevékenységét: „1917 januárjában került Bajára az akkori kertészsegéd iskola élére, amelyet 1926-ban a mostani középfokú kertészeti iskolává fejlesztett, amely az ország egyetlen ilynemű intézete."

Míg személye maga volt az állandóság az iskolában, az általa vezetett tantestület tagjai eléggé gyakran változtak az 1930-as években. Desics József, Flóra Sándor, Gáspár János, Ludányi Antal azonban hosszabb ideig volt az intézet tanára. Az 1932 - 1933. évben végzett tanulók tablója - ez az iskola birtokában lévő legrégibb tabló - őrzi arcvonásaikat.

1932-1933-ban végzett tanulók tablója

Az iskola történetének talán ez volt az első olyan időszaka, amikor a tanárok és a diákok közös rendezvényeken vettek részt. 1932-ben farsangi kabarét rendezett az iskola Darányi Ignác köre, s ez alkalommal közös kép készült a tanárokról és a diákokról. Kirándultak és szüreteltek együtt, s ugyancsak közösen várták a Mikulást, s örültek az ajándékoknak. Az igazgató úr népszerű lehetett a diákok körében, mert őt is befogadta - nem érdemtelenül - a kopaszok bandája.

Farsangi kabaré 1932-ben

Az igazgató úr a kopaszok bandájában

Polgár Géza teniszbajnok 1931-ben

1931-ben készült az a kép, amely a városi középiskolás teniszbajnokot mutatja be. A fizikai munkához hozzászokott labdarúgók 1933-ban 4:0 arányban legyőzték a tanítóképző csapatát.

A győztes csapat

A gazdagnak tűnő diákélet mellett a legfontosabb feladat természetesen a tanulás volt. Az iskola elméleti és gyakorlati ismeretekkel jól felvértezett tanítványokat, képesített kertészeket bocsátott ki a falai közül. A diákoknak vizsgázniuk kellett dísznövénytenyésztés, a gyümölcstermesztés és szőlőmívelés, a zöldségtermesztés, a mezőgazdaságtan és állattenyésztés, a méhészet, a kerti termények feldolgozása, és a kertberendezéstan tantárgyakból. Ezekből - a kertberendezéstan kivételével - gyakorlati vizsgát is tettek. A tanárok mérték a tanulók szorgalmát a tanulásban és a gyakorlatban, s érdemjeggyel fejezték ki a gyakorlatban tanúsított megbízhatóságukat is.

Diera Benő igazgató és a tanári kar

A magyar kertészet jelesei közül ebben az iskolatípusban végzett 1931-ben **Filla Márton**, aki később az Agrárgazdasági Kutató Intézet tudományos munkatársa lett, 1932-ben pedig **Mészöly Gyula,** később a Magyar Tudományos Akadémia tagja, Kossuth-díjas tudós. Mindketten tanítottak is egykori iskolájukban.

A kertészképzősök végbizonyítványa

Az intézet egyik-másik évfolyama tanulmányai befejezésekor tréfás gyászjelentésben búcsúzott a diákélettől. Miután a tanulók átvették végbizonyítványukat, elhagyták alma materüket. Adataink szerint a kertész-képzőben 1928 és 1942 között 162 diák fejezte be tanulmányait.

DIÁKÉLETÜNK

Béke honalra!

Gyászjelentés 1938-ból

A fejlődő kertészeti termelés növekvő igényei sürgették az iskola továbbfejlesztését**,** az újabb reformokat. A döntő változás 1939-ben következett be. A minisztérium január 3-án kelt 152.591/1939.számú rendelete megszüntette a két év előgyakornoki időt, az oktatás időtartama azonban négy év maradt.

A földmívelésügyi miniszter megbízásából Dr. Csemez Károly miniszteri tanácsos 1939. szeptember hó 26-án hagyta jóvá „ A bajai m. kir. Kertészképző Iskola szervezeti szabályzatát”, amely a az iskola rend- és fegyelmi szabályzatával, valamint a a képesítő vizsgaszabályzattal kiegészítve a következő évben nyomtatásban is megjelent.

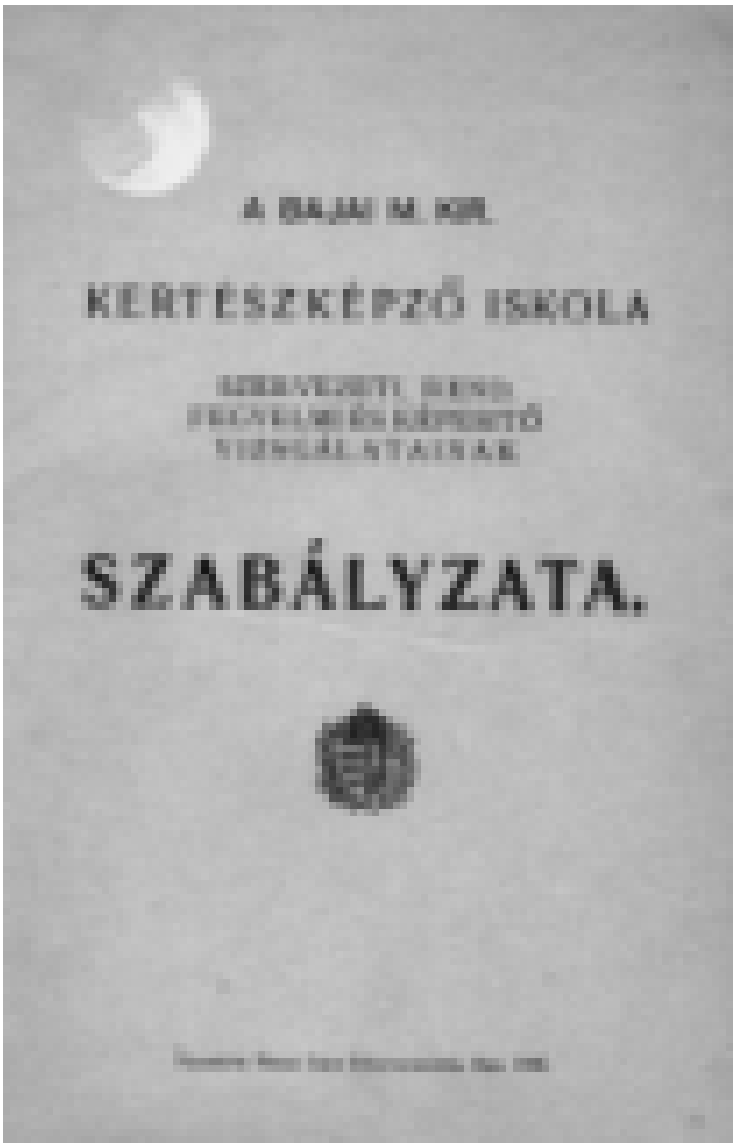
A BAJAI M. KIR.
KERTÉSZKÉPZŐ ISKOLA
SZERVEZETI ÉS
FEGYELMI ÉS KÉPESÍTŐ
VIZSGÁLATAINAK
SZABÁLYZATA.

A szabályzat szerint a kertészképző iskolába az a négy középiskolát, vagy a középiskolával egyenjogúsított intézetet végzett, legfeljebb 20 éves férfi vehető fel, akinek a felvételre való alkalmasságát az iskola igazgatósága megállapította. Érdekes, hogy a felvételről a felterjesztett iratok alapján még mindig a földmívelésügyi miniszter dönt.

A beiratkozott tanulók kétharmada a polgári iskola, egyharmada pedig a gimnázium IV. osztályából érkezett a kertészképzőbe. A szülők többsége, mintegy 50 %-a, iparos vagy alkalmazott; 29 %-a földműves, kertész, gazdálkodó; míg 21 százalékuk értelmiségi foglalkozású volt.

A kertészképző iskola „a kertészet minden ágában szakszerű elméleti és gyakorlati kiképzést” kívánt nyújtani. A tantárgyfelosztás is ezt a törekvést tükrözi.

A lényegében új tanterv sokban folytatója az előzőnek. Az ábrázoló és földmértan tárgy anyaga a mennyiségtan és mértan tantárgy tágabb keretei közt kap helyet, s ugyanez történik a kereskedelmi levelezéssel és könyvvitellel, amely a gazdasági, kereskedelmi és jogi ismeretekbe épül be. Önálló tantárgyként jelenik meg a gazdasági földrajz és a gazdasági kémia, az egészségtan és a levente gyakorlatok.

Az óraszámokat tekintve kiemelt szaktárgynak tekinthető a gyümölcstermesztés. A szőlőművelést csak ennek a tárgynak részeként oktatják. A kertészeti gyakorlatok az összes szaktárgy gyakorlati ismereteit magába foglalja ezentúl. Ezt a tantárgyat a délutáni órákban oktatták általában heti négy 4 alkalommal 4 - 4 órában az egyes osztályokban. A gyakorlat magas óraszáma nemcsak a hagyományoknak felelt meg, hanem azt is mutatja, hogy a tanulók munkaerőt is jelentettek a 43 holdas kertészeti telep számára. Erre utal a szervezeti szabályzat azon kitétele is, hogy a „fontosabb szakmunkák esetén az igazgató az elméleti órák helyett gyakorlati foglalkozást rendelhet el”. Igaz, kedvezőtlen időjárás alkalmával meg a gyakorlati oktatást helyettesítheti elméleti órákkal.

A tanév szeptember 4-én kezdődött és június 25-ig tartott. Az egyes tantárgyakból a tanév végén két tagú bizottság előtt vizsgát tettek a növendékek, s az ott elhangzott feleletet a végső érdemjegy megállapításakor figyelembe kellett venni. A tanévhez szorosan hozzátartozott az egy hónapos nyári összefüggő gyakorlat is. Csak ennek teljesítése után léphetett a tanuló felsőbb osztályba.

A középiskola négy osztályát sikeresen elvégző diák képesítő vizsgát tehetett. Képesítő vizsgálat célja „annak megállapítása, hogy a jelölt nemzeti műveltsége, értelmi foka, elméleti tudása, gyakorlati készsége és kertészeti szakismerete elég alapos-e arra, hogy az iskola céljának megfelelő munkakört töltsön be”.

Ennek megfelelően a vizsgálat három részből állt: írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgából. Az írásbeli vizsgán a jelöltnek három dolgozatot kellett írnia: egyet magyar nyelv és irodalomból, egyet a kertészeti üzemvezetés és üzemvitel, egyet pedig a kertészeti kultúra és növényvédelem köréből. Az írásbeli dolgozatok tételeit a szaktanárok javaslata alapján az igazgató terjesztette fel a minisztériumba az alábbiak szerint:

„a magyar nyelvi dolgozatok számára 6 tételt, ezek közül 2 irodalmi, 2 történelmi és 2 kertészeti tárgyú,

a kertészeti üzemvezetés és üzemvitel keretében a kereskedelmi számtan területeiről 3, a kertberendezéstan keretéből 2 és a kertészeti üzemszervezés keretében 2 tételt,

a kertészeti szakismeretek köréből 3 termesztési és 3 növényvédelmi tételt.”

A miniszter a felterjesztett tételek közül 2-2 tételt kijelölt, vagy azok helyett újakat tűzött ki.

Az írásbeli vizsgákat május 20-25 között három egymást követő napon tartották 5-5 órában. A jelöltnek 6 tárgyból kellett szóbeli vizsgát tennie: magyar nyelv és irodalomból, magyar történelemből, dísznövénytenyésztésből, gyümölcstermesztésből, zöldség-termesztésből, kertészeti üzemszervezés és üzemvitel tantárgyakból. A három szaktárgy vizsgaanyaga felölelte a hajtatási és a növényvédelmi ismereteket.

A gyakorlati vizsgák közvetlenül követték a szóbeli vizsgákat. Színhelye a gyakorlókert volt. Minden jelölt 5 feladatot kapott az elnöktől: egyet a dísznövénytenyésztés, egyet a gyümölcstermesztés, egyet a zöldségtermesztés, egyet a kerttervezés és egyet a védekezés köréből. Önállóan készültek fel, majd tárgyanként 30 percnél hosszabb feleletükben a munkálatok módozatát szóban is elmagyarázták és indokolták.

A jelöltek végleges érdemjegyét a vizsgálatok utáni értekezleten határozta meg a vizsgabizottság. Itt döntöttek a képesítő vizsga általános eredményéről is: kitüntetéssel, jelesen, jól képesített fokozat mellett képesített lett az a tanuló is, akinek osztályzata túlnyomó részben „kielégítő", de „nem kielégítő" érdemjegye nem volt. Aki ez utóbbit kapta teljesítményére - legfeljebb két tárgyból - az két hónap múlva javító képesítő vizsgára volt bocsátható.

A kertészképző iskola igényes tanterve, sok évtizedes hagyományokra épülő, ám folyamatosan megújuló, hatékony gyakorlati képzése, szigorú vizsgarendszere ellenére zárt iskola volt. Kész szakembereket bocsátott ki, de nem tette lehetővé azok felsőfokú intézetekben való továbbtanulását. Ezt az ellentmondást oldotta fel a minisztérium, amikor az 1942-43-as tanévtől kezdődően **Középfokú Kertészeti Tanintézetté** nyilvánította az iskolát. Az elméleti és gyakorlati tantárgyak tanterve, az oktatás rendszere alig változott, de a régi - új iskola által kiállított bizonyítvány már lehetővé tette, hogy tulajdonosaik felsőfokú intézetben folytassák tanulmányaikat. Ez a lehetőség 1943-tól megnyílt azok számára is, akik kertészképzős végbizonyítvánnyal rendelkeztek és a Középfokú Kertészeti Tanintézetben különbözeti vizsgát tettek.

Az 1943 júniusában képesítőző tanulók az 1939-ben elfogadott tanterv tananyagából vizsgáztak, képesítő tantárgyaik is megfeleltek az akkori képesítő vizsgaszabályzatban foglaltaknak, őket azonban már a Középfokú Kertészeti Tanintézet tanulóinak tekintették. Ez év júniusában 23 növendék tett képesítő vizsgát, életkoruk 18 és 33 év közé esett. Ez a nagy korbéli eltérés hagyományosnak tekinthető, más évfolyamoknál is megfigyelhető.

Ennek az 1943-as anyakönyvnek a 13. sorszáma alatt találjuk **Kozma Pál** „kitüntetéssel képesített" diák színjeles eredményét. Ő a későbbi tanszékvezető egyetemi tanár, állami díjas tudós, akadémikus.

1943. augusztus 5-i számában arról számolt be a Független Magyarság című helyi lap, hogy „három hetes tanfolyam nyílt meg a bajai középfokú kertészeti tanintézetben gazdasági és kertészeti szaktanárok részére".

A tanfolyamon - tudjuk meg - 38 gazdasági és kertész tanár vesz részt elsősorban az anyaországhoz visszacsatolt déli és keleti területekről. A tanfolyam vezetői Ludányi Antal, az iskola igazgatója, valamint Mirkó János dr., a kassai

gazdasági szaktanárképző intézet tanára. „Az a körülmény, hogy a földmívelésügyi miniszter a bajai középfokú kertésziskolában rendezi meg ezt a nagyfontosságú tanfolyamot kitüntetésszámba megy, mert hiszen a kertésziskola csak egy esztendő óta bír középfokú jelleggel és a kormányzat választása mégis más régi középfokú kertésziskolák helyett a legfiatalabb, a bajai kertésziskolára esett annak jól megalapozott régi jó hírneve miatt" - dicsér kissé bonyolult megfogalmazású szövegében a cikk írója. Itt van ezen a tanfolyamon Zatykó Ferenc tanulmányi felügyelő is, akiről tudjuk, hogy egykor a bajai iskola tanára volt.

Ez a tanfolyam az intézetre irányította a figyelmet, így nem véletlen, hogy a lap augusztus 7-i számában újra szó esik az iskoláról. Most a városi közigazgatási közgyűlésen felszólaló Losonczy György véleményét tolmácsolja az újság, aki szerint kárára van a környék gyümölcstermesztésének, hogy a fölmívelésügyi miniszter utasítására az iskola által termesztett csemetéket elviszik Felvidékre, ahol sem a talaj, sem a klíma nem felel meg számukra. Ugyanakkor a más tájakról idehozott facsemeték nem váltak be. A megoldás kézenfekvő: kérni kell a minisztert, hogy az itt tenyésztett csemetéket hagyják itt. Az ülésen részt vevő Diera Benő elmondta, hogy igazgatósága alatt utánajárt annak, hogy az itt tenyésztett csemetét Baján értékesítsék.

Az 1943-44-es tanév már a háború és a történelem közvetlen hullámverései között zajlott. Miniszteri rendeletre a tanév a szokásostól eltérően november 3-án kezdődött. Kivételt csak a falusi népiskolák, a főiskolák és az egyetemek jelentettek. Ekkor született meg a rádióiskola, amely naponta fél kilenctől tíz óráig sugárzott ismereteket és feladatokat a tanulóknak, tanácsokat a szülőknek. Erre azért került sor, mert az egyre gyakoribb légiriadók miatt a tanulókat nem kívánták az iskolában összegyűjteni.

Mindamellett 1943. szeptember 8-án tizenhárom jelölt képesítő vizsgát tett az iskolában. Valamennyien régebben végezték el a kertészképzőt, ennek megfelelően életkoruk is magasabb volt: 19 és 33 év közé esett.

Az iskolaév eseményeit nem ismerjük, ugyanis a háború alatt az intézet teljes irattára elveszett. Azt azonban tudjuk, hogy az egyre gyakoribb légiriadók, bombázások, a frontok közeledése miatt a vallás és közoktatási miniszter rendeletére (8850/1944.VKM) 1944. március 31-én a tanítást be kellett fejezni. Az iskolák a bizonyítványokat haladéktalanul kiadták, a képesítő vizsgákat pedig április hónapban tartották meg június helyett.

Iskolánk 1944. április 28-án vizsgáztatott 32 tanulót. Közülük 14-en április 15-én tettek különbözeti vizsgát az FM 284000/1943. számú rendelete alapján, mert ők még a kertészképzőben szerezetek bizonyítványt. A többiek 1944-ben már a középfokú iskolában fejezték be tanulmányaikat. A vizsga elnöke Diera Benő volt, jegyzője Suchy György, az igazgató aláírását **Ludányi / Lakovsek / Antal** adta. A bizottság igen nagy jóindulatát igazolja, hogy a szokásostól eltérően most mindössze egy tanuló kapott „nem megfelelő" érdemjegyet.

Szeptember 2-án ismét különbözeti vizsgát tartott az iskola, majd 9-én 17 jelölt tett képesítő vizsgát ismételten Diera Benő elnökletével. Közülük öten a bajai kertészképző, tizenketten a budapesti Kertészeti Tanintézet egykori tanulói voltak.

A budapestiek közül a legfiatalabb 37, a legidősebb 51 éves volt. Ezek az adatok egyrészt azt mutatják, hogy a már sokat bombázott Budapestről Bajára irányították vizsgázni a jelölteket, másrészt arra engednek következtetni, hogy a háborúba behívott fiatalabb korosztályt sietve pótolták az idősebb korú szakemberekkel. A vizsgán mindenki megfelelt.

Az iskola vizsgáztatott, de nem tanított ebben a szeptemberben. Csak október 2-án nyitotta meg az 1944-45-ös tanévet. Ezt a Ludányi Antal igazgató október 3-án jelentette a miniszternek. Rá egy hétre - október 10-én - viszont arra utasította telefonon a minisztérium az intézetet, hogy „a rendkívüli hadihelyzet következtében a tanítást azonnal szüntesse be".

1944. október 12-én - ugyancsak az FM utasítására - az iskola értékeit, fontosabb iratait Ludányi Antal igazgató vezetésével Szekszárdra, majd három hét múlva Szombathelyre, az ottani Kertmunkás Iskolába menekítették.

A szovjet hadsereg ezekben a napokban már közel került városunkhoz, majd október 19-éről 20-ára virradóan elfoglalta azt. Az iskola e napot követő sorsáról és helyzetéről már csak az 1945-ben keletkezett iratokban foglaltak adnak vázlatos képet.

Az újrakezdés évei (1945 - 1948)

1945. március 22-én készült a ma már történeti értékű első iskolai jegyzőkönyv a háború után. Mivel a benne foglaltak önmagukért beszélnek teljes terjedelmében közöljük:

„Jegyzőkönyv

a bajai m. kir. Középfokú Kertészeti Tanintézet tanári testületének 1945. március 22-én, az iskola folytatólagos működésének megindulásával kapcsolatos értekezletéről.

Elnök: Dr. Kovács Győző áll. keresk. középiskolai tanár, az iskola ideiglenes vezetője.

Jegyző: Békefi László áll. keresk. középiskolai tanár, óraadó.

Jelen vannak: Dr. Bácskai János okl. tanítóképző-intézeti tanár, városi polg. isk. tanár, Farkas Ferenc áll. keresk. középiskolai tanár, Dr. Rózsa István áll. keresk. középiskolai tanár, P. Damján Zachar ferencrendi szerzetes, hittanár, Patonai József szakaltiszt, az iskola megbízott telepvezetője.

Kimentette magát: Dalnoki Jenő áll. keresk. középiskolai tanár, Desics József ny. áll. tanítóképző-intézeti tanár, Dr. Pataki Kálmán orvos, Palkó József kép. kertész, meghívott előadó.

1. Elnök üdvözli a megjelenteket, és az értekezletet megnyitja.

Ismertette az iskola újra való megnyitásának előzményeit. 1944. okt. 10-én a tanítás megszűnt. A rákövetkező héten az iskola igazgatója, intézői és néhány diákja elhagyta Baját. A vidéki tanulók hazautaztak. Az iskola előbb Szekszárdon, majd - hallomása alapján - Szombathelyen kapott szállást. Mivel Baján sem főhivatású, kebelbeli tanár, sem diák nem maradt / néhány bajai illetőségű

kivételével / az iskola folytatólagos működése 1944. október 31-én sem történt meg, amikor pedig már valamennyi bajai középiskola megkezdte működését. 1944. dec. 19-én már valamennyi óraadó és több diák visszaérkezett Bajára, az elnök előterjesztette a kérést Baja város akkori polgármesterének az iskola megnyitását illetően. Az engedélyt akkor nem kapta meg. Az új polgármester, Dr. Surányi István 1945. február elején az érdekelt szülők és tanulók meg-megújuló kérésére is az iskola megnyitása céljából az orosz katonai városparancsnokkal érintkezésbe lépett. Ennek eredményeként a kertészeti tanintézet növendékei írásbeli kérelmet nyújtottak be, amelyet a városparancsnok kedvezően bírált el, és az iskola megnyitására az engedélyt 1945. március 21-én megadta.

Elnök a kérvénnyel jelentkezett a főigazgatói teendők ideiglenes ellátásával megbízott kir. Tanfelügyelőnél, aki az ideiglenes vezetést rábízta azzal, hogy a működés megkezdése után jelentse mind a Földművelésügyi Minisztériumnak, mind a tanker. kir. Főigazgató Úrnak, hogy az iskola működését megkezdette.

2. Ezek után a tantestület tagjainak és a tantárgyfelosztás és tanítási idő megállapítására került sor.

Dr. Kovács Győző ideig. vezető tanítja az üzemtant a III., IV. osztályban. Bácskai János növénytan I. mezőgazdaságtan II. III. IV. o. Békefi László magyar I. II. III. IV. o. P. Damján Zachar r. k. hittan I-IV. Dalnoki Jenő fizika és mennyiségtan I-IV. o. Farkas Ferenc földrajz I. II. kémia I. II. o. Pataky Kálmán egészségtan I.o. Patonai József gyümölcstermesztés II. III. IV. o. zöldségtermesztés III. IV.o. Dr. Rózsa István közgazdasági és jogi ismeretek III.o. A gyakorlatokat vezeti Patonai József iskola-telepvezető. A történelem tanítását Dr. Bácskai János szakképesítés hiányában nem vállalhatta, helyette az értekezlet Márton Imre tanítóképző intézeti tanár meghívását határozta el. Ugyancsak nincs szakelőadója még a dísznövénytermesztésnek sem, mert a városi főkertész nincs itthon, vitéz Hódy György és Palkó György okl. kertészek pedig részben más irányú elfoglaltságuk, részben betegségük miatt nem vállalhatták. Ennek ellátására Tumbász József képesített kertész meghívását határozta el az értekezlet. A gép- és eszköztant meg a kórtant a szakelőadók az egyes kultúrák tanításánál tárgyalják le. A kerttervezés és berendezés szakelőadójaként Mikli Ferenc rajztanárt kérjük fel.

Ezek után az értekezlet az egyes tárgyak és gyakorlat idejét és óraszámát állapította meg.

A tanítási idő naponta 10.50 perctől 13 óráig tart a Mészáros L.u. 14.sz. alatti és a Petőfi S. u. 55. szám alatti magánházban berendezett tanteremben. Az órák 40 percesek, s köztük 5 perces szünetet tartunk.

Hittan 1, Növénytan 2, Földrajz 2, Kémia 2, Magyar 2-2, Történet 2, Mennyiségtan 2-2, Fizika és éghajlattan 2, Egészségtan 1, Üzemtan 3, Közgazdasági és jogi ism. 2, Mezőgazdaságtan 2, Kertberendezés 2, Gyümölcs-termesztés 3, Zöldségtermesztés 2, Dísznövénytenyésztés 2 óraszámú. A gyakorlatok ideje heti 15 óra szombat kivételével du. 3 és 7 óra között elosztva. A gyakorlat az iskola telepén a megbízott telepvezető vezetése alatt történik

Az értekezlet a tandíj és az óraadók díjazása kérdésében határozott ezek után.

A tanintézet tanulói a gazdasági középiskolában fizetett tandíjjal azonos 108 pengő tandíjat fizetnek. Díjkezelő Békefi László keresk. középiskolai tanár, óraadó. A tandíj befizetése 3 részletben történik.

Egy tanítási óra díjazása 10,- pengő. Mivel erre az egyelőre csekély számú növendék /16 / tandíja nem nyújt fedezetet, az iskola gazdaságának bevételéből való kiegészítésre kérünk a Földművelésügyi Minisztertől engedélyt, vagy a bevételek beszállításának elrendelése estén ellátmányt.

Ezek után megbeszélte az értekezlet a tanulók jelentkezésével kapcsolatos eljárást, osztály-összevonást.

A beiratkozott tanulókból eddig jelentkezett I.o: 7, II. o: 5, III. o: 3, IV.o: 2 / 1 Szegeden van /. Az I+II. osztályt valamint a III+IV. osztályt egy osztállyá vonjuk össze, a történelem, hittan, gyümölcstermesztés, dísznövénytenyésztés és zöldségtermesztés és a mezőgazdaságtan I+IV. ill. II+IV osztályban szintén összevont.

Ezek után az elnök utal a más gazdasági középiskolában és minden iskolában már ismert, a rövid tanítási idővel kapcsolatos nevelő-oktató körülményekre, és kéri a rövid szorgalmi időben való lehető legeredményesebb munkát, hogy az iskolaév befejeztével jól végzett munkáról számolhassunk be.

Más tárgy nem volt, az értekezlet véget ért.

Kelt mint fent.”

Aláírások pecsét nélkül.

1945. március 12-i keltezéssel érkezett a Földművelésügyi Minisztériumból dr. Balogh Vilmos miniszteri osztályfőnök utasítása: „ Felhívom, hogy mielőbb tájékoztasson az intézmény épületeinek, élő és holt felszereléseinek, valamint kerti és gazdasági területeinek jelenlegi állapotáról, nemkülönben arról, az alkalmazottak közül kik tartózkodnak ott és kik dolgoznak a telepen.”

Az iskola ideiglenes vezetője - **dr. Kovács Győző**, kereskedelmi iskolai óraadó tanár - a minisztériumból érkezett levél hátoldalán fogalmazta meg válaszát:

„A bajai Középfokú Kert. Tanintézet jelenleg 32 tanulóval működik, s a tanítás menete mindaddig zavartalan is volt, míg a tanári kar kiegészítése révén a hiányzó tanárok száma nem követelt több tantermet. A helyzet ugyanis az, hogy jelenleg a bajai Kereskedelmi Középiskola részére lefoglalt magánlakásokban lévő szobák szolgálnak tantermekül. Miután a Tanintézet az említett Kereskedelmi Iskola jóvoltából csak mint vendég szerepel, igen kevés óraszám lehetséges. Ezzel szemben a Tanintézet összes épületeit egy orosz autójavító alakulat foglalta le és használja.”

Az ismertetett iratok azt igazolják, hogy a tanítás az említett magánlakásokban - Mészáros Lázár u. 14. és a Petőfi Sándor u. 55. számú házban - 1945. március 22-én kezdődött. Az 1945. május 5-én megtartott tantestületi értekezleten a megbízott igazgató arról számolt be, hogy „Wildmann Béla úr szívességéből a Petőfi S. u. 53. sz. alatt új tantermet kaptunk, amelyet a kereskedelmi középiskola padjaival rendeztünk be. Jelenleg tehát az elméleti

oktatás 3 helyen folyik: Mészáros L. u. 14. I., II. o., Petőfi S. u. 55. III. o. és Petőfi S. u. 53. III és IV. o. Ugyanott folyik heti 1 órában az orosz nyelv tanítása is az I - IV. o. tanulói számára".

Ezen az értekezleten az elnöki tisztséget ugyancsak *dr. Kovács Győző ideiglenes vezető* töltötte be. Ebben a minőségében az FM államtitkára május 12-i levelében erősítette meg, elfogadta tehát a kialakult helyzetet. Dr. Kovács Győző a bajai Kereskedelmi Középiskola tanára volt, iskolánkban óraadó tanárként a kertészeti üzemismeret tantárgyat tanította már több éve. A háború okozta nehézségek közepette, a város elszigetelt helyzetében is kötelességének érezte, hogy intézetünk tanulóiról gondoskodjék. A saját iskolája lehetőségeit, felszerelését, magánházi tantermeit osztotta meg velünk, segített a tantestület kialakításában, s a legnehezebb időben, minden bizonnyal testületi társai közös akaratából, irányította annak munkáját.

1945. június 11-én az államtitkár az igazgatói teendők alól elismerő szavak kíséretében mentette fel: „Tanár úrnak - az iskola megindításával kapcsolatban kifejtett buzgó szolgálataiért - köszönetemet nyilvánítom".

Ezen a kezdetek szempontjából oly fontos május 5-i értekezleten a következők voltak jelen: *Dr. Bácskai János*, a növénytan *Farkas Ferenc*, a kémia és a földrajz, *Dr. Rózsa István*, a gazdasági és jogi ismeretek, *Márton Imre*, a történelem, *Mikli Ferenc*, festőművész, a kertberendezés és a rajz szaktanára, *Patonay József*, az iskolatelep vezetője, *Pa Zachar Damján*, hitoktató, *Péterfi Jenő*, a gyümölcs- és dísznövénytermesztés tanára. Távol volt: *Dalnoki Jenő,* a matematika, *Békefi László*, a magyar nyelv és irodalom tanára és *Dr. Pataki Kálmán* iskolaorvos. Az értekezleten nem vett részt **Bessenyei Zoltán** kertészeti felügyelő, a zöldségtermesztés tanára, de tudjuk, hogy ekkor már visszatért az iskolához. Július 11-én az államtitkár majd őt bízza meg az igazgatói teendők ellátásával, egyben utasítja, hogy lássa el a mohácsi és a kiskunhalasi kertmunkás iskolák szakfelügyeletét is.

A megbízott igazgató értékelése szerint „Bessenyey Zoltán és Péterfi Jenő visszaérkezésével a legfontosabb tantárgyak avatott kezekbe kerültek. Addigi előadóinak: *Tumbász Lajos* okl. kertész, városgazda úrnak és *Patonay József*, iskolatelep-vezetőnek a dísznövénytenyésztés, gyümölcstermesztés és zöldségtermesztés előadóinak köszönetet mond".

Visszatekint 1944 októberére, s megállapítja, hogy az iskola vagyontárgyainak megmentésében az I. osztályú szakaltiszt (*Patonay Imre*), az iskolaszolga *(Szobi László*), valamint az iskola kocsisa „ serénykedtek, ami a telepen megvan, az ő érdemük, az irattári részleg és 80 - 100 db könyv megmentése *Müzler* I. és *Major* IV. o. tanuló érdeme". (Az említett tanulók teljes neve *Müzler Andor* és *Major István*. Mindketten 1927-ben születtek.)

A minisztérium a tanév utolsó tanítási napját augusztus 14-ére tette, az írásbeli vizsgákat pedig e hónap 14-16-a közé helyezte. Az igazgató kérte, hogy a VKM rendeletéhez igazodva július 14-én zárhassa a tanévet az iskola. Indoklásából képet kaphatunk az intézet és a diákság rendkívüli nehézségeiről:

„Az iskola tanulóinak, jelenleg 32, nagyobbik fele nem bajai, hanem az

ország legtávolabbi részéről jött ide, internátus nélkül nagy nehézségekkel küzdve tartják magukat idegen szálláson, s ezt az áldozatot július 14-ig is nehezen bírják. Patonay József iskolatelep-vezető ezek részére havonta némi zsír és burgonyajuttatással - hatósági áron - teszi lehetővé, hogy valami élelemhez jussanak. Most tervezzük Bessenyei Zoltán és Péterfi Jenő felügyelőkkel együtt azt, hogy legalább naponta egyszer, valamilyen módon, az iskola termelvényeinek felhasználásával meleg ételt adjunk nekik, mert havi 700,- pengőért sem kapnak magánháznál rendes ellátást. Az iskolaév váratlan meghosszabbítása többeket kétségbe ejtett."

Az FM engedett, a tanévzárást a tanulók szociális helyzetére való tekintettel előre hozta július 14-ére. Hozzájárult ahhoz is, hogy az iskola július 10-11-én képesítő vizsgát tartson 10 tanuló számára. Ez igazán nagy eredmény volt. A vizsgabizottság elnöke Diera Benő volt. Így ő is osztozott a tantestület tiszteletre méltó erőfeszítéseiben ebben a minden tekintetben rendkívüli 1944-1945-ös tanévben.

Az igazgató az 1945. évi december hó 3-án megtartott első negyedévi ellenőrző értekezleten arról számolhatott be, hogy az iskola épületei „november 28-án az orosz katonai igénybevétel alól teljesen felszabadultak, s azok kitisztítása, rendbehozatala máris megkezdődött."

Az iskolaépület „felszabadulása" nagy öröm, rendbehozatala azonban az akkori körülmények között nagy gond is volt. Az iskola épületét, felszereltségét ért károkról és veszteségekről egy ugyancsak decemberi jelentésből értesülünk:

„Mivel a tanintézet épületei kórház céljára is igénybe voltak véve, szükséges azok alapos fertőtlenítése. A megrongált falak, istállók, a lerombolt disznóólak kőműves munkával állítandók helyre. (Szükséges) a megrongálódott 19 ablakszerkezet kijavítása, valamint 12 ajtószerkezet pótlása. A háború alatt benzinraktárnak használt pince a 7 kh termőszőlő termésének elhelyezése végett helyreállítandó. Az iskola bútorzatát - ideiglenesen festetlen ülőpadokkal felszerelt ugyan - rövid időn belül feltétlenül ki kell cserélni. (Szükséges) az irodai bútorzat beszerzése: 1 írógép, három irodai szekrény, íróasztal, hat szék. Az internátus részére 40 db ágy, szekrény, ülőke, valamint 100 db ülőke és 12 db 8 személyes asztal az étkező számára. (Szükséges) a konyhai edényzet, konyhaszekrény (beszerzése). (Szükségesek) a különböző gazdasági eszközök, kocsik, ásók, kapák, gereblyék, öntözőkannák. (Szükséges) a növényházak helyreállítása."

Ez a felsorolás érzékelteti, hogy az iskola, az internátus, a konyha, a gyakorlótelep teljes felszereltsége elveszett, építményei megrongálódtak, hogy azok kijavítása és pótlása csak hosszú évek alatt, nagy nehézségek árán lehetséges.

A már említett december 3-i jegyzőkönyv arról tájékoztat, hogy az iskolában „jelenleg csak az I. és IV. évfolyam termeit fűtjük, de (az igazgató) a másik két évfolyam tantermében is felállíttatta a kályhákat, s amint csöveket sikerül szereznie, úgy - remélhetőleg még ezen a héten - ezeknek a termeknek a fűtése is megindul".

A háború után igen nagy gond volt a tanulók élelmezése. Több diákot azért kellett az igazgatónak hazaengednie, hogy élelmet hozzanak maguknak,

„mivel a postai csomagküldés bizonytalan”.

Az ideiglenesen megnyitott konyha felszerelése nagyon hiányos volt. *Komlósi László* élelmezésvezető tanár a következőket jelentette: az „élelem, amit a bennétkező ifjúság kap, mind minőségileg, mind mennyiségileg kielégítő. Húst természetesen, mivel ezt vásárolni nem lehet, nem kapnak, de ennek ellenére az étrend eléggé változatos. Új étellel bővült étrendünk, éspedig lekváros puliszkával. Ez az ifjúság igen hamar kedvelt vacsora ételévé vált. Jelenleg egytálételes ebédek vannak. Ha lehetőség lesz a régi konyhatűzhely felállítására, úgy természetesen minden nap kétfogásos ebédet kapnak a bennétkező tanulóink”.

Májusra kitakarították, kimeszeltették a régi konyhahelyiséget, visszakérték a kölcsönbe adott tűzhelyet. A kétfogásos ebédek ideje is elérkezett a tanév végére, amikor a konyha visszaköltözött régi helyére, a Gazdaképző Iskola pedig kisegítette a konyhánkat néhány nagyobb lábossal.

A nehézségekből a tanulók is bőségesen kivették tehát a részüket. Az 1945-46-os tanév beiratkozásakor 165 pengőt kellett befizetniük, majd évi 1000 pengő tandíjat 100 pengős havi részletekben. Ennél is nagyobb teher volt azonban számukra, hogy az élelmükről, használati tárgyaikról maguknak kellett gondoskodniuk:

„A hálóhelyet igénylő tanulók összecsukható ágyat, vagy ágypótlót - üres szalmazsákot -, ágyneműt hozzanak magukkal. Úti bőröndjeikben tarthatják legszükségesebb ruháikat, amíg megfelelő szekrényről nem tudunk gondoskodni. A tanulók élelmezésük biztosítására minden hó 5-ig a következő élelmiszereket kötelesek beszolgáltatni: 5 kg 00 liszt, 10 kg kenyérliszt, 1,1 kg dara, 1 kg zsír vagy olaj,15 dkg cukor vagy méz, 25 dkg só, 10 db tojás. Készpénzben havi 400 P-t kell fizetni. A tanulóknak 2 tányért, csészét poharat, evőeszközt kell magukkal hozniuk” - szólt a tanévnyitó utasítás. A későbbiekben a példátlan infláció miatt a befizetendő pénzösszeg emelkedett, a minisztérium pedig megnövelte a beszolgáltatandó élelmiszer mennyiségét.

Az internátus megnyitását és benépesítését a karácsonyi szünetet követően reméli a tantestület. Úgy látják, hogy a magánházaknál lakó vidéki tanulók helyzete egyre rosszabb, mert kevés kivételtől eltekintve fűtetlen szobákban laknak, ezért a többségük szívesen beköltözne a tanulóotthonba. A tanulóotthon vezetője, az iskola igazgatója, megerősíti, hogy az otthon bútorzata teljes egészében elveszett, de örömmel jelenti, hogy a „hálóteremben a téglából rakott kályha nagyon jól bevált”.

A tanulóotthon valóban benépesült a karácsonyi szünet után. A félévi értekezleten, 1946. február 11-én Saághy László, az internátus vezetője már arról számolt be, hogy 12 ágyat sikerült megcsináltatni, s így ennyi tanuló beköltözhetett a pavilon épületébe. Az internátus fejlődése nyomon követhető: május hó 3-án, a háromnegyedévi értekezlet időpontjában a két hálóteremben már 15 tanuló kapott helyet.

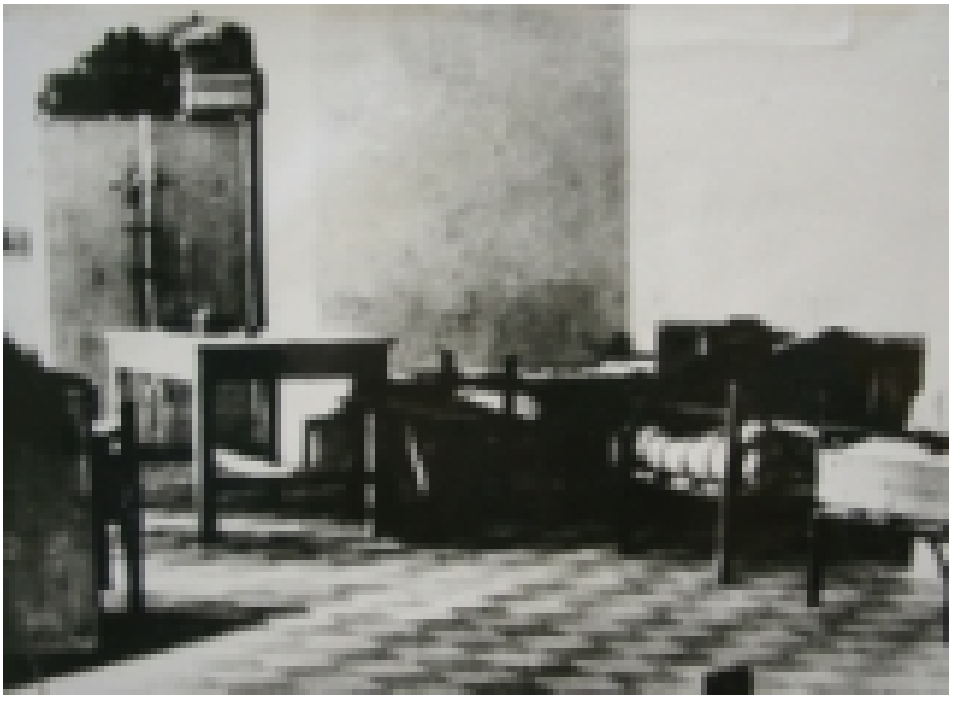

Az internátus épülete és egy hálóterem

Az iskola igyekezett a *gyakorlókertet* is rendbe tenni, megkezdeni a termelést. Az intézményhez ekkor közel 47 kataszteri hold földterület tartozott. Ebből nagyon munkaigényes volt a 11 hold zöldséges, a 7-7 hold gyümölcsös és szőlő, a 4 hold dísznövénypark.

1945-ben sem igavonó állatokkal, sem gépekkel nem rendelkezett az iskola. A munkaerőt elsősorban a gyakorlati foglalkozásokon résztvevő diákság jelentette. Jó példája ennek, hogy az igazgató december hó 5-én, 6-án és 7-én az elméleti órákat felfüggesztette, mert a tanulóknak szőlőt kellett e napokon szüretelniük.

Az egyes szaktárgyak tanárai - az iskola hagyományai szerint - felelősek voltak a megfelelő üzemegységért: Péterfi Jenő a dísznövényüzemért, Bessenyei Zoltán a zöldségtermesztési és gazdasági üzemrészért, Patonai Imre pedig a gyümölcsösért. Az ő beszámolóikból tudjuk, hogy 1945 késő őszén csak két üvegházat tudtak fűteni és felhasználni a dísznövények teleltetésére. Az évelő növények ágyásait felásták, s hozzáláttak az esedékes dísznövények szaporításához. Mivel a gyakorlókert kerítése tönkrement, a gyümölcsfákat a nyúlrágás ellen kötözéssel védték. Részben pótolták a kipusztult és tönkretett fákat a gyümölcsösben. A zöldségterményeket elvermelték, elkészítették a bolgárágyak bakhátait. Hat táblát közmunkával (robotban) felszántottak, s ebből kettőt bevetettek rozzsal.

A kertészeti munkákat nagyban hátráltatta az igavonó állatok, a lovak hiánya. Ezekhez aztán sajátos módon jutott az intézet 1946 tavaszán:

„Miniszter Úr! Tisztelettel jelentem, hogy a m. áll. Középfokú Kertészeti Tanintézetet a Baján állomásozó orosz katonai parancsnokság, miután 350 kat. holdon gazdálkodnak és annak egy részét zöldségtermesztésnek állítják be, zöldségpalánta előneveléssel bízta meg. Egyben felkérte iskolánkat, hogy a zöldségtermesztéssel kapcsolatos szaktanácsadással lássa el. A palántanevelés, amely 10 országos méretű melegágyi ablakból áll, és az állandó szaktanácsadás ellenértéke képpen átadtak az iskolának 30 szál 2” pallódeszkát melegágyi keretek készítésére, és ideszállítottak fél vagon trágyát. Meghatározatlan időre átadtak egy pár jó erőben lévő lovat, mivel a kertmunkákat elvégezhetjük.”

Rolberg István bajai lakos ugyancsak kölcsönbe adott két lovat 10 ablaknyi palánta fejében. Gondot jelentett azonban a lovak takarmányozása. Ezen úgy segített az iskola, hogy az egyik pár lovat egy hétre kölcsönadta a bajai Gazdaképző Iskolának 2 kocsi takarmányért és egy igáskocsiért.

Egy 1946 decemberében íródott jegyzőkönyv arról tudósít, hogy „az istállóban van jelenleg 2 db ló, 3 db tehén, 1 db üsző és 1 db borjú. Az egyik tehén ellése kb. január 10-20 között várható. Jelenleg csak egy tehenet fejünk, napi 2, 1/2 - 3 liter tejet (ad). Szalma nincs, takarmány szénából és tengeriszárból kb. február végéig elegendő, korpa nincs”. Egy évvel később viszont már arról számolhatott be az igazgató, hogy az intézet állatállománya 2 igáslóból, 2 jármostehénből, 1 fejőstehénből és 1 borjúból, valamint 2 anyakocából 17 malacból és 5 hízósertésből áll.

Súlyos gondot jelentett az üvegházak javítása is: az úgynevezett kettős üvegházat ugyan a nyáron beüvegezték és üzembe helyezték, de gerendái és tartóbordái korhadtak maradtak. Decemberben 1130 cserepes és edényes növény volt benne. Ugyancsak beüvegezték a zöldséges üvegházat, ez azonban üres volt. A szaporító üvegház javítás alatt állott. A nagy üvegház fűtőkazánja jó, szükséges volt azonban a fűtőcsövek hegesztése. Arról is értesülünk e decemberi jelentésből, hogy az iskola pincéjében a közeli Bara tó miatt méteres víz volt, ezért borospincének nem használhatták, noha az akkori „borház" fagyveszélyes volt. A kerítésből hiányzott 1500 folyóméter, pótlására ugyanennyi 125 cm magas sodronyfonatra, 3000 méter tüskésdrótra, valamint 250 darab vasoszlopra lett volna szükség.

Ezen az 1946-os őszön sikerült a gyümölcsösben 1, a faiskolában és a konyhakertben 2-2 kat. holdnyi területet megtrágyázni, ugyanakkor 5 és fél holdnyi terület szántatlan, a konyhakertben, a gyümölcsösben és a faiskolában pedig 1-1 hold felásatlan maradt. Egy hold szőlőt a részesművelő fedetlenül hagyott. A telep teljes trágyaszükségletét csak 1947-ben biztosítja az állami ménteleppel, illetve egy ezer darabos sertéshizlaldával kötött szerződés.

Egy ugyancsak 1946 márciusából származó levélből értesülünk az intézet munkaerőgondjairól, nevezetesen arról, hogy pénzért, annak teljes el-értéktelenedése miatt, senki sem vállal munkát. Azt kéri az iskola a minisztertől, hogy engedélyezze „kerti napszámosaink pénzbeli bérének terményekkel való kiegészítését". Takács Ferenc államtitkár hozzájárul ehhez, ha az igazgató a piaci terményárakról hatósági igazolást mellékel, illetve ha a természetbeni fizetés „ az iskola élelmezési lehetőségeit nem csorbítja".

A telep birtokában megmaradt oltványokat - 5139 facsemetét - a Termelési Bizottság utasításra az iskola kiadta az igénylőknek. Ők bajaiak és a környék lakói voltak, zömmel olyan gazdák, akik a földosztás során jutottak földhöz.

Az iskola segíteni kívánta a gazdákat más módon is: „A bajai m. áll. Középfokú Kertészeti Tanintézet már az elmúlt ősszel szorgalmazta elsősorban a földhöz juttatottak, de ugyanúgy minden kerttulajdonos részére kertészeti tárgyú előadások tartását. A kertészeti termelés érdekében igen fontos, hogy a földreform folytán fölhöz juttatott új gazdák kertészeti ismereteit bővítsük, illetőleg az esetleges hiányokat pótoljuk" - írta az igazgató 1946. március 2-án a bajai Nemzeti Bizottság elnökségének. Mind az említett bizottság, mind a minisztérium kedvezően fogadták a javaslatot. A minisztérium elkészítette egy 8 napos tanfolyam útmutatóját - ebben meghatározta a tanítandó anyagot -, s 170000 pengőt biztosított a tanfolyam költségeire. Az iskola meghirdette a tanfolyamot a Bajai Hírlapban, kérte a bajai Földigénylő Bizottság, a Magyar Állami Gazdasági Felügyelőség, a polgármester támogatását a szervezésben. „Mindezen alapos előkészítés után is összesen csak hatan jelentkeztek az előadásokra. Tekintettel a kevés létszámra a hirdetett előadást nem tartottuk meg" - jelentette a miniszternek március 20-án csalódottan az intézet igazgatója.

1946 őszén azonban sikerült egy tanfolyamot indítani a környék gazdái számára, amelyen a gyümölcstermesztéssel, a növényvédelem kérdéseivel, ismerkedtek a résztvevők.

Az oktatás az 1945-46-os tanév végéig az 1939-es tanterv nyomvonalát követte. Elmaradt természetesen a leventeoktatás, nem tanítottak már méhészetet, viszont új volt a „kertészeti gépek és épületek" elnevezésű tantárgy. A történelmet most már minden osztályban tanították. Két tanévben oktatott tantárggyá bővült a növénytan, a kertészeti üzemszervezés és a talajismeret. Az első osztályban viszont még nem tanulták a diákok a gyümölcstermelés és a dísznövénytermelés szaktárgyakat.

1946 nyarán az intézet **Magyar Állami Kertészeti Középiskolává** alakult. Célja ennek az iskolatípusnak is a modern elméleti és gyakorlati ismeretek nyújtása volt. A tantárgyfelosztás sokban idézi az 1939-es tantervet. Talajismeretet és állattenyésztést nem oktattak, viszont a kertészeti szaktárgyak közül a dísznövénytermesztés újra elsős tantárgy lett. Az új tanterv szerint a kertberendezéstant és a gazdasági kémiát már három évig tanították. A heti óraszám növekedésnek indult, s ez a további átszervezések folytán a tanulók komoly túlterheléséhez vezetett. Fokozta a tanulók nehézségeit az óriási tankönyvhiány is.

Némi sietséggel a minisztérium 1947-ben újra átszervezte az intézetet. Most a 67.207/1947. számú miniszteri rendelet nyomán **Kertészeti és Szőlészeti Középiskola** lett a neve. A minisztérium a szőlőtermesztés igényeit és fejlesztését kívánta szolgálni azzal, hogy minden évfolyamon új tantárgyként beiktatta a szőlőművelési és borkezelési gyakorlatot. A harmadik és a negyedik osztályban szőlőművelést és borászati ismereteket is oktattak, miközben megtartották a hagyományos három szaktárgyat: a zöldség-, a gyümölcs- és a dísznövénytermesztést, illetve e tantárgyak gyakorlati képzését is. Mindez a tanulók erős megterhelését eredményezte. A hét négy napját 8-tól 12 óráig valamennyi évfolyamon a négy kertészeti szaktárgy gyakorlatai foglalták le, majd két órai szünet után - ekkor ebédeltek, s pihentek egy keveset a tanulók - 14 órától 18 óráig az elméleti tárgyak tanórái következtek. Szerdán sport- és játékdélutánt tartottak, így csupán a szombat délután volt kötetlen.

Az 1946-47-es tanév alakuló tanári ülését augusztus hó 29-én még Bessenyei Zoltán vezette, azonban az első negyedévi ellenőrző értekezletet december 3-án már Komlósi László, „az Intézet vezetésével ideiglenesen megbízott m. áll. kert. s. felügyelő" irányította. Ezen az értekezleten - bár itt lenne a helye és az ideje - Bessenyei Zoltánról nem esett szó. Az iskolai törzskönyv reá vonatkozó adatai ellentmondóak: a szolgálatát befejezte rovat 1946. X. 5-i dátumát és az okként beírt „B" lista szót valaki átjavította „1947. március 30. áthelyezés Budapestre" szövegre. Októberben valóban folyt vizsgálat az iskola tanáraival szemben: 2-án B-listára helyezték az 1945. szeptemberétől itt dolgozó Lengyel Géza és az 1946 januárjában érkező Saághy László kertészeti segédfelügyelőket. Az iskola egyik igazgatója később úgy nyilatkozik, hogy „jövetelét az iskolánál lévő szaktanárok és az igazgató B-listázása tette szükségessé".

A B-listázás az 5000/1946. M.E. rendelet alapján történt. Ennek bevallott célja a közigazgatás alkalmazottainak 10%-os csökkentése volt az 1938-as állapothoz képest, a valóságban azonban a politikai célú tisztogatás egyik hatékony eszközévé vált. Mint látjuk, oly súlyos megbélyegzést jelentett, hogy a jegyzőkönyvekben szó sem esik az elbocsátottakról, noha testületi tagságukat, állásukat elvesztették. Kevés elégtétel lehetett számukra az a tudat, hogy a legnehezebb időkben álltak helyt az iskoláért.

A szaktanárok drasztikus eltávolításának súlyos következményeiről egy 1947 elején írt jegyzőkönyvből értesülünk. Az történt, hogy a bajai Nemzeti Bizottság 1946. december 11-én megtartott ülésén valaki vagy valakik megtámadták az iskolát. A vádak szerint a konyhából élelmiszert loptak, a diákok laza erkölcsi életet élnek, tanulási időben zenélnek, az iskola pedig általában elhanyagolt állapotban van.

A vizsgálatot 1947. január 15-én tartotta meg egy miniszteri segédtitkár és egy számvevőségi főtanácsos. Meghallgatták az iroda, a konyha dolgozóit, az éjjeliőrt, a tantermek takarítóját, a diákok két képviselőjét, valamint a tantestület három tagját.

Konyhai lopásról közülük senki sem tudott. Mint a vizsgálati jegyzőkönyvből kiderül, a diákok által beszolgáltatott élelmiszert a diákképviselők jelenlétében naponta adták ki a konyha részére, az élelmiszerraktár kulcsát pedig az irodában őrizték. Ez a rendszer biztosítékot jelentett a lopás ellen. Zenét többen is hallottak napközben, ám a diákok csupán szabadidejükben gyakoroltak. A kihallgatottak közül senki nem tudott a diákok laza erkölcséről sem. Komlósi László némi iróniával elismerte, hogy a múlthoz képest az „általános helyzet nem mondható virágzónak", de ennek elsődleges oka a háború, az „hogy idegen katonai alakulat lakott az épületben, és így a megfelelő gondozás természetszerűleg elmaradt". Elismerte, hogy az internátusnak jelenleg nincs felügyelő tanára, de mindenki tudta, hogy ennek Saághy László B-listára helyezése az oka.

Jaeger Mihály kertészeti felügyelő szinte viszonváddal élt, amikor a B-listázás okozta nehézségekről szólt : „Tisztelettel előadom, hogy a B-listázás előtt a tanárok létszáma öt volt, utána pedig ketten maradtunk, aminek dacára mégis igyekeztünk munkánkat megfelelően ellátni... Megjegyezni kívánom még, hogy az ifjúság ellenőrzése érdekében a B-listázás után túlzott mértékben túlóráztunk".

A diákok képviselői közvetve ugyancsak utaltak a politikai tisztogatás következményeire: ők úgy nyilatkoztak, hogy a megfelelő felügyelet megvolt felettük, „bár tapasztalt, meglett korú vezető úrnak a hiánya számunkra is érezhető volt". Arról is panaszkodott a két diák, hogy karácsony előtt gyümölcsszakos tanáruk huzamosabb ideig nem volt. Végül is az ügyben elmarasztaló ítélet nem született.

A minisztérium 1946. december 12-én az akkor 56 éves **Ripka Lajost** nevezte ki az iskola élére. Komlósi László e hó 21-én adta át neki az intézetet. Az átadási jegyzőkönyv sajátos módon nem a meglévő vagyontárgyakról, hanem az „átvétel alkalmából megállapított, beszerzendő szükségletekről és hiányokról" szól.

E jegyzőkönyv szerint a konviktus, a diákotthon épületéből hiányoznak a szekrények, a betegszoba, a gyakornoki szoba teljes bútorzata, felszerelése.

Az ebédlő épületében lévő gyakornoki szoba szintén üres, hiányzik a tanári étkező teljes bútorzata, a konyhából a nagyobb lábasok, a különböző darálók, mérleg, falióra, merőkanalak; az éléskamrából a polcok, lógós állvány, 6 db zsírosbödön, 4 db káposztáshordó.

A főépületben üresen áll a vendégszoba, hiányzik a fürdőszoba teljes felszerelése; a földszinten elhelyezett irodákból hiányzik egy szekrény, egy íróasztal, 3 kályha, telefon- és írógépasztal, villanyóra. A hálóteremből 5 db kettős szekrényt, egy kályhát hiányol a jegyzőkönyv. Nem működik a mosdó sem. Hiányzik a tanári szoba teljes bútorzata.

Az emeleten találjuk a négy osztály tantermét: egyikben sincs dobogó, tábla (nyilván le- és felhúzható tábla), a belső ablakszárnyakról sok üveg hiányzik. Az emeleten található laboratórium teljes felszerelése elveszett, a teremben kályha sincs.

Az önképzőkörnek van helyisége, de nélkülözi a rádiót, a sakk-készletet, labdákat, a sporteszközöket, könyvszekrényt, a meglévő teniszpályához pedig középháló kellene.

Végül az intézet összes épületét esőcsatornával kéne ellátni, az ajtókról hiányoznak a zárak, kilincsek, s van olyan helyiség is, ahol az ajtó- és ablakszárnyak egy része is tönkrement.

Egy évvel később, 1947 decemberében viszont már arról számolhatott be az igazgató, hogy az összes épület tetőzetét megjavították, pótolták a bádogcsatornákat, az ablakok javítására felhasználtak 90 négyzetméter üveget. Megjavították a vízvezetékeket, a tanulóotthon fürdőszobája új kazánt kapott az iskola épületének földszintjén. A diákotthon ezért költözött át a főépületbe, mert a konviktus pavilonjából két tanári lakást alakítottak ki. Lassan tehát, de érzékelhetően fejlődött a tárgyi környezet ezekben az években.

1946 szeptemberében 28 elsős tanulót vett fel az iskola. Az intézet történetében először három leány is volt a beiratkozottak között. Ettől kezdve a nőket is képesnek tartották a kertészeti hivatás és szakma elsajátítására. 1947-ben újabb 7 leány kezdte meg tanulmányait az iskolában.

A tanulók létszáma fokozatosan emelkedett 1945 után: 1945-46-ban 44, a következő tanév végén 63, az 1947-48. évben pedig 74 növendéke volt az iskolának. Ez utóbbi tanévben a harmadik osztályban azonban csak kilencen végezték tanulmányaikat.

A tanulók többsége ezekben az években is a polgári iskola negyedik osztályából érkezett, 1/5-e pedig a gimnázium negyedik, néha az ötödik osztályából. A harmadik és a negyedik osztályban 7-en már 22 év felettiek voltak, ugyanakkor az elsős, másodikos növendékek zömmel 15-16 évesek. Az iskola tanulói tehát fiatalodnak. Életkoruk azonban azt is tükrözi, hogy közülük többen a háború miatt évet vagy éveket vesztettek. Egyre több a bajai diák, de többen a környező községekből, Tolna és Baranya megyéből érkeztek. Volt egy-egy tanuló Szatmár, Vas, Hajdú, Fejér, Szolnok, Győr, Békés és Veszprém vármegyéből is.

A diákok életkörülményeiről, az őket sújtó nehézségekről, gyakorlati munkájáról és tanulmányairól bővebben szólnak jegyzőkönyveink, vázlatosabb képet nyújtanak azonban mindennapjaikról, az úgynevezett ifjúsági életről.

Az 1945. december 3-án tartott értekezleten Bessenyei Zoltán igazgató bejelentette, hogy az önképzőkör hamarosan megkezdi munkáját. Az elnöki teendőket Komlósi László okl. kertész vállalta. Az önképzőkör 1946. január hó 29-én tartotta meg alakuló ülését, ahol titkos szavazással tisztikart választottak. Az ifjúsági elnök Jager István IV. éves tanuló, alelnök Kerekes József III. osztályos növendék, a jegyző Berta József III., a pénztáros pedig Dobos Árpád IV. osztályos tanuló lett. Ellenőrnek Bischof József II. osztályos diákot tartották érdemesnek.

Az önképzőkör mintegy kéthavonta ülésezett, s ez alkalmakkor társaik irodalmi, szaktárgyi kiselőadásait hallgatták meg a tagok. Azt is vállalták, hogy szabad idejükben rendbe teszik a park útjait. Ezt teljesítették is.

Május hó 4-én az önképzőkör „jól sikerült kerti ünnepélyt" rendezett. Erre az összes bajai középiskolát meghívta, s az ifjúság szép számban meg is jelent. A bevételből vizeskorsókat és poharakat vásároltak az internátus ebédlője részére.

A Nemzeti Bizottság által rendezett március 15-i, április 4-i, május 1-jei központi ünnepségeken az iskola teljes diáksága és tanári kara részt vett. Ugyancsak ott voltak a növendékek a fiúiskolák április 11-én, 12-én és 13-án megtartott lelkigyakorlatán is.

1946 decemberében a Mikulás-délutánon mutatkozott be az önképzőkör zenekara.

Az iskolai ünnepélyek rendezése ugyancsak az önképzőkörre hárult: megünnepelték az aradi vértanúk emlékét, a város felszabadítását és - első ízben - az októberi forradalmat.

Szeptember 20-án szüreti mulatságot rendezett az ifjúság, s ezen részt vettek a tanítónőképző IV. V. és a líceum IV., III. éves növendékei is.

Szeptember végén 53 diák tanulmányi kiránduláson volt Jánoshalmán, Fehértón és Kiskunhalason, október 2-án pedig Hercegszántóra látogatott 26 tanuló. Tudomásunk szerint ezek voltak a háború után az első tanulmányi utak.

Az 1948. év a centenárium esztendeje volt. A nemzeti ünnepről díszközgyűlésen emlékezett meg a diákság, amelynek 45 tagú énekkara és 5 fős zenekara tette színessé a műsort.

Az országos diákbizottság azt kérte az ifjúságtól, hogy tettekkel ünnepeljen. Iskolánk tanulói elsősorban a saját környezetüket, a parkot szépítették.

Működött a sportszakosztály, amelynek futballcsapata második lett a mezítlábas bajnokságon induló 16 csapat között, az asztaliteniszezők pedig megnyerték a Mohácson, Pécsett és az iskolánkban megrendezett egyéni és csapatversenyt. A majálist ebben az évben is megrendezte az ifjúság, s a bevételből a kör könyvtárát és sportszertárát támogatta.

Az ötvenes évek iskolája (1949 - 1959)

Az 1948-49-es tanévtől kezdődően - a társadalom politikai, hatalmi átrendezésének megfelelően - olyan változások jellemzik az iskola életét, amelyek egyaránt érintették a tanítás és az oktatás tartalmát, metodikáját, az iskolai élet szellemét, a diákok mindennapjait.

1949 elején Bíró József főigazgató látogatta meg az iskolát. A főigazgató szerint „az intézet a háború folyamán sok kárt szenvedett, 282.000 Ft-ot kitevő, a 3 éves terv során kiutalt összeggel sikerült aránylag rövid idő alatt helyreállítani. Meglátszik rajta az igazgató és a tanári testület részéről megnyilvánuló gondosság. Az épület azonban szűkre szabott. Ezért mielőbb meg kell indulnia az építkezésnek, mert úgy a tanulóotthon, mint a gazdasági épületek, lakások, növényházak bővítése kívánatos. ... Amint a jelenlegi tanulóotthoni helyiségek felszabadulnak, a tanári szoba és a gyűjteménytár megfelelő elhelyezést nyer. Az intézet szertári anyaga a háború folyamán teljesen megsemmisült. Ebből kifolyólag a szemléltető tanítás megvalósítása nehézségekbe ütközik. Kívánatos a szertár mielőbbi bővítése, pótlása."

Suchy tanár úr kémia órán

Ezen a főigazgató által vezetett értekezleten **Dobos Lajos** igazgató, Hámori Anna gazdasági tanárnő, Jaeger Mihály, Suchy György, dr. Szűcs Aurél és Tamás Gyula törzstag szaktanárok vettek részt. Dobos Lajos kertészeti felügyelő Ripka Lajos igazgatót váltotta 1948. május 16-án. Míg Dobos Kaposvárról érkezett, Ripka Lajos oda távozott.

Ennek a testületnek a doyenje ***Suchy György*** kertészeti felügyelő, tanár volt, aki 1936 óta állt az iskola szolgálatában. A háború során fogságba került, majd hazatérése után 1947. szeptember 5-én jelentkezett szolgálattételre. Hosszú

pályafutása alatt volt az iskolának tanára, igazgatóhelyettese, a levelező tagozat vezetője, szakfelügyelő. 1967-ben több mint három évtizedes szolgálat után ment nyugdíjba szeretett iskolájából. Pályaívének megrajzolása időszerű feladat .

Jaeger Mihály 1946 januárjától, Tamás Gyula 1947 augusztusától tanára az iskolának. Hámori Anna gazdasági tanárnő és dr. Szücs Aurél szőlészeti és borászati felügyelő az 1948-49-es tanév elején érkezett. Az iskolának most sincs közismereti tanára, e tantárgyakat többnyire a közgazdasági iskola, illetve a tanítóképző tanárai, nyugdíjasai tanítják. Az első közismereti törzstag tanár, a magyar- történelem szakos Nagy Jenő 1949 szeptemberében Szekszárdról érkezett az iskolához, ám két évi tevékenység után ismét áthelyezték.

Egyébként ezekben az években a szaktanárokat is gyakran irányította át más és más iskolába a minisztérium. Ezt a gyakorlatot elősegítette, hogy a kertészeti iskolák hagyományosan rendelkeztek az iskola telephelyén tanári, igazgatói lakásokkal.

Az 1949-50-es tanévre - eléggé váratlanul és előkészületlenül - az összes középfokú intézetet gimnáziummá nyilvánították. Így kívánta a VKM hangsúlyozni, hogy minden középfokú intézet azonos rangú a klasszikus gimnáziummal.

Iskolánkat az 1280-K-30/1949. számú VKM rendelettel **Mezőgazdasági Gimnáziummá** alakították át, főhatósága pedig - története során először - a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium lett.

Dobos Lajos megbízott igazgatót a VKM 1949. szeptember 8-án az igazgatói teendők alól felmentette, de szolgálattételre az iskolához osztotta be. Helyébe **Ferke András** mezőgazdasági gimnáziumi tanárt nevezte ki igazgatónak.

Úgy tűnik, hogy 1949-ben felmerült az intézet megszüntetésének a gondolata is. Egy 1950-ben a földművelésügyi miniszterhez írt tanulmány, amely a kertészképzés fontossága mellett kardoskodik, visszatekint az eseményekre:

„A középiskolák átszervezésével, amikor a mezőgazdasági gimnáziumok létesültek, felmerült az a gondolat, hogy az iskolákat részben megszüntessék." E tanulmány szerint a bajai iskola megszüntetésére több ok is ürügyül szolgálhatott volna: az iskola épülete a háborúban megrongálódott, felszerelése elveszett; a háborús években a gyakorlóterületen nem tudtak trágyázni, ezért a talaj kimerült. Sokan pedig kész szőlőterületet és gyümölcsöst reméltek a tangazdaság földjének felosztásától - vélelmezte a tanulmány írója.

Végül 1949. „június hónapban az iskolából történt kezdeményezésre Bács-Bodrog vármegye Népi Bizottsága, vezető tisztségviselői és a demokratikus helyi szervek helyt adnak annak a kérésnek, hogy az iskola tovább folytassa működését. Dr. Fábián László volt főispán személyesen juttatja el kérésünket a Miniszter Úrhoz. A kérés meghallgatásra talál. Azonban kollégiumunkat már megmenteni nem tudtuk, és az első évfolyam benépesítéséről is le kellett mondanunk"- összegezte a történteket a tanulmány, amely a téma előadójául Suchy Györgyöt jelöli meg.

A tantestület 1950 áprilisában már arról értesült, hogy az MDP Központi Vezetőségének határozata, illetve a 138/1950./ IV. 30./ MT rendelet alapján az

iskola a következő tanévtől visszakerül a szakminisztérium felügyelete alá, és technikumként működik tovább. Ezt a hírt a tanárok, diákok egyaránt nagy örömmel fogadták .

A várakozásnak megfelelően 1950. június 16-án az 1243-73-1/ 1950. VKM számú rendelet alapján az iskolát átvette az FM**,** és a továbbiakban **Kertészeti Mezőgazdasági Technikumként** működött az intézet.

A kertészeti technikum célja az úgynevezett „középkáderek" képzése volt az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek részére. Elméletben és gyakorlatban egyaránt magas képzettségű szakembereket, agronómusokat kívánt kibocsátani. Az elképzelések szerint ők vezetik majd a mezőgazdasági szocialista nagyüzemek üzemágainak munkáját, a legjobbak pedig a mezőgazdasági főiskolán tanulhatnak tovább.

A tanulmányi idő 3 évre csökkent. A technikumba az általános iskolát végzett 14-17 éves tanuló jelentkezhetett.

A céloknak megfelelően a technikumban a szakmai képzés mellett a természettudományos tantárgyak kerültek előtérbe, az igazgató szerint „a humán műveltséget csak a szakmai kiképzésnek megfelelően fogják oktatni".

A technikum tanterve valóban szakított néhány hagyománnyal, s a tanítandó tantárgyak körét jelentősen leszűkítette: a kertészeti szaktárgyak közül elhagyta a dísznövényt, a kertberendezéstant, s nem szerepelt a tantárgyak között a növénytan, a gazdasági kereskedelmi levelezés, a könyvvitel és jogi ismeretek sem. Hit és erkölcstant már nem oktattak. Új tantárgy viszont a biológia és az orosz nyelv. A tanterv heti 6 órára növelte a gyümölcstermesztés tantárgy óraszámát, s ezzel a legfőbb szaktárgy rangjára emelte. A szaktárgyi gyakorlatokat kertészeti gyakorlat néven vonták össze.

A tanterv készítői arra törekedtek, hogy csökkentsék a tanulók túlterheltségét: a heti óraszám a gyakorlatokkal együtt sem haladta meg a 35 órát egyik osztályban sem. A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy a hét négy napján már elhagyható volt az órarend szerinti délutáni foglalkozás. Csak a testnevelés tantárgy összevont órái és a 3 gyakorlati óra került a hét két délutánjára .

Noha az 1950-51-es tanévtől technikumként működött az iskola, nem volt tiszta profilú, ugyanis a régi tantervű felsőbb osztályok csak több év után hagyták el az intézetet.

Az ötvenes évek közepéig hol kettő, hol pedig öt osztálya volt az iskolának, s a tanulók létszáma is ennek megfelelően ingadozott a 64 és a 108 fő között. Az 1951-52. tanévben például azért nőtt ötre az osztályok száma és 103-ra a tanulólétszám, mert a Pécsett és a Jánoshalmán megszüntetett kertészeti iskolákból Bajára helyeztek át egy-egy 3. osztályt. Más években viszont küzdeni kellett a tanulókért. Az intézet beiskolázási útmutatóban mutatkozott be az általános iskolákban, a tanárok pedig járták a környék községeit és falvait, hogy személyesen tájékoztassák a szülőket az iskolában folyó képzésről.

Az általános iskolát végzett tanulók felvételi kérelmét ezekben az években a Megyei Iskolabizottság gyűjtötte össze, majd ott osztották a diákokat be - sokszor továbbtanulási szándékuktól eltérően - egy-egy iskolához. Ennek aztán az lett a

következménye, hogy az iskolánkba irányított növendékek egyharmada be sem iratkozott, további 5-10 % pedig az első osztályból maradt ki. Mindez abban az időben történt, amikor egyébként kemény küzdelem folyt a munkás-paraszt gyermekek lemorzsolódása ellen.

A minisztérium figyelemmel kísérte az új technikumok sorsát. A szakfelügyelők sokasága látogatott az intézetekbe, s mérte fel annak erényeit, hibáit, gondját és örömét. Megesett, hogy bő egy hét alatt öt felügyelőt kellett az iskolánknak fogadnia, máskor pedig az úgynevezett brigádlátogatás (6 fő) jelentett sorozatos tanórai ellenőrzést. A látogatások nyomán újabb munkatervek, munkatervi módosítások és jelentések születtek. Mivel a szakfelügyelet a tanári hospitálást, egymás óráinak látogatását jelölte meg mint a fejlődés egyik zálogát, a tanárok negyedévenként átlagosan 25 órában látogatták kartársaik óráit.

Rövid idővel a technikumok kialakítása után újra felmérte a minisztérium a tanulók elfoglaltságát, és javaslatokat kért a túlterhelés kiküszöbölésére. A tantestület leglényegesebb javaslatát Suchy György fogalmazta meg:

„A tantervben rögzített tananyag megfelelő és szükséges, azonban nagyon igénybe veszi a tanulókat. Az állandó ellenőrzés csökkentheti az érdeklődést, azonban megfelelő idővel - a szakmai szeretet fokozása céljából - eredményesebb munka érhető el.

A fentiek alapján - szocialista mezőgazdaságunk fejlesztése érdekében - javaslom a technikumok szorgalmi idejének négy évre történő felemelését."

Ez 1954-ben megtörténik, s ennek nyomán 1957-ben már ismét van végzős IV. osztályunk.

Sajátos, hogy az iskola FM-hez történt visszatérésének évében is csaknem teljesen kicserélődött *a tanári kar*. A szokatlanul későn, 1950. szeptember 26-án megtartott tanévnyitó értekezleten arról számolt be az igazgató, hogy Dobos Lajos, Jaeger Mihály és Nagy Jenő tanárokat elhelyezték az iskolából. Újonnan érkeztek: Grosz Henrikné igazgatóhelyettes, a tanulóotthon igazgatója, Csapó Gyula, a gyümölcs- és a zöldségtermesztés tantárgy tanára, Dankó István, az üzemtan és a szőlőművelés, Kiss Jolán, az orosz nyelv és a történelem tantárgy tanára. Suchy György biológiát, agrokémiát és gyümölcstermesztést tanított ebben a tanévben. Egyedül ő maradt aktív a régi tanárok közül, mert Tamás Gyula ugyan törzstag, de súlyosan beteg. A közismereti tantárgyakat ebben a tanévben is óraadók tanították: Baki Lászlóné matematikát, Krix Márton fizikát és matematikát, Vattay Gyula fizikát, Vitályos László magyar nyelv és irodalmat oktatott a testület külső tagjaként. A testnevelés órákat Hock Károly tartotta.

Az elkövetkezőkben - 1953 szeptemberéig - ismét törzstag tanára lett az iskolának Jaeger Mihály. Őt váltotta Kaiser Géza, aki két esztendőt töltött az iskolában.

Csapó Gyula 1953 márciusáig dolgozott, akkor súlyosan megbetegedett, és 1954. november 25-én meghalt. 47 éves volt. Három évi munkája a testületben és a diákok körében is megbecsülést szerzett számára.

1951 szeptemberétől 1956 júniusáig tanított matematikát és fizikát, egy ideig géptant is az iskolában Drégelyi Gyula, akit jól ismert a város, hiszen sok-sok

száz diák került ki a keze alól hosszú pályafutása alatt. Megbecsült személyisége volt az intézetnek, módszeres óráit példaként állították a szakfelügyelők a tantestület elé. Ő volt az első közismereti tantárgyakat tanító igazgatóhelyettese az intézetnek. Később a bajai tanítóképzőbe távozott.

Az 1951/52-es tanévben itt működött Mazula Sándor, akit egy évre elhelyeztek ugyan, de az 1953 augusztusától 1956 januárjáig terjedő időre visszatért. Ugyancsak 1953 augusztusában érkezett az iskolához Székely Lászlóné, aki 1957 augusztusáig volt az intézet tanára. Két esztendőt töltött az iskolában - 1955 szeptembere és 1957 augusztusa között - Kálmos Klára igazgatóhelyettes. Magyar Lajos 1955 augusztusa és 1958 szeptembere között volt testületi tag.

1956. január elsejétől ismét volt magyar-történelem szakos tanára az iskolának Rigó János személyében. Ő 1958 novemberében a III. Béla Gimnáziumba távozott. Végül 1956 augusztusában érkezett a Vétek házaspár. Vétek János 1959-ig igazgatóhelyettes is volt.

Ezekben az években volt óraadó tanár az iskolában Keszthelyi György magyar nyelv és irodalom, Sáfrány László történem, dr. Alpári Gyula orosz nyelv, Lajtai Nándor testnevelés szakos tanár.

*

Ennek a tantestületnek kellett szembenéznie, még inkább alkalmazkodnia ahhoz a politikai helyzethez, amely az 50-es években uralkodott.
A politika szükségszerűen elérte, és sok szempontból bűvkörébe vonta az iskolát is.
Pedig közel vagyunk még ahhoz a szülői értekezlethez, amelyen Ripka Lajos igazgató kijelentette: „az iskola szabályzatának és nevelő munkájának megfelelően pártpolitika mentes. Ezt a legteljesebb mértékben igyekszik betartani, nagy gondot fordít azonban arra, hogy az ifijúság demokratikus szellemben nevelődjön."

Ezekben az években az egyik legszembetűnőbb jelenség az volt, hogy a társadalmi szervezetek, mindenekfölött az MDP (Magyar Dolgozók Pártja) képviselői megjelentek a testületi értekezleteken és minden más az iskolai rendezvényen.

Még 1948 augusztusában rendelte el az FM, hogy az internátusi felvételről olyan bizottság döntsön, amelynek tagjai a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének, a FÉKOSZ (Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége) helyi csoportjának, a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségének, a Szakmaközi Bizottságnak, valamint a Magyar Diákok Nemzeti Szövetsége helyi csoportjának a küldöttei.

Az 1950. évi tanévzáró ünnepségen például az MDP városi képviselőjén kívül jelen volt a VIII. körzet 3 párttag képviselője, egy főtanácsos a Megyei Tankerületi Igazgatóságtól, az MNDSZ (Magyar Nők Demokratikus Szövetsége) képviselője, a SZIT (Szakszervezeti Ifjúmunkás és Tanoncmozgalom) titkára és 24 tagja, a tantestület, 40 szülő és 57 tanuló. Ennyi volt akkor az iskola teljes tanulólétszáma.

A kor jellemző követelményeként az ünneplő közönség először Rákosi Mátyás ünnepi beszédét hallgatta meg, előtte és utána mozgalmi dalokat énekeltek, majd az igazgató, a diákszövetség titkára és az SZMK (Szülői Munkaközösség)

alelnöke mondott beszédet. Jellemző módon „az évzáró ünnepi közönsége meg-megszakítja lelkes tapsával a beszédet, majd felállva a lenini Komszomolt, a Pártot, Sztálint és Rákosi elvtársat élteti".

Az általános bizalmatlanság megkövetelte, hogy az iskolai élet minden mozzanatáról jegyzőkönyv készüljön. Az abban foglaltakról a főhatóság véleményt, gyakran a tantestület állásfoglalását elítélő véleményt fogalmazott meg. Biztos, ami biztos alapon a minisztérium szinte mindent szabályozott: a tanévnyitó és tanévzáró ünnepélyek éppúgy központi útmutatók alapján zajlottak, mint ahogy a szakmai tantárgyak tanmenetét is a főhatóság küldte meg.

A tanárokra, sőt a szülőkre is rákényszeríttették a termelési versenyek iskolai változatait. A jegyzőkönyvekből megtudjuk, hogy a „Nevelj jobban" mozgalomba teljes erővel bekapcsolódott a tantestület, hogy részt vett a tanári kar a „Sztálini munkaversenyben" is, hogy magas békekölcsönt jegyzett. A Nevelői Munkaközösség keretében egymásnak tartottak előadásokat a tanárok az újkor és a legújabb kor forradalmi mozgalmairól, hogy így is fejlődjenek ideológiailag. Jellemző, hogy még ezeknek az előadásoknak a vázlatát is el kellett küldeniük a főigazgatónak.

A Szülői Munkaközösség ülésein szintén részt vettek az MDP és az MNDSZ képviselői. Működött a Szülők Iskolája, és ők is versenyben álltak: előadásokat hallgattak meg, vállalták, hogy egy tanulót havi 50 Ft-tal támogatnak, egy másiknak pedig lakást és élelmet adnak. Mostak a diákokra: a februári hónapban például 39 inget és 21 pár zoknit tettek tisztává.

A tanév végén a tantestület az MDP, a szakszervezet, az MNDSZ, az SZMK képviselőinek jelenlétében termelési értekezleten értékelte a saját munkáját: háromán C, azaz kiemelkedő, háromán pedig E, példamutató értékelést, versenyminősítést kaptak. Ez alkalommal is kiemelték, hogy az iskolában nem volt lemorzsolódás, bukás, s mindezt úgy érték el, hogy a követelményekből nem engedtek. Mindez összhangban állt azzal, hogy az MDP 1950 márciusában a munkás- és a parasztszármazású tanulók lemorzsolódásának a megakadályozására szólított fel.

Bizony nem volt könnyű feladat a minőség és a mennyiség egyensúlyának a megteremtése ezekben az években. A minisztérium szakoktatási főosztálya módszertani útmutatókkal, központi utasításokkal próbálta irányítani az elbizonytalanodó pedagógusok munkáját. Ilyen volt az osztályzásról kiadott útmutató, amely megállapította, hogy az „egyes technikumok osztályzásai, eredményei nem tükrözik a valóságnak megfelelően a tanulók tényleges tanulmányi színvonalát /Budapest, Egressy út, Fertőd stb./. Vannak technikumok, ahol egyes tantárgyak elbírálása irreális / pl. Kalocsa, magyar nyelv /; más helyen tömeges bukásokkal állunk szemben, és alig akad jó tanuló / Hódmezővásárhely, Kecskemét /. Több helyen a tanulókat is bevonják az osztályozásba. Ezek a nevelők az osztályozást túl nehéz feladatnak tartották".

A bajok elkerülése érdekében az igazgatókat a fokozottabb ellenőrzésre, a tanárokat pedig a szovjet szakirodalom tanulmányozására ösztönzi a körlevél.

1951-ben bevezették az osztályvizsgákat magyar nyelv és irodalomból, matematikából, agrokémiából és biológiából. Ezt a bizottság előtti vizsgát kisérettségineknek nevezte a diákközvélemény, s annyiban valóban az volt, hogy a vizsga tételeit a minisztérium juttatta el a technikumokhoz.

Ezekben az években jellemzően megváltozott a jegyzőkönyvek nyelve, stílusa, ugyanis a megszólalók átvették a politikai zsargon kész elemeit, s azokat beépítették mondanivalójukba. Az úgynevezett káder-nyelvet beszélték. Az alábbi szöveg egy érettségi vizsga előértekezletén hangzott el az elnök szájából: az érettségit „az elnök úgy szándékozik levezetni, hogy az a dolgozó népünk érdekeit, az ötéves terv célkitűzéseit, a béke megvédésének ügyét, a reakció, különösen a krelikális reakció elleni harcot szolgálja".

Az általános bizalmatlanság, az éber ellenségkeresés légköre hatott a diákságra is, s ennek következményei megpecsételték néhány tanuló sorsát.

Az történt, hogy 1949. március 29-én a gyakorlaton lévő diákok az akkori politikai élet kérdéseiről beszélgettek egymással. Szóba került a a kulákság, a szövetkezet, mint az „orosz kolhoz", a csajkarendszer megvalósítója, de vitatkoztak Isten létéről is. A kulákságról folyó vita során az egyik tanuló - módosabb gazda gyermeke - védelmébe vette a szüleit. Egy osztálytársa is mellé állt. Sajnálatos módon az ügy elkerült az államrendőrségre, majd miután ez kiderült, a testület a fegyelmi tárgyaláson „antidemokratikus magatartás" miatt kizárta a két tanulót az iskolából.

Tapasztalható, hogy az *ifijúsági életben*, diákszövetségben, az 1950-ben megalakuló Diák Ifjúsági Szövetségben (DISZ) is megerősödtek az avantgard jellegű törekvések. A tantestület szeretné megtartani a fegyelmet, törekvése azonban éppen az ifijúsági vezetők egy részének a magatartásába ütközik. Ezek a vezetők a jogok és a kötelesség tekintetében arányt tévesztettek: „Azok, akik magukat fejletteknek tartják, különböző ürügyekkel kivonják magukat a kollégium rendje alól. Nem tartják be a rájuk kötelező tanulóórákat, a közösségi munkák elvégzésére hivatkoznak.... A pártmozgalomhoz a nevelők mindenben hozzásegítik az ifjúságot, de a Párt részéről segítségre van szükségük" - olvasható egy 1950. novemberében íródott jegyzőkönyvben.

Az igazsághoz tartozik, hogy az ifijúsági vezetők jó része, a tanulói közvélemény is visszautasította a kivételező bánásmód igényét. A többség szorgalmasan tette a dolgát: szüreti mulatságot szervezett, békenapot, Komszomol emléknapot tartott, MHK próbákon vett részt. Rohammunkával sportpályát épített, békekölcsönt jegyzett. A kulturcsoport Kunbaján tartott előadást, mert ebben az időszakban kívánatos volt az agitáló falujárás. A tanulók működtették az iskolai tanulóköröket, s ezeknek és a tanári segítségnek köszönhetően a „munkás és szegényparaszt ifijak nem kielégítő előképzettsége a tanítási munkában semmiféle zökkenőt nem okozott". Ennek ellenére volt bukás ezekben az években is, az iskola tanulmányi átlaga pedig 3,2 körül mozgott.

1949-ben fejezte be tanulmányait színjeles eredménnyel **Diófási Lajos**, akinek adatait az anyakönyv 44. száma alatt találhatjuk. Dr. Diófási Lajos később jelentős tudományos eredményeket ért el.

Az 1950-51-es tanévben újra volt már az iskolának *diákotthona*. A Népjóléti Minisztérium 3381/510/V/ I. számú rendeletében arra hívta fel Baja város polgármesterét, hogy a Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatóriumi Egyesület gyógyiskoláját adja át az FM képviselőjének. Ez 1950. június 13-án megtörtént, majd a minisztérium az iskola rendelkezésére bocsátotta az 1205. telekkönyvi betétben szereplő három különálló épületet.

A bajaiak jól ismerték ezt a helyet, részben azért, mert a háború alatt itt volt a tüdőbetegségre hajlamos gyermekek gyógyiskolája, részben pedig azért, mert ezek az épületek az egykori céllövölde területén állottak az úgynevezett pilkás út végén. Az 1803-ban alapított céllövölde a nevével jelzett eredeti rendeltetése mellett a bajai polgárság kedvelt, szépen parkosított szórakozóhelye is volt egykoron.

1950-ben azonban némi javításra, tatarozásra szorultak az épületek. Éppen ezért csak október 2-án történhetett meg az ünnepélyes megnyitása az új tanulóotthonnak. Ebben az évben 28 fiú lakott itt. A diákotthon felszerelését még sokáig kellett újítgatni. Kisebb-nagyobb átalakítások nyomán bő két évtizedig azonban ezek az épületek adtak helyet a fiúkollégiumnak.

A leány kollégisták eleinte a tanépületben laktak, majd átkerültek a Ságvári tér 2. szám alatti épületbe, ahol szép kollégiumot alakítottak ki maguknak. Ez az épület azonban messze esett az iskolától, ezért amikor arra lehetőség nyílt, a leányok átköltöztek a Szabadság utca 87. számú épületbe. Ezt az iskolához közeli épületet a kiköltöző VIII. kerületi pártbizottság adta át 1957-ben.

Az 1950-ből ismeretes a kollégium napirendje is: az ébresztő 6 órakor volt, majd a félórás tisztálkodási időt a reggeli szilencium követte. Fél óra jutott a reggelizésre. A diákok délelőtt az iskolában voltak. Egy órától délután háromig tartott az ebéd és az ebédszünet, majd ezt követte a közös tanulás két órája. A vacsora fél hatkor volt, addig szabad foglalkozást tarthattak a tanulók. Este héttől tíz óráig heti ütemterv szerinti program következett. A takaródó és a villanyoltás 10 órakor történt.

Csütörtökön délután hat óráig, vasárnap pedig este hétig volt kimenőjük a diákoknak. A vasárnapi reggelit mozgalmi munka követte. A rend és a fegyelem megtartásában a napos és a hálófelelősök segítettek a nevelőknek. Ez a kollégiumi rend a kisebb - nagyobb módosításokkal sokáig tartotta magát.

A kollégiumi tanács értekezletein szintén képviseltette magát az MDP, jelen volt az iskola igazgatója, a kollégiumvezető, a nevelőtanár, a DISZ titkára. Az itt készült jegyzőkönyvekben a legtöbb szó a rendről és a fegyelemről esett, amely sokszor nem volt kielégítő. Visszatekintve a kollégium ezen időszakára érthető, hogy egységes és folyamatos követelményrendszer már csak azért sem alakulhatott ki, mert a diákotthon vezetői csaknem évenként váltották egymást: 1950-56 között heten töltötték be ezt az állást.

A jegyzőkönyvekből megtudhatjuk azt is, hogy a kollégiumban is működtek a tanulópárok, s heti 3 alkalommal korrepetálással is segítették a tanulókat a tanárok.

A céllövölde egykoron

A fiúkollégium épülete

Az ifjúság szabadságharcos kiképzésen vett részt, politikai körön fejlesztette ideológiai képzettségét. Az este sajtóolvasással, folyóiratok, szépirodalmi művek olvasásával telt el a kollégisták számára, vagy pedig műsorokkal készültek a jeles évfordulók megünneplésére. Időként filmszínházba is jártak. A kollégiumnak volt már egy rádiója, s ez elősegítette tájékozódásukat a hazai és a nemzetközi politikában.

Amikor az iskola 1950 nyarán visszakerült az FM-hez, a *tangazdasághoz* tartozó terület már 71,5 kataszteri hold volt. A belső gyakorlókert 1948-ban növekedett meg a máriakönnyei tangazdaság 18 kataszteri holdnyi területével, amelyen akkor egy tanyaépület is állt. Ennek a gazdaságnak tanár irányítója Tamás Gyula volt, a termelést pedig Sümegi Alajos vezényelte. A gazdaságban dolgozott Patonay Imre, Patonay Pál és Uhl János kertész is.

1950 szeptemberében a minisztérium a tangazdaság vezetésével Taraba Vilmost bízta meg. Az iskola igazgatója az 1950. októberi termelési értekezleten úgy nyilatkozott, hogy „eddig a gazdaság szerves része volt az iskolának, ezentúl, hogy a nagyüzemi oktatás céljainak jobban megfelelhessen az iskolától elválik, és az állami gazdaságok keretében fog továbbműködni".

A minisztérium 1951-ben megalakította a Tangazdasági Igazgatóságot, amely szorgalmazta a tangazdaságok nagyüzemmé fejlesztését, mondván, hogy a nagyüzemi termelés csak nagyüzemekben sajátítható el.

Az iskolához kapcsolódó tangazdaság területe is jelentősen megnőtt: 1951 őszén már 490 hold volt. Az egyes hozzácsatolt területek sokáig őrizték egykori tulajdonosaik nevét: a 347 holdnyi Tomanovits-részleg a Baja - Vaskút - Máriakönnye háromszögében terült el, a Schleichher- tanya körüli a 96 hold pedig Bácsbokod felé volt elérhető. Ezt egészítette ki az iskola körüli régi terület. A birtok nagy része szőlő volt, így hiányzott az intézet szakjellegének megfelelő gyümölcsös. Ennek telepítését sürgető feladatnak tekintette a Tangazdaság, amelynek Csenki János lett a vezetője, Taraba Vilmos pedig a helyetteseként dolgozott tovább.

A gazdaság területe az elkövetkező években is folyamatosan nőtt a hozzácsatolt területekkel: 1952 januárjában már 600 kataszteri holdról számol be egy jegyzőkönyv, amely bemutatja a tangazdaság 10 üzemegységét is: I. a központi major a szeremlei úttól DK-re, II. a kacsatenyésztő telep, III. a rétipusztai juhtenyésztő egység, IV. a juhok nyári szállása a Pandur-szigeten, V. a belső üzemegység a növényházakkal, VI. gyümölcstermesztési üzemegység a Baja-Hercegszántó vasútvonaltól K-re a Kovács-tanya központtal, VII. a szőlőtermelő üzemegység, középpontban a Tomanovits-tanyákkal. Itt kell kialakítani a présházakat, a pincét, a Mannhold-féle területre pedig a munkásszállás és az ebédlő kerül a tervek szerint. VIII. a trágyatermelő üzemegység, a Tomanovits-tanyától É-ra Kósa-tanya központtal, IX. a Schleicher-féle tanya szőlőterülete, X. a bajai vasútállomástól 2 km-re fekvő homoki forgórészleg 153 holdnyi területe. Ezt a megnövekedett gazdaságot már **Sümegi Alajos** főagronómus, az iskola egykori diákja vezette.

A Mezőgazdasági Technikum Tangazdaságának területe a következő évek tagosítása nyomán 960 kataszteri holdra növekedett, s ennyi is maradt 1962-ig, amikor beolvadt a Bajai Állami Gazdaságba. A továbbiakban ez a mezőgazdasági nagyüzem lett a tanulók gyakorlatainak színhelye.

A tangazdaságnak természetesen nemcsak a területe nőtt, hanem az állatállománya is, később pedig kialakult és fejlődött a gépparkja is. Tervszerű telepítésekkel megnövelte a gyümölcsös területét, fejlődött a borászata.

A termelés és az oktatás céljait, igényeit nem volt könnyű összeegyeztetni, de a két fél együttműködését elősegítette, hogy kölcsönösen ismerték egymás feladatait. A gazdaság képviselői részt vettek a tantestületi értekezleteken, az iskola igazgatója pedig a tangazdaság termelési értekezletein képviselte az intézetet. A kapcsolat még szorosabbá vált, amikor a minisztérium utasítására 1952 őszén az igazgató átvette a tangazdaság igazgatását is. Ez jelentős többletmunkát rótt rá, noha a tangazdaság termelésének a felelőse továbbra is a főagronómus volt.

A tangazdaság idővel saját költségvetéssel, termelési tervekkel, munkaerő-gazdálkodással és könyveléssel bíró önálló gazdasággá fejlődött, de az iskola oktatási igényeit a minisztérium által szabályozottan kellett továbbra is kiszolgálnia.

„A gyakorlati oktatás szervezeti szabályzata", a 8030-1052/1951.II.4. számú rendelet szerint a technikum tanulói gyakorlati ismereteiket elsősorban az összefüggő gyakorlatokon sajátítják el. Az összefüggő gyakorlatok az első osztályban június 8-a és július 14-e; a másodikban február 21-e és április 10-e, illetve július 8-a és augusztus 2-a; a harmadikban pedig szeptember 1-je és október 26-a, illetve április 18-a és május 8-a közötti napokra estek.

A jegyzőkönyvek azt tanúsítják, hogy a tanulók a tangazdaságon kívül más mezőgazdasági üzemekben is dolgoztak: így a Bajai Gépállomáson, a Petőfi Termelőszövetkezetben Nagybaracskán, az Ágasegyházi Állami Gazdaságban.

A munkacsapatokba osztott tanulók megismerkedtek a mezőgazdasági gépekkel, dolgoztak velük, gyakorolták az éppen időszerű mezőgazdasági, kertészeti szakmunkákat, megismerkedtek a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok üzemi szervezetével, az ottani ügyvitellel. Munkájukért bért kaptak. Sokszor túlteljesítették a felnőtt normákat is.

A napi 8 órai munka után futotta erejükből zenés-táncos mulatságra a helybeliekkel, s még műsoros délutánt is tartottak a közeli községekben. Ezeket is a minisztérium rendelte el, azzal a céllal, hogy itt is hirdessék a nagyüzemi gazdálkodás, a termelőszövetkezet előnyét a kisparaszti gazdálkodással szemben.

*

1954-ben ünnepelte az iskola fennállásának *50. évfordulóját.* Úgy tűnik, hogy az évforduló megünneplését a volt diákok kezdeményezték: „Iskolánkat végzettek közül többen azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy az iskola 50 éves fennállásának alkalmából találkozót rendezzünk". A találkozót június 19-én tartották meg. Műsoráról a meghívóból, hangulatáról pedig az akkor készült képekből értesülhetünk.

A találkozó résztvevői

Dr. Mészöly Gyula emlékbeszédét mondja

Az 1950-es évek közepére kiderült, hogy a mezőgazdaság „szocialista szektorának" a fejlődése lassúbb annál az ütemnél, amihez a középfokú szakemberképzés létszámát hozzárendelték. Sok tehát a technikum. Ugyanakkor az MDP Központi Vezetőségének határozata értelmében növelni kellett a *kétéves mezőgazdasági szakiskolák* és növendékeik számát. Az FM elhatározta, hogy többek között a bajai iskolát is átalakítják szakiskolává.

Az 1955-56. tanévben két szakiskolai osztály - az egyik gyümölcstermesztés, a másik pedig zöldségtermesztés szakirányú - kezdte meg működését, ugyanakkor technikumi osztályt már nem iskolázott be az intézet.

Az FM a szakiskolák működését a II.-K-85-232/1955. számú rendeletével szabályozta. Az iskolába azok az általános iskolát végzettek vehetők fel, akiknek 3 éves mezőgazdasági gyakorlata van. Ezt igazolni kellett. A felvételi korhatárt 17-28 év közé helyezték. Kötelező bentlakás mellett az ellátás ingyenes volt, ugyanakkor a diákok zsebpénzt kaptak: a jeles tanulók 50, a jók és közepesek 40, az elégségesek 30 forintot. Mindez sokban emlékeztet az egykori kertmunkás iskola szabályaira.

Azt tervezték, hogy végzett tanulók a termelőszövetkezetek, gazdaságok szakmunkásai, munkavezetői lesznek.

A gyümölcstermesztési tagozaton a magyar nyelv és irodalom (csak elsőben), a történelem, a matematika (csak elsőben), a földrajz (csak elsőben), a gyümölcstermesztés, a szőlőtermesztés, a zöldségtermesztés (csak másodikban), a méhészet, a mezőgazdasági géptan, az üzemszervezés (csak másodikban) és a gyakorlat tantárgyakat oktatták.

Az 1957-ben induló kertészeti tagozaton a fentieken túl belépő agrárgazdaságtan a második osztály óratervében kapott helyet, a méhészet pedig egy éves tantárggyá változott.

A szakiskolai képzés középpontjában a gyakorlati ismeretek állottak, amelynek az óraszáma 20+1 óra volt, míg az elméleti tárgyakat 24 órában oktatták. Iskolánkban az a rend alakult ki, hogy gyakorlatokat heti két napra vonták össze, négy napon pedig elméletet tanítottak. A gyakorlati oktatás része volt az úgynevezett összefüggő gyakorlat is: ez az elsőben egy őszi, illetve két nyári hét volt; a másodikban pedig egy őszi és négy tavaszi hétre esett megosztva március és május hónapokban.

A szakiskola megnyitása után idővel jelentkeztek a hozzá kapcsolódó gondok is. Mindenekelőtt az, hogy a tanulók közül nagyon sokan kimaradtak, lemorzsolódtak: például az 1955-ben beiratkozott 81 tanulóból két év múlva csak 38-an végeztek. Egy részük azért maradt ki, mert nem kaptak felmentést a katonai szolgálat alól. Mások azt remélték, hogy az iskola elvégzése után vezetők lesznek, s amikor kiderült, hogy ez nem így van, kimaradtak. Voltak olyanok is, akik csupán a munka elől menekültek az iskolába. Ezekben iskolaváltást jelentő hónapokban sok szó esett a tanulói öntudat és önfegyelem kialakításáról, annak lehetséges módszereiről.

1956 tavaszán minden idők egyik legsúlyosabb jeges árvize sújtotta Baja városát. A minisztérium szükség esetére elkészítette az iskola kitelepítésének tervét: e szerint a technikum II. és III. osztálya, valamint a zöldségtermelő szakirányú szakiskolai I. osztály Kiskunfélegyházára, a gyümölcstermelő szakirányú szakiskolai I. osztály pedig a kecskeméti szakiskolába költözne egy-egy tanár kíséretében. Az iskola épületét kórház céljára adná át a minisztérium. Szerencsére erre nem került sor.

Az 1956-57-es tanévben a 3 szakiskolai és a 2 technikumi osztálynak 151 tanulója volt. Ők élték át a forradalom helyi eseményeit, izgalmait.

Az osztálynaplókból úgy tűnik, mintha a tanítás október 30-ig órarend szerint zajlott volna. A valóságban az történt, hogy a tanárok igyekeztek lekötni az iskolát látogató kevés diákot. A hiányzókat ezekben a napokban nem tartották nyilván. Október 26-án Lajtai Nándor testnevelő bejegyezte órájának rovatába: „Felvonulás, tüntetés". Ez azt igazolja, hogy az iskola tanulói - más iskolák diákjaihoz hasonlóan részt vettek a vaskúti úti laktanyánál végződő nagy megmozduláson. Ezt Székely Lászlóné tanárnő is megerősítette szóbeli közlésével.

Október 31-től november 12-éig szünetelt az oktatás. A tanulók többsége hazautazott, a távolabb lakók azonban nem vállalkoztak erre, ezért a részükre az iskolaépület földszintjén rendeztek be egy tantermet lakóhelyül. Erre biztonsági okokból került sor, ugyanis a fiúkollégium a vaskúti úti laktanya közvetlen közelében volt, s a tantestület féltette a tanulókat egy estleges fegyveres konfliktus következményeitől.

November 12-én a zöldségtermesztő szakmunkás II. osztályban összefüggő gyakorlatot kezdtek, ezen azonban az osztályfőnök bejegyzése szerint csak 6 tanuló vett részt. Más osztályokban sem járt sikerrel a tanítás megkezdése e napon.

November 19-étől azonban már minden osztályban tanítottak, „kisebb megszakításokkal" december 14-ig, az egy hónapos téli szünet kezdetéig.

Január 15-én látogatta az iskolát Welich Sándor szakfelügyelő, akit a testület az alábbiakról tájékoztatott:

„1957. január 14-én a tanítás megkezdődött. A szakiskolai tagozaton az eredeti létszám 88 tanuló, ebből a tanításon 61 tanuló jelent meg. A technikumi tagozaton az eredeti létszám 63 fő, ebből a tanulást 55 tanuló kezdte meg. Figyelemmel a körülményekre a hiány nem nagy... Számottevő a lemorzsolódás a szakiskolai tagozat I. osztályában, ahol az október 23-a előtti 40 fő létszámból mindössze 15 fő jelentkezett ez ideig az iskolában."

A tantestület azt remélte, hogy a közlekedés javulásával a tanulók visszatérnek. Nem így történt: az év végi létszámból is hiányzott 29 szakmunkás és 3 technikumi tanuló. Igaz, a 32 kimaradóból 21 a szakiskola első osztályának a diákja volt. Ezt a tényt tantestület a termelőszövetkezetek egy részének a felbomlása nyomán kialakult tanulói érdektelenséggel magyarázta. Öt tanulóról tudott, hogy nemcsak az iskolát, de az országot is elhagyta.

E hó 28-án a tantestület további két tanulót kizárt az iskolából, akik ugyan január 27-én visszatértek, de 11 napi igazolatlan mulasztásuk gyűlt össze. Mint az előző napon megtartott fegyelmi vizsgálaton kiderült „a tanulók saját bevallásuk

szerint külföldre akartak menni. A határon elfogták őket, három napig a rendőrségen tartották, személyazonossági igazolványukat elvették, majd hazaküldték őket". A Rendtartás 74. §-a 8. pontja alapján - „ha az igazolatlanul mulasztott órák száma a heti óraszámot eléri, a tanuló az iskola tanulói sorából törlendő"-, a testület kizárta a fiúkat. Ma már másképpen ítélnénk meg ezt a helyzetet. Hamarosan megváltozott a forradalmi napokat követő mulasztásokról a testület véleménye is: február 11-i levelében 12 tanulót szólított fel a visszatérésre, azzal a megszorítással, hogy a kiesett tananyagot pótolniuk kell. Alig néhány tanuló élt azonban ezzel a lehetőséggel.

A tanév második felében az orosz nyelv elhagyható tantárgy lett, helyette a tanulók zöme a német vagy az angol nyelvet választotta kezdő fokon. Megszorítást eredményezett azonban a hittannal kapcsolatos MM rendelkezés: „A kormány nyilatkozata leszögezte, hogy az iskolákban teljes mértékben biztosítja a fakultatív hitoktatást, vagyis a a vallásoktatástanban való részvétel, vagy részt nem vétel szabadságát. Iskoláinkban azonban az elmúlt hetekben a politikai reakció tevékenysége következtében olyan helyzet alakult ki, amelyben nincs biztosítva a vallásoktatásban való részt nem vétel szabadsága." A rendelet szerint ezentúl csak azok járhatnak hitoktatásra, akiket szüleik a tanév megkezdése előtt szabályszerűen beírattak. Ők azonban nyilván nagyon kevesen voltak, s így az iskolai hitoktatást ismét korlátozták.

1957. január 15-én fogalmazta meg a Földművelésügyi Minisztérium „Javaslattervezet a közép- és alsó fokú szakoktatás új rendszerének kialakítására" című anyagát. Ezzel a tervezettel kapcsolatban kérte az iskolák javaslatait:

„Az iskola tantestülete javasolja, hogy a technikumok átszervezésénél azokat a technikumokat is vegyék figyelembe, ill. revízió alá, amelyeket már átszerveztek, és ott mezőgazdasági szakoktatás folyik.

Javasoljuk, hogy a bajai Mezőgazdasági Technikumot állítsák vissza. Itt a középfokú kertészeti oktatás ne szűnjék meg. Az iskola közel 70 éven át a gyakorlati termelés által diktált kertészeti oktatás minden fokozatán áthaladva, igazoltan jutott el a középfokú kertészeti oktatás szintjéhez. Az iskola szervesen hozzátartozik a kertészeti haladó hagyományokhoz. Eredményes működését igazolja, hogy országos viszonylatban a tudományos munkaköröktől kezdve a gyakorlati kertészeti termelés minden jelentős állomásán megtaláljuk a Baján végzett szakembereket. Ezek a szakemberek bennünket, jelenlegi tantestületi tagokat vádolnak az iskola átszervezéséért, és ezt az intézkedést magukra nézve egységesen sértőnek tartják.

Mindezektől függetlenül az országban azok közé a kevés iskolák közé tartozik, amelyekben a gyakorlati oktatás a legjobban megoldható. A kecskeméti, sátoraljaújhelyi stb. mezőgazdasági technikumoknál nincs meg az a lehetőség, hogy a tanár akár a gyakorlótelepen, akár az osztályban vagy a növényházakban tarthassa meg óráit anélkül, hogy a következő óra vagy órák rovására történnék.

Javasoljuk a bajai Mezőgazdasági Technikum visszaállítását azért is, mert az összes, később életre keltett kertészeti középiskolák, technikumok az itteni oktatási tapasztalatokat vették alapul."

Világos, önérzetes és határozott állásfoglalás ez azzal a törekvéssel szemben, amely ismételten el kívánta sorvasztani a középfokú kertészeti oktatást Baján. S ráadásul most eredményes is: 1959-ben újra indíthat középfokú osztályt az iskola.

Nem tudjuk megítélni, hogy miért - talán a forradalommal, talán csupán az iskola visszafejlesztésével összefüggésben - 1957 nyarán tantestület 5 tagját áthelyezték más iskolákhoz. Ők Kálmos Klára, Lázár Lukrécia, Maknics Gyula, Székely Lászlóné tanárok, illetve Glückmann Erzsébet kollégiumvezető voltak. Ferke András igazgatót a minisztérium ugyancsak felmentette beosztásából, s augusztus 21-i hatállyal **Győri Sándort** nevezte ki igazgatónak. Ő Sátoraljaújhelyről érkezett, s oda is tért vissza október 15-én. Másnap **Lengyel Géza** vette át az igazgatói tisztséget, aki a szegedi Erdészeti Technikum tanára volt kinevezéséig.

A következő tanévben nagyot zuhant az iskola tanulóinak száma: a három osztályba (szakmunkás I., II., technikum IV.) mindössze 64-en iratkoztak be.

Az 1956-os események után a hatalom rajta tartotta a szemét az iskolákon is. Az MSZMP városi pedagógus alapszervezetének jelentette Győri Sándor igazgató szeptember 16-án: „a tantestület hangulata, fegyelme jó. Az iskola nyugalma, fegyelme így biztosított". Megtudjuk ebből a jelentésből azt is, hogy a tavasszal megalakult Kommunista Ifjúsági Szövetségnek 12 tagja volt ekkor a diákok között.

Az október 21-én megtartott tantestületi értekezleten vált ismertté a megyei igazgatói értekezlet intése: „az okt. 23-i ellenforradalom évfordulójával kapcsolatban legyünk éberek, mert a diákok országos levelezést indítottak rejtjeles írással. Az egész országban szülői értekezleteket tartanak, s ezeken tudatosítják a szülőkben is a felelősséget gyermekeikért... Okt. 23-tól nov. 4-ig csak igen indokolt esetben távozhatnak el a tanulók az iskolából. Ezekben a napokban a pedagógusok is tartózkodjanak a munkahelyükön".

Az 1957-58-as tanévben képesítőzött az iskola utolsó technikumi osztálya csaknem 4,0 tanulmányi átlaggal.

A következő tanévben tiszta profilú szakiskolává lett az intézet. A jól sikerült beiskolázás nyomán két első osztályt indított, így a három osztályban (I.a, I.b, II.) 85 szakmunkás diák tanult.

Az intézet adott otthont a Téli Gazdasági Iskola kétéves tanfolyamának is. Ennek a tanfolyamnak az volt a célja, hogy a hosszabb mezőgazdasági gyakorlattal bíró termelőszövetkezeti tagoknak elméleti ismereteket nyújtson. 27 és 50 év közöttiek jelentkezhettek. A tanfolyam két téli és egy nyári félévből állott. Az elméleti félév november 1-je és március 15-e közé esett, a gyakorlati félév pedig áprilistól októberig tartott. Ekkor a saját termelőszövetkezetében dolgozott a jelölt.

Az elméleti félév alatt a tanulókat az iskola egyik épületében helyezték el, az élelmezés, a tanítás díjtalan volt számukra, ugyanakkor a hallgatók az eltartottak számától függően 240 - 480 Ft keresettérítést kaptak.

Magyart, matematikát, gyümölcs-, szőlő-, zöldségtermesztést, kertészeti ismereteket, növénytermelést, gyakorlatot, mezőgazdasági géptant, könyvvitelt

üzemszervezést, politikai ismereteket tanultak a két elméleti félévben. Egy jelentés szerint „a hallgatók munkáját a szorgalom, a nagy érdeklődés és a lelkesedés jellemzi". Az év végén 18 tanuló végzett, a másodikba azonban csak 13 fő iratkozott be. A termelőszövetkezetek nem mindig támogatták a tanulni vágyókat.

A Kertészeti Technikum évei (1959 - 1970)

Változást hozott az 1959-60-as tanév, amikor az iskola ismét indíthatott technikumi osztályt. Nem állítható, hogy a már bemutatott tantestületi állásfoglalás következménye ez, de minden bizonnyal hozzájárult a minisztérium döntéséhez. Kellett persze ehhez az is, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom kiszélesítésével, számuk gyarapodásával nőjön a szakemberek iránti igény.

Iskolánkban az 1959-60-as tanévben tehát az általános kertészeti technikum I. osztálya, az általános kertészeti szakiskola II. a, b osztálya, az 5 hónapos téli termelőszövetkezeti iskola II. osztálya kapott helyet. A tanulók létszáma ismét száz fölé emelkedett ebben a tanévben.

Mint minden lényeges változásnál, most is kicserélődött a tantestület jelentős része: elhagyta az iskolát a Vétek házaspár és Kriván Zoltán, ugyanakkor 1959 augusztusában nevezte ki a minisztérium Benkő Péter és Happ Béla kertészmérnök tanárokat, valamint Kiss László matematika, Bernschütz Sándor magyar- történelem szakos tanárt az iskolához. Suchy György képviseli most is az állandóságot. Kelemen Antal 1955, Dörömbözi Erzsébet 1957, Csekő Eszter 1958 óta tagja a tantestületnek. Az igazgatóval együtt tehát 9 törzstag tanárból állt a tanári kar. A testnevelést Lajtai Nándor, az orosz órákat Dr. Alpári Gyula óraadók tartották.

A technikumi képzés célja az volt, hogy az elméletben és a gyakorlatban egyaránt jól képzett, továbbtanulásra is felkészített, - szocialista világnézetű - szakembereket neveljen a kollektív gazdaságok számára.

Tantervét és óratervét e céloknak megfelelően dolgozták ki a minisztérium szakemberei, köztük egykori kertészképzős diákok. A technikumok tantárgy-felosztása talán ezért is idézi - ha távolról és modernizálva is - az egykori kertészképző óratervét. Az első osztályban a közismereti tárgyak mellett, az úgynevezett előkészítő tantárgyak kaptak helyet: az agrokémia, a növény- és állattan, valamint a kertészeti alapismeretek. A szakmai tárgyakat - gyümölcs-, zöldség-, dísznövénytermesztés - a második osztálytól kezdve tanulták a diákok. A 3-4. osztályban szőlőtermesztést is oktattak, így a tanulók a kertészet minden ágában használható ismeretekhez jutottak. A mezőgazdaság gépeivel három évig, a növényvédelemmel, kertépítéssel, üzemszervezéssel pedig egy-egy évig ismerkedhettek a tanulók. Hetenként minden osztályban egy nap a gyakorlaté volt, ezt egészítette ki a három hetes összefüggő gyakorlat, illetve a gazdaságban töltendő naposi szolgálat.

A tanulók magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából; összevontan: zöldség- és dísznövénytermesztésből, illetve gyümölcs- és szőlő-termesztésből; valamint üzemszervezésből és kertészeti gyakorlatok tantárgyból

tettek képesítő vizsgát.

1961. április 28-án Bessenyei Zoltán minisztériumi főelőadó - iskolánk egykori tanára - mutatta be a testületnek **Szüts Zoltánt**, aki az igazgatóságról lemondott Lengyel Gézát váltotta. Szüts Zoltán Bajára érkezése előtt a Szőlészeti Kutató Intézet igazgatója volt. A főelőadó kérte a tantestületet, a tangazdaság vezetőit, személy szerint Suchy Györgyöt, mint a tanári kar legidősebb tagját, hogy támogassák az új igazgató munkáját. Ez a későbbiekben megtörtént, s bő egy év múlva Szüts Zoltán már ekképp nyilatkozott:

„Úgy véli, hogy a szorgalmas és becsületes munka során szép kapcsolatok alakultak ki közte és a tantestület tagjai között. Elmondja, hogy - mint az előző munkahelyein - itt is újat kíván teremteni. Bízik abban, hogy a tantestület kollektív erőfeszítése intézetünket hamarosan a jó iskolák sorába emeli." Így is történt.

Az 1950-es évek utolsó harmadában sok szó esett a nevelés kérdéseiről a politikában és az iskolákban is. 1958-ban létrehozták az Iskolai Reformbizottságot, amelynek tervét vitára bocsátották a tanárok és a szülők között is. Ilyen előzmények nyomán született meg az 1961.évi III. törvény az oktatási rendszerről. A törvénnyel életbe léptetett reform az iskola és az élet, az iskola és a termelőmunka kapcsolatát kívánta erősíteni, igényként fogalmazta meg a művelődési anyag korszerűsítését, végül alapvetően fontosnak tartotta a szocialista nevelés hatékonyságának a növelését.

Iskolánkban az élet és a gyakorlat kapcsolata eleve adott volt, persze a gyakorlatok szervezésén lehetett és kellett is javítani. Ezekben az években sokat javult a tangazdaság és az iskola együttműködése: a gazdaság vezetői, mindenekelőtt Sümegi Alajos főagronómus, fokozott figyelemmel kísérték és szolgálták ki a gyakorlati képzés szervezési és tárgyi igényeit.

1962-ben viszont a tangazdaság minisztériumi utasításra beleolvadt a Bajai Állami Gazdaságba, s a továbbiakban ez a nagyüzem töltötte be a tangazdaság szerepét.

Az oktatási intézmények és a gazdaságok kapcsolatát a 30.310/1962. számú rendelet szabályozta. Időbe telt, amíg a két intézmény - a meglévő jó szándék mellett is - összehangolódott. Ebben volt kiemelkedő szerepe Németh Imre igazgatónak és Kajtár József összekötő agronómusnak, akik a gyakorlatok anyagi, gépi stb. feltételeit a gazdaságban az iskola igényeinek megfelelően megteremtették.

A rendelet szerint a gazdaságnak az alapozó gyakorlatok céljára 15-50 kataszteri holdas bemutató és gyakorló területet kellett kialakítania. Erre leginkább az iskola belső területe mutatkozott alkalmasnak. Ezt a területet azonban csak 1968 januárjában kapta meg az iskola.

Az 1960-as években a tantestület és a diákság - rendeletek által kötelezetten is - szellemi és fizikai erővel is támogatta a fiatal termelő-szövetkezeteket:

„Suchy György kartárs 50 kat hold gyümölcsös kitűzési munkálatait, valamint a tanulók bevonásával a telepítési munkálatok egy részét, Benkő kartárs a Petőfi Termelőszövetkezetben 30 kat. hold kitűzési munkálatait irányította. A

gyümölcsös kezelési munkálatait rendszeresen figyeli. Suchy György... Nemesnádudvar községben a 24/1959. IV./30. sz. Korm. rendelet alapján a községi mezőgazdasági fejlesztési terv készítésére alakított brigád vezetőjeként működött. Lengyel Géza igazgató a Micsurin Termelőszövetkezet zárszámadási és tervkészítési munkálataiban működött közre."

A termelőszövetkezetek segítése a következő években is része volt a testület munkájának: 1961-ben Suchy György a Vörös Fény Termelőszövetkezet részére egy 60 és egy 80 holdas gyümölcsös telepítési tervét készítette el, és ellátta a 60 holdas gyümölcsös telepítésének és üzemeltetésének szakirányítását is. Szüts Zoltán a városi tsz-közi társulás szőlőgyökereztető iskolájának szakmai vezetését vállalta, s ugyanakkor vezetője volt a megyei szőlőrekonstrukciós bizottságnak. A Benkő házaspár szakmai tanácsaival megmentett a Vörös Fény Termelő-szövetkezetnek 100 hektoliter bort, Kelemen Antal pedig a Deák Ferenc Termelőszövetkezet zöldségtermelő munkáit segítette.

Sokszor a tanulók is ezekben a szövetkezetekben végezték szakmai gyakorlatukat. Azzal is támogatta a kollektív gazdaságokat a testület, hogy a végzett diákokat oda irányította, ahol a szüleik dolgoztak.

Úgy tűnik, hogy a kicsi és baráti szálakkal is összekapcsolódó tantestületnek sikerült ezekben az években a nevelési célokat is egységbe, rendszerbe foglalnia.

A tanárok elfogadták azt az alapelvet, hogy az egyik legfontosabb nevelési tényező maga a tananyag, a személyes példa, hogy a verbális nevelést lehetőleg mellőzni kell.

Az iskolai rendezvények, ünnepélyek, bálok, teaestek, versenyek felelősévé a KISZ-t tette. Az ifijúsági szervezet keretében működtek a szakkörök: az irodalmi, a fotószakkör és a sportkör, később a szőlész, illetve a kémia szakkör. Természetesen a KISZ felelt az olyan politikai foglalkozásokért, mint az „Ifijúság a szocializmusért" próba, vagy a „A világ térképe előtt" című oktatási anyag stb. A KISZ az évek során tömegszervezetté lett. A szervezet munkáját vezetőtanár segítette, a diákvezetők a jobb, példás tanulók közül kerültek ki. Az ifijúsági szervezetre a nem is olyan régen még jellemző avantgard törekvések ezekben az években nem jelentkeztek.

A nevelés másik színtere a kollégium volt. Ezt az tette lehetővé, hogy az iskola tanulóinak túlnyomó többsége egyben kollégista növendék is volt. A két intézményt összekapcsolta, hogy a kollégiumi nevelők is az iskola tanárai voltak. Ők heti 24 órás mellékfoglalkozásban látták el feladatukat. A testületnek csaknem a fele így állandóan a diákok között volt, s ez elősegítette egyéniségük megismerését, lehetővé tette a személyes kapcsolatot a növendékekkel. A diákok biztos érzékkel választották ki azokat a tanárokat, akikre rábízhatták titkaikat, lelki gondjaikat.

A kollégiumban ezekben években alakult ki az önkormányzat: a diákotthoni élet kérdéseiről a kollégiumi tanács döntött, vezetője a titkár volt. Maga a tagság évfolyamonként úgynevezett primérközösségekre bomlott. Ezek a 6-8 fős kis csoportok a diákotthon munkaterve alapján kidolgozták a saját

programjaikat. A kollégium volt a felelőse a havonta megtartott etikai tárgyú előadásoknak, a tánciskolai összejöveteleknek, az egyéb kollégiumi rendezvényeknek. Az újjászervezett énekkar tagsága javarészt kollégista volt.

Vancsura Márta tanárnő vezetésével újra énekel a kórus

A diákság mintegy hatezer órai társadalmi munkával parkosította, szakmai szemmel nézve is szebbé tette a kollégiumok környékét, s hozzákezdett a sportpálya rendbehozatalához is. Időnként pénzért is dolgozott az ifjúság, s a keresetét ajánlotta fel a hálók szépítésére. Az első televíziókat szintén a tanulók nehéz munkájának béréből vásárolta a kollégium. Nagy újdonság volt akkor még a televízió!

Az 1961-62-es tanév elején Fodor Barnabás személyében függetlenített kollégium-vezetőt kapott az intézet. A diáktanács az ő vezetése alatt határozta el, hogy az FM 10960/1959. számú körlevelében foglalt feltételek és az eddigi eredmények alapján megpályázza a szocialista kollégium címet. Ezt a rangot a minisztérium a felterjesztett beszámoló alapján a 36.483/ 1962 sz. rendelkezésében megadta. Az avató ünnepélyre, a zászlóátadásra 1962. november 10-én került sor. Ekkor vehette fel az iskola is és a kollégium is a nagy pomológus, Bereczki Máté nevét.

A zászlóátadás

„A diákotthoni nevelés terén elért eredményekhez hozzájárult a technikum valamennyi dolgozója és tanulóifjúsága. Munkájuk elismeréseként engedélyezem, hogy a bajai Kertészeti Technikum Bereczki Máté nevét viselje. Ennek megfelelően az intézmény teljes nevét a következőkben határozom meg: Bereczki Máté Kertészeti Technikum, Baja.

Az iskola dolgozói és tanulói tekintsék példaképüknek a névadót, és további munkájukat az iskola névadójához méltó lelkesedéssel végezzék” - írta utasításában Losonczi Pál földművelésügyi miniszter.

Bereczki Mátét először Suchy György osztálya választotta példaképül, s most ugyancsak az ő javaslatára lett az iskola és a kollégium névadója a hazai gyümölcsnemesítés úttörője.

Az 1962-63-as tanévben már négy technikumi osztálya volt az iskolának. A tanulók létszáma 116-ra emelkedett. A végzős IV. évfolyam mind a tanév végén, mind pedig a képesítő vizsgán jó eredményt ért el, s a tanulók közülük többen bejutottak az agrár felsőoktatási intézetekbe. A képesített technikusokat szívesen fogadták az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek. Az évek múltával közülük többen magas beosztásokba emelkedtek.

Az első technikumi osztály ballagása 1963-ban

Az iskola felvonulása 1963. május 1-jén

Az 1963-64-es tanévre a jelentkezők száma 160-ra emelkedett, ezért az

iskola két első osztály nyitott, s így az induló tanulólétszám 171 főre emelkedett a technikumi osztályokban. A három szakmunkás osztályban 55 tanuló végezte tanulmányait.

Ugyanakkor volt már 4 központi és 4 kihelyezett levelező osztálya (Sükösdön, Csátalján és Szekszárdon) is az intézetnek. A következő években további kihelyezett osztályokat szervezett, konzultációs központokat hozott létre az iskola Pécsett, Dombóváron, Kiskunhalason, Mélykúton, Jánoshalmán, Garán és Hercegszántón.

A termelőszövetkezetek újonnan megválasztott vezetőinek, szakembereinek tanulniuk kellett, s ezért tömegesen jelentkeztek - sokszor 40-50 évesen - a levelezős osztályokba. Ezért nyitott, nyithatott az iskola oly sok kihelyezett osztályt.

A levelező tagozat szintén négy éves, képesítő vizsgával záró iskola volt. Hallgatói a technikumi tantárgyfelosztás tantárgyait tanulták, orosz nyelvből azonban nem kellett vizsgázniuk. A levelezők hetenként egy napon látogatták az iskolát, s ilyenkor konzultáción beszélték meg tanáraikkal a tananyag nagyobb egységeit. A tanév igazodott a mezőgazdaságban dolgozók elfoglaltságához: a fő vizsgaidőszak december, január hónapokra esett.

A tantestület becsülte a levelező hallgatókat, éppen ezért megkívánta tőlük a tisztességes felkészülést és tudást. Sokan kiállták a próbát, mások azonban inkább kimaradtak az iskolából.

Levelező hallgatók tablója 1964-ből

Ezekben az osztályokban a közismereti tárgyakat a helyi tanárok tanították, a szaktárgyakat azonban többnyire az iskola kertész szaktanárai oktatták. A levelező tagozat vezetője Suchy György lett, de az 1962 januárjában visszatért Jaeger Mihály, s az 1963-ban érkező Vancskó Gergely is jelentős szerepet vállalt a levelezős hallgatók oktatásában. A dolgozók képzését segítette 1968. évi nyugdíjazásáig Lengyel Géza is.

Néhány év alatt tehát nagy, ismert és elismert iskolává fejlődött a Bereczki Máté Kertészeti Technikum.

A megnövekedett feladatoknak csak egy megnövekedett létszámú tantestület tehetett eleget: 1963-ban érkeztek Lischka Zoltán (1963-68), Vancskó Gergelyné (1963-65), Vancskó Gergely (1963-65) kertészmérnökök, majd dr.Böngyik Árpád (1965-től megszakításokkal 1991-ig) és Ács József (1965-66) kertészmérnök csatlakozott a szakgárdához. Horváth László (1962-1989) matematika, Bérczi Júlianna (1963-73) kémia, Hegedűs Gyula (1964-95) testnevelés, Michler István (1965-72) magyar-történelem szakos tanárokat is ekkor fogadta az intézet.

A diákotthon vezetője 1962 júniusától 1985 nyaráig Dittler Ferenc volt. Az ő elképzelése szerint került sor a leánykollégium átalakítására: az épület egyik szárnyára emeletet húztak, s itt alakították ki a tanulószobát. A lányok 1964-től már itt tarthatták meg a szilenciumokat. Végre sikerült egy klubhelyiséget is átadni.

A leánykollégium épülete

1968-tól Dittler Ferencné - Klári néni - személyében önálló vezetője lett a leánykollégiumnak. Ő 1991-ig dolgozott a diákotthonban.

Dittler tanár úr - aki a fájdalmasan közeli múltban húnyt el - szeretett és tudott is építkezni, alkotni. Neki volt köszönhető az iskolai sportpálya megtervezése és létesítése. Ilyen pályával nem sok iskola büszkélkedhetett azokban az években.

Hegedűs Gyula testnevelő tanári és edzői munkája oly mértékben emelte az iskola sportéletének színvonalát 1964 után, hogy a városi, a megyei bajnokságokon is számolni kellett az iskola versenyzőivel. Néhányszor országos eredmények is születtek versenyzőink jóvoltából. A eredmények mögött az 1965-ben megalakult atlétikai és kézilabda-szakosztály tervszerű munkája állott. A legjobb sportolók heti négy alkalommal edzettek, készültek a versenyekre edzésterveik szerint.

A társadalmi munkával épült sportpályán - a komoly versenyeken túl-tréfás és emlékezetes focimérkőzéseken csapott össze a tanár - diák válogatott is.

A nagy mérkőzés előtt

Az 1963. esztendő utolsó napjával a minisztérium áthelyezte Szüts Zoltánt a budapesti kertészeti technikumba. Szeretettel és szép emlékekkel búcsúzott a bajai iskolától. Helyébe a tantestület régi tagja, **Benkő Péter** lépett, aki ekkor már ötödik éve dolgozott itt, s kiválóan ismerte a helyi viszonyokat. Változatlan maradt a tantestület magja is.

Az iskola továbbra is felfelé ívelő pályán mozgott. A technikumi osztályok száma az 1965-66-os tanévben hatra növekedett, a tanulók létszáma pedig 170 fölé emelkedett. Ennél tovább már csak azért sem növelhette az iskola az osztályok számát, mert az elkövetkező években mind a 6 tanterme foglalt volt.

Az ugyancsak növekvő számú levelező osztályokat ezekben az években gyakran már csak szükségtanteremben oktathatták az ebédlő épületében, noha a szilenciumokat már áthelyezték a kollégiumokba. A levelezős hallgatók létszáma 1964-ben, 1965-ben a kihelyezett osztályokkal együtt meghaladta a 400 főt.

Teljes létszámmal működött a két kollégium is: 1964-65-ben 45 leány és 69 fiú, 1965-66-ban 37 leány és 59 fiú, míg a következő tanévben 43 leány és 75 fiú kapott kollégiumi elhelyezést. Ezekben az években a tanulóknak mintegy 70 %-a kollégista volt, s ez továbbra is jó alapot jelentett a nevelés számára.

A hatvanas évek közepén nagyobb átszervezés nem zavarta meg az iskola életét. Az ilyen időszak általában kedvez az iskolai hagyományok kialakulásának, megszilárdulásának.

Az iskolában ezekben az években alakult ki a kirándulások rendje. Az elsősök a fővárost látogatták meg, majd a Dunakanyar nevezetességeiben gyönyörködtek. Szakmai programként Vácrátót arborétumát tekintették meg. A második év Dunántúlé volt: Székesfehérvár - Fertőd - Fertőrákos - Sopron- Kőszeg - Ják - Nagycenk útvonalát járták végig a tanulók.

A harmadikosok Tiszántúlra utaztak, megismerkedtek Debrecen és Eger látnivalóival, tanulmányozták Tokaj történelmi borvidékét, sőt borait is, mert a borbírálat szakmai tananyag volt. A negyedikesek szabadon választották meg útvonalukat. Ezekben az években külföldre még nem utaztak a tanulók.

Ebben az időszakban tette a minisztérium kötelezővé az iskolák számára az őszi betakarítási munkákban való részvételt. Az iskola diákjai általában 5 nap hangulatos szüreti munkával segítették a környék termelőszövetkezeteit a betakarítási csúcsidőkben.

Az akkori diákok szívesen emlékeznek vissza az elsősök megérkezését követő ismerkedési estre, a fiúkollégium kertjében megtartott délutáni szalonnasütésre, a hangulatos, estébe nyúló éneklésre, a Mikulás - napi ajándékozásra és műsorra, amelyben görbe tükröt tartottak tanáraik elé. Erre az alkalomra visszatértek a végzett növendékek is, elmesélték életük folyását, első főiskolai, egyetemi, munkahelyi tapasztalataikat.

Május elsejére virradó éjszakán a fiúk nagy titokban májusfát állítottak a kollégista lányoknak.

Szépek voltak a ballagások, ahol a távozókat még mindég az a harang kísérte kondulásaival, amelyet Diera Benő igazgató öntetett 1932-ben.

A diákbúcsúztató harang

A ballagást követő képesítő vizsgák eredményei 3,0 - 3,5 tized között mozogtak a technikumi években.

1966 novemberében Benkő Pétert **Györök István** váltotta fel az iskola vezetésében. A volt igazgató két évig még az intézetben dolgozott, majd Szüts Zoltán meghívására a budapesti kertészeti iskolához került. Felesége - Dörömbözi Erzsébet - egy év múlva követte férjét a fővárosba. A megüresedett igazgatói lakásba Varga Tóth Bálint (1967- 1979) mérnöktanár és felesége költözött.

Sajátos módon az igazgatóváltás most is csaknem egybeesett az intézet oktatási rendjének változásával.

Az 1967-68-as tanévben már nem nyitott technikumi osztályt az iskola, helyébe a zöldségtermesztő és -hajtató szakmunkások első osztálya lépett.

A technikum utolsó évfolyama 1970-ben hagyta el az iskolát. Ebben az iskolatípusban működésének bő egy évtizede alatt 245 technikus végzett. Közülük sokan fontos álláshelyeket töltöttek be a közeli és távolabbi gazdaságokban, néhányan pedig a tudományos élet kiválóságává fejlődtek. A tantestület sajnálta a technikumi képzés megszűnését, bár az intézet középiskolai minősége az 1968-ban induló szakiskolával is megmaradt.

Az 1967-68. tanévben induló - 2231 szakszámú - zöldségtermelő és

-hajtató szakmunkásképzés olyan szakmai és elméleti ismereteket kívánt nyújtani, amelyek megfeleltek a fejlődő termelési követelményeknek, ugyanakkor elősegítették az általános iskolát végzettek középiskolai továbbtanulását is.

A tanulók 20 hétig az iskolában tanultak, fél évig pedig üzemi gyakorlaton vettek részt. Az induló két osztály keresztféléves formában váltotta egymást, ezért csak egy tantermet foglaltak le.

Az elméleti oktatás keretében elsősorban a zöldségtermesztést (heti:5-6 óra) és a kertészeti géptant (heti: 3-4 óra) tanulták, ugyanakkor a közismereti tárgyakkal mostohán bántak a tanterv készítői. Heti egy nap gazdasági gyakorlatukat az iskolában vagy a gyakorló gazdaságban végezték a diákok. Erre a célra a Micsurin Termelőszövetkezet volt kijelölve.

A szakmunkások osztályait nehéz volt beiskolázni, noha az üzemek szívesen fogadták volna a kész, végzett szakembereket. A munkaerőre szükségük volt ugyan a gazdaságoknak és a termelőszövetkezeteknek, arról azonban rendre megfeledkeztek, hogy a végzettségüknek megfelelő munkakörben és bérért foglalkoztassák őket. Györök István igazgató véleménye szerint „határozott intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a végzett szakmunkásokat képesítésüknek megfelelő munkakörben, meghatározott bérért foglalkoztassák, s ezzel elismerjék szakmai képesítésüket". Ez azonban alig valósult meg.

Az utolsó zöldségtermelő osztály 1973-ban hagyta el az iskolát. Adataink szerint 81 tanuló végezett ebben az iskolatípusban.

Palántázók

A szakközépiskola évtizedei (1970 - 1997)

Az 1961. évi III. törvény mondta ki, hogy „a középfokú oktatás gimnáziumokban, szakközépiskolákban és technikumokban történik. ”Az 1965. évi 24. számú törvényerejű rendelet viszont már úgy rendelkezett, hogy „a jelenleg működő szakközépiskolákat és középfokú technikumokat az 1966-67. tanévtől kezdődően fokozatosan úgy kell az e törvényerejű rendeletben szabályozott szakközépiskolákká átszervezni, hogy számuk, területi elhelyezkedésük, képzési irányuk, továbbá a tanulók létszáma és a képzés színvonala megfeleljen a népgazdaság szakemberszükségletének, valamint az e törvényerejű rendeletben foglalt követelményeknek.” Iskolánk ennek a törvénynek megfelelően 1968-ban indította első kertészeti szakközépiskolai osztályát.

A szakközépiskolai oktatás célját a törvény így határozta meg: „A szakközépiskola korszerű általános műveltséget és középfokú szakmai képzést nyújt. Növendékeit szocialista szellemben, sokoldalúan fejlett emberré neveli, olyan szakmai, elméleti, gyakorlati ismeretekkel, jártasságokkal és készségekkel látja el, amelyek birtokában a közvetlen termelő munkától a részfolyamatok irányításáig terjedő és a külön meghatározott munkakörök feladatainak megoldására képesek, továbbá előkészíti őket felsőfokú továbbtanulásra.”

A szakközépiskola óratervének készítői ezeket a célokat úgy vélték elérhetőnek, hogy a szakmai tantárgyak rovására mérsékelten emelték a magyar nyelv és irodalom, a fizika, a biológia tantárgyak óraszámát, ugyanakkor elhagyták a mezőgazdasági enciklopédia, a kertépítés tantárgyakat, a növényvédelem anyagát pedig megosztották a négy klasszikus szaktárgy között. Csökkent a heti gyakorlati órák száma is.

Míg a technikum - legalábbis hosszabb távon - középvezetői beosztást ígért a képesített technikusoknak, a szakközépiskolát végzettek „az alábbi termesztő jellegű, illetve részirányító munkakörökben helyezkedhetnek el: beosztott kertész, brigádvezető, telepvezető, beosztott üzemgazdász, áruszakértő-áruátadó, dísznövény-, gyümölcs-, szőlő-, zöldségtermesztő szakmunkás**”.** Nemcsak arról van tehát szó, hogy a szakközépiskolát végzett növendékek nem kaptak technikusi oklevelet, hanem arról is, hogy kevésbé minősített munkahelyek várták őket.

Ez volt a legfőbb oka annak, hogy ez az iskolatípus kezdettől beiskolázási nehézségekkel küzdött. Tetézte ezt, hogy a fiatalok ebben az időszakban érezhetően elfordultak a mezőgazdasági, kertészeti pályától. A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium pedig maga teremtette meg iskolái vetélkedését: 1964-ben hozzájárult ahhoz, hogy Kalocsán, Szekszárdon és Kiskőrösön is meginduljon a kertészeti szakközépiskolai oktatás. Már nem nevezhették a bajai intézetet a Tolna megyeiek iskolájának, mint azt a közelmúltban egy újságcikk még megtehette.

Miután a tantestület érzékelte a beiskolázási nehézségeket, tervszerűen látogatta a város és a környék általános iskoláit, s ott szóban, de írásos anyagban is tájékoztatást adott a szülőknek az intézetben folyó oktatásról. Az érdeklődő tanulókat gyakorlati bemutatókra, óralátogatásra hívta meg. Az erőfeszítéseknek

köszönhetően évente mintegy negyven tanuló jelentkezett az induló szakközépiskolai osztályokba.

A tantestületnek sok munkát adott, hogy a hátrányos helyzetű elsős növendékeket az átlag szintjére felzárkóztassa. Törekvése részben sikerrel járt, sok diák azonban a kimaradást választotta.

Az átmenetet nagyrészt a technikumban is működő tantestület valósította meg. Személyi változások is történtek: Dr. Csontos Gyuláné kertészmérnök 1968-tól 1974-ig volt az iskola tanára. 1970-ben érkezett az iskolába Németi Sándorné magyar-történelem szakos tanár, később igazgatóhelyettes és Németi Sándor kertészmérnök. Az 1973-ban nyugdíjba vonuló Bérczi Júlia helyébe dr. Pazár Lászlóné (1973-1990) kémia szakos tanárnő lépett. Ő később igazgatóhelyettes lett dr. Kis László mellett, aki 27 évig töltötte be ezt a tisztséget. 1975-1979 között dolgozott az intézetben a fiatalon elhunyt matematikus, Petróczi György. Györök István 1987 szeptemberéig igazgatta az iskolát, majd helyébe **Széll Péter** lépett. Ő 1975-től volt az intézet alkalmazásában. Először a kollégiumban dolgozott, majd az iskola biológia tanára lett, végül 1987 szeptemberétől 1994 decemberéig az intézet igazgatója volt. Ezt követően Baja város polgármesterévé választották, s e tisztséget a mai napig betölti. 1994 karácsonyától **Horváth László** vezeti az intézetet. A tantestület további változásait az iskolatörténet keretében - a személycserék igen nagy száma miatt - nem követhetjük nyomon, az emlékkönyvnek egy külön részében azonban szólunk az érkező és a távozó tanárokról.

A tantestület több-kevesebb sikerrel igyekezett megőrizni a technikumi időszak hagyományait. Arra törekedett, hogy kialakítsa a tanulók vonzódását a kertészethez, erősítse szakmaszeretetüket, s így ösztönözze a diákokat az eredményesebb munkára. Ebben az évtizedben az iskola tantárgyi átlaga 3,1- 3,2 körül mozgott, de voltak most is olyan osztályok, amelyek az érettségin megközelítették a 3,7 tizedes eredményt.

A szakközépiskolás tanulók megállták a helyüket az iskolák közötti vetélkedőkön is: jól szerepeltek az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyeken, a fertődi Dr. Porpáczi Aladár Szakmai Versenyen, a Kertészet és Szőlészet című folyóirat vetélkedőin.

Ezekben az években a főépület egyre szűkebbnek bizonyult, a tantermek és a kiszolgálóhelyiségek hiánya - eltekintve a kémiai előadótól - nem tette lehetővé a szaktantermi oktatást. Egy-egy szertári helyiségben több tantárgy anyagát kellett tárolni. Nyilvánvalóvá lett, hogy az iskola további fejlődésének feltétele a főépület bővítése. Ezt a MÉM éppúgy elismerte, mint a Bács-Kiskun Megyei Tanács, amely 1974-ben átvette a minisztériumtól a főhatósági jogkört. Hét évtizedes hagyomány szakadt meg ezzel. 1978-tól az iskola pénzügyi fenntartója Baja Város Tanácsa lett, egy nagyobb építkezés költségeit azonban ez a testület sem tudta vállalni.

A gyakorlati oktatás feltételei azonban valamelyest javultak : több erő- és munkagéppel (MTZ-50, RS-09-es traktor, T-4-K kerti traktor, RCW műtrágyaszóró, vetőgép, kombinátor) gyarapodott a géppark. A tanulók szállítását

most már egy viharvert, de saját autóbusz segítette, 1972-ben pedig egy új Ikarusz 311-est vásárolhatott az iskola.
Ugyancsak ebben az évben kezdte meg működését egy 535 négyzetméteres kísérleti növényház is.

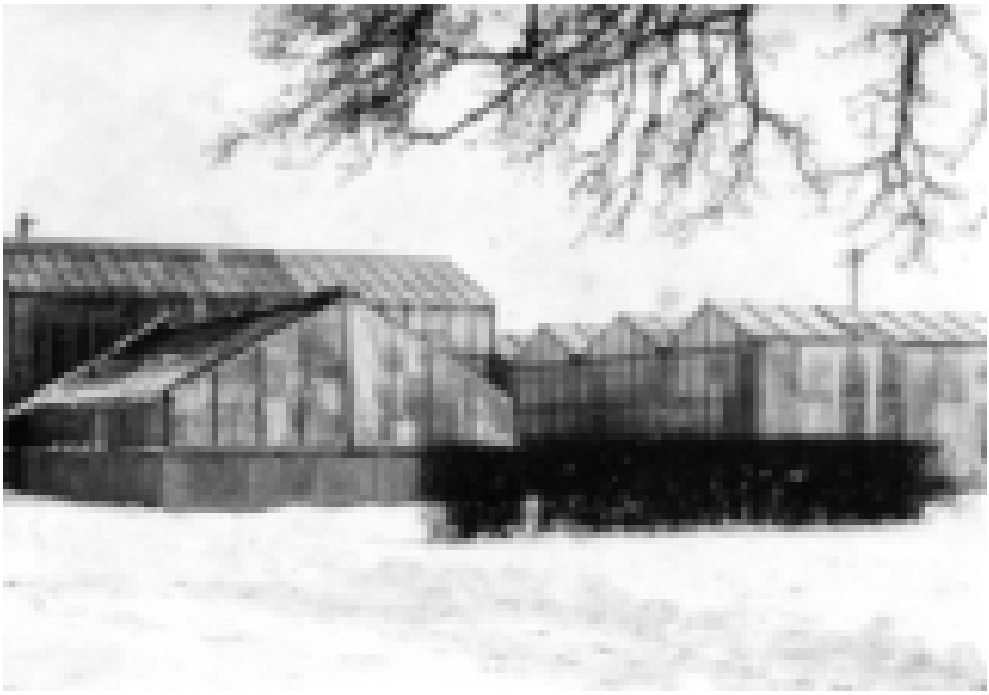

A növényház

Oktatásügyünk a technikumok átszervezésével nem jutott nyugvópontra: 1972-ben kiderült, hogy ismét felbomlott a tanulói teherbírás és az elsajátítandó ismeretek kényes összhangja, hogy a tananyag csökkentésére van szükség. A TACS (a tananyagcsökkentés szóból) a tankönyvi szövegek mintegy 15- 20 %-át érintette, a megtanítandókat pedig törzs- és kiegészítő anyagra bontotta.

Változott az érettségi vizsgaszabályzat is. A szakközépiskolások öt tantárgyból érettségiztek: kötelezően magyar nyelv és irodalomból, illetve gyakorlatból, a négy szaktantárgyból (gyümölcs- szőlő-, zöldség-, dísznövénytermesztés) pedig kettőt kellett választaniuk. Az ötödik vizsgatárgyként szabadon dönthettek a matematika, a történelem, az orosz nyelv, illetve a kémia, a biológia tantárgyak mellett. A történelem és a matematika később visszanyerte kötelező jellegét.

Néhány hibás rendelkezés is született ezekben az években. Ezek egyike volt 1974-ben az érdemjegy nélküli érettségi vizsga, amikor csak megfelelt, dicséretesen megfelelt, illetve nem felelt meg minősítés születhetett. A tanárok és a tanulók országos tiltakozása, nyomán a következő tanévben már ismét

osztályzatot kaptak az érettségizők.

Az 1973-74-es tanévben új Rendtartás lépett életbe, amely az eddiginél pontosabban rendelkezett a magatartás és a szorgalom érdemjegy tartalmáról, s meghatározta a tanulók véleményezési és döntési jogkörét. Ezzel elősegítette az ifjúsági önkormányzat megerősödését. Az iskola számára ez nem jelentett újdonságot: a kis iskola egyik előnye éppen az volt, hogy a tanár-diák viszony közvetlenebb lévén, egymás véleményének mérlegelésére is nagyobb volt a hajlandóság.

1979. május 19-én ünnepelte az intézet fennállásának 75. évfordulóját. Ekkor avatta fel az intézet Bereczki Máté szobrát az iskola parkjában. Felemelően hangulatos és szép ünnepélyen adta át az iskola igazgatója az öregdiákoknak, az egykori tanároknak, az iskola munkatársainak, segítőinek a „Jubileumi emlékplakettet", a hajdanvolt diák, Bartos Endre művész alkotását. Az iskolában végzettek nevében Kozma Pál akadémikus mondott köszöntőt. Az ünneplő közönség megtekinthette az iskolatörténeti kiállítást, Bartos Endre festményeit, Henz György rézdomborító alkotásait, majd fehér asztal mellett emlékezhetett.

Bereczki Máté szobra

A kertészképzés háromnegyed évszázada után 1978-tól - a nagyüzemi igényeknek megfelelően - *kertész gépész osztályt* iskolázott be az intézet. Ez a szak a mezőgazdasági gépész alapszakma egyik ága volt, amelynek oktatására az országban elsőként vállalkozott a bajai iskola.

Az új szakkal kapcsolatos várakozások annyiban megvalósultak, hogy ide valamivel többen jelentkeztek, mint kertésznek. Ugyanakkor nyilvánvalóvá vált, hogy ennek a szaknak az oktatása nemcsak új gépeket, de új műhelyeket, oktatókat és szaktanárokat is igényel. Ekkor érkezett az iskolához Bácskai Ferenc (1978-1989) majd Batinkov János (1979-1984) gépészmérnök, s távozott a tantestületből néhány kertészmérnök: Varga Tóth Bálint, Jaeger Mihály, illetve ideiglenesen elhagyta az iskolát az 1975-től itt dolgozó Sugár János és az iskola régi tanára, dr. Böngyik Árpád is.

Az 1980-as években az intézet csak lakatosműhellyel és műszaki munkateremmel rendelkezett. Ezekben oldotta meg a fémmegmunkálási, a gépelem és az anyagismereti gyakorlatokat. A gépkarbantartási gyakorlatokat pedig a Bajai Kukoricatermesztési Rendszer területén lévő műhelyekben végezték a tanulók 1990-ig.

Fémmegmunkálási gyakorlat

Ezekben az években azonban nagyot fordult a világ. A kialakuló helyzetet így jellemezte az iskola igazgatója a városi önkormányzathoz küldött jelentésében: „Különösen a nyolcvanas évek második felében egyre nyilvánvalóbban érződött a nagyüzemi gazdálkodás válsága, és ezzel párhuzamosan egyre kevesebb támogatást kaptunk a gyakorlatok feltételeinek megteremtésében is. Nem egyedi eset volt ez, a piacosodás jegyeinek erősödése mellett és miatt a nagyüzemek saját bajaikkal voltak elfoglalva, és fokozatosan kivonultak a szakképzésben korábban vállalt szerepkörükből."

Az erőgép- és gépkarbantartási gyakorlatokat függetleníteni kellett a privatizálás alatt álló nagyüzemektől. Ezért hozta létre az iskola 1990-ben a saját területén az erő- és munkagépműhelyt a hozzátartozó raktárral, tanári szobával és szociális helyiségekkel együtt. A műhelyt a tantervi követel-ményeknek megfelelően rendezték be. Az intézet öregedő gépparkja pedig elegendő feladatot adott a műhelynek és a tanulóknak.

Az iskola gyakorlótraktor

Az iskola 1983 szeptemberében kezdte meg - talán a hagyományokhoz is ragaszkodva - *a szőlő és gyümölcstermesztő kertészek* oktatását.

A tantestület figyelemmel kísérte a társadalom munkaerőigényét, s úgy ítélte meg, hogy az általános képzésben részesülő kertészeknek jobbak az elhelyezkedési lehetőségei, hogy az ilyen iskolatípusban végzett növendékek szabadabban mozoghatnak, vállalkozhatnak a gyorsan változó világban.

Ilyen meggondolások nyomán hajtotta végre az intézet az újabb profilmódosítást: 1989-ben *általános kertészképző* osztályt indított.

Horváth László igazgató egy 2000 márciusában írt jelentésében számba vette a további változásokat: „Az 1995-96-os tanévet megelőzően is jellemző volt iskolánkra, hogy az Oktatási- és Szakképzési Törvény keretei között, az átalakuló mezőgazdasági szakemberigényhez igazodva, tartalmi és szerkezeti változásokat vezettünk be. Ezek keretében kezdődött el 1993-ban a kertészeti gépész szakmunkásképzési célú szakközépiskolai szak helyett a *növénytermesztő gépész*képzés, illetve 1992-ben váltotta fel az általános kertészképzést a 2+2+1-es felépítésű *kertésztechnikus-oktatás* felmenő rendszerben.*"*

Ezekben az években azonban a kertészek mögül is kihátráltak a nagyüzemek. Egyedül a bátaszéki termelőszövetkezettel maradt meg az iskola kapcsolata, együttműködése. Az igazgatóság úgy ítélte meg, hogy az eddigi egyoldalú nagyüzemi szemlélettel szemben szükséges „a magángazdálkodás és a középüzemek igényeit szolgáló szakmai ismeretanyag beépítése az elméleti és a gyakorlati oktatásba". Széll Péter igazgató 1992-ben így fogalmazta meg a gyakorlati oktatással kapcsolatos álláspontját: „szakképző intézményben a legfontosabb képzési feltétel az a bázis, amire a gyakorlati oktatás épül. Ez a mezőgazdasági szakképzésben a tangazdaság. Elképzeléseink szerint kb. 200 ha területen kell újra létrehozni azt a gazdaságot, ami egészében középüzemet mintáz, de részeiben alkalmas a kisüzemi modell bemutatására is. "Ami ekkor csupán elképzelésvolt, az 1993-ban megvalósult.

Tavaszi metszés a tangazdaságban

Az FVM 31.335/1992. számú leiratában 200 hektár földterületet adott vissza az intézetnek tangazdaság céljára. Az elkövetkező években az iskola öt hektár alma, 8,5 ha szőlő, 3 ha őszibarack, 1-1 ha cseresznye, meggy, illetve dió ültetvényt telepített e területre közel 20 millió forint költséggel.

A beruházás pénzügyi fedezetének mintegy felét pályázatokon nyerte az intézet, negyedéhez önkormányzati támogatásból jutott, a fennmaradó negyedrészt pedig saját erőből teremtette meg. A teljes gyümölcsös és a szőlőültetvény termőre fordulása éppen a centenárium évére várható. Ezt a jelentős fejlődést azonban munkaerő-gondok kísérik: a 3-4 állandó munkás és a diákság a tavaszi és az őszi munkacsúcsokban már nem győzi a teendőket. 150 hektárnyi szántót 1999-ben az intézet bérbe adott, hogy így a meglévő ültetvényre koncentrálhassa erejét.

A kilencvenes évekre az iskola 8 osztályos intézménnyé fejlődött, tanulóinak száma pedig 240 körül mozgott. Az oktatás-nevelés feladatait már 34 pedagógus látta el. Munkájukat 40 technikai dolgozó segítette. Nekik volt köszönhető az az ünnepségsorozat, amelyet az iskola fennállásának 90. évfordulójára rendezett az intézet. Németi Sándorné szerkesztésében ekkor jelent meg az iskola második emlékkönyve, amely az 1979 - 1994 közötti időszak eseményeit foglalta össze. Az ünnepélyre sok száz öregdiák érkezett, hogy kinyilvánítsa tiszteletét az elbocsátó iskola iránt.

Kozma Pál akadémikus köszönti a 90 éves iskolát

Az öregdiákok emlékeznek

Az ünnepélyre várva

A változások évei (1997-2004)

Baja város képviselő testülete 1997-ben úgy döntött, hogy ésszerűsíti a hatáskörébe tartozó szakképzés struktúráját: megszünteti a párhuzamos képzéseket, a szellemi és anyagi erőket pedig a hatékonyabb oktatás érdekében koncentrálja. A megszűnőben lévő Tóth Kálmán Szakközépiskola képzésformáinak egy részét átirányította a Jelky András Szakképző Iskolába, az FM ágazati szakmák oktatását pedig áttette a mi intézetünkbe. Az 1997-98-as tanévtől iskolánkban történik az FM (1998-tól FVM) felügyelete alá tartozó szakmák többségének az oktatása. Ennek a nagyszabású változásnak volt része iskolaépületünk bővítése is.

1997-ben a városi önkormányzat iskolánk 93 éves épületét felújíttatta. A régi épülethez – annak stílusában – egy új épületszárnyat építtetett. Itt két előadóterem, két nagyterem, egy tanári szoba, két csoportterem**,** két kisebb helyiség és a szociális blokk kapott helyet. Az épületrészeket összekötő aula az iskola közösségi és kulturális életének a színterévé lett. A 130 millió forintos építkezés nyomán kialakult új tanépületet az iskola tanárai, dolgozói, diákjai nagy örömmel, ünnepélyesen vették birtokba 1997 decemberében.

Építkezés közben

A megújult iskolaépület

Bartos Endre művész, egykori diák ajándéka az ünneplő iskolának

Az iskolaépület bővítése együtt járt a tanulócsoportok számának növekedésével, a képzési szerkezet átalakulásával. Amíg az 1995-1996-os tanévben 8 tanulócsoport (3 növénytermesztő gépész, 1 kertészeti gépész, 4 kertésztechnikus) tanult az iskolában, addig az 1997-98-as iskolaévben már 14 tanulócsoportot oktatott a bővülő tanári kar. A szakközépiskolai képzésben részesülő 4 növénytermesztő és 5 technikusi osztályhoz csatlakoztak a szakmunkásképző (két mezőgazdasági gépszerelő, 2 húsfeldolgozó, 1 kertész) tanulócsoportok. Az ezredfordulóig a tanári kar létszáma 41 főre emelkedett, a tanulóké pedig meghaladta a négyszázat.

Az 1998-99-es tanév változást hozott minden szakképző intézet életébe. Ettől a tanévtől kezdve a 9. és a 10. évfolyamon szakképzés nem, csak szakmai orientáció folytatható. Ezeken az évfolyamokon az általános műveltség megalapozása a feladat, a szakmát további 2-3 év alatt sajátítják el a szakmunkások. A szakközépiskolások 4 év alatt készülnek fel az érettségire, pályaorientációjuk kertész, gépész vagy rendvédelmi lehet, majd további két év szakképzés nyomán válnak kertész és növényvédelmi, virágkötő-berendező dísznövény- és zöldségtermesztő, illetve gépésztechnikussá.

Nagy feladatot jelentett a tantestület és az igazgatóság számára, hogy a sokszínű képzés tárgyi, illetve személyi feltételeit megteremtse. Az iskolai bemutatóterület - a tangazdaság - elsősorban a faiskolai, a fajtagyűjtemények, a bogyósgyümölcsűek és a gyógynövények termesztésének bemutatására szolgál. A szakmai gyakorlatot a belső és a külső gyakorlóhelyeken - Gilián Rt., ELMA Rt., Sümegi Borház, Csordás József és Fiai, Clívia Virág Nagykereskedés, 15 virágüzlet Baján és környékén - szerzik meg a növendékek. 1999-ben virágkötő szaktantermet létesített az iskola, 2000-ben pedig modern fóliaházat állított a kertészképzés szolgálatába.

Új fóliaházunk

A gépészek gyakorlati oktatását az Axiál Kft., a Dorker Kft., a Mezőfi Hidraulika Műhely segíti. Az élelmiszeripari szakképzés gyakorlati bázisát a Délhús Bajai Üzeme jelenti.

1997 óta a rendvédelmi osztály tanulóit képzett rendőrtisztek oktatják szép eredménnyel.

Az iskola kollégiumai a bereczkis diákok mellett más intézmények növendékeinek is helyet adtak. A kilencvenes évek közepétől a két kollégiumnak százon felül volt a létszáma. A fiúkollégium épülete azonban az évek során leromlott, fenntartása gazdaságtalanná vált, ezért városi döntés alapján 1999-ben működését a fenntartó megszüntette. Egy év múlva ugyanez lett a leánykollégium sorsa is. A kollégista növendékeket a városi diákotthon fogadta be.

A nevelőtestület az 1993-as LXXIX. törvénynek megfelelően az 1997-1998-as tanévben elkészítette oktatási és nevelési tevékenységének alapdokumentumát, pedagógiai programját. Ezt a város képviselő-testülete jóváhagyta. A programot értékelő szakértő szerint „a Bereczki Máté Szakképző Iskola és Kollégiuma nevelőtestülete elismerésre méltó pedagógiai programot alkotott. A pedagógiai program jól tervezett, alkalmas arra, hogy a következő 6 évben az intézmény életét szabályozó alapdokumentum legyen.”

Bernschütz Sándor

Akikre büszkék vagyunk

Dr.Mészöly Gyula
akadémikus, Kossuth-díjas

Dr.Kozma Pál
akadémikus, Állami díjas

Dr.Diófási Lajos
c. egyetemi tanár, tudományos kutató

Dr.Erdei István
tudományos kutató

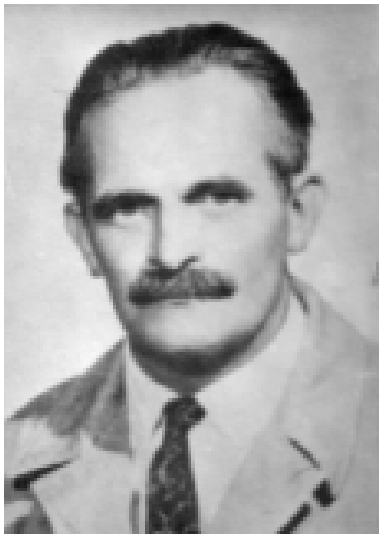

Dr.Filla Márton
tudomanyos kutató

Dr.Kerekes József
professzor, c. egyetemi tanár

Dr.Kovács János
tudományos kutató

Dr.Terts István
tudományos kutató

Dr.Tompa Béla
tudományos kutató

Dr.Hajdú Edit
kandidátus, tudományos kutató

AZ ISKOLA
NEVELŐI ÉS DOLGOZÓI

Az intézet igazgatói

Hegedűs József
1904.II.21. – 1908.I.31.

Németh József
1908.II.1. – 1916.XII.31.

Diera Benő
1917.I.1. – 1938.VI.30.

Szlávik Endre
1938.VII.1. – 1943.XII.31.

Ludányi Antal
1944.I.1. – 1944.X.12.

Bessenyei Zoltán
1945.VII.1. – 1946.X.5.

Ripka Lajos
1946.XII.16. – 1948.V.15.

Dobos Lajos
1948.V.16. – 1949.IX.1.

Ferke András
1949.IX.2. – 1957.X.15.

Lengyel Géza
1957.X.16. – 1961.IV.30.

Szücs Zoltán
1961.V.1. – 1963.XII.31.

Benkő Péter
1964.I.1. – 1966.XI.15.

Györök István
1966.XI.16. – 1987.VIII.31.

Széll Péter
1987.IX.1. – 1994.XII.23.

Horváth László
1994.XII.24. –

Az iskola volt tanárai

/ A rendelkezésre álló adataink hiányosak /

Ács József
Ádámné Halász Katalin
Alpári Gyula dr.
Appel László
Alföldi József dr.
Bácskai Ferenc
Bácskai János dr.
Baki Lászlóné
Bartha Katalin
Batinkov János
Békefi László
Benkő Péter
Benkő Péterné
Bérczi Julianna
Bernschütz Sándor
Bessenyei Zoltán
Bíró Sándor
Boda Károly
Böngyik Árpád dr.
Bretus István
Busa Zoltánné
Csapó Gyula
Csekő Eszter
Csiszár István
Csontos Gyuláné dr.
Dalnoki Jenő
Dankó István
Demuth Gyula
Dávid Zoltán
Desics József
Diera Benő
Dila Dénes
Dittler Ferenc
Dittler Ferencné
Dobos Lajos
Domonkos Antal
Drégely Gyula
Endrei Tivadar
Fábián Józsefné
Farkas Ferenc
Ferenczi Endre
Ferke András
Filla Márton
Flóra Sándor
Fodor Barnabás
Fusch János
Gacsal Rózsa
Gál János
Gáspár János
Gergely István
Gergely János
Grosz Henrikné
Gulyás Matild
Győri János
Györök István
Hámori Anna
Hámori Mátyás
Happ Béla
Heffner Istvánné
Hegedűs József
Hegedűs Gyula
Hegedűsné Kiss Éva
Hock Károly
Horn Ede
Horváth Gyula
Horváth László
Horváth László
Horváth Lászlóné
Hugyecz Mátyás
Jäeger Mihály
Járai József
Kaiser Géza
Kajtár József dr.
Kálmos Klára
Kelemen Antal
Kerekes Vilmos
Keszthelyi György
Kiss Jolán
Kiss László dr.
Kiszely Zoltánné
Krix Márton
Kohári György
Kollár Imre
Kollár Katalin
Komlósi László
Korponay Gyula
Koszta István
Kovács Győző dr.
Kovács Mihály
Kőhegyi Mihály
Kriván Zoltán
Kun Ilona
Lajdi Istvánné
Lajtai Nándor
Lázár Lukrécia
Lengyel Géza
Liposcák Mihály
Lischka Zoltán
Lőrinc Edit
Luczák Kornél
Ludányi Antal
Magyar Lajos
Maknics Gyula
Markos József
Márton Imre
Mazula Sándor
Mécs Erzsébet
Mészöly Gyula
Mezei Rita
Mező Sándor
Mezőfi Csaba
Michler István
Michler Istvánné
Mihálovics Ferenc
Mikli Ferenc
Módos Györgyné
Nádassy Mihály
Nagy Éva
Nagy Jenő
Németh József
Németi Sándorné
Nendtvich Tamás
Papp Zoltán
Pazár Lászlóné dr.
Pataki Kálmán dr.
Péterfi Jenő
Petróczi György
Pintér (Filákovity) Hedvig
Patonay József

Polgár László
Polgár Pál
Pongó Géza
Radnóczi Ferenc
Rigó János
Ripka Lajos
Róka Péter
Rózsa István dr.
Saaghy László
Sáfrány László
Sándor Tibor
Sass József Béla
Scherer Imre
Simkó Mónika
Striegl István
Suchy György
Szabó Balázsné
G. Szabó József
Szabó Miklós
Székely Imre
Székely Lászlóné dr.
Szlávik Endre
Szurmay Dezső
Szűcs Aurél dr.
Szüts Zoltán
Tamás Gyula
Taraba Vilmos
Ternák Irén
Tóth Ágoston
Tóth Pál
Tóth-Pál Zoltánné
Tumbász Lajos
Udvari Tibor
Vancskó Gergely
Vancskó Gergelyné
Varga Tóth Bálint
Varga Virgil
Vattay Gyula
Velich János
Vétek János
Vétek Jánosné
Vincze Sándor dr.
Vitályos László
P. Zachar Damján
Zatykó Ferenc

Az iskola volt adminisztratív és technikai dolgozói

Ági Mátyás
Arnold Jakab
Arnold Józsefné
Balogh Lászlóné
Balogh Tamásné
Baráth Zsigmondné
Bednárik Ferencné
Békési Istvánné
Benkovicsné Kiss Erzsébet
Blazsanik István
Bereczki Pál
Czefán Gyula
Csizmadia Ferencné
Csizovszki Istvánné
Csizovszki Zsolt
Dávid Józsefné
Deák István
Dikán István
Englander Pál Jakab
Fábián Mátyásné
Fábián Mihályné
Falusi Ferenc
Faragó Nándor
Finta Béláné
Fodor Mihály
Geiger János
Geiger Józsefné
Genál Lászlóné
Grattyán Lőrinc
Györök Istvánné
Hasztentaufel Pálné
Hatlapatka Józsefné
Hegedűs Béla
Hepe István
Hepéné Teszárik Anna
Hetyei István
Heves Géza
Hirman István
Hirtenberg Mátyás
Hirtenberg Mátyásné
Horváth István
Ikotity Lászlóné
Iványi László
Iványi László Imréné
Janovics Mihály
Janovics Mihályné
Jenővári Márkné
Juhász Ferenc
Kalmár Béla
Kamu Péterné
Kasza Vendelné
Kerekes Sándor
Kiss Zoltán
Kiss Zoltánné
Knerh János
Kocsner Jánosné
Korsós Péterné
Kovács Andrásné
Kovács Ferencné
Kovács József
Kovács Józsefné
Kőszegi Ferenc
Kövesdi Lászóné
Krákity Miklósné
Krékity Jánosné
Kricskovics Ferenc
Kricskovics Ferencné
Krisztmann József
Kuffner Albertné
Lovász Tiborné
Lőrinc Ildikó
Major Béla
Major Péter
Marosvári Lászlóné
Mészáros József
Mészáros Józsefné
Mikó György
Minorits Andrea
Minorits János
Minorits Jánosné
Mojzes Nándor
Molnár Mária
Molnár Vendel
Molnár Vendelné
Nádas Károly
Nagy József
Német Antalné
Németh Antal
Novotnik Ferencné
Orlovácz Péterné
Pálmai Sándorné
Páncsics István
Páncsics Zoltán
Papp Györgyné
Patonai Pál
Pótz István
Pótz Istvánné
Preisenger László
Rácz János
Regenye István
Regenye Istvánné
Rosta Lajos
Sajtos Kálmán
Sasvári Mátyásné
Schauer Gyögyné
Schmidtmeiszter Józsefné
Sibalin József
Sipőczné Marusa Valéria
Somosközi Mihályné
Sulyok Lajos
Suszter Gusztávné
Szabadi Györgyné
Szalontai Sándor
Szántó Imre Zoltánné
Szente Györgyné
Szetteli Józsefné
Taskovics Antalné
Tomity Iván
Törtely Antal
Tumbás Mátyásné
Vancsura Miklós
Várbíró Zsoltné
Varga Pálné
Varga Tóth Bálintné
Vendel Mihályné
Vígand András
Vígh Károlyné
Vukovics Emilné
Vukovics Józsefné

Az iskolai tanárai 1994-ben

Az iskola dolgozói 1994-ben

A KÖZELMÚLT ÉS NAPJAINK ISKOLÁJA

A BERECZKI MÁTÉ SZAKKÉPZŐ ISKOLA KÉPZÉSI STRUKTÚRÁJA
A 2001/2002 – 2004/2005-ös tanévig

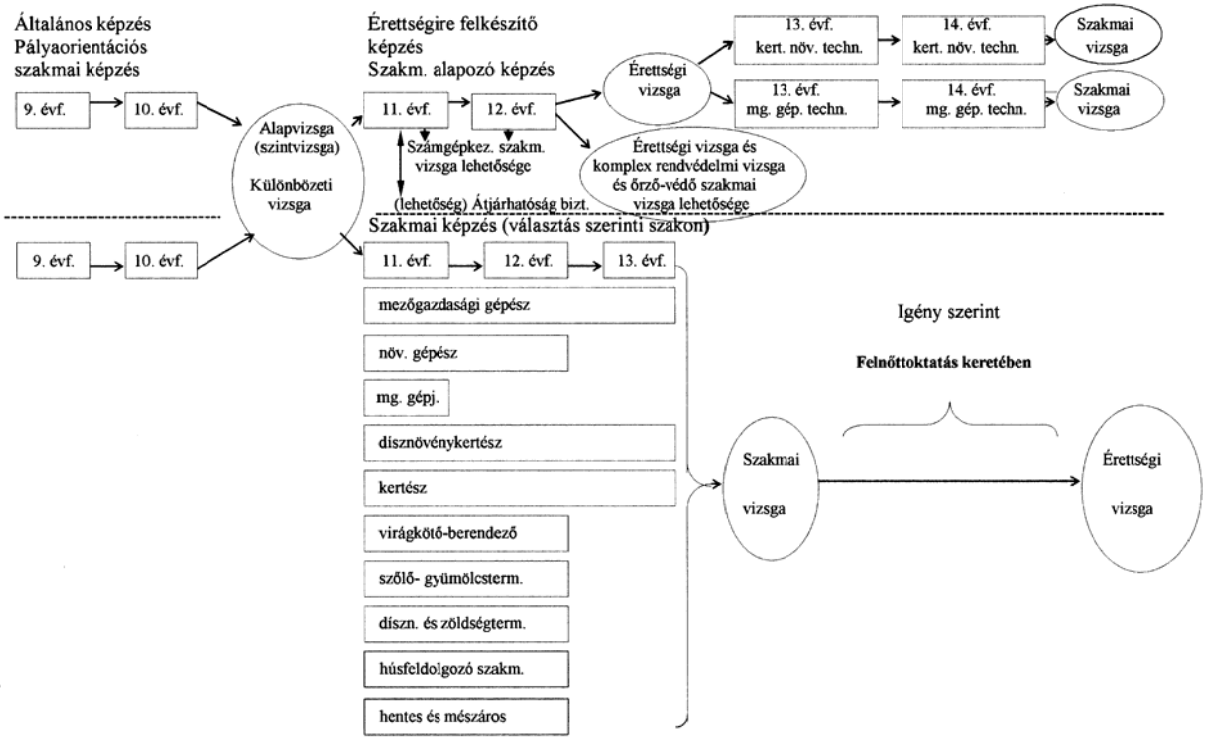

Iskolánk képzésének rendje

1997-től oktatási rendszerünket a sokszínűség, a bonyolultság jellemezte, hiszen együtt volt jelen az Oktatási Törvény és a Közoktatási Törvény alapján szervezett képzés, a Jelky András Szakközépiskolától átvett hagyományos szakmunkás-, illetve kísérleti szakmunkásképzés.

Az 1997/1998-as tanévben oktatott szakjaink egy lehetséges felosztása:

Szakközépiskolai - szakmunkásképzési célú szakközép
- technikus

Szakmunkás - hagyományos (3 éves)
- kísérleti (4 éves)

Két éves alapképzés (kertész OKJ kimenettel)

Két szakunkon - kertésztechnikus (51-0300) és növénytermesztő gépész (1706-3) - eltérő módon folyt a képzés. A **technikusok** 5 éves képzési idejét három szakaszra lehet bontani. Az első két évben zömmel közismereti tárgyakat tanultak, a második két évben léptek be a szakmai tantárgyak, s ezt a folyamatot zárta le a négy tantárgyból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és biológia) tett érettségi vizsga.

Az első évtől kezdve hármas csoportbontásban tanulták az idegen nyelvet, amely lehetővé tette, hogy a szorgalmas, kitartó tanulók sikerrel készüljenek fel az alap- vagy középfokú nyelvvizsgára. Számukra fakultációs órakeretet is biztosítottunk. A tizenegyedik és a tizenkettedik évfolyamon csoportbontásban tanítottuk a matematikát. Ez lehetőséget adott arra, hogy a szakmai és a humán érdeklődésű tanulók is sikerrel készülhessenek fel az érettségi vizsgára. A szakma iránt igazán érdeklődő tanulók a tizenharmadik évfolyamon folytatták tanulmányaikat. Itt csak a szakmai tantárgyakat tanulták, gyakorlaton vettek részt, majd technikusminősítő vizsgát tettek. A vizsga szakirányának megfelelően tanulhattak tovább.

A **növénytermesztő gépész** szakunk szakmunkásképzési célú szakközépiskolai képzés.

Itt már a 9. évfolyamtól jelen voltak a szakmai alapozó tantárgyak, de a közismeretiek domináltak. A 11. és 12. osztályban a szakmai tárgyak és a gyakorlat óraszáma nőtt. A kilencedik évfolyamtól kezdve az idegen nyelvet, a tizenegyediktől a matematikát tanítottuk csoportbontásban. Tanulmányaikat képesítő-érettségi vizsgával zárták, melynek idejére már rendelkeztek mezőgazdasági vontatóvezetői jogosítvánnyal. E két képzési formát utoljára az 1997/98-as tanévben indítottuk.

Baja Város Képviselő-testületének döntése alapján az 1997/98-as tanévtől nálunk folyik az FM ágazati szakmák többségének beiskolázása. E döntés alapján indítottunk a 4 éves integrált szakmunkásképzés (kísérleti) keretében egy tanulócsoport húsipari szakmunkást, illetve egy tanulócsoport (fél osztály) mezőgazdasági gépszerelőt. Képzésükre jellemző, hogy az első két évben döntően közismereti tantárgyakat tanulnak (csoportbontásban számítástechnikát és idegen

nyelvet is), majd a 11. és 12. évfolyamon az idegen nyelv mellett már csak szakmai elméleten és gyakorlaton vesznek részt. Ez a képzési forma tulajdonképpen az új rendszerű szakképzéssel egyezik meg, azzal a különbséggel, hogy az oktatott szakmák még nem OKJ szerintiek.

Az 1997/98-as tanévben nálunk folytatták tanulmányaikat 10. évfolyamon a Jelky András Szakképző Iskolától átvett 3 éves képzésben részesülő mezőgazdasági szerelők és húsfeldolgozó szakmunkások is.

Az 1997/98-as tanévben elindítottuk /az átmenet segítése érdekében/ a 2 éves alapképzést azoknak a tanulóknak, akik a 11. évfolyamon már kertész OKJ szakmák közül választhatnak.

Az 1998/99-es tanév döntő változást jelentett minden szakképző intézmény életében. Ettől a tanévtől a 9. és 10. évfolyamon szakképzés nem folytatható, csak szakmai orientáció, illetve szakképzés csak OKJ szakmákban indítható.

Iskolánk - tantestületi döntés alapján - **több célú, összetett** iskolaként folytatja működését. Meggyőződésünk, hogy diákjaink és a további iskolahasználók érdekeit szolgáljuk, ha már a 9. és a 10. évfolyamon külön osztályban szervezzük meg a két - , illetve 4 éves alapképzésre jelentkező tanulók oktatását úgy, hogy a megfelelő átjárhatóságot biztosítjuk.

Pedagógiai programunk biztosítja az intézményünkben folyó nevelő- és oktatómunka egységes pedagógiai célkitűzések szerinti megvalósítását.

A képzés belső szakaszai (1998/1999-től)

Általános műveltséget megalapozó szakasz:

a.) Szakmunkásképző iskolában: 2 évfolyam (9. és 10.)
b.) Szakközépiskolában: 4 évfolyam (9. 10. 11. és 12.)

A szakképző (szakmunkás és szakközép) iskolában a képzés kettő vagy négy általános műveltséget megalapozó évfolyamra (9. és 10. vagy 9-12.) és 1 vagy 2 vagy, 3 szakképző évfolyamra bontható.

A 9. évfolyamon a legfőbb célunk a gyengébb előképzettségű tanulók felzárkóztatása, a rendszeres, folyamatos tanulás igényének a felkeltése, a megfelelő tanulási módszerek kialakítása, a szakmai orientáltság és érdeklődés felkeltése. Itt kezdjük meg a tanulók felkészítését az alapműveltségi vizsgára.

A 10. évfolyamon erősítjük tanulóinkban a folyamatos tanulás igényét, fejlesztjük önismeretüket, elmélyítjük szakmai orientáltságukat.

Oktatásunk-nevelésünk 3. szakaszában - 1/11; 2/12; 1/13; 2/14. szakképző évfolyamokon - biztosítjuk az OKJ szerinti szakmai és gyakorlati tudás elsajátítását, felkészítjük tanulóinkat a szakmai vizsgára és a pályakezdésre. Tudatosítjuk, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásunk új agrárgazdasági környezetet, lehetőséget és követelményeket jelent a számunkra.

A szakközépiskolában a 11. és a 12. évfolyamon felkészítjük tanulóinkat a kétszintű érettségi vizsgára és a továbbtanulásra. Ugyanebben a szakaszban elmélyítjük a szakmai alapozó ismereteket, és előkészítjük tanulóinkat az érettségire épülő szakmai tanulmányokra.

Jelenlegi kínálatunk:

kertész szakmacsoport		**gépész szakmacsoport**		**élelmiszeripari szakmacsoport**	
Kertész és növény-védelmi technikus	2 év	Mezőgazdasági gépésztechnikus	2 év		
Virágkötő-berendező	2 év	Növénytermesztő gépész	2 év	Húsipari szakmunkás	2 év
Szőlő- és gyümölcstermesztő	2 év	Mezőgazdasági gépész	3 év	Hentes és mészáros	3 év
Dísznövény- és zöldségtermesztő	2 év				
Kertész	3 év				
Dísznövénykertész	3 év				

Alapképzés:

Rendészeti pályára előkészítő képzés	4 év

További lehetőségek elsősorban a felnőttképzés keretében:

Biotermesztő	1 év	Mezőgazdasági diesel adagoló javító	0,5 év	Élelmiszer-tartósító	2 év
Gombatermelő	0,5 év	Mezőgazdasági hidraulika javító	0,5 év		
Gyógynövény ism. és termelő	1 év				
Gyógynövénytermelő és feldolgozó	1 év				
Növényvédő és méregraktár kezelő	1 év				
Vetőmagtermelő és minősítő	1 év				
Dísznövénytermelő	1 év				
Gyümölcstermelő	0,5 év				
Kertépítő- és fenntartó	2 év				
Kerti munkás	1 év				
Parkgondozó	1 év				

Horváth László

A tangazdaságról

Az 1990-es évek elején történt gazdasági változások hatással voltak az iskolai szakképzésre is. Az ezt megelőző időszakban az iskola kertész és mezőgazdasági gépész képzésének gyakorlati helyei többségében környékbeli mezőgazdasági kombinátok és a termelőszövetkezetek voltak. Az 1990-es évek elején bekövetkezett gazdasági változások majdnem teljesen megszüntették ezeket a gyakorlati helyeket.

Az iskola akkori igazgatója, Széll Péter és az iskolavezetés - hosszú távú megoldásra gondolva – úgy döntött, hogy a mezőgazdasági szakképzés érdekében saját tangazdaságot hoz létre. Iskolánk és az ország több hasonló intézménye javasolták a Földművelésügyi Minisztériumnak, hogy az iskolákat lássák el az ehhez szükséges földterülettel.

A javaslatra a minisztérium egyetértésével - a helyszíni egyeztetések után - kompromisszumos megoldás született. Az Állami Vagyonügynökség Igazgatótanácsa 1992. október 7-i ülésén, az E40/7/ÁVÜ/92. sz. határozatával döntött az oktatási intézmények földterülettel történő ellátásáról. Az FVM 1992. október 20-i, 31.335/1992. sz. leirata alapján a Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola 200 ha földterület használati jogát kapta meg a Bajai Mezőgazdasági Kombináttól. Az alábbi földterületek kerültek az iskola használatába:

Község	Hrsz.	Szántó		Erdő		Kivett ha
		Terület ha	Érték AK	Terület ha	Érték AK	
Baja	0289	53,7371	1288,14			
Baja	0118/31	87,9499	1999,94			0,1218
Baja	0116/12					0,2386
Vaskút	0500	26,1824	757,39			
Vaskút	0504/1	22,1762	538,22			
Bácsborsód	058/4			6,7196	17,75	0,2806
Összesen:		190,0456	4583,69	6,7196	17,75	0,6410

Baja Város Képviselő-testülete a 193/1993. Kth. számú határozatával támogatta az iskolai tanüzem létrehozását. Ekkor nyílt lehetőség arra, hogy az iskola a Mezőgazdasági Fejlesztési Alaphoz, a későbbi Magyar Államkincstárhoz pályázatot nyújtson be. A szőlőültetvény és a gyümölcsös terveit a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem szakemberei készítették el 1993 őszén.

A szőlőültetvény és a gyümölcsös beruházására a pályázatot 1994. január 4-én nyújtottuk be. Az FM helyettes államtitkára 1994. április 13-i, 78001/3/1994. számú levelében közölte, hogy a 19.984 ezer Ft bekerülési költségirányzatot alapul

véve 9.992.000 ezer Ft visszatérítendő (kamatmentes) és 500 ezer Ft egyszeri forrás-kiegészítő támogatást engedélyezett.
Ezekkel az adatokkal került aláírásra a támogatási szerződés 1994 áprilisában.

A beruházás pénzügyi terve a beadott pályázat alapján:

Megnevezés	1994	1995	1996	1997–2002	Összesen eFt – ban
Saját forrás	2723,50	2865,30	2551,70	1351,40	9491,90
Hitel				0,00	0,00
MFA–ból forrás-kiegészítő visszteher-mentes támogatás	150,00	140,00	134,00	76,00	500,00
MFA–ból visszterhes támogatás	2873,50	3005,50	2685,60	1427,50	9992,10
Egyéb forrás				0,00	0,00
Összesen:	5747,00	6010,80	5371,30	2854,90	19984,00

Tárgyi eszközök vagy immateriális javak	Érték (eFt)
5 ha alma ültetvény	3 941,00
1 ha cseresznye – meggy	444,40
3 ha őszibarack	1 473,90
1 ha dió	547,00
10 ha szőlő	6 416,00
10 ha támrendszer	5 054,00
Kerítés 1790 fm	2 107,70
Összesen:	19 984,00

A beruházás fő célja - a szőlő- és gyümölcstermesztés több évszázados hagyományát ápolva - a kertészeti szakoktatás támogatása.

A víztározó és a gyümölcsraktár

Modern fóliaházunk

Az ültetvény gyümölcs- és szőlőfajtáinak megválasztásakor az volt a célunk, hogy e növények minél szélesebb körét ismertessük meg a tanulókkal. Így lett az ültetvény egyben bemutatókert is. Az ültetvényen a szakmunkák minden fázisa elvégezhető: bemutathatók a tőkeművelésre, a koronaformára és a metszésmódokra vonatkozó ismeretek. A kertésztanulókon kívül a gépész szakoktatásban résztvevők itt gyakorolhatják a gépi munkavégzést. Célunk ezzel a beruházással az, hogy a tanulók az iskolai minta alapján merjenek önállóan vállalkozni arra, hogy a megélhetésük biztosítása érdekében új telepítéseket hozzanak létre. Ennek jelentősége az EU-hoz való csatlakozással megnövekszik.

A beruházást a tanulók bevonásával, 5 fő alkalmazottal – ebből 1 fő tangazdaság-vezető – és közhasznú munkásokkal valósítottuk meg 1994-2000. között. A betervezett 10 ha szőlőből 9,5 ha, a gyümölcsösből a tervnek megfelelően 10 ha valósult meg.

A szőlő és gyümölcsös telepítése, a támrendszer létesítése, a terület bekerítése bruttó 27.142.343 Ft-ba került. A betervezett költség-előirányzatot 7.158.343 Ft-tal léptük túl. Ez a költség az áremelkedések, illetve a lopások miatt keletkezett.

A 160/2002. számú kormányrendelet az 1993-1995-ös években engedélyezett beruházási támogatások visszafizetését elengedte. Nekünk 9.992.100 Ft engedett el a Magyar Államkincstár.

Az ültetvény mellett megmaradó szántóterületet 1999. augusztusáig az iskola hasznosította. Azóta a Bácsbokodi Aranykalász Szövetkezet bérli.

A tangazdaság működtetéshez, a termények tároláshoz további beruházásokra volt szükség. Ugyancsak pályázati pénzekből építettük ki a gyümölcsös öntözőhálózatát, a 4000 m3-es tározót, illetve a 340 m^2 -es tárolócsarnokot.

1997–ben iskolánkban megkezdődött a zöldség és dísznövény szakmunkásképzés. A szakmai gyakorlat oktatásának biztosítására 1999–ben az Oktatási Minisztérium által kiírt pályázaton 7.902.000 Ft–ot nyertünk. Ebből és az 1.474.125 Ft saját részből (szakképzési hozzájárulás) felépítettük 2000–ben az 554 m^2–es duplafalú, fűthető, számítógéppel vezérelt tápkockás fóliaházat. Itt a legkorszerűbb virág- és zöldségtermesztő technológia bemutatására van lehetőségünk.

Bogdán Istvánné

A gyakorlati oktatásról

Míg e sorokat fogalmazom, diákkorom villan elém. Az akkori gyakorlatok eseményei, témakörei, tanító tanáraim és a velük kapcsolatos történetek filmként peregnek előttem, hiszen 1975-től 1979-ig magam is ennek az intézménynek koptattam a padjait tanulóként, amelynek most gyakorlati oktatásvezetője vagyok. Fábiánné Éva néni felszabadult kacagása, szakmaszeretete, Kelemen Antal tanár úr szigorú tekintete, következetessége, ám lágyszívűsége, Jeager Mihály tanár úr múltat idéző anekdotái jutnak az eszembe.

Az én feladatom mégis az, hogy az akkor 75 éves, most pedig a 100. évfordulóját ünneplő iskola szakképzési átalakulásairól, változásairól, jelenéről írjak a teljesség igénye nélkül, hiszen a 90. jubileumra készült emlékkönyv már ír az addig végzett gyakorlati munkáról.

Visszatekintésemet az 1979-81-es évektől kezdem, amikor intézményünkben kertész és gépész szakmaszerző oktatást indítottak. A kertészeknek szőlő- és gyümölcs-, zöldség- és dísznövénytermesztést oktattak az elméleti órákon és a gyakorlatokon, ám csak egy tantárgyból lehetett képesítő vizsgát tenni.

Az iskola és a tanuló életében mindig fontos szerepet töltött be a gyakorlati oktatás. Az elméletben tanultakat manuálisan is el kellett sajátítani, sok feladatot a ”készség” szintjén kellett alkalmazni.

Szőlővesszők előkészítése

A lányok és a fiúk a bemutatókertben az időjárás viszontagságaival dacolva végezték az évszaknak megfelelő aktuális munkákat. A diákok a ”megerőltető” fizikai munka mellett (tűző napon kapálni, esőben vetni, növényházban ültetni…) megismerkedtek a szakma szépségével is (gyümölcsfák szemzése, oltása, virágok gondozása, szüretek, pincelátogatás…).

A naposi feladatok, az összefüggő gyakorlatok a pontos, fegyelmezett munkavégzést is megkövetelték. Egy osztály képzése - két tanulócsoportra bontva - heti egy alkalommal 4-5-6 órás gyakorlati foglalkozásokon történt.

1982-1983-ig csak gépészképzés folyt iskolánkban.

Az 1983-as évben a gépészoktatás mellett újból megindult a kertész szakközépiskolai képzés, amelyben a kor és a földrajzi elhelyezkedés igényének megfelelően csak szőlő- és gyümölcstermesztők oktatása folyt.

Az 1989. évtől általános kertészképzés indult, amely néhány év múlva kibővült a dísznövénytermesztés tanításával.

1992-től kertésztechnikus évfolyam indult, amelynek tanulói a szőlőtermesztés, a gyümölcstermesztés, a zöldségtermesztés mellett már üzemszervezést is tanultak. Így a tanulók négy év után technikusi minősítést kaptak.

1996 és 2000 között végzettek az érettségi után még egy év tanulással szerezhettek technikusi oklevelet.

1998 őszétől újabb fordulat következett be a kertészképzésben. A technikus osztállyal párhuzamosan megkezdődött a dísznövény- zöldségtermesztő és a virágkötő- berendező szakmunkásképzés, ahol az első két évben közismereti tárgyakat tanultak a diákok, de a szakmai motiváció érdekében alapozó ismeretek és gyakorlat is szerepelt az órarendjükben. Majd a 11. és 12. évfolyamon a szakképzés elmélete és gyakorlata kapott nagyobb óraszámot. 2002-ben volt az első szakmunkásvizsga.

A 2002-es évtől a kerettanterv bevezetésével az eddigi szakképzés, a technikusképzés alapjaiban megváltozott. Időtartama megnövekedett, az érettségi után 2 és fél év lett.

Jelenleg a megye és a város középfokú szakképzési koncepcióját figyelembe véve - a meglévő tárgyi, személyi feltételrendszer és fejlesztési terv alapján - iskolánk az ágazaton belül a hagyományokra épülő, ugyanakkor sokszínű, rugalmas képzésre törekszik. Szakmai kínálatunk lehetővé teszi a különböző szintű végzettségre épülő szakmák választását. Az alapképzés 10. évfolyama után a belső átjárhatóság biztosításával lehetőség nyílik a tervezett szakmai irányok korrekciójára, az esetleges más irányú pályaválasztási igények figyelembevételére. A technikusjelöltek a 9-10. évfolyamon heti 5 órában szakmai agrárorientációs ismereteket és annak gyakorlati alkalmazását, a 11-12. évfolyamon heti 8 órában mezőgazdasági szakmacsoportos alapozó ismereteket és annak gyakorlati alkalmazását tanulják, végzik központi program alapján.

A szakmunkásképzés is ennek megfelelően alakult át**.** A 9-10. évfolyam alapozó ismeretét az agrárágazati előkészítő, valamint a mezőgazdasági szakmai alapozó ismeretek és gyakorlatok szerint adjuk át heti 5, illetve 7 órában. A 11-12.

évfolyamon a választott szakmai ágnak megfelelően folyik a képzés. Szakmunkás szakmai kínálatunk: virágkötő- berendező, kertész, dísznövénykertész, szőlő- és gyümölcstermesztő, dísznövény- és zöldségtermesztő.

A 2002-ben indítani tervezett kertész és növényvédelmi technikusképzés a jelentkezők alacsony száma miatt nem valósult meg. 2003 szeptemberében azonban sikerült ezt a szakképzési formát is felvenni iskolánk széles választékába.

Az elméleti és gyakorlati képzés mindenkori célja, hogy diákjaink szakképesítéssel rendelkező szakemberként képesek legyenek a nagyüzemben, a kisüzemben, magánvállalkozásban, egyéni gazdaságban minőségi, korszerű termékek előállítására, forgalmazására, illetve ezen feladatok középszintű irányítására.

Kertész szakmunkások gyakorlaton

A felsorolt törekvések eléréséhez elengedhetetlen egy modern háttérbázis. Ez a feltételrendszer biztosított intézményünkben.

Az 1000 m^2-es felújított üvegházban az egynyári, kétnyári, évelő, zárt termesztő berendezésben termeszthető növények valamennyi kertészeti műveletét megismerhetik a tanulók.

A tangazdaságban és a bemutatókertben a szőlő- és gyümölcstermesztés, a szabadföldi zöldségtermesztés aktuális feladatait gyakorolhatják növendékeink.

A szőlő, gyümölcs, zöldség, dísznövény, gyógy– és fűszernövény faj- és fajtabemutatói nemcsak a kertészet szerteágazó sokrétűségét, hanem a szakma szépségét, sokszínűségét is hirdetik.

Az újdonságnak számító automata rendszerű dupla-fólia (Richel), valamint a hidrokultúrás paradicsomtermesztés sokunkat még most is ámulatba ejt, ám itt a kertésznövendékek nap mint nap megfigyelhetik, nyomon követhetik a legújabb termesztési technológiát.

A park az ”öreg” diákoknak a nosztalgia színtere, az újaknak ”szabadtéri tanterem”, a környék lakóinak, pedig kellemes kikapcsolódást nyújtó sétaút. Felújítása, esztétikájának biztosítása folyamatos feladatot jelent.

A legmodernebb számítógépek, az időjárás adatait érzékelő és megjelenítő mérőműszerek sem hiányoznak az oktatásból.

A tanulók környezetvédelmi nevelését a szemléleten túl a mérhetőség által is elősegítik a laborfelszerelések.

A minőségbiztosítás mindennapjaink része lett a tanulásban, a tanításban, a gyakorlati oktatásban s a nevelésben is komoly szerepet kap.

Nehéz lenne felsorolni azokat a szintereket, körülményeket, anyagokat és eszközöket, melyek a szakmai gyakorlatok változatos alapját biztosítják.

Gondolataimban sokszor összemosódott a ”tegnap és a ma”, a ”diák és a tanár emléke,” melyeket nem az évszámok, adatok, hanem a témákhoz kötődő személyek, tárgyak, történetek segítettek rendszerezni. Remélem mégis sikerült bemutatnom a gyakorlati szakmai képzés utóbbi negyedszázadának rendkívül változatos alakulását intézményünkben.

Tari Lajos Tamás

A gépész gyakorlatokról

Iskolánkban 1978-ban képzési formaváltás történt, az országban elsőként megindult a kertészeti gépészképzés.

A mezőgazdasági gépészeti szakközépiskolákat a koncentrálódó és specializálódó kertészeti üzemek, termelési rendszerek szakember-szükséglete hívta életre.

A gépészképzésnek nem voltak hagyományai iskolánkban, így a személyi és tárgyi feltételrendszert az osztályok felfutásával kellett kialakítani. A 80-as években az iskola csak lakatosműhellyel és műszaki munkateremmel rendelkezett. Ezekben a tanműhelyekben oldották meg, és oldjuk meg ma is a fémmegmunkálási, a gépelem és az anyagismeret gyakorlatokat. 1990-ig az erőgépek szerkezettani, gépkarbantartási gyakorlatait a Bajai Kukoricatermesztési Rendszer területén lévő műhelyekben végezték a tanulóink. A termesztéstechnológiai gyakorlatok lebonyolításához a 80-as években széles körű üzemi kapcsolatokkal rendelkeztünk:

- Mezőgazdasági Kombinát, Baja
  - szőlő- gyümölcstermesztés géprendszere
- Hosszúhegyi Mg. Kombinát, Sükösd
  - szőlő-gyümölcstermesztés, feldolgozás, tárolás gépei
- Egyesült Munkás-Paraszt Mgtsz, Dusnok
  - szántóföldi zöldségtermesztés gépei
- BKR, Baja
  - javító szerviz diagnosztika műhelye
- Ferihegy Mgtsz, Vecsés
  - szántóföldi zöldségtermesztés, feldolgozás gépei
- Aranykalász Mgtsz, Apátfalva
  - hagymatermesztés gépei
- Kossuth Mgtsz, Bátmonostor
  - szőlőtermesztés, szántóföldi növénytermesztés gépei
- Aranykalász Mgtsz, Bácsbokod
  - szántóföldi növénytermesztés gépei
- Petőfi S. Mgtsz, Nagykőrös
  - paradicsomtermesztés gépei

A 80-as évek végén végbemenő gazdasági átalakulás érzékenyen érintette a nagyüzemi orientáltságú szakképzést, így a kertészeti gépészképzést is.

A 90-es években felsorolt üzemek már nem vállaltak részt a gyakorlati oktatásból, legfeljebb üzemlátogatáson vehettünk részt az átalakult üzemekben. A megváltozott gazdasági körülmények elsősorban a termesztéstechnológiai gyakorlatok végrehajtásában okoztak gondot. Az eredményes gyakorlati oktatás érdekében visszaigényeltük a volt tangazdaságunk jelentős részét.
Kezdeményezéseink 1992-ben sikerrel jártak.

A Földművelésügyi Minisztérium valamint az Állami Vagyonügynökség 200 ha földterületet adott az iskola használatába a tangazdaság alapjaként.

Az iskola a megváltozott gazdasági helyzetben csak úgy tud megfelelni a növekvő elvárásoknak, ha megfelelő gépparkkal, eszközökkel rendelkezik, ha jól működő tangazdaságot alakít ki. A tangazdaságban tanulóink konkrét termelési tevékenységet végeznek, amely elemeiben a tantervi követelményekre épül.

Gépészgyakorlat az iskola kertjében

A tanüzem fejlesztésének jövőbeni elképzeléseit anyagi lehetőségeink és a gyakorlati oktatástól várt feladatok határozzák meg.

Az erőgépek szerkezettani és gépkarbantartási gyakorlatait is függetleníteni kellett az átalakuló nagyüzemektől.

Ennek érdekében 1990-ben az iskola területén erőgép- és munkagépműhelyt építettünk a hozzátartozó raktárral, tanári szobával és szociális helyiségekkel. A műhelyek berendezését fokozatosan alakítattuk ki úgy, hogy az a tantervi előírásoknak megfeleljen.

Tanulóink így egységes követelmények érvényesítésével az iskola gépeit, eszközeit javítva, karbantartva végzik a gyakorlatokat. Sajnos az iskola öregedő gépparkja elegendő feladatot biztosít tanulóinknak a javítási munkákban. A folyamatos felújítást elsősorban pályázati pénzek felhasználásával tudjuk megvalósítani.

1990-től 2001-ig az iskola területén épületet bérelt a Mezőfi és Fiai Kft. Az általuk folytatott tevékenységet naposi szolgálat keretében használtuk fel a gyakorlati képzés érdekében. A kft. új helyre költözött, de korszerű szerelőműhelyével segíti azóta is a gyakorlati képzést.

Az iskola új oktatótraktor

Az iskola által visszaigényelt földterület, valamint a tanulók által működtetett erőgépek 1993 – 1999 között biztosították a termesztéstechnológiai gyakorlatok megfelelő színvonalát. Az iskola a meglévő gépek részére önerőből gépszínt épített.

A 1993-ban tangazdaságunkban megkezdődött 25 ha szőlő és gyümölcsös telepítése, 168 ha szántóföldön pedig a kertészeti gépésztanulók segítségével a növénytermesztés.

A tanulóink nagy örömére a gazdálkodás megfelelő jövedelemmel párosult. Az elöregedett géppark, a fenntartó által elrendelt létszámleépítés miatt a szántóterület 142 hektáros részét bérbe adta az iskola 1999–ben. Ezért a következő években az üzemeltetési gyakorlatok igen kis területre koncentrálódtak.

A városi oktatási koncepció átalakulása miatt az iskola a Jelky Szakképző Iskolától átvette a mezőgazdasági gépszerelők oktatását, illetve 1997-től áttért a növénytermesztő gépészek képzésére. 2001-ben a Mezőfi és Fiai Kft. az iskola területén megszüntette a javítóbázisát. Az iskolai képzés gyakorlati feltételeit

pályázati forrásokból sikerült javítani. Korszerű erőgépek (Zetor 6340, Landini Mistrál, Landini Gibli) és munkagépek (eke, kombinátor, tárcsa, közép- és mélylazító, fűnyírók, talajmarók, permetezők) kerültek beszerzésre. A további pályázatok segítségével a műhelyek felszereltségét is sikerült javítani (esztergagép, fúrógép, köszörűgép, élhajlító, peremező stb.).

1998 óta külső partnerek is javítják gyakorlati lehetőségeinket, így az AXIÁL Kft., DOR – KER Kft. Itt a XXI. század modern erő- és munkagépeit ismerik meg tanulóink. A hidraulikus egységek javítási technológiáját a KRAMMER hidraulika javítóműhelyben sajátítják el növendékeink.

2003-ban elkezdte tanulmányait az első növénytermesztő-gépész technikuscsoport. Jelenleg a tanulóink segítségével készítjük fel az iskola gépeit a következő évi feladatokra. Terveink szerint a 2004. évben a bérbe adott területen újból megkezdődhet tanulóink képzése.

Csernák István

A kertészképzésről

Az 1980-as években felmerült a kérdés: szükség van-e, s ha igen, milyen szinten a kertészképzésre.

Ennek a bizonytalanságnak köszönhetően 1982-83-ban kertészképzés nem folyt iskolánkban, és félő volt, hogy az 1904-ben megkezdett és az idők folyamán elismert, országos hírű bajai kertészképzés megszűnik.

Szerencsére nem így történt, 1983-ban a gépészképzés mellett újból megindulhatott a kertész szakközépiskolai képzés.

Ez az új koncepciókra épülő kertészoktatás merőben más volt, mint a korábbi. Szakminisztériumunk szakmacsoportok szerint kívánta az oktatást megoldani, így a mi iskolánkban ez időben csak szőlő- és gyümölcstermesztést oktattak. Ismételt átszervezésnek köszönhetően 1989-ben elindulhatott az általános kertészképzés, helyt kapott a képzésben a zöldség- és dísznövénytermesztés is. Itt központi irányelvektől vezérelve egy, a régi technikusképzésre hasonlító oktatási formát vezettünk be 1992-ben kertésztechnikus címen.

Dísznövénytermesztést nem, csak szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztést tanítottunk, így kaptak a tanulók négy év után kertésztechnikusi oklevelet.

Virágkötészeti vizsga

1996-ban országosan felmerült az igény, hogy a különböző iskolatípusokban szerzett érettségi azonos értékű legyen. Ezért a szakközépiskolákban – így nálunk is – emelni kellett a közismereti tárgyak óraszámát,

természetesen a szakmai órák rovására. Szükségszerű volt tehát a technikusképzést átszervezni, ezért 1996-2000 között az érettségi után még egy év tanulással szerezhettek a tanulók technikusi oklevelet.

Parképítés közben

Közben országos igény lett, hogy olyan fiatal kertészeket neveljünk, akiknek kizárólagos feladatuk lesz majd a manuális munkavégzés a kertészet valamelyik ágában. Ezért 1998-ban megkezdődött a dísznövény- és zöldségtermesztő, valamint a virágkötő és berendező szakmunkásképzés is. Ezt a képzést a mai napig folytatjuk.

2002-ben bevezetésre került kerettanterv alapján a technikusképzés időtartama az érettségi után kettő és fél év. Egy leendő kertésztechnikusnak az alapozó képzéssel együtt hat és fél évet kell az iskolában eltöltenie.

Németi Sándor

A húsipari szakképzés iskolánkban

Az 1995/96-os tanév végéig a húsipari szakképzés a Jelky András Szakközépiskola keretein belül szerveződött. 1997 szeptemberétől a Bereczki Máté Szakképző Iskola ad helyet e szakma oktatásának.

A tanulók felvételének feltételei:
-alapfokú iskolai végzettség
-egészségügyi, szakmai munkaalkalmassági feltételek megléte.
A képzés szakmai követelményei:

Az iskola feladata, hogy a 2 éves szakmai képzés alatt olyan szakembereket neveljen, akik egyaránt alkalmasak arra, hogy a kis- és a nagyüzemekben a húsipari szakfeladatokat el tudják látni, akik a szakmájukat elhivatottként művelik.

Központi program alapján szerveződik a szakmai oktatás. A tanulók a teljes képzési idő alatt a Délhús Rt. Bajai Üzemében tanulnak. A kéthetes tanulási ciklusból 7 napot szakmai gyakorlaton és 3 napot szakmai elméleten töltenek. A vállalat tantermében kerülnek megtartásra a szakmai elméleti órák. A lépcsőzetesen kialakított tanteremben televízió, videó, diavetítő és egyéb szemléltetőeszközök segítik a szaktanárok munkáját.

Mivel iskolarendszerű képzésről van szó, a testnevelés is hozzátartozik a programhoz. Óráinak az iskola biztosít helyet. *Az élelmiszervizsgálat-laborgyakorlatot* külön helyiségben, egy erre a célra átalakított szakmai laborban tarthatjuk meg. Itt a húsiparban alkalmazott alapvető kémiai vizsgálatok elvégzésére, ill. a húskészítmények érzékszervi vizsgálatának megszervezésére van lehetőség.

A gépészeti gyakorlat - a központi programnak megfelelően - részben az üzemben meglévő gépek, berendezések megismerését, részben húsiparban leggyakrabban előforduló gépalkatrészek tanulmányozását jelenti. Ezeket az órákat egy külön helyiségben oktathatjuk.

A technológia - gyakorlat meglehetősen összetett. Ide tartozik a sertés- és marhavágás, a félsertés és a marhanegyed szakszerű kicsontozása, a különböző húskészítmények gyártása, ill. az ezen munkákhoz szorosan kapcsolódó egyéb szakmai feladatok megtanítása. Ezeket a gyakorlati feladatokat a Bajai Üzem tanműhelyében, illetve termelő üzemrészeiben szervezzük meg.

A sertés vágását Csávolyon a Beck-Hús Kft. kisüzemében tanítjuk.A Mihús Kft.-vel is kapcsolatban állunk. A hagyományokra is épülő készítmény-gyártás technológiáit láthatják ezen korszerű kisüzemekben a tanulók.

Délhús Rt. juttatásai a szakmunkástanulók részére

A képzés ideje alatt kedvezményes étkezési lehetőséget, a vidéki tanulóknak útiköltség visszatérítést, kiemelkedő munkavégzés esetén pénzjutalmat, térítésmentesen munka- és védőeszközöket, ill. munka- és védőruhát ad a vállalat.

A tanulmányi kirándulások megszervezését is segíti. Külön megállapodás megkötése esetén a vállalatnál elhelyezkedő végzős tanulóknak havonta meghatározott összeg - jelenleg a minimálbér 30 %-a - kerül kifizetésre.
Szakoktatók: Vízhányóné Rekeczki Ildikó, Kemény Zoltán, Pilcsuk István.

Eredményeink

Minden év tavaszán megrendezésre kerül a Szakma Kiváló Tanulója Országos Verseny. Ezen az összetett feladatokból álló megmérettetésen a végzős tanulók legjobbjai vehetnek részt. Az utóbbi évek eredményei a következők:

Város	*Év*	*Eredmény*	*Név*
Kiskunfélegyháza	2000.	I. helyezés	Romsics Attila
Kaposvár	2001.	IV. és V. helyezés	Mikosevity Tibor, és Kubatovics József
Budapest	2002.	I. és V. helyezés	Nagy Dávid és Molnár Sándor
Baja	2003.	I. és II. helyezés	Sárközi István és Decsák Gábor

Marhacsontozási verseny 2003-ban Baján

Sárközi István és Decsák Gábor a versenyen szerzett trófeákkal

Csapatversenyben 2002-ben az *első helyet* szintén a Bereczki Iskola nyerte meg a húsipari szakmában.

A végzős húsipari szakmunkástanulók szakelméleti felkészültségét országos felmérővel ellenőrizte 2002-ben a FVM Képzési és Szaktanácsadási Intézete. A megkapott értékelés alapján az *első helyet* szintén iskolánk szerezte meg.

Eredményeinket többek között annak is köszönhetjük, hogy a vállalat a lehetőségeihez mérten folyamatosan biztosítja a szakmai munka feltételeit. Az eltelt 7 év nem múlt el nyomtalanul. Az iskolával szorosan együttműködve, kemény munkával töltöttük meg a szürke hétköznapokat. A befektetett munkát nemcsak az elért eredmények igazolják, hanem a végzett tanulóink visszajelzései is. A legtöbb húsipari szakmunkás a szakmájában dolgozik. Sokan külföldön próbálnak szerencsét. Legtöbbjüknek sikerül a kitűzött célját elérnie. Ezek az eredmények is azt igazolják, hogy jó úton járunk, amikor szigorúan és következetesen igyekszünk a szakmát megtanítani és megszerettetni a hozzánk jelentkező tanulókkal.

Vargáné Tombácz Zsuzsa

Rendőri pályára előkészítő középiskolai rendvédelmi szakmai képzés

A rendőrség a létszámát hosszú éveken keresztül önként jelentkezőkkel oldotta meg. Ők a legszükségesebb ismereteket idősebb társaiktól a gyakorlatban lesték el. Sok volt köztük az alkalmatlan, de ez róluk csak később derült ki. Nagy volt a fluktuáció. Szükségessé vált a képzett, hivatástudattal rendelkező tiszt és tiszthelyettes alkalmazása. A tisztek képzése a Rendőrtiszti Főiskolán valósul meg, amely beilleszkedik a magyar felsőoktatás rendszerébe. A tiszthelyettesek képzésére speciális szakközépiskolák alakultak. Itt az érettségi bizonyítvánnyal együtt tiszthelyettesi rendfokozatot is kaptak a növendékek. Szegeden 1986 óta folyik ilyen képzés. A végzettek száma nem biztosította teljes mértékben az utánpótlást. A szakközépiskolai rendszer is átalakult: 1996 óta a szakképesítést csak érettségi után, a szakképző évfolyamokon lehet megszerezni. Létrehozták az egész országban a „RENDŐRI PÁLYÁRA ELŐKÉSZÍTŐ KÖZÉPISKOLAI RENDVÉDELMI SZAKMAI KÉPZÉS" rendszerét. Jelenleg 62 középiskolában van ilyen oktatás. A képzést az Országos Rendőr-főkapitányság és a Belügyminisztérium felügyeli, a munkát az Országos Rendvédelmi Konferenciákon értékeli, és így határozza meg az egységes képzést az országban.

Iskolánk is bekapcsolódott a rendvédelmi képzésbe, 1998. szeptember 1-jén elindítottuk az új tagozatot. Döntésünk találkozott az érdeklődéssel, melynek következtében minden évben többszörös a túljelentkezés. A beiskolázást nagyban segíti az iskolában a NYÍLT NAPOK rendezvénye. Ekkor részletes tájékoztatást kapnak az általános iskolások és a szüleik a képzésről, a továbbtanulási lehetőségekről, a várható munkába állásról. Személyes kérdésekre a fórumon kapnak választ. Az órák látogatásán az előadások stílusával ismerkednek, érzékelik a hangulatot is. Felvételi vizsgán választjuk ki a tanulóinkat. A felvételi matematikából és magyarból áll.

Tanév	Jelentkezett	Felvett
1998-1999	nincs adat	31
1999-2000	nincs adat	35
2000-2001	128	68
2001-2002	148	35
2002-2003	149	36
2003-2004	143	28

A képzés célja, hogy a rendvédelmi szakközépiskolák számára jól felkészült, szakmai előképzettséggel rendelkező növendéketet képezzünk. A 9. és a 10. évfolyamon az elméleti tárgyak ugyanazok, mint a többi ágazaton, de nagyobb hangsúlyt kap a számítástechnika. A 11. és 12. évfolyamon már szakmai tárgyakat is tanulnak a diákok.

RENDVÉDELMI ISMERETEK

1. Rendvédelem története
2. Rendvédelem és a modern társadalom
3. Magyar Köztársaság Rendőrsége
4. Rendőri szakmai ismeretek
5. Közbiztonsági problémák
6. Katasztrófa-elhárítás, tűzvédelem
7. Büntetőjogi ismeretek
8. Büntetőeljárás-jogi ismeretek
9. Kriminalisztikai alapismeretek
10. Szabálysértési jogi ismeretek

KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLATOK

TÁRSADALMI ISMERETEK

1. Erkölcs
2. Emberi és gyerekkori jog
3. Politikai és közigazgatási ismeretek
4. Kriminológia

A szakmai tárgyak oktatása mellett nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók fizikai felkészítésére, az önvédelmi fogások magas szintű elsajátítására. A testnevelés mellett minden évfolyamon heti 2 órában önvédelmet oktatunk. A tantárgy ismeretanyaga az iskolai testnevelés már ismert gyakorlataira épül, ezeket azonban megfelelő mértékben módosítani szükséges. A szabályok keretein belül itt már értelmet kapnak a megtévesztő, cseles megoldások, a fizikai és pszichikai tempóhátrányos helyzetek teremtése, kihasználása.

Az elméleti foglalkozásokat a Bajai Rendőrkapitányságnak az adott témát legjobban ismerő szakemberei tartják.(Szabó Ferenc r.őrgy, Mayer József r.alezr. dr.Pokker Zoltán r.szds, dr. Tóth Ferencné r.alezr.). A színvonalat a verseny-eredmények és a szakirányú továbbtanulás magas száma bizonyítja.

Az oktatott tananyag a mindennapi gyakorlattal szoros összefüggésben van. Az oktatók minden 12. évfolyamnak rendeznek egy egész napos bemutatót. A tanulók megismerik a rendszeresített fegyvereket, önvédelmi bemutatót látnak kommandósok részvételével, kipróbálhatják a nyomozásnál használt technikai eszközöket. A jó hangulatú rendezvényt általában közös ebéd zárja.

Diákjaink gyakorlati ismereteinek bővítésére egyéb látogatásokat is szervezünk. Végzős osztályaink eddig megtekintették Szegeden a Csillagbörtönt, valamint ugyanitt az Igazságügyi Orvostani Intézet munkájával ismerkedtek. Szakmai látogatást tettünk a Szegedi Rendészeti Szakközépiskolában, ahol a továbbtanulás feltételeiről, kedvezményeiről kaptak tájékoztatást. Itt 2001/2002. tanévben megkezdődött a határrendészek képzése is. Azóta több tanulónk ezt a szakot választotta. Hírek szerint katasztrófavédelmi képzés is indul a 2004/2005. tanévben.

Az önvédelmi oktatást eddig szintén a rendőrség kommadósai, szakemberei tartották, jelenleg a küzdősport hivatásos edzője tanítja.

Az ágazaton eddig sem az elméleti tárgyakból, sem önvédelemből bukás nem volt.

Mióta az ágazat képzése megindult az iskola legjobb tanulmányi eredményt elért osztálya minden évben a rendőri pályára előkészítő osztály volt.

Tanulmányi eredmények:

Tanév	Év végi tanulmányi eredmények	
1998-1999.	R 9	3,33
1999-2000.	R 9	3,66
2000-2001.	R11	3,64
2001-2002.	R 12	3,52
2002-2003.	R12	3,81

2002-ben végzett az első osztály. A 24 végzős közül ketten folytatták főiskolán a tanulmányaikat, 11-en pedig valamelyik rendőr-szakközépiskolába kerültek.

2003-ban 32 tanuló végzett. Ezek közül 1 a Rendőrtiszti Főiskolára, 10 egyéb főiskolákra nyert felvételt, 7-en pedig valamelyik rendőr-szakközépiskolában tanulnak.

A tagozat számára ingyenes számítástechnikai szakkört szerveztünk. Ezek tanfolyamot helyettesítő foglalkozások voltak. Az elsőként végzett két évfolyamon OKJ vizsgát tett 13-13 fő. 2003 májusától áttértünk a felkészítésben az ECDL vizsgakövetelmények oktatására. Ennek időbeosztása jobban illeszkedik a tananyag oktatási tematikájához, a tanulóknak 3 év alatt kell 7 modulból vizsgázniuk.

<u>Kiemelkedő munka elismeréseként</u>:

2001-2002-ben Szabó Tamás megosztva az ÉV BERECZKIS DIÁKJA, 2002-2003-ban pedig a szakközépiskola kategóriában BAJA VÁROS ÉV DIÁKJA kitüntető címet kapta.

Versenyeredmények

Ennek a képzésnek az idő rövidsége miatt még nem alakulhattak ki a hagyományos versenyei. Jelenleg az országos tanulmányi versenyekhez tartozó Országos Rendvédelmi Tanulmányi Verseny és az Országos Rendvédelmi Csapatverseny kerül évente megrendezésre. Először 2000/2001-es tanévben vettünk részt ezeken, mert ekkor volt először 11. évfolyamunk. (Kisebbek nem tanulnak szakmai tantárgyakat.)

2001.04.8-10.	V. Országos Rendvédelmi Csapatverseny Szerencs 21 csapat, 105 versenyző.

A csapat tagjai : Győri Róbert, Fodor István, Nagy Gábor, Nagy Krisztián, Veszelovszki Lajos

Összetett csapat: 8. helyezés

A csapat részeredményei:

Számítástechnika csapat	1.helyezés
Társadalmi ismeretek csapat	1.helyezés

Egyéni részeredmények:

Számítástechnika

Veszelovszki Lajos	3.helyezés
Nagy Gábor	5.helyezés
Fodor István	6.helyezés

Igazgatásrendészet

Fodor István	6. helyezés

Fizikai felmérés (erőnléti négypróba)

Nagy Krisztián	4. helyezés
Fodor István	10. helyezés
Nagy Gábor	11. helyezés

2002.02.22-24	Országos Rendvédelmi Tanulmányi Verseny

Szabó Tamás	4. helyezés

Ezzel az eredményével már 11. osztályosként a Rendőrtiszti Főiskola hallgatója lett, mivel az első 5 helyezett felvételi vizsga nélkül kerül be a főiskolára.

2002.03.23-24. VI. Országos Rendvédelmi Csapatverseny Vép 27 csapat, 135 versenyző

A csapat tagjai: Győri Róbert, Fodor István,Nagy Gábor, Szabó Tamás, Veszelovszki Lajos

Összetett csapat 5. helyezés

A csapat részeredményei:

Számítástechnika csapat	1.helyezés
Társadalmi ismeretek csapat	1.helyezés
Fizikai erőnlét	1.helyezés
Lövészet	3.helyezés
Bűnügyi ismeretek	4.helyezés

Az 1. helyezett számítástechnikai csapat

Egyéni részeredmények:

Egyéni összetett

Fodor István	4.helyezés
Szabó Tamás	6.helyezés

Számítástechnika

Szabó Tamás	8.helyezés
Fodor István	9.helyezés

Társadalmi ismeret

Szabó Tamás	4.helyezés
Fodor István	5.helyezés
Nagy Gábor	10.helyezés
Veszelovszki Lajos	11.helyezés

Bűnügyi ismeretek

Szabó Tamás	1.helyezés

Igazgatásrendészet

Szabó Tamás	6.helyezés

Elmélet összetett

Szabó Tamás	1.helyezés

Lövészet

Fodor István	6.helyezés

Fizikai felmérés (erőnléti négypróba)

Szabó Tamás	1.helyezés
Nagy Gábor	4-5.helyezés
Fodor István	6.helyezés
Győri Róbert	10.helyezés

Szabó Tamás átveszi I. helyezésének díját

2003.02.22-24	Országos Rendvédelmi Tanulmányi Verseny

Nagy Alexandra 19.-ként került az első fordulóból az országos döntőbe. Bár számítástechnikából ott a legjobb eredményt érte el, nem került a legjobb 5 közé.

2003.04.27.	VII. Országos Rendvédelmi Csapatverseny Mezőhegyes 29 csapat, 145 versenyző

A csapat tagjai: Gombos Éva, Bayer Gábor, Farkas Gergő, Szabó Tamás, Tímár Atilla

Összetett csapat 4. helyezés

A csapat részeredményei:

Számítástechnika csapat	1.helyezés
Bűnügyi ismeretek csapat	3.helyezés
Társadalmi ismeretek csapat	6.helyezés
Rendőrség szervezése csapat	8. helyezés

Egyéni részeredmények:

Szabó Tamás egyéni összetett	1. helyezés.
Tímár Atilla egyéni összetett	7. helyezés
Szabó Tamás fizikai 4 próba	1. helyezés
Szabó Tamás bűnügyi ismeretek	2. helyezés
Szabó Tamás társadalmi is.	3. helyezés
Szabó Tamás rendőrség szerv.	3. helyezés
Bayer Gábor informatika összetett	3. helyezés
Tímár Atilla informatika összetett	5. helyezés
Bayer Gábor légpuska	8. helyezés
Szabó Tamás kerékpár	1-17.hely
Tímár Atilla kerékpár	1-17.hely

Az eredmények évről évre javultak. Tanulóink a három csapatversenyen számítástechnikából minden alkalommal, társadalmi ismeretekből kétszer értek el első helyezést csapatban, de bűnügyi ismeretekből is az élmezőnyben végeztek minden alkalommal. Ez bizonyítja az iskolánkban folyó magas fokú szakmai képzést.

Baja város többször megrendezte a középiskolák között a több fordulóból álló drogellenes vetélkedőjét. A rendvédelmi ágazat képviselte intézményünket alkalmanként egy vagy két csapattal.

2000/2001. tanév 2. helyezés

Tanórán kívüli tevékenység

Az ágazat diákjai a többi tanulóhoz hasonlóan tevékenyen részt vettek az események, ünnepségek lebonyolításában.

Minden évben 1 nap tangazdasági munkával támogatták az iskolát, a Föld Napja alkalmából pedig a városi programokban jeleskedtek.

Műsorok szereplőiként színvonalassá tették az iskolai és esetenként a városi megemlékezéseket. Gólyabálak, szalagavatók és a diáknapok rendezésében is tevékenykedtek.

Versenysport

Tanulóink iskolán kívül is rendszeresen sportolnak, és kiváló eredményeket érnek el.

<u>Karate</u>

Győri Róbert

Országos Ifjúsági Bajnokság	1. helyezés
Országos Felnőtt Bajnokság	3. helyezés

Bátor Róbert

Országos Ifjúsági Bajnokság	2. helyezés

Fodor István

Országos Ifjúsági Bajnokság	3. helyezés

<u>Judo</u>

Csengő Enikő

Országos Ifjúsági Bajnokság	2. helyezés (2X)
Országos Junior Bajnokság	3. helyezés

<u>Birkózás</u>

Csengő Enikő

Országos Junior Bajnokság	2. helyezés
Országos Felnőtt Bajnokság	1. helyezés
Nemzetközi Verseny	2. helyezés
Női válogatott kerettag	

<u>Kosárlabda</u>

Khün Anna

Kadet EB	9.helyezés
Országos Ifjúsági Kupa	3. helyezés
NB I.B. csoport	1. helyezés
NB I. B. Junior Bajnokság	2. helyezés

Mészáros Gyula

Bereczki Máté, iskolánk névadója, a magyar pomológia úttörője

Hagyományaink

„A múlt tisztelete az a vallás,
Mely az új nemzedék köteléke.
Ne veszítsünk el semmit a múltból,
Mert csakis a múlttal alkothatjuk a jövendőt.”
/ Anatole France /

Intézményünk jelentős kulturális hagyományokkal rendelkezik. Az iskola fennállásának 75. és 90. évfordulójára emlékkönyv készült. Az iskolatörténet tárgyi és írásos dokumentumait elkülönítve őrizzük. Hagyománnyá vált ezek időszaki kiállítása. A tanév programjához igazodva építjük be hagyományos rendezvényeinket évről évre. Az ünnepek megrendezése többnyire a párhuzamos évfolyamok és osztályfőnökeik feladata.

A szeptemberi tanévnyitó gazdái a 10. évfolyamos tanulók. A gólyabálon kis műsorral mutatkoznak be a kilencedikesek. Ezután kezdődik a végzős diákok részvételével a „gólyák” nyilvános avatása különböző tréfás feladatok megoldásával. A bál a bereczkis fogadalomtétel után következik.

Gólyaavatás 1995. Ki a jobb? Gépész vagy kertész?

Október hónapban a 12. évfolyam rendezi a 13. kertésztechnikus osztály segítő közreműködésével a szüreti bált. Népviseletbe öltözött táncosok nyitják meg a mulatságot. A bálon kivételesen szabad lopni, bár a felaggatott finomságokra csősz vigyáz. A „vétkek” mértékét és a kiszabandó büntetést a bíró ítéli meg.

Egy hangulatos szüreti bál 1995-ből

Az aradi vértanúkról osztályszinten emlékezünk meg. Nemzeti ünnepünk, október 23-a. iskolai ünnep, felelősei a 12. évfolyamosok. Iskolánk tanulói szerepeltek a városi ünnepségen is 2000-ben és 2002-ben.

A szalagavató időpontja és helyszíne sokat változott az évek során. A korábbi években - helyszűke miatt – többnyire a MNÁMK adott otthont a rendezvénynek. Ma iskolánk egyik legszebb ünnepe, az iskola bővítése tette lehetővé, hogy az aulában megrendezhessük. A harmadikosok műsorát bécsi keringő vagy palotás követi, majd vendéglátás és az alkalomhoz illő zene.

Ugyancsak évente visszatérő szokás iskolánkban, hogy a téli szünet előtti utolsó nap tanítás nélküli munkanap. A diákok színes programok közül válogathatnak. A kézművesteremben sokféle érdekes tevékenységgel ismerkedhetnek meg. Volt már karácsonyfadísz-készítés szalmából és papírból, karácsonyi üdvözlőlapok, gyertyák díszítése sajátkezűleg, sógyurmázás és gipszöntés, karácsonyi asztali díszek és adventi koszorúk készítése.

Városi ünnepség a Déri-kertben 2000-ben

Szalagavató 2004-ben

A fizika tanterem ilyenkor videó-stúdióvá változik, az érdeklődő tanulók természetfilmeket tekinthetnek meg. A történelmi-műveltségi vetélkedő hagyományos helyszíne az ebédlő. A csapatok játékos feladatokkal, tesztlapokkal mérik össze tudásukat, míg a közönség villámkérdésekre válaszolhat apró ajándékokért, általában csokoládéért vagy szaloncukorért. A fődíj általában torta, könyvek, íróeszközök, és persze a dicsőség, melyet a győztes osztály kivív magának a társak előtt.

Bensőséges, családias ünnep iskolánkban a karácsony. Mikuláskor osztályfői órán szokás egymást megajándékozni valami tréfás aprósággal, vers vagy kis jellemzés keretében. Többnyire e nap utáni héten állítjuk fel a fenyőfát az aulában. Feldíszítésében segítenek a virágkötő lányok, a műsort pedig a magyar szakos kolléganők szervezik. A szereplők az iskola legjobb versmondói, tehetséges énekesek és a zenét tanuló diákok. Formája változó. Volt már betlehemes-játék, hagyományos karácsonyi ének- és versösszeállítás, régi karácsonyok hangulatának megidézése is.

Karácsony 2003-ban

Téli szünet után ismét ünnepelünk! Népi hiedelem: „Ha csordul Vince, telik a pince.” A bortermelők szerint hóolvadásos időben nagy és jó termés ígérkezik. A Vince-nap megtartása iskolánkban hagyomány. A kertész munkaközösség rendezi a napján, január 22-én. Az osztályok négyfős csapatokkal neveznek, s játékos erőpróbákon mérik össze tudásukat. A feladatok évről évre változnak, nemcsak szórakoztatóak, de hasznosak is. Példának álljon itt néhány

feladat: Ki tud adott idő alatt több, meghatározott nagyságú ágdarabot levágni a metszőollóval? Kinek nagyobb a kapacitása mustszívásban? Ki győz a hordógurítási versenyben? A traktorhúzó vagy trágyahordó verseny, amikor egymást cipelik a hagyományos eszközön, ugyancsak mosolyt csal az arcokra. A hidegben jólesik a zsíros kenyér és a csapra vert hordókból folyó must. A felnőtteknek persze jár egy kis fűszeres forralt bor is.

Egy emlékezetes Vince-nap 2001-ből

A február hagyományosan a farsang időszaka, a bál megrendezése a diákönkormányzat feladata. Régebben fénypontja a jelmezesek felvonulása volt, tanári zsűri értékelte a legsikerültebbeket.

Februárban emlékezünk meg osztályfői órák keretében a kommunista diktatúra áldozatairól is. Március 15-én, a legszebb tavaszi ünnepen, a 10. évfolyamosok adnak műsort.

Április 1-jén, a „bolondok napján" fordított napot tartunk. A Diákönkormányzat hirdeti ki az aznapi programkínálatot. A nap az osztályonként bográcsban főtt ételek elbírálásával és elfogyasztásával szokott befejeződni.

Ugyancsak áprilisban emlékezünk meg a Holocaustról.

Felejthetetlen hangulata van a ballagásoknak. A májusi égbolt kékje, a nyíló virágok, az iskola parkjának üde zöldje – nem is lehetne elképzelni szebb helyet ilyen eseménynek! A harangláb kisharangjának csendülése jelzi az ünnep kezdetét. A hivatalsegéd egy üveg, szalaggal átkötött borral húzza meg a

kisharangot. Az osztályok elvonulnak az alsóbb éves diáktársak sorfala között, majd félkörívben helyet foglalnak a park ősi fái alatt. A ballagó diákok az ünnepély után koszorúzással róják le tiszteletüket iskolánk névadója, Bereczki Máté előtt.

Ballagás 2002

A tanévet a 9. évfolyamosok műsora zárja.

Az iskola profiljának bővülésével új hagyományok vannak kialakulóban.

A húsipari szakmunkások a Bereczkis Diáknap keretében a Délhús Rt. által szervezett, vásárlással egybekötött termékbemutatót, a cég munkáját ismertető előadást tartanak.

Ugyancsak ekkor mutatkoznak be a rendvédelmis tanulók „akció-csapatukkal", illetve a rendőrség önvédelmi bemutatót tart.

A virágkötő-berendezők munkáit az adventi és a húsvéti időszakban csodálhatjuk meg, de az érdeklődő tanulók és tanárok a virágkötő teremben délutánonként maguk is elkészíthetik saját adventi koszorúikat, karácsonyi asztali díszeiket, vagy megvásárolhatják a tanulók által készített alkotásokat. Kötészeti munkájukat dicséri az is, hogy az aulát folyamatosan díszítik a tananyaghoz és az évszakokhoz kapcsolódó kompozícióikkal. A rendezvények dekorációiból is kiveszik részüket, emelve ezzel az ünnepek színvonalát.

Szüreti hangulat 2000.

Egyéb hagyományaink, kulturális rendezvényeink

Bereczki Máté életútjával a tanulók a 9. osztályban osztályfőnöki órán kerülnek először kapcsolatba. Születésének és halálának nevezetesebb évfordulóin iskolai műsor keretében rójuk le tiszteletünket névadónk előtt, s vetélkedőt szervezünk. A könyvtári szakirodalom segítséget nyújt a felkészüléshez. Iskolai könyvtárunk több mint 8000 kötettel és jelentős számú kölcsönözhető videókazettával rendelkezik.

A tavaszi időszakban a kertész munkaközösség kezdeményezésével a Vince-naphoz hasonló program van kialakulóban. Témája a keresztény kultúrkörben is megjelenő, általában a pogány hiedelemvilágban gyökerező, termékenységgel kapcsolatos szokások, rítusok felelevenítése, melyeknek ismerete fontos a gyakorló gazdák számára.

Április 22-én, a Föld Napján a városért dolgozunk, környezetünket szépítjük. Az írásbeli érettségi szünetben minden diák egy napot dolgozik az iskoláért.

Évente egy-két alkalommal minden osztály eljut színházba Budapestre vagy Kecskemétre. A Katona József Színházzal bérleti szerződésünk van.

A Költészet Napját a versmondók versenyével szoktuk megünnepelni. A tehetséges szavalók képviselik iskolánkat a területi versenyeken.

A Magyar Nyelv Hetén szép kiejtési versenyt tartunk, vagy rendhagyó órákat meghívott előadóval.

Kirándulásainknak elsősorban szakmai szempontok szerint van hagyománya: a 9. évfolyamosok a Dunakanyar környékére, a tizedikesek Sopronba, Szombathelyre és környékére, a 11. évfolyamosok Egerbe és környékére, a 12. évfolyamos tanulók Tokajba és környékére látogatnak. A 13. évfolyam szabadon választhat az éppen aktuális szakmai programok közül.

Májusban a tantestület egy napos kiránduláson vesz részt. Évente egy-két alkalommal a tanárok és a dolgozók közös táncmulatságon szórakoznak együtt.

A bereczkis bál hagyományos időpontja a nyári vizsgaidőszakot záró első szombat este. A város pedagógusainak részvételével hajnalig tartó mulatság szokott lenni az iskola parkjában.

Zsitva Veronika

Külföldi partnerkapcsolatunk

Hosszú fáradozásunk után 2002-ben végre sikerült iskolánknak egy olaszországi szakközépiskolával kapcsolatot teremtenie.

Az iskola szintén kertészeti profilú intézmény - Dél-Tirolban, Auer helységben található Bozano tartományban.

A régi kastélyból átépített intézményt 2002. március 15-én adták át ünnepélyes keretek között. Ide iskolánk igazgatóját és két tanárát is meghívták.

Ez a találkozás volt az első hivatalos látogatásunk Olaszországban.

Az aueri iskola

Látogatásunkat 2002. április 8-a és 12-e között viszonozták: 22 olasz tanuló és két tanár volt a vendégünk. A tanulók az ifjúsági táborban kaptak szállást. Részletek a programjukból:

- ismerkedés az iskolával és annak területével, valamint a gyakorlati helyekkel
- látogatás a Magyarországi Németek Művelődési Központjában
- városnézés
- vendégek fogadása az iskola tanpincéjében
- városlátogatás Szegeden
- a Feszty-körkép és a Falumúzeum megtekintése Ópusztaszeren

2003. április 7-e és 11-e között viszonoztuk a látogatást. Ez alkalommal két tanuló és két kísérő utazott el a dél-tiroli partneriskolába. Ők szakmai tanulmányaikban kiválóak voltak és bírták a német nyelvet is.

Tanulóink Dél-Tirolban

Részletek az ottani programokból:

- ismerkedés az iskolával és gyakorlati területekkel
- körút a Dolomit hegységben
- városnézés, múzeumlátogatás Bozenben
- botanikus kert látogatása Menauban
- grillparty az iskolában

Utunk során sokat láttunk, tanultunk és szép élményeket szereztünk.

Nagy Ilse

VERSENYPÁLYÁN

Tanulmányi versenyeredmények

Év	A verseny megnevezése	A versenyeredményt elérő tanuló	Helyezés
	Országos Szakmai Tanulmányi Verseny		
1969		Somogyi István	I.
		Szolárov Emil	II.
1970		Frei István	II.
		Halmai József	II.
		Barkóczi Béla	III.
		Kővári Ferenc	IV.
1972		Tóth Mária	VI.
		Székelyhidi Éva	VII.
		Iván István	IX.
1973		Taschner Attila	IX.
1974		Fülöp Borbála	I.
		Kiss Éva	V.
1977		Parti István	X.
1978		Taragyia Károly	IV.
		Tóth Károly	VII.
1979		Németh József	V.
1982		Gardalits Ferenc	I.
		Ádám Zoltán	V.
		Homonnai Ildikó	VI.
1983		Lang Imre	VII.
1984		Holler Zoltán	II.
		Vászics Zoltán	IV.
1985		Kemény Zsolt	III.
1986		Partali Zoltán	I.
1987		Fehér Sándor	IX.
1988		Berbekár Mihály	VIII.
		Granovitter Gábor	X.
		Balatoni Zsolt	XI.
1989		Molnár Péter	V.
1992		Wölf György	IV.
1993		Bánfalvi Dóra	II.
		Bachmann János	V.
		Berta Gábor	VI.
1995-1996	Gépész	Antal Attila Czabán László	III. XIX.
1996-1997	Kertész	Farkas Péter Klajó Norbert	V. VII.
	Gépész	Raics Róbert Kiss Roland	XVI. XIX.

1997-1998	Kertész		XII.
	Gépész	Bajnai Mihály Doszkocs Péter	XV. XVII.
1998-1999	Kertész	Felső András	VII.
	Gépész	Maros László	XV.
1999-2000	Kertész	Wilhelm András	Döntőbe jutott
	Gépész	Keresztesi Krisztián	Döntőbe jutott
2000-2001	Gépész	Kővágó Róbert	I.
2001-2002	Kertész	Fekete Barbara Burger Ervin Szászy Zsolt	I. II. V.
	Porpáczy A. Kertészeti Verseny		
1984		4 fős csapat	II.
1987		4 fős csapat	III.
1988		Boros Zoltán	II.
1992		4 fős csapat	II.
		4 fős csapat	III.
1993		4 fős csapat: Bánfalvi Dóra, Németh Melinda, Schauer András, Vecseri Csaba	I.
1994-1995		4 fős csapat: Pleszkán Orsolya, Gazdag Tamás, Kokovai Krisztián, Vigh Attila	I.
1996-1997		4 fős csapat: Farkas Péter, Ördög László, Klajó Norbert, Csillag József	VII.
1997-1998		4 fős csapat: Szurcsik Tibor, Szakáll Nándor, Lajkó István, Biacsi Boglárka	IV.
2002-2003		4 fős csapat: Benkovics Noémi, Kosár Tomasz Zoltán, Szalai Zsuzsanna, Sipos József	III.

	Kitaibel Pál Középiskolai Biológia Verseny		
1984		Sztakó Sándor	IX.
1987		Molnár Péter	V.
1988		Burányi Roland	II.
1991		Pál Róbert	II.
1993		Farkas Péter	I.
		Vigh Attila	II.
1996-1997		Lukács Gábor	VII.
1997-1998		Kucsera Milán	I.
2000-2001		Muncantima György	II.
	Dr. Szabó Gusztáv Szakmai Verseny		
	gépész		
1988		3 fős csapat	V.
1990		3 fős csapat	III.
1993		3 fős csapat: Helyes András, Jaber Viktor, Galicz Krisztián	III.
1995-1996		3 fős csapat: Raics Róbert, Kiss Roland, Majoros Csaba	VII.
1996-1997		3 fős csapat: Bajnai Mihály, Doszkocs Péter, Szabó Gábor	I.
1997-1998		3 fős csapat: Maros László, Vidéki Norbert, Szilágyi Mihály	VII.
1998-1999	Gépész	3 fős csapat: Keresztesi Krisztián, Sárdi Péter, Hepp Péter	IV.
1999-2000	Gépész	3 fős csapat: Kővágó Róbert, Páncsics István, Bohner Norbert	VI.
	OKTV		
1995-1996	Biológia	Farkas Péter	területi döntő

	Mathiász János emlékverseny		
1996-1997		Farkas Péter	III.
1999-2000	Kertész	3 fős csapat: Czer Katalin, Wilhelm András, Bakk Csilla	V.
		Wilhelm András	II.
2001-2002		3 fős csapat: Fekete Barbara, Burger Ervin, Szászy Zsolt	II.
2002-2003		2 fős csapat: Fekete Barbara, Burger Ervin	II.
	Kertészet és Szőlészet Vetélkedő		
1996-1997		4 fős csapat	I.
1997-1998		4 fős csapat: Szurcsik Tibor, Surján József, Fekete Georgina, Kapronczai Roland	III.
1998-1999		4 fős csapat: Legát Mariann, Papp Ágnes, Felső András, Schettrer Péter	III.
1999-2000		4 fős csapat: Bor Barbara, Csík Annamária, Kulimák Emese, Wilhelm András	IV.
2002-2003		4 fős csapat: Benkovics Noémi, Kosár Tomasz Zoltán, Szalai Zsuzsanna, Sipos József	III.
2003-2004		4 fős csapat: Benkovics Noémi, Szalai Zsuzsanna, Szalai Attila, Sipos József	I.
	Implom József Országos Helyesírási Verseny		
1998-1999		Gyulavári Helga	XI.
1999-2000		Gyulavári Helga	Megyei II.

	Hazánk Mezőgazdasága Diákszemmel Pályázat		
1998-1999			II. és III.
	Élő Örökségünk Pályázat		
1998-1999		Lehoczky Erika	III.
	SZKTV		
1999-2000	Húsipari szakmunkás	Romsics Attila	I.
2000-2001		Mikosevity Tibor Kubatovics József	IV. V.
2001-2002		Nagy Dávid Molnár Sándor	I. V.
2002-2003		Sárközi István Decsák Gábor	I. II.
	Dísznövény és zöldségtermesztő	Sipos József	I.
	Virágkötő	Hevesi Ildikó	VI.
	Kecel Tavaszi Virágfesztivál		
2000-2001		4 fős csapat: Andrasics Anita, Pécsics Petra, Gyulavári Helga, Valent Viktória	I. és a Magyar Agrárkamara különdíja
	Országos Rendvédelmi Tanulmányi Verseny		
2000-2001		5 fős csapat: Győri Róbert, Nagy Krisztián, Fodor István, Nagy Gábor, Veszelovszki Lajos	VIII.
2001-2002		Szabó Tamás	IV.
2001-2002		Győri Róbert, Fodor István, Nagy Gábor, Szabó Tamás, Veszelovszki Lajos	V.
2002-2003		5 fős csapat: Szabó Tamás, Tímár Attila, Gombos Éva, Farkas Gergő, Balyer Gábor	IV.
		Szabó Tamás	I.

2003-2004		Kühn Anna Gombos Éva Vuity József Horváth Virág	X. XIV. XVI. XX.
2003-2004		Összesített csapateredmény	IV.
	Villány Bor-Virág Virágkötészeti Verseny		
2000-2001		3 fős csapat: Katona Aida, Mihó Bernadett, Szabó Renáta	II.
		Katona Aida	III.
2003-2004		3 fős csapat: Kancsár Henrietta, Bardi Judit, Hegedűs Anita	II.
		Kancsár Henrietta	I.
	Országos Ifjúsági Kegyeleti Virágkötészeti Verseny, Bp.		
2003-2004		4 fős csapat: Ászity Nikolett, Juhász Nikolett, Koch Adrienn, Hevesi Ildikó	III.
		Hevesi Ildikó	III.
	Kertészeti Egyetem által rendezett virágkötő verseny		
2002-2003		3 fős csapat: Baier Klaudia, Hevesi Ildikó, Komáromi Renáta	II.
		Baier Klaudia	III.
		Hevesi Klaudia	III.

Testnevelés és sport

Intézetünkben a sport és a testnevelés a mostoha körülmények ellenére színes, sokrétű és eredményes. Tanulóink a Diákolimpiákon, az egyesületi versenyeken és a városi sportrendezvényeken egyaránt részt vesznek. Az elért eredmények beszélnek arról, hogy kikre lehetünk büszkék, kik öregbítik iskolánk hírnevét.

Az iskola legnevesebb sportolói az 1960-as években:

Tóth Béla /1962-66/	röplabdázó	–	MB.II-es röplabda csapattag
Bagi Márton /1963-68/ Ircsik L. Lajos /1964-68/ Lajkó István /1964-68/	kézilabdázó kézilabdázó kézilabdázó	–	Bajai Kismotor és Gépgyár megyei bajnok csapatának tagjai
Mede István /1964-68/	cselgáncsozó	–	Magyar válogatott kerettag
Novák Csaba /1964-68/	atléta	–	Megyei ifj. válogatott kerettag Intézeti csúcstartó: 400 m, gerely
Kovács Béla /1964-68/	atléta	–	Megyei ifj. válogatott kerettag Intézeti csúcstartó: súlylökés
Takács Katalin /1969-72/	atléta	–	Orsz. Szakm. Ter. Bajn. I. helyezett, Megyei ifjúsági vál. Intézeti csúcstartó: távolugrás, magasugrás

Takács Katalin

Navratill Gizella /1969-73/	atléta	– Orsz. Ter. Bajnokság 5.hely, Intézeti csúcstartó: 100-200-300 m, távolugrás
Bátyai József /1969-73/ Jónás Sándor Osztrogonácz Jenő Varga József	atléta	– Orsz. Ter. Bajnokság 4. helyezettjei, 4x400 m-es váltó tagjai Intézeti csúcstartók : 800 m, 200-400 m.
Veraj Gizella /1970-73/	atléta	– Orsz. Szakm. Ter. Bajnokság 2. helyezett, Intézeti csúcstartó: 800 m
Kiss Éva /1970-74/	atléta	– A jó tanuló – jó sportoló verseny kétszeres győztese Megyei mezei futóbajnokság 1. helyezett csapattag, Intézeti csúcstartó: 800 m
Bukor László /1971-75/	atléta	– Magyar utánpotlás-válogatott Intézeti csúcstartó: 100,200,400 m, távolugrás

Bukor László, a 70-es évek legeredményesebb atlétája

Az elmúlt évek kiemelkedő sportteljesítményei sportágak szerint:

Atlétika

Futószámok: megyei 1. – 4. hely

70–es évek:		
	Hunyadi Erika	(600 m, 800 m)
80–as évek:	Nemesvári Gábor	középtáv
	Rácz Ferenc	középtáv
	Bancsics László	középtáv
	Katona Tamás	középtáv
	Kling Gábor	középtáv
	Rátvai Dezső	középtáv
	Koncz Ágnes	100 m, 200 m
90–es évek:	Galicz Krisztián	800 m, 500 m

Reiner Rita és Galicz Krisztián

	Lovász István	100 m
	Szabados Miklós	1500 m
	Schettrer Péter	800 m
	Metz Ferenc	1500 m
	Kerner Éva	középtáv
	Rittgasser Zsuzsanna	középtáv
	Nagy Éva	középtáv
	Szőlősi Tímea	középtáv

Mezei futóbajnokság: az egyéni és a csapat sikeres eredményei közül Reiner Rita teljesítménye emelkedik ki, aki mint a legfiatalabb résztvevő teljesítette a maratoni távot 1990–ben. Csapatban megyei 3. helyet a Kutyka Attila, Nagy Gábor, Nagy Krisztián, Farkas Gergő, Szabó Tamás, Szerencsés Péter összeállításban 2000–ben szereztünk.

Távolugrás:	Koncz Ágnes /1985–89/	512 cm
	Kiss László	656 cm, iskolacsúcs

Labdarúgás

Hegedűs Gyula testnevelő tanár vezetésével 1984–ben az iskola csapata az országos bajnokság legjobb 8. csapata közé jutott.

Legeredményesebb labdarugóink

Csapattagok:	Szűcs István, csapatkapitány	Molnár József
	Czickovszki Gábor	Jagicza Gábor
	Szabó Csaba	Agatics István
	Budimácz Tibor	Sztahó Sándor
	Stang György	Cseltrai Csaba
	Deli lászló	Gardalics Zoltán
	Mezőfi Csaba	Palkó Péter
	Károly Attila	Péter János

Megyei 2. helyet értek el 2002–ben a Diákolimpiai Teremlabdarúgó versenyén Éber Erik irányításával a következő tanulók:

Nagy Erik kapus
Vörös Balázs
Jagicza János
Faldum Róbert
Kókai Levente
Nagy Attila
Nagy Milán
SzabóTibor

2001–ben az évente megrendezett Fenyőfa kupa teremlabdarúgó városi versenyen a lány- és a fiúcsapat is kupagyőztes lett.
Lányok: Kühn Anna, Gombos Éva, Bognár Bernadett, Faragó Mariann, Krékity Bernadett, Vukovics Tímea, Bogdán Rita
Fiúk: Vörös Balázs, Jagicza János, Nagy Krisztián, Nagy Gábor, Nagy Milán, Merényi Csaba, Kókai Levente, Faldum Gábor, Faldum Róbert

Kézilabda

Az iskola fiú kézilabdacsapata 1981– ben megyei 3. helyet ért el.
Csapattagok: Bor László, Péter Ferenc, Késmárki István, Kovács István, Kernya László, Kun István, Lovescher János, Márki András, Bencze István, Romics Zoltán, Tóth János

A következő években hasonló eredményt nem sikerült elérni. Egyéni siker Frányó Balázs nevéhez fűződik, aki ma a Szigetvári Kézilabda Club Nb–I–ben játszó csapatának tagja. Testnevelő tanári diplomáját a Pécsi Tudományegyetem TF szakán szerezte 1986–ban.

Kosárlabda

1997–től részt veszünk a városi alapfokú amatőrbajnokságban.

Kühn Anna

Kühn Anna jelenleg a Bajai Bácska NKSE tehetséges, fiatal kosárlabdázója. Korábbi eredményei: Kadett EB 9. hely, OIK ifjúság 3. hely.

Röplabda

1990–es évek óta vált népszerűvé ez a labdajáték iskolánkban.
2000–ben alapfokú bajnokságon megyei 3. helyet szerzett fiúcsapatunk:
Szudár Zsolt, Varjas Sándor, Molnár Péter, Bohner Norbert, Gyebnár Zalán, Vasvári Ákos

Cselgáncs

Andrási Barna 1981–ben kezdte a sportágat, 1985–ben serdülő magyar bajnok lett. Sikersorozata az ifjúsági magyar bajnoki cím elnyerésével, majd ifjúsági és felnőtt válogatottsággal folytatódott.

1990–ben Budapesten a Testnevelési Főiskola hallgatója lett. Részt vett a főiskolás világbajnokságon.

1995–ben vette át Pekli Mária, volt tanulónk edzését. Pekli Mária 1995–ben Európa-bajnokságon 2. helyet, Atlantában olimpiai 9. helyet szerzett.

Pekli Mária: kilencszeres magyar bajnok. A következő olimpiákon vett részt:

1992	Barcelona	
1996	Atlanta	
2000	Sydney	3. hely

2003-ban Japánban rendezett világbajnokságon elért 5. helyével kvalifikálta magát a 2004-es athéni olimpiára.

Pekli Mária

Említésre méltó helyezéseket értek el: Végi Zsolt, Kelle László, Csengő Enikő, Farkas Gergő, Farkas Csaba, Gerhity Roland, Husti Anikó.

Wado–Ryn Karate

Major Tamás: országos bajnok, jelenleg klubvezető edző, fekete öves mester harmadik fokozat (3 Dan)

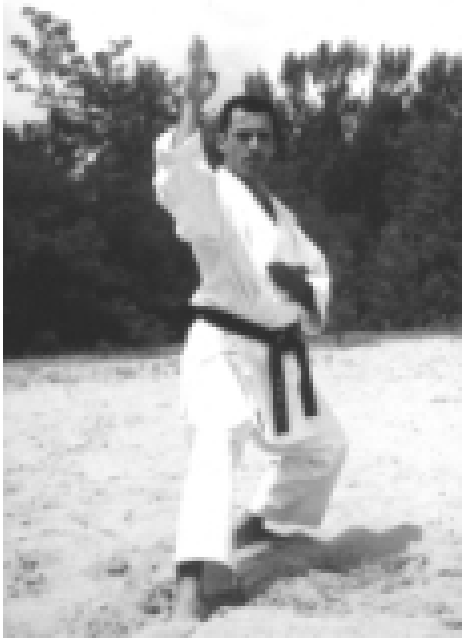

Major Tamás

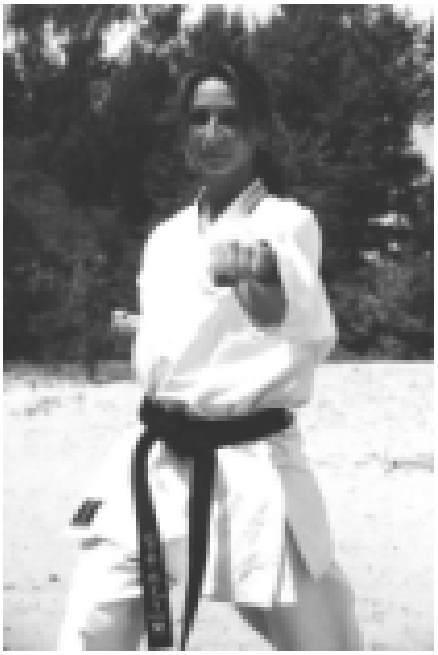

Major Nóra

Major Nóra: országos bajnok, fekete öves mester második fokozat (2 Dan)

Tanítványaik:	Bátor Róbert	fekete öves (1 Dan)
	Győri Róbert	barna öves (1 Kyu)
	Fodor István	barna öves (3 Kyu)

Kajak–kenu

Szudár Zsolt:	1987	országos 3. hely	500 és 100 m
	1988	országos 2. hely	2000 m
	1999	országos 2. hely	500 m és 1000 m
Csordás Árpád:	2001	országos 2. hely	2000 m és 500 m
	2002	országos 1. hely	2000 m
	2003	országos diákolimpia	3. hely
Komáromi Edit:		kajak kettesben országos	2. hely

Evezés

Stadler István 1978-ban Országos Vidékbajnokságot nyert.

Garajszki Gabriella 1977-ben Országos Vidékbajnokságot nyert, az országos bajnokságon 2. helyezett volt. 1978-ban szintén második volt az országos bajnokságon.
Muhl Mónika országos bajnok kormányos nélküli kettesben.

Birkózás

Szász Endre (1978–1982) serdülő magyar bajnokság 3. hely és junior magyar bajnokság 4. hely. Jelenleg sikeres edző.

Sportlövészet

Csóti Szilárd: légpuska számban országos 3. hely
Kovács Ildikó: 2002–ben légpisztoly számban országos 2. hely
2003–ban sportpisztoly számban országos 1. hely

*

Iskolánkban érettségizett tanulók közül a Testnevelés Egyetemen szerzett diplomát:

Andrási Barna, aki az Eötvös József Gyakorló Iskola testnevelő tanára és a Bajai Judo Club sikeres edzője.
Fränyó Balázs – jelenleg a Szigetvári Kézilabda Club NB I–es csapatának aktív sportolója.
Doszkocs Péter – jelenleg a második diplomájára készül a Kaposvári Mezőgazdasági Egyetemen.

Az intézet 2004–ben új tornaterem és felújított atlétikai pálya tulajdonosa lesz. Ezek a létesítmények nagy lehetőségeket nyitnak a tehetséges tanulók támogatására, az iskolánkban tanuló diákok mindennapos testnevelésére, az egészséges életmód kialakítására.

Varga Istvánné

Iskolánk kitüntetési rendszere

1993-ban alapítottuk az „**Év Bereczkise**” díjat, amelyet kimagasló teljesítményéért, versenyeredményéért, bármelyik évfolyamra járó diák megkaphat.

Eddig a következő tanulók érdemelték ki ezt a kitüntetést:

1993-ban	Bánfalvi Dóra
1994-ben	Pál Róbert
1995-ben	Vígh Attila
1996-ban	Farkas Péter
2000-ben	Szlavikovics Viktória
2001-ben	Kővágó Róbert
2002-ben	Fekete Barbara és Szabó Tamás
2003-ban	Sipos József és Sárközi István

Az „**Év Technikusa**” díjat kaphatja az a szakképzős tanuló, aki kimagasló teljesítményt, versenyeredményt ért el az utolsó évfolyamon.
A következő tanulók kapták meg ezt a díjat:

1999-ben Felső András
2002-ben Fekete Barbara

Az „**Év Szakmunkása**” díjat kaphatja a kimagasló teljesítményt, versenyeredményt elérő utolsó szakképző évfolyamos hallgató.

2003-ban Sárközi István

A városi önkormányzat által adományozott díjak:

„Az év szakközépiskolás diákja”

1995-ben Kádár Aladár
1997-ben Farkas Péter
1998-ban Bajnai Mihály
2003-ban Szabó Tamás

„Az év szakmunkása”

2002-ben Nagy Dávid
2003-ban Sipos József

AZ ISKOLA
TANULÓI, TANÁRAI, DOLGOZÓI
A CENTENÁRIUM ÉVÉBEN

Rendvédelmi 12.A osztály

Osztályfőnök: Nagyné Bischof Erika

Aladics Balázs
Antal Balázs
Bayer Gábor
Bohner Adrienn
Bokor Róbert
Bokor Tamás
Csóti Szilárd
Daróczi Péter
Dujmovics Anett
Farkas Csaba
Flaisz Réka
Gál Péter
Gombos Éva
Imre Péter
Kasza Attila
Mándity Andrea
Orlai Imre
Szabó Csilla
Vén Anett

Rendvédelmi 12.B osztály

Osztályfőnök: Pálmainé Bertity Erika

Árvai Balázs
Csáki Mónika
Eszter Krisztián
Frick Eszter
Horváth Virág
Hovanyecz Szabina
Ilovai Erik
Kovács Ildikó
Körmendi Csaba
Kővári Anett
Kühn Anna
László Tibor
Mándity István
Pintér Anett
Szabó Mária
Szabó Tibor
Tácsik Tamás
Vuity József
Zsibrek Balázs

Kertész- gépésztechnikus 12. osztály

Osztályfőnök: Teket László

Csertei Péter	Joó Ákos	Tóth Ágnes
Csordás Árpád	Kiss Noémi	Tóth Eszter
Deák Anasztázia	Sereg Melinda	Wenhardt György
Hermanutz Angéla	Suba Mariann	
Hegedűs Milán	Nagy István	Szegi Zsolt
Horváth Péter	Rettig Roland	Tóth Csaba
Kókai Levente		

Kertész- gépész szakmunkás 2/12. osztály

Osztályfőnök: Éber Erik

Dísznövény-zöldségtermesztő csoport
Volt osztályfőnök: Fábiánné Zombori Mária

Ádám Renáta	Fuczin Tamás	Murinyi Csilla
Engi Zoltán	Huszár Helga	Német Krisztina
Farkas Piroska	Illés Anita	

Virágkötő-berendező csoport

Volt osztályfőnök: Fábiánné Zombori Mária

Ászity Nikolett	Gabler Erzsébet	Kancsár Henrietta
Bardi Judit	Hegedűs Anita	Koch Andrienn
Bencze Csilla	Juhász Nikolett	

Növénytermesztő-gépész csoport

Bárdos Lajos	Hellenbárth László	Mocsári Viktor István
Fülöp István	Hirtenberg Balázs	Pálffy Tibor
Fűri Zoltán	Jagicza János	Romsics Gábor
Gömöri Ákos	Kovács Tamás	Vörös Balázs

Húsfeldolgozó 2/12. osztály

Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsanna

Bakó Zoltán	Jánosi Roland	Szalma Pál
Dudás Tamás	Kovács Gábor	Szilaski Gábor
Ézsiás István	Maláti Gábor	Taba Árpád
Filus László	Mester Norbert	Tóth Péter
Gárdai András	Prigli Tamás	Végh Zoltán
Holczer László	Remetei István	Volter Zoltán

Technikus évfolyam 13. osztály

Osztályfőnök: Csernák István

Kertész- és növényvédelmi technikus

Benkovics Noémi	Hevesi Ildikó	Tóth Enikő
Borics Anita	Péter Dóra	Ungvári Brigitta
Bráj Mária	Szalai Attila	Sipos Józs
Fazekas Diána	Szalai Zsuzsanna	

Mezőgazdasági gépésztechnikus

Barta Gábor	Raile Krisztián	Török Róbert
Flaisz Gábor	Sári Tamás József	Szerencsés Tibor
Kis Balázs	Szabó Zoltán	Vén Roland
Knapp Zoltán	Szeitz Levente	Wachtler István
Kovács Árpád	Szakáll László	

Rendvédelmi 11. osztály

Osztályfőnök: Gyurityné Galambos Szilvia

Ádám Bálint
Bakos László
Balázs Attila
Brisztovics Anett
Császár Norbert
Gergity Anna
Horváth Szandra
Kazal Anita
Kiss Sárika
Kotek Szilvia
Kovács Ádám
Kovács Tamás
Kővári Zsolt
Kulik Imre
Kurucz Nikolett
Mamuzsits Attila
Markovics Nóra
Meleg Anett
Metzinger Zoltán
Molnár Judit
Morvai Balázs
Nagy Milán
Orbán Gábor
Pap Evelin
Péter-Szabó Emese
Rigó Valentin
Rozinka Nikoletta
Schmidt Balázs
Sill Fortunát
Sódar Béla Balázs
Száraz Mária
Szőke Tibor
Tóbiás Gábor
Valkai Attila
Varga Ferenc

Kertész- gépésztechnikus 11. osztály

Osztályfőnök: Krümmerné Patocskai Klára

Gidai Szilvia
Győrfi Mónika
Hajós Gábor
Kabai Ágoston
Karkus Marianna
Kovács Edina
Láda Tibor
Nagy Balázs
Nagy Zsuzsanna
Orsós Viktória
Pataki Elvira
Radnai Tímea
Rapcsák Beatrix Éva
Raska Róbert
Sárosi Géza
Tóth Ildikó

Barta Attila
Balogh István
Baksai Péter
Bátyity Antal
Benkovics Szilárd
Császár Norbert
Csintalan Gábor
Gyűrösi Zoltán
Horváth Nándor
Pázsi Olivér
Váraljai Henrik

Kertész- gépész szakmunkás 1/11. osztály

Osztályfőnök: Nagy Noémi

Virágkötő-berendező csoport

Albert Zsuzsanna	Kenyeres Kitti	Szűcs Tímea
Fekete Erika	Keresztes Hajnalka	Vukovics Tímea
Hetyei Angelika	Kovács Elisabeth	
Horváth Violetta	Miskó Melinda	

Zöldség-dísznövény csoport

Berki Andrea	Hodován Edit	Metzinger Szabina
Bosnyák Annamária	Horváth Balázs	Pánker Brigitta
Fehér Tamara	Ilia Anikó Erzsébet	Puskás Tamás
Fuszenecker Erzsébet	János Renáta	Rácz Ágnes
Galló Beatrix	Mester Renáta	

Növénytermesztő-gépész csoport

Volt osztályfőnök: Fehér Sándor

Csatai Szilveszter	Haász Tamás	Papp István
Csiki Attila	Hunya Máté	Simon István
Enying Tibor	Kanaba Csaba	Szabó Dávid
Éhmann Péter	Keresztes Andor	Vlasics Márton
Fridrich Attila	Korsós Márk	
Györgyfalvi Tamás	Kovács Zsolt	

Húsfeldolgozó 1/11. osztály

Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsanna

Bódai Szabolcs
Deér Róbert
Ébert Zoltán
Faldum Gábor
Faldum Róbert
Ferencz Krisztián
Galló Mihály
Haraszti László
Hodován Gábor
Hodován László
Horváth Bálint
Ilia Endre
Kancsár János
Kamu Péter
Koch Antal
Kovács István
Pilcsuk István
Ritter Viktor
Sárközi Sándor
Tamaskó Zsolt
Tamás Imre
Tojzán Tamás
Virgoncz Antal

Rendvédelmi 10. osztály

Osztályfőnök: Mindszenti Gyöngyi

Árpád Nándor
Batíz Gergely
Bohner Anett
Cúri Adriana
Csala Milán
Domokos István
Faddi Renáta
Fekete Miklós
Főző Andrea
Friss Zoltán
Gál Péter
Gergity Renáta
Gyenei Tamás
Hamháber Vivien
Hodri József
Horváth Richárd
Ignácz Nándor
Janity Milán
Katus Virág
Kiss Gábor
Kovács Annamária
Kovács József
Mártonhegyi Milán
Merényi Anikó
Muzslai Nikolett
Nagy Erik
Nagy Tamás Krisztián
Nyári Attila
Orsós Judit
Ouliczki János
Rácskai Anita
Szabó Adrienn
Szerencsés Gergő
Sztráti Nikolett
Török Katalin
Umenhoffer Péter
Vörös István

Kertész- gépésztechnikus 10. osztály

Osztályfőnök: Cserháti János

Borbély Alexandra
Faldum Alen
Fátyol Kitti
Gilián Annamária
Gyenis Bettina

Bencsik Norbert
Benkovics Sándor
Csontos Balázs
Gaál Miklós
Gergity Roland
Gyetvai Lénárd
Holczer Tibor

Kazinczi Katalin
Kovács Bálint
Kricskovics Renáta
Nagy István
Pálfi Andor

Hornung András
Keserű István
Kubina Csaba
Mezei Sándor
Molnár István
Nagy Gergely
Nagy Lúcia

Pasinszki Edina
Polák Roland
Tóth Károly Viktor
Turbuk Adél

Ocsenás Tamás
Oláh Norbert
Pálinkás Milán
Pintér Szilárd
Rehák László
Schaffer Viktor
Szudár Tamás

Kertész szakmunkás 10. osztály

Osztályfőnök: Horváthné Hargitai Katalin

Baier Nikolett
Baranyi Andrea
Benkovics Erika
Bényi Tímea
Bujdosó Katalin
Cs. Kovács Kitti
Déri Csaba
Élő Szabina
Hamvas Roland
Kassai Zsanett
Nyári Tímea
Pancza Melinda
Rácz Brigitta
Slezák Anikó
Szabó Olga
Szeitz Melinda
Szerletics István
Turcsányi Máté

Húsfeldolgozó, gépész 10. osztály

Osztályfőnök: Varga Istvánné

Erb Gábor	Horváth Antal	Kocsis István
Bajusz Gergely	Hetyei László	Páncsics Máté
Berta Gyula	Horváth Gábor	Péter István
Bosnyák Zoltán	Juhász Richárd	Sutus Richárd
Csiki Péter	Kollár János	Schumacher Viktor
Darabos Antal	Kovács Krisztián	Szántó Zoltán
Engi Tamás	Körbei Gergő	Szőke László János
Fogl Róbert	Kricskovics Dusán	Titl Bálint
Heipl Tamás	Nagy Sándor	Török Tibor

Rendvédelmi 9. osztály

Osztályfőnök: Béláné Katzenmayer Edit

Asztalos Krisztián
Bencsik Rodion
Bruzlai Endre
Domokos János
Ercsi Katalin
Eszter Dalma
Fejes Gábor
Gugán Andor
Hepp Barbara
Hodovány László
Horváth Bernadett
Jaksütz Tamás
Juhász Csilla
Kapitány Tamás
Kiss Krisztián Gábor
KissTünde
Koch Alexandra
Lusity Dávid
Mihálovics Hajnalka
Mihó Gergő
Palásti Gabriella
Sallai Dejan
Sárkány György
Sümegi Milán
Szabó Paszkál
Szabó Zoltán
Szilágyi Anett
Tábori Ede Tamás
Tímár Zsuzsanna
Tóbiás Ágnes
Tumbász Tamás
Vida Ilona
Világos Zsolt

Kertész- gépésztechnikus 9. osztály

Osztályfőnök: Zsitva Veronika

Andrasity Annamária
Bajusz Gábor
Bohner Bálint
Dosticza Ágnes
Dömény Nikolett
Facskó Rita
Forrai Dávid
Gápel Márta Anett
Gyetvai Attila
Horváth Gábor
Jankovits Imre
Juhász Anna
Kispál Krisztián
Kovács Péter
Kővári Alexandra
Kricskovics Gábor
Molnár Erik
Nagy Csaba
Nagy Katinka
Orosz Gábor
Páncsics Gábor
Pastrovics Sándor
Rácz Péter
Rádi Alexandra
Sebők Marietta
Serfőző Renáta
Szalai Szabolcs
Szentesi Balázs
Tóth Richárd
Trapp Viktória
Vancsura Tamás
Virág Attila
Vörös Zoltán László
Vörös Zoltán Róbert

Kertész szakmunkás 9. osztály

Osztályfőnök: Dedinszkyné Virág Anetta

Ali Tímea
Bagi Györgyi
Bartek Ágnes
Bartók Andrea
Bérdi Erzsébet
Berwinkl János Tamás
Blahó Edit
Cserni Tímea
Domonkos Barbara
Csík Veronika
Gazdag Andrea
Himmelmájer Kitti
Hobler Szabina
Horváth Dóra
Horváth Mária
Horváth Tímea
Iring Ivett
Jakab Annamária
Jankai Szabina
Juhász Mónika
Kismók Mária
Kiss Tímea
Komáromi Barbara
Kovács Attila
Kovács Zita Judit
Kővári Orsolya
Meizl Szandra
Nacsa Péter
Nagy Bianka
Pálinkó Szilveszer
Prodán Dóra
Rab Gabriella
Szabó Ivett
Szabó Szandra
Szabó Tamás
Vida Mónika
Vörös Judit

Húsfeldolgozó, gépész 9. osztály

Osztályfőnök: Gyurkity Tamás

Bognár Milán
Bosnyák Gábor
Ecser Krisztián
Eszenyi Erik
Galambos Antal
Komáromi Gábor
Kovács Zoltán
Szvorény István
Varga Zsolt
Zseni Attila

Barta Dávid
Benedek István
Burányi Zsolt
Dujmovics István
Farkas Gábor
Felső Tamás
Gál Milán
Hajnal Sándor
Hier Ferenc
Kovács József
Nagy Kálmán
Orsós László
Pázmány István Attila
Pátrik Arnold
Szabó Richárd
Tüske Gyula
Vinkó Attila

Tanárok

Aukstikalnyté Rozsé
Balogh Attila
Béláné Katzenmayer Edit
Bosnyák Róbert
Cserháti János
Csernák István
Dedinszkyné Virág Anetta
Dr. Forján Ferenc
Éber Erik
Fábiánné Zombori Mária
Fehér Sándor
Galicz István
Gyurityné Galambos Szilvia
Gyurkity Tamás
Hodován Péter
Horváth László
Horváthné Hargitai Katalin
Horváthné Oberst Ágnes
Kovács Gábor
Kovács Klára
Krümmerné Patocskai Klára
Lázár Judit
Lozsi Márta
Matheisz Erika
Mészáros Gyula
Mikó József
Mindszenti Gyöngyi
Dr.Munczig Dénesné
Nagy Ilse
Nagy Noémi
Nagyné Bischof Erika
Németi Sándor
Pálmainé Bertity Erika
Piukovics József
Reinhardt Judit
Sugár János
Suhajda Eszter
Széll Péter
Szőcs Krisztina
Tari Lajos
Teket László
Umenhoffer János
Varga Istvánné
Vargáné Tombácz Zsuzsanna
Végh János
Zagyva Tiborné
Zsitva Veronika

Technikai dolgozók

Bogdán Istvánné
Bóhner András
Böröndi Zoltánné
Feldrihán Péterné
Ferencz Dezső
Ferencz Pius László
Habzda Béláné
Hetyei Róbert
Janotka István
Juhász László
Kiss Sándorné
Lehoczky Erika
Maruzsi András
Molnár Mária Gizella
Morvai István
Mosztics Attila
Mudri Tibor
Nagy Jenőné
Németh Szabolcs
Ódor István
Ötvös György
Papp Antalné
Pintér Tamás
Radics István
Telegdi András
Újháziné Bajor Zsuzsanna
Vári Mátyás

AKIKET ELVESZTETTÜNK

Németi Sándorné

A fényképről még visszatekint ránk, gesztusait, hangját őrzi még emlékezetünk, de 2004. január 14-e óta tudjuk: Németi Sándorné kollegánk, sok-sok diák nevelője, tanára eltávozott közölünk.

Halála mindannyiunkat mélyen megrendített.

Tanári pályafutását 1967 szeptemberében kezdte meg Cegléden, 1968-tól 1970-ig pedig a solti Állami Általános Iskolában tanított. 1970-ben férjével Bajára költöztek, s még ebben az évben intézetünk kollégiumának nevelője, az iskolának óraadó tanára lett. Növendékeit fiatalon is nagy gondoskodással és szeretettel vette pártfogásába.

1975. június 1-jén nevezték ki a Bereczki Máté Szakközépiskola tanárának. Történelmet, később társadalomismeretet és filozófiát tanított.

Vallotta, hogy a tanár egyénisége, személyisége sokban meghatározza a tanítványok viszonyát az általa tanított tantárgyhoz is, ezért mindig a legmélyebb ismeretek nyújtására törekedett. Fontos volt számára, hogy tanítványai a történelem eseményeiben meglássák az okszerűséget, s így jussanak közelebb a tárgyi igazsághoz.

Maga is kutató alkat volt. Elévülhetetlen érdemeket szerzett intézetünk múltjának kutatójaként, az 1979-es és az 1994-es évkönyvek szerkesztőjeként. Az iskoláról írt kéziratos dolgozata ma is fontos forrása intézetünk történetének.

1977-től folyamatosan vállalta az osztályfőnökséget, s diákjai szerencsésnek tekinthették magukat, ha osztályába járhattak.

1984-től vezette a bölcsész munkaközösséget. Szakmai tudása, pedagógiai tapasztalata tanártársainak is hasznára vált. A tantestület 1994-ben őt javasolta az iskola igazgatóhelyettesi tisztségére, s ebben személyének megbecsülése, szakmai képességeinek elismerése egyaránt kifejezésre jutott.

Iskolánk centenáriumának évében - kiemelkedő nevelő-oktató munkájának elismeréseként - az Arany Katedra Emlékplakett kitüntetést kapta meg.

Nevelő példája, szellemi hagyatéka, kedves egyénisége sokáig emlékeztet még rá bennünket.

Kozma Pál

Távolról érkezett hozzánk, és nagyon messzire, követhetetlen magasságokba szárnyalt. Pedig sok akadályt kellett leküzdenie.

Szüleinek szegénysége miatt gimnáziumi tanulmányait megszakította, majd három évvel később beiratkozott intézetünkbe, a bajai Középfokú Kertészeti Iskolánkba. Itt a 13. sorszámú anyakönyvi bejegyzés szerint 1943-ban kitüntetéssel képesítőzött.

Ugyancsak kitüntetéssel zárta tanulmányait az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaság-tudományi Karán 1947-ben. 1947-től 1949-ig Tarcalon és Kecskemét-Miklós telepen tanított.

Ez évtől 1990-ben történő nyugdíjba vonulásáig Budapesten, a Kertészeti Egyetemen dolgozott. 1950-től a Szőlőtermesztési Tanszék vezetője volt, 1960-ban lett egyetemi tanár. 1957-1965 között rektorhelyettes, 1965-1971 között rektor, majd az 1977-1983 közötti években ismét rektorhelyettes volt.

Iskolaszervező és vezető munkája mellett a szőlészet tudományának, a szőlőnemesítésnek vált elhivatott tudósává. A szőlőfajták - Furmint, Kadarka, Szőlőskertek királynője stb. - virágbiológiáját kutatta, kutatásának eredményeit a szelekciós nemesítésben használta fel. Kidolgozta a klóntípus szelekciós módszerét. Megszervezte a Szaporítóanyag Felügyelőséget a szőlő országos szelekciós nemesítéséhez.

Keresztezéssel mintegy 600 hibridcsaládot állított elő. Nemesítési stratégiát állított fel: a termésbiztonság, a korai érés és a minőségi tulajdonságok kombinálására törekedett.

Számos szakkönyvet és tudományos dolgozatot írt a szőlő élettani, nemesítési kutatása terén elért eseményeiről. Kiemelkedik közülük a Szőlő nemesítése (1951), A csemegeszőlő (1961), A szőlő termékenységének virágzásbiológiai alapjai (1963) című alkotása.

Tudományos munkásságának elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia 1973-ban rendes tagjainak sorába fogadta. A Berlini Humboldt Egyetem díszdoktora, számos tudományos egyesület rendes és tiszteletbeli tagja volt. Több nemzetközi elismerés mellett a Magyar Köztársaság Zászlórendjével, Állami Díjjal tisztelték meg.

Kozma Pál 2004. február 14-én, életének 84. évében elhunyt. Felesége, 7 gyermeke, húsz unokája, három dédunokája, rokonsága mellett gyászolja őt iskolánk, az alma mater, amelynek legjelesebb és hűséges tanítványa volt. Iskolájának hívó szavára mindig eljött közénk.

Fájdalom, hogy a centenárium évfordulóját már nem töltheti körünkben. Szellemiségét, példáját szeretettel, tisztelettel és féltve őrizzük.

A CENTENÁRIUM ÉVÉBEN TÖRTÉNT

A tornacsarnok építése

2001 őszéig a testnevelés órákat a volt fiúkollégium melletti tornaszobában tartottuk, ahol a mostoha körülmények ellenére is pezsgő sportélet folyt. A 94 m^2-es helyiségben, melyben két oszlop is megosztotta a teret, nehezen lehetett szakszerű testnevelés órákat tartani. A tisztálkodási lehetőség hiánya és az iskolaépülettől való nagy távolság is nehezítette a helyzetét tanárnak, diáknak egyaránt. 2001 telén a többszöri javítás és statikai megerősítés ellenére is megroppant a tetőszerkezet, az épület életveszélyessé vált. Ettől kezdve szükségmegoldásként a volt leánykollégiumunk üres hálószobáiban, tanulószobájában tornáztak diákjaink. Az tartotta bennünk a lelket, hogy tudtuk, a városnak mindenképp megoldást kell találnia e tarthatatlan helyzet megszüntetésére. 2002-ben felcsillant a remény, mert Baja város képviselő-testülete 184/2002-es számú rendeletében döntött az általa fenntartott intézmények tornatermi ellátásáról. Ebben a Bereczki Máté Szakképző Iskola tornateremmel való ellátása kiemelt feladatként szerepelt.

A terv valóra vált, 2003 augusztusában elkezdődött a 130 millió Ft-os építkezés, melyet azóta is figyelemmel kísérünk. A beruházás keretében új futópálya, távolugrógödör kialakítására is sor kerül. Amikor e könyv az olvasó kezébe kerül, 620 m-es gyönyörű csarnokunk átadása már megtörtént, vélhetően 2004 márciusának elején.

E régóta várt és megszenvedett létesítmény nemcsak az iskola, hanem a városrész sportéletére is bizonyára jótékony hatású lesz.

Az új tornacsarnok

Kertészet és Szőlészet Országos Vetélkedő Baján

Ez év február 13-án, a 100 éves jubileumát ünneplő Bereczki Máté Szakképző Iskolában került megrendezésre a Kertészet és Szőlészet országos vetélkedője.

A versenyt 1993-ban alapította a kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Kertészeti Szakközépiskola.

A versenyző diákok a Kertészet és Szőlészet című hetilap kijelölt cikkeiből készültek föl a három perces kiselőadásra. A villámkérdéseket a zsűri elnöke, Biza Klára, a hetilap főszerkesztő-helyettese állította össze. A zsűri tagjai: Dr. Hajdú Edit, az FVM Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, Malatinszki György okleveles kertészmérnök a NUN-HEMS képviseletében, Pancza János okleveles kertészmérnök, Takács Ferenc okleveles kertészmérnök, mérnöktanár. Az idén 7 csapat indult a vetélkedőn: Budapestről a Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakképző Iskola két csapata, Szombathelyről a Herman Ottó Kertészeti, Környezetvédelmi, Vad-gazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Villányból a Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola, Nagykátáról a Damjanich János Gimnázium és Kertészeti Szakközépiskola, Bajáról a Bereczki Máté Szakképző Iskola csapata.

A győzelmet jelentő vándorserleget idén a Bereczki Máté Szakképző Iskola elsőéves növényvédő kertésztechnikus osztály csapata nyerte el. Második helyen a budapesti Varga Márton Szakképző Iskola csapata végzett. A harmadik helyet a nagykátai Damjanich János Gimnázium és Kertészeti Szakképző Iskola tanulói szerezték meg.

VI. Országos Rendvédelmi Tanulmányi Verseny

Az Országos Rendőr-főkapitányság a 2003-2004. tanévben is megrendezte az országos tanulmányi versenyt. A selejtezőt Budapesten tartották 263 tanuló részvételével 2003. december elején. A legjobb 37 tanulót meghívták Gyulára az országos döntőbe, amelyet 2004. február 13-15-én rendeztek meg a Munkácsy Mihály Szakközépiskolában.
A verseny témakörei: rendvédelmi ismeretek, társadalmi ismeretek, informatika, idegen nyelv. Iskolánkat négy tanuló képviselte, akik becsülettel helytálltak az erős mezőnyben.

Eredményeink az összetett versenyben:

Kühn Anna	10. helyezés
Gombos Éva	14. helyezés
Vuity József	16. helyezés
Horváth Virág	20. helyezés

Részeredmények:

Horváth Virág	rendvédelmi ismeretek	1. helyezés
Vuity József	társadalmi ismeretek	1. helyezés

A versenyen iskolánk csapata a 4. helyezést érte el. Mindegyikük munkáját jutalmakkal értékelte a zsüri.

A versenyzők

„ÉN ISKOLÁM, KÖSZÖNÖM MOST NEKED…”

„Gondolj a madarakra, kik
Hűek a fához, mely
Fészküket adja, s mégis
Kiszállnak, elszállnak
A légi magasba.”
(Babits Mihály)

In memoriam

Az iskola folyosóján tablók. Az évek során megfakult fényképeken átütő, sugárzó, fiatal tekintetek. Várakozás, remény, élet csillan a szemekben… Diákok, tanárok…

A tabló jelzi csupán, hogy életük az évek során valamikor összefonódott. Diákoké, tanároké…

Itt még összetartoznak, azután mindenki elindult valamerre, s valamit magával vitt ezekből az évekből.

Az itt eltöltött idő beivódott lényükbe, s öntudatlanul hordozzák magukban. A hétköznapok elmosódtak az évek során, csak egy-egy kép, egy hang, egy arc villan fel. S mindezek még most is fontosak, mert jelenünk a múltba kúszó gyökerek szövevénye. Keressük a régi szálakat, s önmagunkhoz találunk.

Köszönet mindazoknak, akik szívesen vállalták a megszólalás örömteli, bár nem mindig könnyű feladatát.

Örülünk, hogy vallomásaikkal részt vállaltak múltunk emlékeinek felfedezésében, és ezzel iskolánk évkönyve teljesebbé válhatott.

Krümmerné Patocskai Klára

Baja

Negyvenezer arc tengerében
Vergődve keresem önmagam.
Házak forgolódnak a szélben,
Arcomhoz csapódnak a falak.

Harcra és vívódásra szánva,
Hűtlenkedve bár, de konokon,
De akarva, - mint az akácfa -
Megkötődtem már e homokon!

B. Horváth István

Naponta visszajárok

" mert virágzás, mert élet és örök "
(József Attila)

Ötven éves vagyok, és harminckét éve visszajárok iskolámba.

Naponta - ez nem túlzás - lábra kél képzeletem. Megyek a Szent Antal utcán sietve, hogy ne késsek el. Meg-megtalál a napsugár az utat szegélyező gesztenyefák lombjai alatt, jóllehet zömét már kivágták. Élvezem a virtuális fák hűsét, a levelek takarásából rám szálló madárdalt, s a méhek szorgoskodásából fülembe hulló zümmögést. Valami különös zsongás tölt el, szinte feltölti minden sejtem energiával egy furcsa érzés.

Mi ez? Az emlékek előtörő apró képei, felerősödő hangjai idézik a boldogságot? Nem tudom, de hogy öröm, az biztos!

Mit mondhat egy volt diák? A kötelező udvariasságot félresöpröm. Így is csak olyan dolgok, történések törnek elő, melyek illatosak, zamatosak. Semmi utóíz. Hát persze, a diákévekről van szó, az ifjúságról!

A virágzásról.

Virágzás fizikai értelemben, hiszen azt mindenki tudja, aki - ha csak bepillantott is a Bereczki Máté Szakközépiskola udvarába, hogy a világ legszebb udvara, parkja. Hatalmas fái, különös bokrai alá talán maga az Isten terítette a pázsitot, melynek máshol sehol nem látott zöldjét virágok csillagozzák be.

A vörös salakkal beszórt kerti utak, sétányok elágazásai, kereszteződései akár életünk, sorsunk, jövőnk szimbólumai is lehetnének. Útkeresés, választás, döntés. Merre tovább? Hová?

Virágzás szellemi síkon is.

A tanárok az igazi kertészek! Mire vállalkoztak? Arra, hogy parlagon heverő értelmünket megműveljék. Ugaroljanak, műveljék el agyunk barázdáit, hogy elvethessék a tudás magvait. Aztán gondozni, ápolni, ha kikel valami. Nemesíteni?

Minden egyeddel külön is törődni a közös foglalkozáson.

Felfedezni a képességeket, kiirtani a gyomot és hagyni az értékeket. Örömet adni és örülni az eredményeknek. Virágzás ez is!

És a diák? Nincs annál nagyobb szellemi élmény, mint amikor a felvett táplálékot, ismeretet asszimilálja, beépíti tudatába az igényes ember. Az eredményt jelző osztályzatok okozta öröm is virágzás. A tudás is virágzás. De még milyen!

Nem felejtkezhetek el az érzelmi virágzásról sem.

Ó a lányok! A másik nemre való rácsodálkozás. A biológiaival fordított, ellentétes fogamzás. A szoknyák szirmai alól kivillanó lábak porzói behintik virágporukkal a gyermekférfi bibeszemét és a tudatban a szépség esztétikuma által megfogan az új érzés : a szerelem! Hát ez csoda! Az első és az ennedik csók. Az ajkak virágzása.

Szerelmek és barátságok – kötődések.

Diákcsínyek. A humor virágzása.

Ha a leányzó tetszett, aranyos, édes, akkor annak képlete: C6H12O6. Érdemes kémiát tanulni!

A mosoly, a nevetés az arcok virágzása.

Ötven éves vagyok és harminckét éve…

Megyek otthonom felé. A Szent Antal utca iskola felőli végén írmagként néhány gesztenyefa. Emlékezetem megsokszorozza, beülteti vele utam. Felpillantok. Gesztenyevirágok. Gyertyák. Gyertyák, hogy emlékezzem. És, mintha égnének! Búcsúzásként elmondom Önöknek, amíg hazaérek.

B.Horváth István

Ma visszatér a múlt…

Ma visszatér a múlt
Óh, boldogan emlékezem.
A tudást, kitartást és hitet
Iskolám! Neked köszönhetem!

1934-et írtunk, amikor először kerültem kapcsolatba a M. Kir. Kertészképző Intézettel – ha ugyan azt, hogy erről az Intézetről tudomást szereztem – kapcsolatnak lehet nevezni. Abban az időben a Szent Antal utca utolsó páros számú házában, a sarkon laktunk. Valahogy túlságosan is érdeklődő természetű voltam, és édesanyámnak komoly gondot okozott, hogy „lógós" kisfiát a kapun belül tartsa. Persze nem azért, mert az utcán elütött volna egy autó, hisz csoda volt, ha egy–egy megjelent. A mai Lőkert utca egy homokos, burkolat nélküli dűlő volt, a BARA lakótelep helyén pedig egy nagy, nádas–kákás tó terült el, a környék gyerekeinek nagy örömére, hiszen kitűnő fürdőhely és az apró halak horgászhelye is volt. Veszélyes volt az úszni még nem tudóknak! Engem mégis az az elkerített terület izgatott, ahol a „nagyfiúk" mindig katonás rendben végezték a dolgukat. Azt mesélték a felnőttek, hogy akik odabenn vannak nagyon kemény életet élnek, és ha mindent megtanultak: kertészek lesznek. Vasárnaponként elnéztem őket, amint katonás sorokban, egyforma sapkában a városba mentek szentmisére. Szerettem volna közöttük lenni!

De múlt az idő! 1938–ban a mostani Bellosits utca 12. sz. alatti telken építették fel szüleim a házukat Baja, Tanya 302/1. cím alatt. Innen jártam iskolába.

Majd jött a II. világháború őrülete és 1945. Befejeztem a Polgári Iskolát és most hogyan tovább? Minden bizonytalan volt. Ekkor kerültem kapcsolatba ismét a most már „Kertészeti és Szőlészeti" Középiskolával. 1946 ősze. A beiratkozásnál az „öreg" diákok kioktattak: Az alsós diák a felsőbb osztályba járóknak „alattvalója". Utasíthatják az alsósokat a rend, a fegyelem és a tanulással kapcsolatos dolgokban. A felsősöket magázni kell. A negyedikeseknek olyan rendelkezési joguk van az alsósokkal szemben, mint a tanároknak.

A tanulási idő 4 év. Egész nap tanidő van és csak a szerda, valamint a szombat délután szabad, ha az illető nem ügyeletes növény- vagy állatgondozó. Sok ilyen – tanuláson kívüli – mindennapos elfoglaltság volt, hogy: „testben és lélekben erős, istenfélő, erkölcsökben gazdag, sokoldalú" kertészeket neveljen az iskola. Igen, akkor még a régi iskolaszellem alapján határozták meg a célkitűzéseket.

Az első napokban szorongó, de egyben felemelő érzéssel szemléltem most már belülről is az iskolát. 2–3 nap alatt jött össze az I. osztály az ország legkülönbözőbb területéről, mintegy 39–en. Ezeknek fele az iskolában bentlakó diák volt, csak egy pár bajai vagy Baján rokonokkal rendelkező diák volt kintlakó.

Eljött az első óra. A kifosztott, tönkretett tantermekbe a legkülönbözőbb helyekről, esetenként elmenekültek házából hoztunk székeket, mert „szuperintelligens felszabadítóink" semmit sem hagytak épen, amit elrontani vagy eltüzelni lehetett. Székek, asztal, szekrény egy sem. A parkban kivágták az Európa-

híres, 30–40 éves ritka fákat, tankkal kitaposták a bokrokat, a növényházak jó részét is tönkretették. A kiirtott ritka növényeket a mai napig sem lehetett pótolni. Így kezdtük az évet 1946 őszén. Az első napokban volt úgy, hogy némely diák ládán, vagy fatuskón ült. Tankönyv? Irka is alig! Az első két évben az órák anyagát jegyzeteltük és abból tanultunk. Azután lassan hozzájutottunk a sokszorosított régebbi – de már az új iskolapolitika szerinti szakirodalomhoz. Eleinte tanárunk is alig volt. A szaktanárok lassan meglettek, a humán tantárgyak tanításához a város különböző iskoláiból jártak ki a tanárok.

Igen, az első óra! Tamás Gyula Tanár Úr – aki később a leghosszabb ideig volt osztályfőnökünk – ismertette az iskola szabályait, beszélt a születéséről és a múltjáról. Legjobban az iskola hírneve kapott meg: Magyarországon három ilyen iskola indult egy időben: a bajai, a szarvasi és az adai (Jugoszlávia, Vajdaság). Mindhárom intézet Európa-hírű.

De milyen is volt a bajai M. Állami Kertészeti Középiskola? 1946–ban még volt egy rangsor az ott tanuló diákok között. Lassan kialakult a tanrend, a gyakorlatokat szokatlan fegyelemmel végeztük. Az iskola nagy „Öreg”-je, Patonai Pali bácsi - aki akkor már lassan negyven éve volt gyakorlatvezető - mindenhol ott volt, és mutatott, tanított, fegyelmezett. Közelgő jelenlétét, makrapipájának dohányszaga és görbelábú tacskója jelezte, aki mindig előtte szaladgált.

Patonai úr

A diákokat „fiatalúr”-nak szólította, mint ahogy ezt tette régebben is. Ha esett, ha fújt, ő volt mindig az első és az utolsó a gyakorlótelepen. Gyakorlati óráink rendszerint délutánra voltak beállítva, és ez idő alatt a folyamatos munka kötelező volt.

A nagy létszámú I. osztály lemorzsolódása már az év elején megindult, a gyakorlatok megkezdésével pedig fokozódott. Sokan úgy képzelték, hogy dolgozni nem kell, de hogy még olyan anyagokkal is dolgozni kell, ami számukra esetleg undorító – azt többen nem gondolták.

Egy jellegzetes esetet említek: januárban a melegágyakat készítvén elő, saroglya és villa segítségével, lótrágyával töltöttük a kereteket. Elegendő szerszám nem lévén, két „ügyeskedő” csak állt és nem dolgozott.

- Miért nem dolgoznak az ifiurak? – így Patonai bácsi.
- Nincs villánk!
- Akkor, tessék kézzel rakni!
- Patonai Úr, hiszen ez sz...
- Ez az! Ifiurak. De tanulják meg, hogy a kertésznek szar a kenyere (mármint, a kertész trágya nélkül nem tud kiválót produkálni). Két nap múlva ez a két fiú sem jött többé iskolába.

1950–ben 19–en végeztünk. Lelkiismeretes, kiváló tanárainknak köszönhetően, a diákok olyan elméleti és gyakorlati tudást kaptak, hogy az életben, a kertészet bármely ágában biztosan állhattak a lábukon, az újabb technológiákat könnyen ráépíthették erre a tudásra, s könnyebben végezhették el magasabb iskoláikat is. Gyakorlatvezetőink ”belénk verték” mindazt, amit a kertésznek tudnia kell, hogy megéljen, hiszen ez az iskola elsősorban ”magánkertészt lett volna hivatott nevelni”. Tanultunk építészettant, hogy növényházat és kisegítő épületeket építhessünk, gépészetet, hogy gépeinket kezelni, javítani tudjuk. Konzerválástant, hogy termésfeleslegünket tárolni, értékesíteni tudjuk. Tanultunk szőlőtermesztést, borászatot, dísznövénytermesztést, zöldség- és gyümölcstermesztést, s elsajátítottuk mindezek szakmai fogásait.

Jómagam 1956 után Jugoszláviában, a Vajdaságban éltem. Az első hat évben, egy magyar szövetkezetben üzemegység–vezetőként dolgoztam mintegy kétezer hold földterületen. Azután egy másik szövetkezet konzervgyárának zöldségtermesztési területén főképpen paprikát termesztettünk.

Ne szállj szembe az igazgatóddal, ha hülye is! Miután felmondtak, Svédországba mentem. 1968–ban ismét visszakerültem Jugoszláviába. Egy faiskola vezetőjeként dolgoztam. Innen váltottam át az adai Mezőgazdasági Ipari Kombinát öntözőtelepére, ahol 3000 hektáron a terület egyik részlegvezetője voltam 19 éven keresztül. 1991-ben mentem nyugdíjba.

32 évig változatos kertészeti és mezőgazdasági beosztást töltöttem be, de hála a bajai iskolának, soha nem voltak nehézségeim a szakmában.

Ez az iskola az átalakítások, a napi politika kényszerének ellenére meg tudott maradni annak, aminek 1904–ben indult. Ő az alma mater, aki megtömte gyermeke tarisznyáját, hogy biztosan, bátran lépjen a nagy útra: az élet útjára.

Őri József

Az Alma Materben töltött diákévek emlékei, Baja 1945-1949

Szülőfalum Harc község - ahol a napvilágot 1929-ben megláttam - a szekszárdi történelmi borvidéken a siófoki út mellett fekszik. A Sióra néző domboldalakon a szőlő az egyik legbecsesebb kultúrnövény.

Szüleim szőlő- és gyümölcstermesztéssel, borászattal és vendéglátással egyaránt foglalkoztak. Édesapám kertészkedése - szemzése, oltása - különösen nagy hatást gyakorolt rám. Csodáltam, hogy a beoltott vadalanyok egy-két év múlva már nemes gyümölcsöt, szőlőt termettek. Nagy élmény volt számomra annak megfigyelése is, hogy a mézédes mustból hogyan lesz finom ízű, tüzes bor. Mindezek és más élmények és tapasztalatok alapján már elemista koromban elhatároztam, hogy kertész-szőlész leszek. Szüleim az elhatározásomat örömmel fogadták és a továbbtanulásomat minden tekintetben támogatták. Ezután tájékozódtunk, hogy ilyen szakemberképzés hazánkban hol folyik. Érdeklődésünkre egybehangzóan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Baján a Kertészeti és Szőlészeti Középiskolában a szakemberképzés magas színvonalú. Tanulmányaimat 1945. szeptember végén, Baján ilyen előzmények után kezdtem meg.

A Baján eltöltött négy évről nagyon sok emlék, élmény véződött mélyen az emlékezetembe. Ezekből néhányat szeretnénk kiemelni és tömören megfogalmazni.

Jól felkészült, diákokat tisztelő tanáraink voltak, akik nemcsak oktattak, hanem szeretettel neveltek is bennünket, munkára, hazaszeretetre, szolidaritásra. Minden kérésünkkel, gondunkkal bizalommal fordulhattunk hozzájuk. Gyorsan változó világunkban hosszú, estékbe nyúló kollégiumi beszélgetésekkel segítettek eligazodni.

A gyakorlati oktatásra kiemelten nagy figyelmet fordítottak. A szakképzés tárgyi feltételeinek folyamatos fejlesztése elsőbbséget élvezett. A szőlő- a gyümölcs- a zöldség- és a dísznövénytermesztés technológiai elemeinek elsajátítása fontos követelmény volt. A borászat és a virágkötészet, a kertépítés területén is sok mindent megtanultunk. Minden héten 16 óra (4*4) gyakorlati foglalkozáson vettünk részt. Ehhez jött még a növényházak vasárnapi ügyelete és a nyári többhetes gyakorlat.

Szemléletünk alakításában, látókörünk bővítésében nagy szerepet játszottak azok a tanulmányutak, melyek tanáraink vezetésével évről évre megvalósultak. Ezek lehetővé tették, hogy hazánk egyes jelesebb termőtájait, városait és falvait megismerhessük már diákkorban.

Iskolánkban a jó színvonalú oktatás mellett nagy figyelmet fordítottak és lehetőséget biztosítottak a sport, a játékok, a kulturális programok szervezésére, kikapcsolódásra. A bajai középiskolák diákjaival rendszeresen összemértük erőnket, tudásunkat több sportágban: atlétika, labdarúgás, röplabda, ping-pong, sakk. Az utóbbi két sportágban Baja város bajnoka kitüntető címet 1948-ban és 1949-ben a Kertészeti és Szőlészeti Középiskola egy-egy diákja nyerte el.

Híresek voltak a majálisok, a kerti bálok, amelyeket a spirea és a tulipán virágzásakor rendeztünk május elején. Ilyenkor esetenként több mint 500 diák táncolt és énekelt a pompás virágok között. Jó híre volt a kertész báloknak.

Visszaemlékezésem további részében szakmai pályafutásomról, továbbképzésem állomásairól adok rövid tájékoztatót.

Tanulmányaimat 1949-től Budapesten az Agrártudományi Egyetem Kertész Karán folyattam, és azt okleveles kertészmérnökként 1953-ban fejeztem be.

Az elmúlt ötven évben két munkahelyen dolgoztam: a Csopaki Állami Gazdaságban, mint szőlész 1954. január 11-től 1956. július 31-ig. Ezt követően 1956. augusztus 1-től a Pécsi Szőlészeti és Borászati Kutató Intézetben tudományos munkakörben dolgozom. 1972-től 2000-ig, nyugdíjba vonulásomig, 28 éven keresztül az Intézet igazgatója voltam. Azóta tudományos tanácsadóként tevékenykedem ugyanitt.

Tudományos előrehaladásom állomásai:

KEE egyetemi doktor 1962.

Mezőgazdasági tudományok kandidátusa 1968.

A MTA doktora 1982.

KÉE c. egyetemi tanára 1987.

Kutatási tevékenységem, témáim összefoglaló címe: A hegyvidéki minőségi fehér- és vörösborszőlő-termesztés és borkészítés tudományos alapjainak feltárása, technológiájának továbbfejlesztése.

Ennek keretében a szőlő génbank fejlesztése és felújítása, a Kárpát-medence ősi fajtái biológiai jellemzőinek feltárása, a nemes- és az alanyfajták kölcsönhatásainak vizsgálata, a környezetkímélő integrált szőlőtermesztés fajta- és technológiai kérdéseinek tanulmányozása és adaptálása, a szőlőtőkék optimális terhelésének, a mustok és a borok makro- és mikroelem tartalmának megállapítása fajtánként, továbbá a klónszelekciós nemesítés szerepelt témáim között.

Szakmai irányításommal a terveim alapján Pécsett, a Szentmikós-hegyen 30 hektáros területen korszerű erózióvédelmi rendszerrel ellátott modell szőlőtelepet sikerült kialakítani.

Az Intézet központjában (Mária telepen) felújítottuk az 1112 tételből álló fajtagyűjteményt. Valamennyi szőlőfajtát - az újonnan kialakított táblákba - tematikusan helyeztük el.

A tudományos kutatás mellett az oktatásra és szaktanácsadásra is sok figyelmet fordítottam. Közel ötven éve minden évben szakmai bemutatókon ismertetjük a legújabb kutatási eredményeket. Különösen nagy az érdeklődés a metszési és a fajtabemutatók iránt.

Egyetemeken, főiskolákon a gazdálkodók szakmai továbbképzésein tartott előadásokkal elősegítettem, hogy a legfrissebb tudományos eredmények mielőbb a gyakorlat vérkeringésébe kerüljenek.

Ezt szolgálták azok az országos és regionális fejlesztési tervek is, amelyek elkészítésében részt vettem.

Publikációim száma: 221.

Tudományos szakmai közéleti tevékenységem:

A MTA Kert. Bizottság, a Pécsi Akadémiai Biz. tagja, a PAB Agrártudományi szakbizottság elnöke, a Magyar Borakadémia örökös tagja, az Országos Fajtaminősítő Tanács, a "Kertgazdaság" Szerk. Bizottság, a TIT Pécs - Baranyai szervezete elnökségének tagja, a Szőlőgénbank Munkabizottság Országos elnöke.

Kitüntetéseim:

MTA Eötvös József koszorú, Akadémiai Díj, Pro Urbe Pécs, Szekszárd Város Díszpolgára, Grastyán díj, Újhelyi Imre díj, Bor-Élet-Út-díj, Mohácsy Mátyás és Kosinszky Viktor emlékérem.

Évfolyamunk létszáma az évek során három fővel gyarapodott, így 1949-ben kilencen érettségiztünk.

Több mint fél évszázad történéseire emlékezve örömmel írhatom, hogy a Bajai Kertészeti és Szőlészeti Középiskola olyan útravalót adott diákjainak, amely elősegítette, hogy ki-ki más és más helyen sikeres pályát járhasson be.

Köszönöm tanáraimnak, hogy olyan tudással vérteztek fel, amely jól megalapozta és elősegítette további életemet.

Diáktársaimnak is köszönöm, hogy jó emlékkel gondolhatok vissza a Baján eltöltött négy évre.

Dr. Diófási Lajos
DSc.
tudományos
tanácsadó

Osztálykép 1949-ből

Rossz és jó is volt az életemben

A Kertészképző, ahogy régebben hívták a bajaiak, a város jó nevű iskolája volt. Nehéz iskola volt, mert dolgozni is kellett, meg tanulni is, és ez bizony nem volt könnyű feladat. A tanítás délután volt, későn értünk haza és még a feladatainkat is el kellett végezni. Társaimmal sokat voltunk együtt, jó volt a közösségi szellem közöttünk. Főleg az osztályomban, mivel kevesen is voltunk, baráti volt a hangulat. Jók voltunk a sport terén, fociban többször elsők a városban. A bálok csak nálunk voltak jók. Főleg a májusi és a szüreti bálok. Volt iskolazenekarunk is, sokszor hívták játszani más bálokba is. A bálok után kocsiba fogtuk a lovat, és éjjeli zenével leptük meg a lányokat. Ebben nem tudott másik iskola velünk tartani. A bálokon műsort, s hogy hangulat legyen, versenyeket szerveztünk: lepényevést, táncversenyt. Sikeresek voltak a bálok.

Egy gyakorlat a sok közül „így is" zajlott le. Ötletem szőlőkapálás közben jött. Nagy szőlő tartozott hozzánk, s távol dolgoztunk az épülettől. A munka nem ment, mondtam, hogy tegyük a sapkánkat a szőlőkarókra, azt hiszik majd, hogy ott dolgozunk. Aztán leültünk a nagy fa alá, és jót beszélgettünk. A csengő jelezte, hogy vége a munkának. A szerszámokat összeszedtük, de nem voltak meg a sapkák. Hát tudtam, baj lehet ebből is. Az osztályba mentünk, s a padokon ott volt mindenkinek sapkája. Az óra vége felé jártunk, mikor a tanár úr közölte velem, hogy tíz perc múlva a tanáriban várnak. Kérdezte, hány sort kapáltunk meg, mire én: öt sort tanár úr, mert elvitték a sapkánkat, és nem tudtunk többet csinálni. Persze én vittem el a bulit.

A szakmai kirándulásokat szerettük, főleg a borpincei gyakorlatokat, jobban, mint a kapálást a szőlőben.

Érettségi után szerettem volna agráregyetemre menni, de nem vettek fel, mert értelmiségi származású voltam. Állást kaptam Pécsett a Mezőker cégnél. Ott a főnök rábeszélt, hogy tanuljak tovább. Jelentkeztem a Szegedi Pedagógiai Főiskola magyar-történelem szakára. Felvettek. 1953. április 1-ig ott voltam, de az ÁVH letartóztatott szervezkedés vádjával, és elítéltek 13 évre. 1956. október 30-án szabadultam, majd Ausztriába mentem és onnan 1958-ban vándoroltam ki Ausztráliába. Sydney-be kerültem, s pár nap múlva már egy gyárban dolgoztam. Egy kis angol tudás megszerzése után fényképezést tanultam, de üzletek takarítását is elvállaltam a hétvégeken. 1969-ben taxiengedélyt vettem, amiből ma is élek. Első házasságomból egy lányom született, s ma már három fiúunokám is van.

1973-ban kaptam először engedélyt, vízumot, hogy apámat meglátogathassam. Akkor ismerkedtem meg mostani feleségemmel, aki szintén bajai lány. A 80-as évektől rendszeresen járunk haza látogatóba pár hónapra. Szeretünk Ausztráliában és Európában lenni, de szeretünk otthon is élni. Sok jó barátunk van itthon is, meg otthon is a világ minden tájáról.

Sok változás, rossz és jó is volt életemben, amely soha nem volt unalmas. Baj hogy gyorsan száguldoznak az évek. Igen kell kapaszkodni, hogy fennmaradjak a földön.

Tisztelettel: Paulai Zoltán

A befogadó iskola

Az ember a gyermekkori vágyait nem szívesen adja fel. Kora gyermekkoromban már a természet, a növények megszállott tisztelője voltam. Mindent szerettem volna tudni a környezetem titkairól, ezért állandóan a mezőt, az erdőt jártam és a kerti munka is vonzott. Csodálattal figyeltem, ahogy édesanyám keze nyomán a magból kis növény sarjad, és a vadrózsa a belerakott szemből csodálatos bimbót hajt. Próbáltam én is utánozni több–kevesebb sikerrel. Szemeztem fűzfára orgonát, almára szilvát – teljesen sikertelenül. Fogalmam sem volt, miért nem lett belőle új növény.

Hogy a rejtélyt megfejtsem, szerettem volna többet tudni ezekről a dolgokról. Hatodikos voltam, amikor indult a falunkban télen egy ezüstkalászos gazdatanfolyam felnőttek részére. Én is jelentkeztem, és az első év sikeres elvégzése után jelentkezhettem az aranykalászos tanfolyamra. Kísérleteket kellett végezni, és a végén vizsgázni. Azt hiszem én voltam a legboldogabb a vizsgázók között, mert jutalmul egy Kunde kacort kaptam. Ez ösztönzött igazán.

Az általános iskola végeztével megpróbáltam kertészeti téren kielégíteni a kíváncsiságomat. Sajnos nem vettek fel a kertészeti iskolába, így mezőgazdasági technikumban kezdtem a tanulmányaimat Nagykanizsán. Ez nem elégített ki, így megpróbáltam újra a kertészeti iskolát. Fantasztikus szerencsém volt, mert Bajára, a szakiskolába felvettek. Igaz, ez volt az utolsó évfolyam. Két rendkívül izgalmas év alatt elvégeztem a szakiskolát, pedig a távolság Zalaszentgyörgy és Baja között egy napos utazás volt.

Mivel akkor indult a technikumi képzés, helyben próbáltam folytatni a kertészeti tanulmányokat. Egy fantasztikus, energikus osztályfőnököt kaptam Bernschütz Sándor személyében. Minden szakterületen nagyon jó tanárok tanítottak, így nyaralás volt nekem a technikum. Igaz, egy évet elengedtek a szakiskolai tanulmányok miatt. Mint a szivacs, úgy szívtam magamba Suchy Gyuri bácsi, Szüts Zoli bácsi, Benkő Péter bácsi, Kelemen Antal tanár úr és mások szakmai tudását.

Nagyon jó közösség alakult ki, és hát természetesen a diákszerelem. Én negyedikes voltam, amikor az elsőben feltűnt egy törékeny, lófarkas leány, akivel azután tartós lett a kapcsolat. Ő lett később a feleségem, Kothencz Katalin.

A diákévek, azt hiszem, mindenki számára maradandó élményeket adnak. A sok–sok emberformáló élmény közül szívesen emlékszem arra, hogy öten - kollégista fiúk - kaptunk 10 db öreg melegágyi ablakot, hogy kezdjünk vele valamit. A kollégium területén felállítottuk, és beültettük karalábé palántával. Szakmai önérzetünket jólesően legyezgette, hogy a bajai piacon a mienk volt március elején az első friss karalábé.

A szakmát igazán úgy lehetett megtanulni, hogy kaptunk tanórán kívüli feladatokat is. Rengeteg munkát adott Suchy Gyuri bácsi azzal, hogy többünknek feladatul adta, hogy egy–egy almafajtát figyeljünk egy éven keresztül. Ezek a technológiai megfigyelések később nagyon hasznosnak bizonyultak.

A tangazdaság alapozta meg igazán az elméletben tanultakat. Felejthetetlen volt a botanikus kert, a szőlő fajtagyűjtemény, az összefüggő gyakorlaton nyújtott 100 %-hoz közelálló teljesítmények.

Szívesen dolgoztunk a fotószakkörben, tanultunk eszperantót, az irodalmi körön ismerkedtünk sok szép verssel, előadásokkal készültünk egy–egy ünnepre.

Negyedikben az országos tanulmányi versenyen ketten lettünk első helyezettek, így felvételi nélkül felvettek a Kertészeti Főiskolára, Budapestre. Ez volt álmaim netovábbja. Közben a főiskolát átszervezték egyetemmé, így egyetemi diplomát kaptam. Mindig is a dísznövények érdekeltek, de sajnos a tanszék csak kevés hallgatót fogadhatott, így gyümölcstermesztésből írtam a diploma-dolgozatomat. A téma izgalmas volt: a gyümölcs betakarításának gépesítése.

Az egyetem befejeztével a Bajai ÁG-ban kértem gyakornoki feladatot, majd itt foglalkoztattak szőlész brigádvezetőként Vaskúton. Mivel a szőlőben minden évben ismétlődtek a munkák, unalmasnak találtam, és kértem, hogy a gyümölcs ágazatban dolgozhassak. Szerencsére méltányolták a kérésemet, így 3 évet kajszi, alma, szilvaültetvények gazdájaként dolgozhattam. Izgalmas volt ez a terület, és mert munkámmal elégedettek voltak, kineveztek gyümölcs-ágazatvezetőnek. Szívesen és energiámhoz mérten jól láttam el ezt a feladatot, de ez még mindig elég kis részét kötötte az le agyamnak.

1974-ben a Balatoni Úttörőváros meghirdetett egy kertészvezetői állást. Úgy éreztem, most vagy soha. A pályázatomat elfogadták, és ezután 10 évig irányítottam a kertészetet. Boldog idők voltak. 220 hektáron az elképzelésem szerint alakíthattam a környezetet.

Közben kapcsolatba kerültem egy számomra meghatározó személyiséggel, Horváth Jenő bácsival, akinek örökzöld faiskolája volt Hévízen és Cserszegtomajon. Sajnos csak egy évet töltöttem nála, mert félbevolt Zánkán az építkezésünk. Mivel 2 gyermekünk is azt súgta, hogy családi fészek kell, így egy év után eljöttem felejthetetlen munkahelyemről, a faiskolából és befejeztük az építkezést.

Úgy gondoltam, hogy valahol Zánka körül helyezkedem el, de a feleségem javasolta, hogy egy évre jöjjek át Balatonfüredre a kertészeti iskolába tanítani. Engem sohasem a pénz érdekelt, hanem a munka, így átmentem. Nem egy év, de 19 lett ebből a kísérletből. Nagyon megszerettem a tanítást, ezért közben elvégeztem a tanárképzőt is, és osztályfőnökséget vállaltam. Fantasztikusan gyorsan peregtek az évek. Észre sem vettem, hogy 2003. március 27-én betöltöttem a 60. évemet. Kértem nyugdíjazásomat, mert sok más tervem is van még az életben. Jelenleg, mint nyugdíjas tanítok fele óraszámban a parképítő technikusoknál. Nagyon jó ez az állapot, mert taníthatok, és mellette a hobbimat, a gyógynövénytermesztést és a kertépítést is művelhetem.

Az alap mindenképpen Baján rakódott rám. Szerencsésen mindig ki tudtam keresni azt a munkát, ahol nem kényszerből, hanem szakmaszeretetből dolgozhattam.

Sok tanítvány került ki a kezem alól, és sok kertet is építhettem, ami az igazi csúcs az életemben. Mindig a kihívások doppingoltak. Úgy érzem, hogy még 50 évig is lenne tennivalóm, de amit nagyon szerettem volna, azt elértem.

Takács Ferenc

35 év után újra az iskolapadokban

40 év távlatából

Le sem kell hunyni a szemem, elég, ha csak időben visszamegyek képzeletemben. Magam előtt látom az iskola bejáratát, jobbra a Ginko biloba nagyra nőtt példányát, balra a gyönyörűen virágzó és kicsi almát hozó Malus fajokat, kicsit beljebb a Myrobolánt, az út két oldalán a virágágyásokat, s az épület előtt két oldalt a csúcsosan hegyesedő Taxus baccata sötétzöld lombját és pirosodó arillusait. Oldalt a kellemesen illatozó Phyladelphus coronariust, amit gyakran ritkítottunk ballagás idején. Hátul a parkban a Magnólia soulangiana van előttem, ahogyan a kosaras bujtatással próbáltuk szaporodásra késztetni.

Természetesen nem felejtettem el a hatalmas Platanus occidentalis és oriantalis hatalmas koronáját, és azt az igyekezetet sem, ahogyan próbáltam megkülönböztetni őket egymástól.

A többi növénynek, fasornak, haranglábnak és harangnak is külön szerepe volt életemben. Ők voltak a tanúk, amikor az óraközi szünetekben sétáltam könyvvel a kezemben, vagy tanulva, vagy csak színlelve azt, hátha mellém szegődik valaki, aki fontos volt nekem.

De maradjunk az épületnél. A főbejárati ajtón belépve az előtérbe, régi tablók köszöntöttek bennünket a falról. Gyakran nézegettük ezeket, és büszkén konstatáltuk, hogy milyen "nagy emberek" jártak előttünk ide. A vágy hogy valaha nyomdokaikba lépjünk, még nem fogalmazódott meg bennünk. Csupán tettük a dolgunkat, amit kellett, amit otthon is elvártak tőlünk, no meg amihez kedvünk volt. (Persze olyan is volt, hogy dolgozatírás helyett inkább fogorvoshoz mentünk.) Az üveges csapóajtót átlépve, mehettünk jobbra, az igazgatói iroda, a tanári és a gazdasági hivatal felé. Balra tanterem, egyenesen, ha mentünk, az udvaron találtuk magunkat. Felfelé a lépcsőn jutottunk el a legtöbb tanterembe, szenvedésünk és megmérettetésünk, no meg kibontakozásunk színhelyeire. Az osztályokban csoportmunka folyt, amiről rendszeresen be kellett számolni a tanórán kívül. A többi csoporttal versenyeztünk sportban, kulturális-, társadalmi- és tanulmányi munkában.

Kevés volt a bejáró, a kollégisták, pedig úgy éltek, mint egy nagyobb család. Minden évfolyamon csak egy osztály volt, nem túl nagy létszámmal, így mindenki ismert mindenkit. Havonta csak egyszer lehetett hazamenni, így alaposan összeszoktunk. Sokan még ma is úgy hiányoznak nekem, mint a családtag, akit régen láttunk.

Szombatonként Tóni bácsi szerzett nekünk metszeni valót a tsz-ben, amiért pénzt is kaptunk. Az őszibarack metszését alaposan megtanultam. Néha még álmomban is metszettem. De más munkát is elvállaltunk, aminek dupla haszna volt. A szakma alaposabb elsajátítása és egy kis zsebpénz. Utólag is hálás vagyok érte.

Az irodalmi vagy művészeti kör sokat jelentett nekem. Nem szerettem volna szakbarbár lenni és Bernschütz tanár úr nemcsak lehetőséget adott, hanem motivált is a művészetek felé. Egy alkalommal kaptam egy Kosztolányi kötetet jutalomból,

amit elloptak tőlem. Nagyon szomorú voltam miatta, és megkaptam újra. Soha nem felejtem el. A mai napig őrzöm a történettel együtt.

A tánciskola, a teadélutánok, a hosszú sorban állás a tízóraiért, Annus néni repeta-lángosai, a vasárnapi sütemények. Diákszerelmek.

A lánykollégium bővítése a magtárból, tízen egy hálóban, a hálófőnök jelentése, szekrényellenőrzés, az ágyazás ellenőrzése, havonta kollégiumi gyűlés.

Az a rengeteg társadalmi munka. Mind-mind, külön történet.

Naposság! A fogatos napos a lovakat látta el. A zöldséges napos hajnalban vitte a piacra a gyönyörűen előkészített zöldségfélét, salátát, retket stb. A dísznövényes naposnak fűteni és öntözni kellett a kanálisfűtéses üvegházban.

Gyakorlatra járás pótkocsis traktorral, jó hangulat, éneklés. (Egyszer a traktor vezetése közben nem kanyarodtam, pedig volt kanyar. Jó, hogy az oktató mellettem ült.)

Csoportvezetőként, majd lánykollégiumi titkárként sok teendőm volt napközben, így sokszor kényszerültem a szilencium utáni tanulásra. Ez nem illett a házirendbe, így gyakran éjszaka a WC-ben tanultam, mert ott volt világos, persze vigyázva, nehogy észrevegyék.

A kollégiumban kerültem közelebbi kapcsolatba a Dittler házaspárral, akik később is meghatározó szerepet játszottak az életemben. Egyik gyakorlaton a bajai Fajtakísérleti Állomáson voltunk, ahol megtetszett nekem a munkahely, s még mielőtt leérettségiztem volna, már állásom is lett. Persze még nem tudtam, hol fogok lakni. Akkor jött Dittler tanár úr a javaslatával, hogy lakjak náluk. Második otthonom lett.

Azóta férj (Takács Ferenc), gyerekek, kertészmérnöki diploma, tanárképző, műszaki egyetemen közoktatás-vezetői szak, virágkötészeti tanfolyam.

Munkahelyem a balatonfüredi Széchényi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskola, immár huszonöt éve. Amikor idekerültem, attól féltem, nem fogom felvenni a versenyt a többi kollégával. És milyen jó, hogy Baján ilyen képzést kaptam. Sokszor még ma is abból merítek. Köszönöm tanáraimnak mindazt, amit sikerült kristállyá csiszolni bennem.

Kothencz Katalin

Tisztelt Alma Mater, volt tanáraink, volt diáktársak!

A megtisztelő felkérésnek eleget téve immár több mint 40 év távlatából, mint volt bereczkis diák emlékezem vissza volt osztálytársaim nevében is a bajai Kertészeti Technikumban eltöltött nem könnyű, de emlékezetes évekre.

1959-ben az akkori kertészeti szakmunkásképző és kertészeti középiskolából szervezett Kertészeti Technikum induló osztályában kezdtem meg középiskolai éveimet 39 osztálytársammal együtt. Ekkor még párhuzamosan folyt a szakmunkásképzés is az iskolában, ahol nálunk jóval idősebbek is tanultak.

A bajai kertészeti iskola, mint technikum akkoriban kevésbé volt ismert, én magam is mint más városban tanuló kisdiák, véletlenül találtam rá az éppen ebben az évben újra induló középiskolai képzésre, ahol az állami vezetés által kitűzött cél az volt, hogy középszintű szakmai vezetőket képezzenek az akkori években nem éppen önkéntesen alakult termelőszövetkezetek és állami gazdaságok számára.

Az iskola szinte a fél országból fogadott tanulókat: Bajáról és környékéről, Bács megyéből, de Tolna, Baranya, Veszprém, Zala megyéből, sőt még Budapestről is voltak osztálytársak. Az iskola nagyon szigorúnak bizonyult, hiszen a kezdő 40 fős osztálylétszám évről évre jelentősen csökkent. Jól emlékezetembe véződött, amikor az első órák egyikén egyik tanárunk közölte, hogy az egyes évfolyamokhoz szabott osztálytermek csökkenő mérete évről évre kisebb létszámot tud befogadni, ezért aki nem felel meg az elvárásoknak, nem lesz helye.

Ez valósnak is bizonyult, hiszen a kezdő, negyven fős osztálylétszám gyorsan apadt, részben az általános iskolából hozott elégtelen felkészülés, a fokozott követelmények, a vidékiek számára szokatlan diákotthoni környezet vagy egyéb egyéni adottságok miatt. Ily módon az első technikumi osztály létszáma a negyedik év végére 21 főre csökkent úgy, hogy a második évben a szakmunkásképzőből különbözeti vizsgával hozzánk került két új osztálytárs is.

A Kertészeti Technikum szervezésével új tanárok is kerültek az iskolába, így osztályfőnökünk, Bernschütz Sándor is velünk kezdte tanári pályafutását, és akire még ma is mint igazi pedagógusra tekintünk.

Az iskola céljainak megfelelően a szakmai képzésre helyezte a hangsúlyt s a tanulók nagy része is erősen szakmai irányultságú volt, annak ellenére, hogy fiatal, szinte gyerekkorban döntöttünk a kertészet mellett.

Az iskola sokunk számára a második otthonunknak is számított, mivel a vidéki tanulók a diákotthonban nyertek elhelyezést. A diákotthon valójában szinte csak hálóhelyül szolgált, hiszen időnk nagy részét reggel fél héttől este fél nyolcig az iskolában töltöttük. Itt katonás rend uralkodott, különösen a második év után, amikor új nevelőtanár került a diákotthon élére. Szigorú előírás volt a $6^{\underline{45}}$-ös ébresztő, a kinti reggeli torna, a negyed hétkori átvonulás az iskolába, a $7^{\underline{45}}$-ig tartó reggeli tanulás, amit 8 órától követett a 13 vagy 14 óráig tartó tanítás. Ezután délután négyig szabad foglalkozás, esetleg sportolás majd a kötelező tanulás a „szilencium” következett este hétig. Este csak nyolc óra után tértünk vissza a diákotthonba, ahol tíz órakor volt a villanyoltás. „Kimenő” csak hétvégeken volt este nyolcig. Az iskolai étkezés fiatal szervezetünkhöz képest ebben az időben

meglehetősen szegényes volt. Gyakran megesett, hogy éhségünket csak kenyérrel tudtuk csökkenteni, de néha az is előfordult, hogy kenyér sem jutott elég. Gyümölcs- és szőlőérés idején bizony éhségünket enyhítendő nem szégyelltük meglátogatni a tangazdaság kertjét sem.

A diákotthoni és iskolai életünkben jelentős változást hozott a harmadik évben az új iskolaigazgató (Szüts Zoltán) és az új diákotthoni tanár (Fodor Barnabás) kinevezése. A diákotthon szigorú fegyelme és nevelése eredményeként indult meg a kollégium címért indított mozgalom, ami sok lekötöttséggel, hétvégeken társadalmi, kollégiumi parképítő munkával járt, s amelynek eredményeként a diákotthon un. szocialista kollégiumi címet nyert. Ez nem járt különös előnyökkel számunkra, de a közös cél erősítette a diáktársak együttműködését, azt a hitet, hogy közös munkával képesek vagyunk alkotni valamit. Mint az akkori kollégiumi diáktitkár számára ez szervezési kihívást jelentett, s amelynek aktív részesei voltak kollégiumi diáktársaink is.

A technikumi képzés szakmai alaposságát a hetenkénti egynapos és több hetes szakmai gyakorlati foglalkozások, a tangazdaság szőlőjében, gyümölcsösében, üvegházaiban, zöldségesében végzett gyakorlatok biztosították, ahol tanáraink és a gazdasági vezetők irányításával sok szakmai fogást elsajátíthattunk az elméleti képzés kiegészítéseként. Ez mindenki számára hasznos és előnyös volt, hiszen ekkor kaptuk meg azt a többletet, amely később sokunk boldogulásához jelentősen hozzájárult. A közismereti tárgyak oktatása, ami elsősorban a főiskolai, egyetemi továbbtanuláshoz volt elengedhetetlen, kevésbé volt hangsúlyos. Emiatt sajnos az akkori Kertészeti Főiskolán ill. Kertészeti Egyetemen továbbtanulóknak több nehézséggel kellett megküzdeniük, mert az alapfelkészültségük elmaradt a gimnáziumot végzetteknél. Ugyanakkor a szakmai tantárgyakból sokkal könnyebb volt a Baján végzettek helyzete.

Utólag megítélve iskolánkban a szigornak és az akkori elvárásoknak megfelelő szintű képzésnek köszönhetően a szakmai felkészítés alapos és körültekintő volt. Sokunknak ezek az évek jelentették a szakmai elkötelezettség kialakítását, jövőnk megalapozását, az alapot a további tanuláshoz.

Számomra az akkori bajai Kertészeti Technikum a szakmai alapismeretek elsajátítását, a kertész szakma iránti elkötelezettséget jelentette. Ezt az elkötelezettséget szakmai pályám során sikerült megtartanom. A bajai középiskolához való érzelmi kötődésem és kapcsolatom sosem szűnt meg. A középiskola jó alapot adott ahhoz, hogy továbbtanulva mindig kitarthassak választott szakmám mellett. Alap volt ahhoz is, hogy az egyetem elvégzése után részt vehettem egy egyéves hollandiai szakmai munkán (amely akkor, kivételes lehetőség volt), hogy a tanultakat hasznosíthassam a gyakorlatban, a Kertészeti Egyetemen, a Zöldségtermesztési Kutató Intézetben, hogy mint szaktanácsadó segítsem a magyar zöldségtermesztés és kertészet fejlesztését. Az utóbbi tizenhat évben egy világszerte ismert holland és nemzetközi vetőmagcég magyarországi, és több közép- és délkelet- európai cégének kialakítását, azok munkáját irányíthattam.

Malatinszki György

Baja

Bajainak lenni életforma. Ezt szűkített értelemben különböző néven szereplő kertészeti oktatási intézményben, bajaiasan a "Kertészképzőben" is érezni lehetett. Hegyvidéki tanári és állami gazdasági múlttal mögöttem 1959 őszén helyeztek Bajára.

Egyetemi éveim alatt voltak olyan évfolyamtársaim, akik a Kertészképzőből kerültek az egyetemre. Akkor bizonyos fokú tisztelettel néztünk rájuk szakmai felkészültségük miatt.

Baján az 1959–60–as tanévtől az 1967–68–as tanévig tanítottam. Már az első napokban tapasztaltam, hogy ebből az intézményből jól képzett tanulók kerültek ki. A tantestület jó volt, lelkesedett az új iránt, a szó igazi értelmében gyermekszerető pedagógusok közé kerültem. A szakmai oktatás feltételei – mert hisz szaktanár voltam – jók voltak.

Többen kerültünk akkor egyszerre szak- és közismereti tanárok az iskolához, fiatalságunk és gyakorlati tapasztalatunk birtokában új lendületet adtunk az iskolai életnek. A tantestület egységes volt. Nem volt elkülönülés a közismereti és a szakmai tanárok között. Ez tapasztalatom szerint a tanításon kívül is érvényesült. A bizonyítványt számunkra az érettségi találkozón állították ki a volt diákok. Az egyetemen és a gyakorlati életben is megállják a helyüket.

Amikor Budapestre kerültem ott az az igazgató fogadott, aki Baján is betöltötte ezt a pozíciót. A pesti tantestületi kollégák kérdezték tőlem, milyen iskola az a bajai, mert az igazgatónk úgy beszél: „Nálunk Baján" ezt így meg úgy tettük. Sok példát említett. Természetesen igazoltam, amit mondott. A bajai tantestületre jellemző volt, hogy belementünk egy tanár-diák fuballmeccs küzdelmébe is. Forrt az élet. Természetesen egy diák vezette a mérkőzést, és jól, bár kikaptunk általános diákörömet okozva, de az volt a véleményünk, nem az a legény aki adja, hanem aki állja. A vereség ellenére mi is nyertünk, közelebb kerültünk a diákokhoz.

Baja után 18 évig a budapesti iskolában tanítottam. Volt úgy is, hogy egyik napon az iskolában végeztem a munkám, a következő napon pedig az Oktatási Főfelügyelőségen voltam főelőadó. Volt olyan humoros helyzet is, hogy amit ügyintézőként kiadtam, azt másnap az iskolai igazgatóm velem hajtatta végre – tanártársaim derültsége mellett.

Az utolsó 10 évben az iskolai gyakorlati oktatás vezetője voltam. Sok bajai tapasztalatot valósítottam meg, melyekre mindig bajaiként hivatkoztam.

Jelenleg, 17 éve nyugdíjas vagyok, de az iskolai szalagavatókra mindig visszahívnak. A jelenlegi tanárok közül sokan mutogatják diákjaiknak –ott ül a volt osztályfőnökünk.

Még ma is sokszor bajainak érezzük magunkat.

Benkő Péter

Az „Alma Mater” emlékeimben

Nem gondolnám, hogy a végzett diákok bármelyike felnőttként teljesen elfelejtené középiskolás élményeit. Nem, de azt sem mondhatom, hogy emlékeink ködbe vesztek. Semmi esetre sem, esetleg emlékeink kissé ködösülnek. Azok a történések, melyek megérdemlik tárolásukat, mert érdekesek, tanúságosak, szakismeretet adóak, élményszerűek, ember- és közösségformálók, bennem még kristálytisztán élnek.

Baja város peremén még ma is áll a Bereczki Máté híres promológusról elnevezett középiskolám a 100 évével. Előtte a vásártér (a „bara”), mögötte a homoki szőlők és gyümölcsösök koszorúzták. A mai dákok és tanárok ezt a környéket már nem így ismerik, hiszen ezeket a területeket lakóházakkal építették be elvéve az iskola hajdani hangulatát. Ezt mi idősebbek fájlaljuk, talán nosztalgiából, talán a kertészeti gyakorlatok beszűkülése, ezáltal a sokoldalú képzés elszegényedése miatt. Pedig iskolánk nagyszerű szakképzése csalogatta tanulóit. Elméletben és gyakorlatban is megtanulhattuk a kertészkedés csínját-bínját. Itt a tanárok nem csak tanítottak, hanem meg is tanították nekünk a szakma alapjait, amire további ismereteinket építhettük későbbi tanulmányaink és munkánk során. Hálás köszönet a türelmükért, a gondoskodásukért, a szigorú következetességükért, felelősségükért és szeretetükért.

Az iskolákról szerzett élmények belém rögzültek. Sokat is tudnék róluk beszélni, ami írott formában még terjedelmesebb lenne. Éppen ezért közülük csak egyhez, az un. naposi feladatkörhöz kapcsolódó élményeimből írok le néhányat. Ezt azzal a szándékkal teszem, hátha az olvasót ez a leírás emlékezteti a múltra vagy ő ezáltal éppen történelmet fog hallani a múltról. Ez a gyakorlati oktatási mód különböztette meg iskolánkban zajló képzést a gimnáziumi oktatástól, s ebben diákjainak többet is nyújtott. A naposság, ez a „nagy szabadságfokú” ügyelet önállóságra és gyakorlati ismeretekre tanított. Ott lépett életbe az elméleti tananyag. Az oktatókkal és a dolgozókkal kialakított kapcsolataink emberi ismeretre, helyes viselkedésre, kommunikációra is tanítottak. Próbatétel volt emberi kapcsolataink kialakításához. Igen, mert többször még ismeretlen diáktárssal vagy a gazdaságban dolgozó felnőttekkel kellett feladatainkat közösen elvégezni. Ez kezdetben nem is volt olyan nagyon egyszerű. Akkor még nem tudatosodott bennünk, de ma már gyakorló kertészként látjuk, hogy ezekkel a gyakorlatokkal kreatív készségeinket is fejlesztették.

Kerti naposság

A kis elsősök nagy próbatétele a kerti naposság. Ez igazolt távollétet, s abszolút szabadságot jelentett – gondoltuk-, hiszen akkor nem jártunk órákra. A tartós tanári felügyelet nélkül három napig tartó szabadságérzés öröme kissé tompult, amikor hiányzásunkat pótolni kellett. Ezt tanáraink szigorúan megkövetelték tőlünk, -javunkra.

Stefán bácsi irányítása mellett a tavaszi virágágyak előkészítése, a növények kiültetése, a pázsit nyírása és az őszi lombtakarítás képezte feladatainkat. Tanáraink hajdan olyan parkot terveztek és létesítettek iskolánk köré, amely csaknem egy botanikus kert szerepét töltötte be. A benne díszlő egynyári és évelő növények, bokrok és fák bemutatkoztak nekünk érdekes formáikkal, színes virágaikkal, tavasszal a pattanásig duzzadó rügyeikkel, ősszel terméseikkel és színes leveleikkel. Ez a park növényismeretre, a növények magyar és latin neveik megtanulására is buzdított bennünket. A növényismeret a szaktárgyak, de főként a dísznövénytermesztés alapját jelentette. A két latin név, amelyeket először tanultam meg: az Acer pseudoplatanus varietas purpurea (piros levelű juharfa) és a Morus alba varietas pendula (szomorú eperfa). Ez utóbbi fa előtt álló padon ücsörögve ismételgettük az irodalomból feladott verseket Bernschütz Sándor tanár úr örömére. Nem messze ettől a fától, tenyészett a Magnolia (tulipánfa) iskolánk parkjának éke, a tavasz hírnöke. Vesszőin ülő, lepkékhez hasonló óriási virágai megörvendeztettek bennünket. Szerettünk is körülötte dolgozni, még inkább sétálni, hiszen amikor ez a fa teljében virágzott már, a fás növények rügyei még nyugalomban voltak. Rajta keresztül rácsodálkoztunk a természetben rejlő kincsekre.

A kerti naposság alatt feleltünk a park rendjéért. Oda szemét nem kerülhetett, onnét virág nem tűnhetett el. Egyszer aztán híre terjedt az iskolánkban, hogy a vizes medencében élő mocsári gólyahír (Caltha palustris) eltűnt. Éppen

sárga virágát tárta ki ez a vízi növény, amikor egyik osztálytársunknak megtetszett. De Benkő Péterné tanárnő rövid időn belül rátalált a virágok eltulajdonítójára. Akkor kapta e szépérzékű fiú a „Caltha" ragadványnevét. Ez a negatív példa futótűzként terjedt az osztályok között erkölcsi nevelésünk eszközéül. Mi ezt komolyan vettük. Vigyáztunk is a növényekre és a park rendjére, szépségére. Ebben a parkban, annak szélén sorjáztak a rebarbara tövek. Létüket mindig veszélyeztették a közvetlen szomszédságában lévő sportpályán pattogó vagy nagy lendülettel repülő labdák. Különösen akkor, amikor Dittler Ferenc, később Hegedűs Gyula tanárurak labdajátékokra tanítottak bennünket. Talán ezért is engedték meg, hogy nyelestül szedhessük le a rebarbara leveleit. Ezt a növényt itt ismertem meg. Barátságba is kerültem vele, miután Tóthpál Zoltánné (Marika néni) által a rebarbara levélnyeléből készített finom szószát megkóstoltam. Ma is szeretem a rebarbarából készített ételeket, melyet mindenkinek ajánlok, mert finomak és egészségünket szolgálják.

Ősszel, amikor hullottak a falevelek, megkezdtük összegyűjtésüket. A gereblyénkre persze nemcsak a levelek, hanem az egyéb elszáradt növényi részek is ráakadtak. Ezeket összegyűjtöttük és komposztra vittük. Ott humifikálódott, majd a kerti ágyások talajába került vissza. Ma így mondanánk: öko-gazdálkodást végeztünk. A szépen letakarított parkban fáradságos munkánk után gyönyörködtünk, szívesen sétáltunk, különösen akkor, ha Stefán bácsi dicséretével fejezhettük be naposi tevékenységünket.

Zöldséges naposság

A zöldségfélék is sok érdekességet rejtettek magukban. Megismerkedtünk a zöldségfajtákkal, hajtatásos és szabadföldi termesztésükkel.

A meleg-és hidegágyak már nem versenyképesek a mai modern és automatizált, talaj nélküli hajtatási rendszerekkel, sőt feledésbe is mentek. Mégis, mi még azoknál tanultuk meg a melegtalp készítését magvetéshez, az egyenes sorok kihúzását, azokba történő vetést és palántázást, a holland ágyak szellőztetését, de úgy, hogy az ablakkeret lehetőleg a levegőztető fára kerüljön és ne az ujjunkra. Itt minden munkamozzanatot tanulni kellett. Kiegészítő munkaként begyakoroltuk a trágya- és komposztkészítést is. Emlékszem, amikor villával forgattuk a bomló, szerves hulladékot, többször a benne fészkelő egerek szaladgáltak ki-és be ijedelmükre. El kellett ismernünk a fiúk bátorságát, akik örömmel viaskodtak e parányi állatokkal. A szabadföldi zöldségtermesztésnél naposságom alatt az őszi káposzta betakarításánál kellett segédkeznem és figyelni a munkaszervezést. Az iskolánk mögött, egészen hátul a gyümölcsös mellett termesztették a káposztát. A gyönyörű és dekoratív káposztafejek hamvasan zöldellő, hólyagos és fodros leveleikkel teljesen befedték termőtalajukat. Éppen a Braunschweigi fajtát szedték. Ez a káposztaföld akkor jutott az eszembe, amikor felnőttként Németországban jártam, s vonatunk Braunschweig városban állt meg. Meglepődtem, s magamban gondoltam: jé, ez az a vidék, ahonnét a Baján

termesztett káposztafajta származott. A leszedett káposztafejeket lovas kocsi szállította a tároló pincéhez. Ez a pince a tanári szoba alatt üzemelt. Kelemen Antal tanár úr engem egy III. osztályos tanuló mellé osztott be, akit Csingár Dömötörnek hívtak. Ő mutatta meg nekem a káposztafejek betárolásának módját. Szakszerű tárolásra lelkesített azért, hogy Rézi néni az iskola szakácsa ezekből finom töltött és paradicsomos káposztát tudjon főzni nekünk. Végeztük is rendesen munkánkat. Ugyancsak ebbe a pincébe tároltuk be nedves homokba rétegezve a „Lange Rote Stuffe ohne Herz" leghosszabb nevű sárgarépát. Kár, hogy ez a magyarnak oly vicces nevű fajta eltűnt a termesztésből.

Kint, a káposztaföldön dolgozó asszonyokhoz üzenetet kellett kivinnem. Amikor odaértem, hallottam, ők svábul beszélgetnek. Egy pillanatra belém szorult a bátorság, mert nem tudtam, vajon megértenek-e engem, ha magyarul megszólalok. Természetesen ez nekik nem jelentett problémát. Akkor tudtam meg, hogy Baja egy több nemzetiségű város, ahol svábok, bunyevácok, sokácok élnek együtt a magyarsággal, így gazdagítva a város életét.

Fogatos naposság

Az iskolában a lóismeret és a fogathajtás, a kocsi és a lószerszám ismerete teljesítendő feladat. Nagyon készültem erre a naposságra, miután a felsőbb évesektől megkaptam a kioktatást. Igen korán, legkésőbb fél 6 órakor kellett felkelni és felöltözni a kollégiumban, de lehetőleg olyan csendben, hogy hálótársaimat ne ébresszem fel. Pontosan 6 órakor, még sötét hajnalon a lóistállónál jelentkeztem. E feladatra azért s készültem lelkileg, mert nem ismertem a lovakat és féltem is tőlük. Osztályfőnökünk, Bérci Júlia tanárnő mindig aggodalommal intett bennünket a lovas naposság előtt az előírások betartására. Féltő szeretettel figyelt minket és mindig megnyugodva örült, ha a fogatos naposság után épségben jelentünk meg óráin.

Lőrinc bácsi a lovász ismertetett meg a szép szürke, de nekem óriásinak tűnő állatokkal az istállóban és a közúton kocsihajtás közben. Mindig mosolyogva és kedvesen várta a soron következő „fogatos napost", így engem is. Nagy kihívást jelentett a lovakkal együtt dolgozni. Életemben először álltam a ló és a fal között attól rettegve, hogy ez a nagy állat rögtön a falhoz fog nyomni. Lőrinc bácsi észre vette félelmemet, és vigasztalóan mondta: „ne félj, nem bánt, csak arra vigyázz, hogy a lábadra ne lépjen!". Ennek ellenére bizony leizzadtam, mire megtisztítottam szőrét. Na, de ezzel nem fejeződött be a feladat. A lovakat a lószerszámokkal felszerelve a kocsiba kellett befogni, sőt Vodicára velük együtt almáért menni. Vodicára hajtva a fogatot 15 évesen Lőrinc bácsi –mellettem ülve-, hagyta önállóságomat. Igen ám, de a szembejövő teherautótól megbokrosodtak lovaink. Félelmetes pillanatokat éltünk át hirtelen, mert az árkot már szélénél érintettük a kocsi jobb oldali kerekeivel. Hősiesen, nagy erővel kellett visszatartanom lovainkat. Lőrinc bácsi dicsérő szavai enyhítették a bennem égő feszültséget. Amikor a Félelem bére című filmet megnéztem, eszembe jutottak Lőrinc bácsi lovai. Második napon már minden könnyebben ment. Sokat tanultam itt. A

lovakkal kapcsolatos ismereteimre akkor lettem büszke, amikor munkahelyemen Mészáros Zoli bácsinak, volt ludovikai tanárnak, a Bécsi Spanyol Lovasiskola egyik díjugratójának beszélő partnere lehettem.

A gépi napposság

Benkő Péter tanár úr elméleti oktatáson készített fel bennünket az erő-és munkagépek ismeretére. Azután jött a gépes napposság, s a gyakorlatban kellett elméleti tudásunkat hasznosítani. Harmadik osztályba jártunk. Számomra roppant izgalmas volt a tankönyv lapjaira rajzolt gépelemeket működésben látni. Szerencsére Regenye Pista bácsi, a traktoros éppen akkor szerelte szét a Zetor K-25-ös traktort, amikor rám került a napposság. Megismerkedhettem a differenciálmű kúpos fogaskerekeivel, a sebességváltóval, a kormányszerkezettel, no meg a fékrendszerrel. Az elromlott rész megjavítása után összeszereltük a traktort (én főleg, mint szemlélődő) és jutalmul a traktorral elindulhattam egyedül a szőlőtáblák közötti úton. Boldogan indultam, kanyarogtam, és még jobban örültem, amikor a kijelölt helyen biztonságosan meg is tudtam állítani gépemet. A munkagépek beállítása, működése még színesebbnek tűnt nekem. Vancskó Gergely tanár úrnál tanultam meg a vető-és ültető gépeken a csoroszlyák beállítását, a szántási mélység ellenőrzését, a cséplő-arató gépeknél a mag és a pelyva útját. Ezek érettségi tételek is voltak, ezért aztán illett is tudni a gépek beállítását és működtetését. Mindig élmény rájönni, ha tudod a fizikát, amit Horváth László tanár úr oly lelkesen tanított nekünk, könnyen megérted a gépek szerkezetét és működését.

A dísznövény napposság

Negyedik évben lehettünk dísznövény naposok. Már vártuk a dísznövényekkel való foglalkozást. Valamiféle romantikát éreztünk ebben, hiszen a régi, légfűtéses növényházakban tevékenykedtünk Géza bácsi felügyeletével. A kanális felmelegítésével fűtöttük a házat. Szerettünk tüzelni a kazánban, s előtte melegedve beszélgetni, olykor nagy füstben. Bent a házban állandóan ellenőriztük a hőmérőket, tesztelve ezzel fűtési technikánkat. Sok örömet adtak a dísznövények. Bámulattal csodáltam a szaporításukat, amikor egy növénydarabból új növény regenerálódott új gyökérzettel és új hajtással. Kevésbé tetszett az, amikor Benkő Péterné tanárnő piacra küldött bennünket. Kora ősszel kiadta azt a szokatlan feladatot: szedjük meg az évelőkertben a virágokat, azokat kössük csokorba és vigyük ki a bajai piacra. Kishitűség vett erőt rajtunk. Nem tehettünk mást, elkészítettük a színes csokrokat és útnak indultunk. A Szamuely Tibor utcán végig haladtunk és szégyenkezve, kamaszos nevetgélés mellett toltuk a zörgő-csörgő triciklit, rajta a virágokkal teli vödröket. Stefán bácsi adta kölcsönbe a féltve őrzött járművét. Megérkeztünk a piacra. A hajtatott, szépséges virágokat áruló dísznövényes standok mellett kaptuk az árusító helyünket. Nevetgéltünk, azt gondolván, hogy a „mezei” virágcsokrokkal nem leszünk versenyképesek a

dekoratív virágokat áruló szomszédainkkal. De mégis csak azok voltunk, no meg biztosan olcsók, mert az összes virágcsokrot egy órán belül eladtuk. Egy kicsit tétován indultunk vissza az üres triciklivel. Latolgattuk: ha korán visszaérkezünk az iskolába, fennáll az a veszély, hogy még más feladatot is kaphatunk. Ezt nem akartuk. Ha a piacon maradunk, még valaki észre veheti a lógási szándékunkat. Egy kis töprengés után jobbik énünkre hallgatva visszamentünk az iskolába, és a tanárnőnek boldogan beszámoltunk sikerünkről és elszámoltunk bevételünkről, mire ajándékul előbb hazaengedett minket a kollégiumba.

Szőlő-és gyümölcstermesztést is tanultunk, de nem naposi feladatként. Összefüggő gyakorlatokon dr. Kiss László tanár úrtól tanultuk meg a szőlő növényvédelmét, no meg a matematikát. Vancskó Gergelyné a gyümölcsfák koronaformáit és metszését, Ács Józsi bácsi és Szuchy Gyuri bácsi a gyümölcsfajtákat ismertették életükből kiemelt étvágygerjesztő történetek elmesélésével. A gyakorlatokra nem zárt és légkondicionált légterű autóbuszokkal utaztunk, hanem padokkal, olykor ponyvával felszerelt traktoros vontatású pótkocsin. Utazás közben fújta a szél a hajunkat, nevetgéltünk, énekeltünk. Jól éreztük magunkat. Hogy néha milyen balesetveszélyesen közlekedtünk, azt csak Regenye Pista bácsi tudná elmondani, ha élne. Sokat dolgoztunk a kukoricatörésnél, a gyümölcsök szedésénél, palántázásnál, a szőlő metszésénél, és szüreténél. Tanáraink ezeken a gyakorlatokon és a hétvégi társadalmi munkákon teljesítésre lelkesítettek bennünket. A munkánkért sokszor pénzt kaptunk. Ezt részben osztálykirándulásra költöttük, részben a kollégium fejlesztésére fordították.

Egy igen alapos elméleti és gyakorlati képzés után megszereztem a kertész technikusi oklevelet. Ez érettségit és szakképzettséget jelentett. Ötévi egyetemi képzés után Budapesten, a Kertészeti Egyetemen kaptam kertészmérnöki diplomát, rá három évre Gödöllőn növénygenetikus szakmérnöki diplomát. Ugyanitt szereztem meg egyetemi doktori címemet szőlőnemesítési témából. Ezt a kutatási témát folytatva a Magyar Tudományos Akadémia kandidátusa lettem. Az egyetem befejezése után 1972-től Kecskeméten, a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetben dolgozom. Beosztásom tudományos főmunkatárs és osztályvezető. Így kertészeti hivatásomat szőlőnemesítési és genetikai témában gyakorlom.

Mindig hálásan gondolok vissza középiskolámra, ahol a nagyra becsült tanáraink tanították meg velem a kertészet alapjait, ennek a hivatásnak nehézségeit és szépségeit. Az a tudás, ami ott került birtokomba, a mindennapi munkámat segíti, abból merítek napi feladataim elvégzéséhez, és szívesen adom tovább az utánam jövő generációknak.

dr. Hajdu Edit
a mg-i tudomány kandidátusa

1964-1996

„Ép testben, ép lélek”
/magyar szólás/

A kezdet…

1964-ben Benkő Péter igazgató úr pályázatot hirdetett főfoglalkozású testnevelő tanári állásra. Ezt elnyerve kerültem az iskolához. Igényelte az iskolai sport fejlesztését, színvonalának emelését.

Ennek eléréséhez megadott minden erkölcsi és lehetséges anyagi segítséget.

Megalakítottuk az atlétikai és kézilabda szakosztályt, de a labdarúgás is helyet és szerepet kapott. Azok a sportágak, amelyek meghaladták iskolánk kereteit: a birkózás, cselgáncs, evezés, karate, kosárlabda, labdarúgás szintén megfelelő alkalmat biztosítottak érdeklődő tanulóink tehetségének kibontására – városunk és környéke egyesületeiben.

Hittel és akarattal előre…

Adva volt egy labdarúgó – és az azt övező atlétikai pálya. Egy árnyas, füves „tornatér”, egy földes röplabda pálya. Tavasztól őszig a tiszta, jó levegő, a csodálatos zöldövezet. Télre egy (akkor 10x9 m-es) padlós, porzó „tornaterem”.

A testnevelési órákat „alaptevékenységnek” jelöltem. Az elvégzett sokrétű munka révén az osztályok közötti bajnoki mérkőzések, atlétikai versenyek egyre színvonalasabbak lettek, kellő érdeklődést kiváltva a szakosztályi munkához. Az atlétáink is serényen végezték céltudatos, fegyelmezett egyéni edzéseiket. Örömteli látvány volt évtizeden át az a zsúfoltság, amit a sok atléta, a kispályán focizó, kézilabdázó jelentett délutánonként.

Tevékenységük hozadékaként lassan, de biztosan feledésbe merült az a kishitűség, amit az 1965-ben érettségizettek még év elején így fogalmaztak meg: ”Minket lenéznek a városi diákok, csak „zöldségesek”-nek neveznek”. Erre azt válaszoltam, hogy azt meg lehet, és kell is cáfolni, ha akarják – segítek. Elfogadták… A későbbi eredmények igazolták törekvésünket.

A sikerek…

Szívesen megtenném, hogy e fejezetben részletesen említeném (név szerint is) volt tanítványaim csapatban és egyénileg elért sikereit, megérdemelnék. Sajnos a kért terjedelem nem teszi lehetővé ezt.

Röviden azért mégis arról, ami a sporttörténeti részből kimaradt. Már ’65 tavaszán jól szerepeltek atlétáink a városi mezei futóversenyen, értékes helyezéseket gyűjtve. Benkő Péter igazgató úr is megtisztelte versenyzőinket jelenlétével, lelkesen drukkolt, és fényképezett.

’64 és ’69 között háromszor nyertük meg a városi középiskolák részére kiírt atlétikai csapatversenyt (futó-, ugró- és dobószámokban). Ez kellő alapot adott a későbbi kiváló eredményekhez, nehezen megdönthető iskolai csúcsokhoz.

Az első fiú kézilabda „aranycsapat” (’64-’68) a városi és területi bajnokságban felnőtt korú csapatok között szerepelt – dicséretesen.

A kézilabda "aranycsapat" 1968-ban

A 4. osztályban már négy tanuló meghatározó szerepet játszott a megyei bajnokságot nyert és NB II-be jutott Kismotorgyár csapatában. Érettségi után ketten közülük a kecskeméti Kertészeti Főiskola együttesét erősítették.

Egy tanítványom (remek atléta, jó kézilabdázó és labdarúgó is) érettségi után az akkor NB II-es Jánoshalma kitűnő középhátvédje lett.

A második kézilabda „aranycsapat” (’69-’71) már – az időközben létrehozott középiskolai bajnokságban indult. Kétszer is megyei döntősök voltak. (1-2 o. és 3-4. osztályban) Egyesületi kérésre a fiúk zömét átadtam a Kismotor gyár egyesületének. A csapat 70 %-át a mi fiaink adták. Egy év után már felnőttek közt játszottak többen is. A csapat kapitánya később NB II-ben játszott évekig.

Volt kézilabdázóim közül egy előbb a Pécs (NB I), majd a Szigetvár szintén NB I-es csapatának jelenleg is gólerős játékosa.

Feltétlenül említést érdemelnek az egyéni és küzdő sportágakban, egyesületekben jeleskedő lányok és fiúk. Edzőikkel gyakran konzultáltam. Ennek eredményeképpen órai munkájuk (gyakran egyéni) edzés-kiegészítésként szerepelt. Ezért is, és mert „Bereczkis”-ként velünk voltak, érezzük szívünkhöz közel őket.

Cselgáncsozók: ’65 óta számtalan szakosztályos versenyt, megyei és országos bajnokságot, érettségi után válogatott kerettagságot, országos

csapatbajnoki ezüstöt, főiskolai és magyar bajnokságot, olimpiai bronzérmet „produkáltak”

Karatézók, birkózók: Számukra is jutott győzelem, bajnokság, nem is kevés.

Evezés: Egy leány és egy fiú az itt töltött négy év alatt öregbítették a bajai evezős sport hírnevét. Egy halom éremmel (sok arannyal) bizonyítva, amelyeket a közönség is láthatott a 90. évforduló kiállításán.

Hm! Ez nem semmi!- ahogy szokták mondani.

Elismerés és köszönet érte edzőiknek!

Emlékek…

32 év szinte fél emberöltő. Rengeteg élményt őrzök. Sokkal, nagyon sokkal több a szép emlékem, mint az ellenkező.

Tulajdonképpen, amiről eddig írtam, mind az. Újra leperegnek az órák, edzések, versenyek, mérkőzések – ismét átélve …jó volt!

Először ’65-ben végzetteknek ajánlottam érettségi előtti tanár-diák labdarúgó mérkőzés megrendezését.

A meccs 1: 1-re végződött, óriási show műsorral körítve.

Ebből hagyomány teremtődött. Érezhető volt a változás a tanár-diák viszonyban. Egy melegebb emberi kapcsolatot: kölcsönös megbecsülés, tisztelet (mint ellenfélnek), jóindulat, ami kézfogásban fejeződött ki a mérkőzés előtt és után is. És folytatódott évről-évre…

A kíváló diákcsapat

Élmény és tanulság volt számomra a nyári gyakorlatokon való részvétel.

Sokat tanultam a kertész szakmából (otthon hasznosítottam)

Megfigyeltem a tanulók munkához (olykor nehéz) való viszonyát, izomerejét, tűrő- és teherbíró képességét. Az utóbbiakat közös megegyezéssel javítottuk a testnevelési órákon, segítve a gyakorlatok eredményességét.

Tetszett a kollégák közötti baráti kapcsolat. Hasznosak voltak tanítás végén az alkalmi kötetlen beszélgetések, a jó kis sakkpartik (’68-ig)…

Örömmel töltött el, ha egy sportolóm tanulmányi téren, szakmai versenyen is jól szerepelt. Volt rá példa többször is.

Néhány év kihagyással vissza-visszatért egy-egy szószóló „érdekvédő” diák-kérdés: „Tanár úr! Mi miért így és ennyit, amikor máshol úgy és kevesebbet melóznak?” Erre mindig csak annyit mondtam: „Azért kérek és követelek Tőled, mert becsüllek…” Utána csend lett… Úgy véltem, megértettek.

Maximalista voltam? Lehet, de tudtam, mi vár rájuk. Az ÉLET nem az álmodozások, hanem a realitások színtere, ahol keményen küzdeni kell az eredményekért (ha becsületesek akarnak maradni!).

Jutnak eszembe a sok-sok humorral fűszerezett Mikulás-napi műsorok. Az érettségi vizsgák izgalmai, felsejlenek a boldog, csillogó szemű diákarcok, amikor sikerült. És, még ami felsorolhatatlan…

Így volt szép, kerek egész a test és a szellem építésének közös, nagy munkája.

A befejezés…

Szerencsésnek tartom magam, hogy ebben az iskolában taníthattam. Elértem, elértük, hogy már régen nem „zöldséges társaság” a titulus.

Kivívtuk, hogy ahol megjelentünk, már sportemberi tisztelettel Bereczkisnek neveztek bennünket.

Köszönöm a kollégáknak, oktatóknak, dolgozóknak, akik támogatták munkámat. Köszönöm tanítványaim segítő részvételét, hogy az iskolát, sportpályát, tornatermet nem egyszerű munkahelynek, hanem alkotó műhelynek tekinthettem.

Büszkeséggel gondolok vissza az elért sikerekre, amelyek együttes fáradságos tevékenységünk gyümölcse volt. Kérem, tegyék ezt diákjaim is, ha jó szívvel emlékeznek az itt töltött évekre, - nem voltam itt hiába…

Hegedűs Gyula
ny. testnevelő tanár

A kép

Nem emlékszem pontosan mikor dőlt el, hogy a Kertészképzőbe – ahogy annak idején városszerte nevezték az iskolát – jelentkezem. Talán kisiskolás koromban, esetleg még előbb. Vonzott a kerítésen túli titokzatos világ, ahol egycsapásra minden megváltozott. A sivár, alvégi utcákon szenvedő akácok helyett zöld, gondozott park, megannyi növény: fű, fa, virág. A szép, komoly épület inkább kis kastélyra, mint iskolára emlékeztet fegyelmezett vonalaival, barátságos sárgájával a zöldek karéjában. Na és persze a hátsó kapun kigördülő traktorok és különös munkagépek látványa is lenyűgözött. Ez később elmúlt.

Szóval, amikor eljött az idő: bereczkis lettem. Nem voltam egyedül a kertészeti gyakorlatban feltűnő járatlanságot mutatók között, de bátran állíthatom, hogy az élen jártam. Ebből sok szégyenkezés, szenvedés és könny fakadt, és eltartott egy – két évig ez az állapot. Szerencsére nem ismétlődött meg a Kertészeti Egyetemen, ahol már a metszőolló és az oltókés merész villogtatójaként mutatkozhattam be.

Diákcsínyekre, melyekben magam is részt vettem volna, nemigen emlékszem. (Ezeket később kellett pótolnom.)

Amikor ez írás ürügyén elgondolkodtam középiskolás éveimen, először szavak jutottak eszembe, mint például: rügyismeret, Odüsszeusz, káposzta és a szavakról emberek.

Kiss László tanár úr például, aki elegánsan, szigorral és biztos ismerettel tanította és kérte számon a földi pályájuk különböző állomásain lévő növények és növényi részek mibenlétét. Ez igen hasznos ismeretnek bizonyult életem során, mert bármikor, bárhová kerültem Alaszkától Szingapúrig, mindenhol akadt „ismerős”, akit boldogan azonosítottam és a társaság elkápráztatására is kiváló lehetőséget jelentett.

Kiss tanár úrnak kék szeme volt, és életemben először ő köszönt nekem „Kezét csókolom!” -mal. Ezzel örökre beírta magát szép emlékeim közé.

Bernschütz Sándor tanár urat, első és kedvenc középiskolai osztályfőnökünket, általános imádat övezte. Szerettem hallgatni és nézni előadásait, mert őt nézni is kellett. Gyönyörűen beszélt, nagyon tudott bánni a hangjával és a szavakkal. Az igényes, szép beszéd irányába terelgetett bennünket. Ma is arra törekszem, hogy lehetőleg idegen nyelven is anyanyelvemhez hasonló pontossággal és választékossággal fejezzem ki magam. Szenvedélyes, de válogatós olvasó vagyok a kezdetektől, így kiváló hallgatóság voltam a számára, és remekül éreztem magam az óráin. Együtt „utaztuk be” Homérosz tájait.

Vázlatot írni is ő tanított meg, ami a mai napig tanulási módszerem alapja, a tanulást pedig ez ideig nem hagytam abba.

Horváth László tanár úr soha nem adta fel még a legreménytelenebb eseteket sem, és soha de soha nem emelte fel a hangját. Kifogyhatatlan türelem, csendes határozottság, megértés, derű és nyugalom azok a jellemzők, amik elsőre eszembe jutnak róla, mert ez talán még a matematikánál is fontosabb.

A káposztáról annyit mondhatok, hogy elképesztő mennyiségben termesztettük a tankertben. Még a kerítésszomszéd katonák sem voltak képesek elfogyasztani. Maradtunk tehát mi, diákok. Rézi néni, a konyha vezetője elismerésre méltó találékonysággal szervíroztatta heti hat alkalommal a menzán. Érettségi után 15 évembe telt, míg újra káposztára tudtam nézni.

Rézi néni férje, Vendel bácsi is karakteres szereplője volt az iskola életének. Megdöbbentettek minket, idétlen kamaszokat, kerek piros arcán végigfolyó könnyei, amikor szeretett lovai helyett egy traktort fogtak a kocsija elé. Így szedi áldozatait a fejlődés!

Vendel bácsi a diákok között

Miből áll össze egy időszak emléke? Helyszínekből, személyekből, eseményekből és érzésekből. Talán a személyek a legfontosabbak. Legkedvesebb tanáraim. Köszönöm nekik, hogy amire az életüket tették, abból nekem is bőkezűen juttattak.

Hát – amivel mondatot nem kezdünk –, így emlékszem százéves iskolámra, szeretettel, hálával és ötvenévesen.

Szívélyes üdvözlettel a mindenkori bereczkis tanároknak és diákoknak:

Budai Ágnes
egy hajdan volt bereczkis diák
(1968-1972)

Egy negyedszázad vezetőként a Bereczkiben

1966. év november hónapjában kerültem a Bereczki Máté Technikumba. Az előző szentesi iskolám a város közepén volt egyetlen épületben. Örömmel láttam azt, hogy ez az intézmény tágas, szép parkban jelentős kertészeti létesítményekkel, területtel rendelkezik. Ideális feltételek fogadtak az eredményes kertészeti szakoktatáshoz.

Külön leány- és fiúkollégium is tartozott az iskolához. Ez jó adottságokat biztosított az eredményes oktató-nevelő munkához.

A tantestület, az iskolai dolgozók megismerése után olyan véleményem alakult ki, hogy a személyi feltételek is kedvezőek.

A bíztató kép ellenére bizonyos nehézség is adódott. A tangazdaságok1962. évben történő megszüntetésével az iskola gyakorlati oktatását kiszolgáló épületek, növényházak, műhelyek, az iskola mellett elterülő közel 50 kh-os tanterület mind a Bajai Állami Gazdasághoz kerültek. Az iskola nem sajátjaként hasznosíthatta a tanépülethez szorosan kapcsolódó tanterületet, gazdasági épületeket. Ezért a gyakorlati oktatás eredményesebbé tétele érdekében sürgős feladatnak tartottam a növényházak, a műhelyek és a kertészeti tanterület egy részének visszavételét. Ezzel az állami gazdaság vezetése egyetértett és a visszavétel megvalósult.

A saját tanterület kialakítása jó feltételeket biztosított az iskolai alapozó gyakorlatok megtartásához.

A Bajai Állami Gazdaság később Bajai Mezőgazdasági Kombinát mint kertészeti nagyüzem az üzemszerű kertészeti gyakorlatokhoz, a gyakorlati tevékenységek megismeréséhez, begyakoroltatásához kiváló feltételeket biztosított.

Az iskolától távolabbra lévő kertészeti nagyüzemekkel is igen jó kapcsolatokat alakítottunk ki. A gyakorlati ismeretek tapasztalatszerzését segítette igen eredményesen az akkor még létező Német Demokratikus Köztársaság Werder városának határában elterülő kertészeti nagyüzemben évenként végzett két hetes gyakorlat. Ez párosult az ország egy részének megismerésével, élményszerző kirándulásokkal. Ezen a gyakorlaton minden évben más osztály vett részt.

A nagyüzemekkel kialakított szoros kapcsolat adta meg a lehetőségét annak, hogy a bajai kertészképzőbe járó fiatalok megismerhették és begyakorolhatták a legkorszerűbb kertészeti termelési tevékenységeket.

Az ország déli részében lévő kertészeti nagyüzemek, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek igényelték is a kertészeti szakismeretekkel rendelkező fiúkat és lányokat. Ezért iskolánkban az 1970-es, 1980-as években végeztük a négyéves technikumi, a szakközépiskolai, közben a hároméves zöldségtermesztő szakmunkásképzést. A nagyüzemekben már dolgozó alsószintű felnőtt vezetők, személyek részére 400-500 főre kiterjedő technikumi levelező oktatást is folytattunk Baján és a távolabbi városokban, többek között Szekszárdon, Jánoshalmán, Kiskunhalason, Kecskeméten és még Szentesen is.

A korszerű nagyüzemi növényvédelem is megkövetelte a szakképzett irányítókat. Ezért több éven keresztül felnőtt növényvédő technikusokat is képeztünk.

Főhatóságunk, az FM döntése alapján 1978-ban módosítani kellett képzési szakunkat. Az országban elsőként, úttörőként rátértünk a négy éves kertészeti gépész szak oktatására. Ez jelentős változást követelt meg a tantestület összetételében is. Mivel a kertészeti szaktárgyak elméleti és gyakorlati óraszáma jelentősen csökkent, néhány kiváló kertészeti szaktanárunknak nem volt lehetősége tovább dolgoznia iskolánkban. Fájó szívvel búcsúztunk tőlük. A műszaki, gépészeti tárgyak elméleti és gyakorlati óraszámainak jelentős bővülése miatt új kollegákat kellett felvennünk, olyan feltételekkel, hogy a tanítás mellett ők is tanulásba kezdenek, megszerzik a tanári-oktatói képesítést. Ez esetenként jelentős óracserékkel is járt. Ezért elsősorban a továbbtanulók, de az egész tantestület érezte az oktatási profil változásának nehézségeit. Ennek ellenére az átalakult új tantestület nagy energiával, lendülettel fogott hozzá az újfajta képzési feladatok teljesítéséhez.

Néhány év elteltével az ország több iskolájában áttértek a kertészeti gépész szakközépiskolai képzésre. Mivel mi voltunk az elsők, hozzánk jöttek tapasztalatszerzésre.

A kertészeti gépészképzésre áttérés után 3 évig nem indítottunk hagyományos kertész szakot. Majd 1982-től a kertészeti gépész szak mellett újra beiskoláztunk kertész szakra is.

Az iskolai munka eredményességét bizonyították tanulóink azzal is, hogy a különböző megyei és országos szakmai és egyéb jellegű versenyeken - iskolánk létszámához viszonyítva - igen jó eredményeket értek el. Az iskola hosszú évtizedekre visszanyúló eredményes múltja, tanulóink jó iskolai és iskolán kívüli eredményei, jelentős számú főiskolai és egyetemi továbbtanulásuk, a kertészeti nagyüzemek szakember-igénye az 1970-es 1980-as években kedvezően segítette beiskolázási munkánkat. A jelentkezők között tudtunk válogatni. Általában a jó és jeles általános iskolai végzettségűeket tudtunk felvenni.

Az iskola a négy osztályos képzéshez jó feltételekkel rendelkezett. Az osztályok számának bővülésével azonban szűkössé vált a tanügyi épület. A kollégiumok sem erre a célra létesített épületekben helyezkedtek el. Állandó küzdelem folyt a feltételek bővítéséért, korszerűsítéséért. A központi forrás szűkösen csordogált. Saját lehetőségeinket, leleményességünket kellett jól hasznosítani. Néhány szolgálati lakás megszüntetésével, átalakításával és egyéb megoldásokkal sikerült elhelyezési gondjainkat mérsékelni.

Jóleső érzéssel tapasztalja a régi iskolájába visszalátogató tanuló, tanár, hogy napjainkra a tanügyi épület jelentősen bővült. Elkészült a régen tervbe vett, nagyon szükséges tornaterem. Ugyanakkor fájdalom a saját kollégiumaink megszüntetése.

A Bereczki Máté Szakközépiskolában eltöltött 25 évi munka után 61 éves koromban, 1991-ben nyugdíjba mentem. A kertészettel továbbra is szoros a kapcsolatom. Tavasztól őszig szinte mindennap foglalkozom szőlő- és zöldségtermesztéssel a saját területemen.

Az iskolában eltöltött negyedszázadra jóleső érzéssel emlékezem. A mindennap ismétlődő oktató-nevelő munka eredményei mellett a különféle iskolai kulturális és sportrendezvények, a kollégiumi Mikulás estek, a tanár-diák

focimeccsek, a szüreti bálok, az ország különböző részeit látogató osztálykirándulások szép, kedves emlékek maradtak. Ezek mellett az érettségi találkozókon a volt tanítványok által elmondottak erősítenek meg abban, hogy érdemes volt a Bereczkiben pedagógusi munkát végezni.

A most itt tanuló diákoknak, az őket tanító-nevelő pedagógusoknak, az iskolavezetésnek a tárgyi feltételek jelentős bővülése ellenére nehéz a feladatuk. Az iskolát elvégző fiatalok elhelyezkedési lehetőségei szűkösebbek. Nehéz munkájukhoz kívánok sok erőt és sikert.

Györök István

Vidám szüreten

A 100 éves bajai iskola emlékkönyvébe

Már egy emberöltő eltelt, amióta
már nem lakunk Baján, nem is hittem volna,
hogy a tolvaj idő így fut ki alólunk,
s akik még ott vannak, gondolkodnak rólunk.
Hogy én is ott voltam, emlékeznek arra,
10 éven keresztül hánytam borsót falra.
75 éves volt akkor az iskola,
egy átlagembernek ennyi lehet kora.
Méltón ünnepelni mi is igyekeztünk.
Azokra gondolok, akik ott lehettünk
együtt a munkában, és az ünneplésben,
jó is résztvenni egy ilyen számvetésben.
Honnan indultunk és merrefelé tartunk?
Egy biztos: jószívvel nevelni akartunk.
Jó volt az idő tájt közétek tartozni,
családias légkörben öröm dolgozni.

Hét évet lehúztam már a termelésben,
amikor megláttam újsághirdetésben:
olyan gyakorlati szakembert keresnek,
aki tanítana, szakmát, kertészeknek.
Ez jó lesz, gondoltam, szőlőtől zöldségig
kipróbáltam, bortól káposztaevésig.
Mostmár taníthatnék. *Györök Pista* felvett,
és a vonzalomból lassan szerelem lett.
Pedig villámcsapásként ért akkor közlése:
Géptant kell okítnom.(Nem tudtam azt én se.)
Méghozzá az összes iskolaformában:
szakközép, szakmunkás, technikus
osztályban.
Augusztus elsején megkaptam a könyvet,
és hogy a helyzetem mégse legyen könnyebb,
kereszt- félév szerint levelezők jártak:
más anyag következett a párttitkárnak.

De elmúltak szépen a viharfellegek,
és a kollégáim által úgy rettegett
Hajdú Lajos értő közreműködése,
példás szakfelügyelői segítsége
átsegített minden kezdeti lépésen.
Meghallgatásra került az a kérésem,
hogy a Tanárképzőt 71-es évtől
nappalin tudtam elvégezni Gödöllőn.
Azt lehet mondani, a kedvenc tantárgyam lett
azután a Géptan, ahogy beleástam
magam az anyagba. Szertárfejlesztéssel,
meg a gyakorlaton traktorvezetéssel,
és a munkagépek beállításával,
üzemeltetéssel, meg karbantartással
úgy érzem, sikerült valamicskét adni,
aki meg akarta, meg tudta tanulni.

Bár az öreg rókák akkor visszasírták
a technikus képzést, még megtanították
szakközépben is, - mert megvolt a terület,
és persze a régi szakképzett testület, -
milyen a jó szerszám, hogyan kell használni.
(Nem baj, ha a kertész netán tud kapálni.)
Ha a gyakorlaton munkára neveltünk,
akkor senki nem tört még pálcát felettünk.
(Versenyben dolgozni, munkát osztályozni,
szentségtörés lenne ma ilyet mondani?)
El tudta végezni gyakorlati vizsgán
a gép beállítását akármelyik kislány.
Ráállt az ekére, a kultivátort is
fel tudta szerelni, ha kellett, számolt is:
vetőmagmennyiség, nyomjelző állítás
csak a jobbaknak ment, ez persze nem vitás.

Jäger Miska volt a levelezők atyja,
- egyébként a zöldségtermesztést oktatja. -
Az egész megyére kiterjedt hatalma,
Kecskemét, s Szentesig ért a birodalma.
Vizsgáztatni még én is elmentem véle,
akkor volt egyébként a jó világ vége.
Kihelyezett osztályt sok helyen oktattak,
szép volt, egész falvakat levizsgáztattak.
Annak az időnek, amint mondtam, vége.
Vajon azok közül még valaki él-e,
akik demizsonnal jöttek a vizsgára?
Talán olyan sincs már, aki mindezt látta.
Sok jó középkáder szerzett papírt nálunk.
Érettségi vizsgáig eljutni? Ráunt,
vagy nem bírta tovább elszánt kitartással.
Olyan is volt, aki egy kosár tojással
állított be hozzám. A szám maradt tátva,
és elküldtem szegényt. Az ember megbánja.
De utólag tenni már semmit sem lehet.
Inkább mondom tovább ezt a történetet.

Szerettünk ott lenni, az anyám hasában
sem volt jobb a helyem, mint az iskolában
Precíz ember lévén Györök István gazda
szorosan a gyeplőt kezében tartotta.
Nekem szokatlan volt, mikor leszedette
a gémkapcsot és a másik helyre tette.
A „*Nálunk, Szentesen…*” kezdetű mondatán
többször is fennakadt némelyik kollegám.

Bizony szép szál ember volt Kiss László
doktor,
ő volt a szakmai helyettes direktor
Komoly szakértelmét az is jól mutatta,
ahogy a színezett dugóit bedugta
előre lyuggatott órarend-táblának lyukába.
Saját színe volt ott minden kollégának.
A dugóm színe volt például a barna,
úgy dugta, ahogy azt az ember akarta.
Szőlő és a bor volt specialitása,
és a viccmesélés. Jó gondolni rája.
Bernschütz Sanyi volt e magas poszton párja,
a Bereczki Máté bölcs magyartanárja.
A keresztnevekről kiadott egy könyvet,
így eligazodni névadáskor könnyebb.

Két kollégiuma volt az intézménynek.
Dittler Ferit tette meg Györök vezérnek.
Rabbiátus ember, ez volt Feri híre,
egyáltalán nem volt szőrös az Ő szíve.
Felülmúlhatatlan a vendéglátásban,
sütöttük a flekkent náluk, a szilvásban.
Fiú kollégium a laktanya mellett
volt kint, hozzá salakút vezetett.
Bizony szombaton is folyt még a tanítás,
vasárnap ügyelni kellett, nem volt vitás.
Tizennégy forint volt a bent alvás bére,
de harmincöt kiflit adtak volna érte.
Mellékhívatású nevelőnek álltam,
hogy Csilla született, aznap is ott háltam.
Bálint születése hajnalán is éppen
ott ért *Horváth Pista* még telefon-végen.

Vezető állása volt Horváth Pistának:
autót vezetett, egyszerre vagy hármat.
Ahogy Regenye is, szálldogált felváltva,
egyikről másikra, ügyesen csinálta.
Kelementől kapták a menetlevelet,
a busz kirándulásra is elvihetett,
Nemcsak gyakorlatra ki a Kombinátba,
de elvitt bennünket szerte az országba.
Ismerd meg hazádat! – volt akkor a jelszó.
(Több jelszó is volt, de *ez* azért nagyon jó).
Mivel pedig menni mindig is szerettem,
Országjáró Diák Kört vezettem.
Lelkes kis csapattal még tavaszt sem vártunk,
Baja környékén és a Mecsekben jártunk.
Nem sajnáltam időt és a fáradságot,
osztályommal is bejártuk az országot.
Készítettem velük egy négy éves tervet,
és megnéztük, amit ez alatt lehetett.

Összetart az osztály, huszonhat év óta
szívesen eljönnek a találkozókra.

Volt az iskolának még egy nyeresége,
ez volt a *Németi család* érkezése.
Sanyi a dísznövényt vette a kezébe,
Zsuzsa történelmi tettet hajtott végre.
Csilla örökölte Zsoltitól a bundát,
azután Rékára Csilláról visszaszállt.
Ha tovább maradtunk volna a városba',
Bálintra szállt volna Rékáról a bunda.
Akkor még nem tudtuk, de azóta látjuk,
mily fontos szerepet töltött be családjuk.
Legfőképp azt írjuk a család javára,
hogy *Széll Péteréket* Ők hozták Bajára.

Negyedik alfőnök *Tóni, a Kelemen*.
Gyakorlati képzés elképzelhetetlen
Szervező munkája, futkosása nélkül;
ha kell, még a traktorra is felül.
Ők is itt laktak bent, iskolánk parkjában,
itt láttuk Őt nyáron kék fecske gatyában
dolga után futni, lábán gumicsizma.
Akit irányított, a *Regenye Pista*:
Oly peckesen ült a Zetor ülésében,
mint *Vendel bácsi* a kistraktor nyergében.

Alfőnök volt még a hierarchiában
Heves Géza, aki kint az üvegházban
Rézi néniéket jól eldirigálta,
arra is figyelt, hogy nyíljon az árvácska,
Mire Stefán Potz a parkba kiültette,
- az, kinek kezében úgy állt a *kereble,*
a fűnyíró persze, meg a gyepszélvágó,
úgy állott vigyázzba a kapa, az ásó,
hogy a kisdiákok jól megtanulhatták
mellette a híres kertgondozó szakmát.
Heves Gézát előbb már megemlegettem,
pálinkás jó reggelt kívánni szerettem:
„Csiklandozza meg az Ön torkát rendesen"
mondta Géza bácsi minden jó reggelen.
Ha egy szép lány *csókolomot* köszönt neki,
„én is" – Géza bátyám soha nem hagyta ki.

Gazdasági részleg feje volt az *Eti*,
Marosvári Laci volt a férje neki.
Nagy súlyt helyeztek a jó gazdálkodásra,
FM iskolákban az önellátásra
akkor még ügyeltek. Sajátunkból főztek,
megették a disznók, amit kiöntöttek.
A Bokodi útig terjedt a terület

az iskola mellett. Már házak épültek
ott a szőlő helyén; a Kocsis Pál utca,
meg Bereczki Máté, utalnak a múltra.
A konyha is jó volt, házias az étel,
élelmezésvezető a feleségem.
Siskovicsné Erzsi jó ízek mestere,
Jenőváriné volt, *Klári* a jobb keze.
Reggelit, ebédet, vacsorát is adtak,
hétköznap-vasárnap szolgálatban voltak.
Havonta egyszer volt csendesebb hétvége,
kiürült a Kollégiumok vidéke.

Szeretnék néhány szót másokról is szólni,
akit kihagyok, azt lehet még pótolni.
Suchy Gyuri bátyám a gyümölcstermesztő,
Elmondta, hogy örmény származású volt Ő.
Benkő Péterné volt *Erzsi*nek a neve,
dísznövénytermesztés volt neki kenyere.
Az Ő lakásukat kaptuk meg utána,
amikor elmentek Bajáról Budára.
Doktor Böngyik Árpád a tudománynak élt,
még Marokkóban is kereste a babért.
Amikor összement az iskolánk kertje,
Böngyik mesteré volt a gyümölcsös terve,
És az új gyümölcsfák betelepítése
Árpád gondosságát, szorgalmát dicsérte.
Oroszlánrésze volt a kiállításban,
mely nyílt a 75 éves iskolában.

Feltétlen kell szólni *Bérczi Júliáról*,
régi bútordarab kémia tanárról,
Ki a tantárgyának szintén mestere lett,
(anyukájával élt az iskola mellett).
Osztálykirándulás idején bezárta
a lányok ajtaját minden éjszakára.
Pazárné Marika követte a sorban,
kezdetben laktak a lánykollégiumban.
Matekot tanított *Horváth Laci* bátyám,
kollégiumban is állt velünk a vártán.
Petróczi Gyuri lett vón' utánpótlása,
megrázott bennünket korai halála.
Módosné tanított még magyarul nálunk,
(oroszul *Csontosné*, mit a többség már unt.)
Csontosé *Marika* szintén közel lakott,
Gyula volt a férje, erdőt igazgatott.
Majd Pestre kerültek. Amíg itt lehetett,
Ő tanította az alapismeretet.
El is vitt bennünket néhányszor Gemencre,
ilyenkor pár napig mindenki szerette.

Sugár Jancsi pedig, - a hazája Mozsgó –
gyümölcs-tanár volt, és örök izgő-mozgó.
A lány koleszban volt *Fábiánné Évi,*
Dittlerné Klárika volt a társa néki.
eSCéHáUCéHá BéACéHá *Laci*
Dunántúlról került ide szakoktatni.
Lakatos műhelyben volt az *Arnold Jaksi*,
Ő az, ki feltölti, ha merül az aksi.
Megjavított mindent, ami vasból készült,
abból a műhelyből sok minden kikerült.
Flekkensütő, hinta, háromláb vagy szánkó,
lehet, valakinél vas a boroshordó.
Deák bácsi pedig a fának mestere,
Ő volt az iskola másik jóembere.
Karchesz Jánosnak volt mellette raktára,
kézi szerszámoknak Ő volt a gazdája.
Kiadta, beszedte, élezte, nyelezte,
de még a kertben is dolgozott mellette.
Hirtenberg Mátyásék laktak a szomszédban.
Összeillő emberek voltak, valóban.
Matyit a hivatal segédnek nevezte,
Kató meg szerényen a raktárt kezelte.

Vessünk egy pillantást még a gondnokságra,
megfordultunk néha bent az irodába.
Füstölt is a munka *Víghné Mariskának*
keze alatt, de még jobban *Annuskának*.
(Tanítóképzőben főnök lett az egyik,
a főnök neje volt különben a másik.)
Legvégül, de mégis a legelső sorban,
kérdezhetnék tőlem: hát *Juliska* hol van?
Itt van bizony Ő, már harminchárom éve,
már akkor is Ő volt az Intézmény éke.
Bárki és bármikor hozzá fordulhatott,
Bereczki Mátéban Ő mindenről tudott.
Mi volt és milyen volt, nálam jobban tudja,
ki volt és kivel volt, mi hol volt: megmondja.
Befejezem ezért az emlékezésem,
S a lektorálásra *Kiss Sándornét* kérem.

U.i.: Hogy most mit csinálok?
az nem túl nagy sztori,
annyit azért mégis el tudok mondani:
Három unokának vagyok nagypapája,
s ez a nyugdíjasnak fő foglalkozása.
Végig hű maradtam választott pályámhoz,
mezőgazdaságban a szakoktatáshoz.
Gregus Máté nevét viseli a suli,
ahonnan sikerült nyugdíjba vonulni.

Vásárhelyen lakunk, ez a szülőváros.
Marikával együtt elmondhatjuk mármost:
Az volt életünknek a legszebb tíz éve,
szívesen jelentkeznénk az ismétlésre.
Ezért, tiszta szívből üdvözöljük Baját,
százéves iskolát, sok kedves kollegát.
Kívánunk az újabb évszázadra nektek
erőt, egészséget, áldást és türelmet.

Hódmezővásárhely, 2003-11-11

Varga Tóth Marika és a párja, Bálint

Országjáró diákok Varga Tóth tanár úrral

Fát nevelek

Na mi leszel, ha nagy leszel? Öt-hat éves fejjel már vágtam is a választ, miszerint erdész, kertész vagy festő. Az erdész egész nap fák, virágok, madarak és lepkék között járkál, a festő nagyon ügyes és gyönyörű dolgokat készít, a kertész, pedig középen van, és ugyanazt teszi, mint a másik kettő.

Így aztán 1975-ben bereczkis lettem. És bajai. Továbbá kollégista diák, nem pedig tanuló, mint aki addig voltam. Életem leghosszabb négy éve vette kezdetét. Mostanság négy év úgy repül el, hogy észre sem veszem, de akkor kis elsősökből érettségizett szakemberek lettünk ennyi idő alatt, és annyi, de annyi emlékezetes dolog történt.

A fiúk kollégiuma a Bara mögötti régi épületben volt. Tizenhárman kezdtük egy szobában emeletes vaságyakon. Alig csapták magukra a kisírt szemű anyukák a Wartburgok ajtajait, mi, az első fecskék máris rohantunk be a városba. Kíséret nélkül, bele az ismeretlenbe, tizennégy évesen, csak mi magunk! És beültünk a központi cukrászdába, és rendeltünk, és a pincér hozott nekünk meggymárkát. Ez pirosabb volt, mint a meggy, és meggyízűbb is volt annál. Nevettünk, később számlát kértünk és fizettünk. Utána futás végig a Szamuely utcán a nagy fák alatt , nehogy elkéssünk a kimenőről. Az utca rettenetesen hosszú volt. Mire visszaértünk, a kollégiumban sok fiú volt. Jöttek nagyobbak is, bejöttek a mi szobánkba, és megnéztek bennünket. Aznap hideg vacsorát kaptunk. Egy vastag kenyérdarabot és egy vagdalthús konzervet. Hozzá sem nyúltunk. Aznap este süteményeket vacsoráztunk, és takarodó után is nevetgéltünk, mert nem tudtunk elaludni az izgalom miatt.

Ilyen volt az első nap, és volt még ezer. Na nem mondom, később már megettük a konzerveket is, és utána még számtalanszor beültünk különböző helyekre és egyre kevésbé publikus dolgokat rendeltünk.

A Bereczki kertészeti szakközépiskola volt akkor. A bereczkisnek kellett, hogy saját metszőollója, oltókése, munkásruhája és gumicsizmája legyen, mert a bereczkisek kertészek (eleinte: kárt-teszek) voltak és dolgoztak is. Ott volt mindjárt a kerti naposság intézménye. Már elsőben is sarabolót, gereblyét, seprűt nyomtak a kezünkbe és irány a park. Ha szerencsénk volt a többiek éppen dolgozatot írtak, amikor másodmagunkban a park utjain köszörültük fényesre a gereblyénket. Tudomány az is, mert nem lehet csak úgy össze–vissza kapirgálni! Az út közepétől két oldalra egyenletesen kell hogy lejtsen, hosszirányban sem lehetett gödrös; a gyomokat úgy kellett összeterelni, hogy a felsarabolt földet ne keverjük bele. Tűrhetően gereblyézek a mai napig is.

Az iskola nagynak látszott és nagy volt a park is körülötte, de ahogy kezdtünk otthonosabban mozogni benne, úgy vált egyre átláthatóbbá és egyre kissebbé is a szemünkben. Négy osztály volt összesen akkoriban, és mindenki mindenkit, név szerint ismert, beleértve a konyhásokat és Rézi nénit is.

A parkban sok különleges növény volt. Némelyik tövében fehér zománcozott tábla, rajta a növény neve: Tilia cordata Mill, kislevelű hárs, Aesculus parviflora Walt (hogy erre hogyan emlékszem, magam sem tudom), az ebédlő

tövében Parthenocissus quinquefolia Planch.- ötlevelű vadszőlő. Az utóbbit kibetűzni is nehéz volt eleinte, de már csak virtusból is megtanultuk, és később káromkodásként is használtuk, de csak a bereczkisek tudták, hogy mit beszéltünk olyankor.

Az üvegház érdekelt a legjobban. Nagy ritkán tehettük csak be a lábunkat oda, és szinte soha felügyelet nélkül. Ez nagy baj volt. Az üvegház ugyanis számomra olyan kincseket rejtegetett, mint a három méteres oszlopkaktusz, amelyen a háborúból származó golyóütötte lyuk volt, hatalmas Sabal pálma, amelyik csírázó magokat termett és sarjakat hozó broméliák. Még egy valódi orchideató is volt, amelyik ugyan soha nem virágzott, de akkor is feltétlenül kellett egy darabkát szereznem belőle. Ezek a szerzések nem mentek könnyedén, mert a szentély akkori őrzője igen Heves (és Géza is) volt, és ha csak hozzányúltam valamelyik cseréphez, azonnal észrevette.

A sportpálya, fűtetlen, dohos öltözők, lyuk a kerítésen a szőlő fajtagyűjtemény felé. Itt mentünk át az átrúgott labdákért és szeptember-október hónapokban, a tízórai szünetekben önkéntes érzékszervi bírálatokra is a csemege sorok közé. Hiába na, érdekelt bennünket a szakma.

Jómagam az érettségi után, a „szakma kiváló tanulója” versenyen elért helyezés birtokában, a budapesti Kertészeti Egyetemen folytattam tanulmányaimat. Kertészetből diplomát is szereztem, melynek birtokában négy évig Görögországban, majd ugyanennyit Norvégiában dolgoztam. Nem külkereskedőként, nem a szakapparátusban, kizárólag közvetlen szakmai és gyakran kétkezi kertészeti munkakörben. Kertésznadrág, gumicsizma, olló, kés a zsebben. Hazatérve, egy díszfaiskola létrehozásába kezdtem. Vállalkozásom fokozatosan fejlődik, lassan kezdi kiforrni magát, neve jól cseng szakmai körökben. Tudományos fokozatom nincs, a szakmai elismerést Széchenyi, Szent István vagy Deák képével díszített, kicsi színes oklevelek formájában kapom. Mindennap hétkor kezdünk, a műszak tíz órás, ha az időjárás engedi. Csizma, bakancs, overall, olló a zsebben. Hiába, na! Bereczkis vagyok a mai napig is.

Cséplő Árpád (1975-1979)

Emlékek

1975–79 között voltam a Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola tanulója.

Pályaválasztásomat döntően befolyásolta a szülői környezet. A Duna – Tisza- közi homokhátságon az 1960–as évek közepén kialakuló szakszövetkezeti forma biztosította az egyéni (családi) gazdálkodást. Szüleim is ebben a formában kertészkedtek, elsősorban gyümölcstermesztéssel (őszibarack, alma) és szántóföldi zöldségtermesztéssel foglalkoztak. A háttér így adott volt számomra.

A Csongrád megyei Zákányszékről kerültem Bajára, így lettem kollégista.

Nagyon összetartó és lelkes közösség alakult ki osztályunkban Németi Sándorné, Zsuzsa néni osztályfőnök irányításával.

Az iskolában folyó elméleti és gyakorlati oktatás igen magas színvonalú volt. Abban az időszakban minden évben akadt egy–két tanuló, aki az Országos Szakmai Versenyen az elsők között végzett.

A park, a növényházak, a gyakorlókert, a sportpálya, stb. hűen tükrözték az ott folyó munkát. Az iskola területén végzett gyakorlati munkákon, foglalkozásokon túl maradandó élményt jelentettek számunkra a környező üzemekben tett látogatások, a szakmai gyakorlatok. A fiúk körében legkedveltebb a Vaskúti Borkombinátban végzett borászati képzés volt, melynek élményeit ma is szívesen emlegetjük találkozásaink során.

Az országjáró kirándulások szintén sok szakmai ismeretet nyújtottak. Mindezek csúcsa az NDK–s nyári gyakorlat, külföld, a "nyugati világ" közeli misztériuma, és a felejthetetlen és utánozhatatlan német konyha fogásai voltak. A reggeli: hajszálvékony kenyér, margarin – az is hajszálvékony – és gyümölcsíz tejeskávéval. Mindez a finomság hajnali öt órakor.

Ebéd: burgonyapürének álcázott valami leöntve barna vagy sárga színű szósszal, mellé az ízletesen elkészített főtt hússzelet. Ez kb. két óra körül, hisz úgyis későn volt a reggeli. A két időpont között szamóca- vagy cseresznyeszedés német precizitással. Délután szabad foglalkozás. A hétvégeken országjárás tette mozgalmasabbá ottlétünket. Főbb állomások: Drezda, Potsdam, Berlin, Rostock. Itt fürödtünk az Északi-tengerben, s megtekintettük a kikötői vendéglátóipari egységeket.

Igazából csak később tudtam felmérni, értékelni az NDK–s építőtábor és az ottani országjáró kirándulások élményeit. A Szakma Kiváló Tanulója verseny 4. helyezettjeként felvételi nélkül kerültem a Kertészeti Egyetem Termesztési Karára, melynek szervezésében 1983 nyarán két hónapot töltöttem az NSZK–ban egy Rajna–phaltzi szőlész–borász családnál. A két szakmai gyakorlat között öt év telt el, de a különbség ennek a többszöröse volt, a katonás precizitás azonban megmaradt.

Ballagásunk évében volt 75 éves az iskola, a 25 éves érettségi találkozónk idején pedig 100 éves lesz. Mindig szívesen gondolok az itt eltöltött évekre, melyek életem egyik meghatározó élményét adták.

Németh József

Köszönet az Alma Maternek

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy egykori iskolámtól felkérést kaptam az intézmény történetét áttekintő emlékkönyvbe visszaemlékező gondolatok megírására. A felkérésnek, amely megtisztelése és egyben elismerése az egykori diáknak, örömmel teszek eleget.

Szerencsésnek érzem magam, mert szakmám gyakorlása során óraadó tanárként visszatérhetek iskolámba, újra találkozhatok azokkal, akik elindítottak, segítettek abban, hogy ma egy patinás iskola egykori növendékeként sikeres embernek mondhassam magam. Közhelynek tűnhet, de néha valóban megállok, visszagondolok a " bereczkis" időkre, amikor látom a diákokat az iskolába érkezni. Néhányuk csapatosan, mások párosan, de ugyanazon az úton érkeznek, mint ahogy mi is tettük. A város legszebben parkosított iskolaudvara, a hatalmas fák közötti sétányok talán ma is megannyi barátság szülőhelyei. A harang, mely a ballagó diákok utolsó iskolai lépéseit kíséri, most is magányosan áll.

Megvallom, néha irigykedve nézek végig az osztályokban a tanulókon, akik ugyanabban a teremben élik meg azokat az élményeket, melyek minden egyes tanítási napon visszatérnek emlékezetembe, és amelyek velünk is megtörténtek. Tudom, hogy szerencsés volt, aki az ablak mellett ült, mert könnyen puskázhatott, és azt is tudom, hogy az órai levelezéseknek merre tart az útja. A valamikori padomban már más diák ül, aki talán nem is gondolja, hogy hosszú évekkel ezelőtt ugyanazt éreztem, mint ő, amikor belépett a tanár az osztályba. Minden pad és minden szék, ahol ma a diákjaim ülnek, egy-egy szép emléket, barátságot, társat idéz.

Az iskola folyosóján az 1983-1987-es gépész évfolyam tablóját gyakran megnézem. Mi voltunk azok, akik az almaszüret idején a fák tetejéről egymást ledobáltuk, vagy a valamikori NDK-ban a nyári gyakorlatokon olyan munkatempót diktáltunk, hogy a gyárvezetés csodájára járt. De mi voltunk azok is, akik kistraktorral száguldoztak az iskola udvarán, és ezzel képesek voltak őrületbe kergetni a szakoktatókat. Számtalan emlék, amelyet jobb, ha elfed a múlt jótékony homálya megmarad örökké, csak mi tudunk róla az a néhány srác.

A társak vonásai azóta már férfiasabbá váltak, talán meg is jelentek a halántékon az első ősz hajszálak. Többségük már érett családapa, vállán a család terheivel. Többen közük itt élnek a környezetemben, másokról sajnos alig tudok valamit, de ha találkozunk minden beszélgetés így kezdődik: " Emlékszel…?"

Bárhogy is alakuljon életem, büszkén gondolok arra, hogy diákja lehettem ennek a számomra rendkívüli iskolának, s az csak külön ajándék, hogy oktatóként lehetőségem adódik öregbíteni az Alma Mater régi, jó hírnevét.

Dr. Pokker Zoltán

Emlékezés iskolai éveimre

Életem meghatározó élménye volt bereczkis diáknak lenni. Visszatekintve emlékek szakadnak fel a múltból: mennyi de mennyi minden történt velünk 1986–1990 között.

Akkoriban gépész- és kertészképzés folyt minden évfolyamon egy-egy osztállyal. Mivel kevesen voltunk, úgy éltünk, mint egy nagy család, mindenkit ismertünk. Ez az érzés adta azt a hangulatot, ami összekötött minket bereczkiseket. Nemcsak a városban, de a környéken is nekünk volt a legszebb és a leghangulatosabb iskolánk és parkunk. Igen, a park! Diákszerelmek hallgatag tanúja, csókok bújtatója.

Az órák után szertartásszerűen vonultunk ebédelni. Nekünk volt a legjobb konyhánk, kamasz gyomrunk legnagyobb gyönyörűségére.

Az elméleti órák mellett a gyakorlati napok biztosították számunkra a különböző növénykultúrák megismerését.

Ennél is fontosabb volt a természettel kialakult kapcsolatunk: megtanultuk tisztelni és szeretni a munkát. Természetesen mindenki a maga módján.

Mint „jó" kamaszokhoz illik, mi is sok csibészséget csináltunk. Felnőtt fejjel hálás vagyok volt tanáraimnak, amiért türelmesen terelgettek bennünket. Szerencsések voltunk, mert igazi tanáregyéniségek tanítottak bennünket. Felvállalták, ha kellett a számukra negatív szituációkat, de a dicsérettel sem fukarkodtak, ha megérdemeltük.

Ők tudták, a közönynél minden csak jobb lehet. Most már tudom én is.

Gyermekkorom óta fontos szerepet tölt be életemben a néptánc, ami ma már mindennapjaim részévé vált. Ehhez kapcsolódik egyik kedves emlékem. A biológia–kémia szaktanterem kihívóan nagy katedrája ideális helyszínnek bizonyult egy kis néptáncbemutatóra az egyik szünetben. Felpattantam az asztalra, és teljes vehemenciával erdei legényest táncoltam. A többiek buzdító tapsa kísérte előadásomat. „Szerényen" vettem tudomásul, hogy később már tapsolni is elfelejtettek társaim a látottaktól. Ekkor valaki megráncigálta a nadrágom szárát és azt mondta:–Na, de Ferenc!

A többiek majd meg pukkadtak a nevetéstől, hiszen nem más, mint akkori igazgatóm, Széll Péter tanár úr állt mellettem.

A középiskola után történelem–ének szakon végeztem az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán, majd ezután a Debreceni Egyetemen néprajzból szereztem diplomát.

Az életem úgy alakult, hogy később történelem szakos tanárként dolgoztam egykori iskolámban. Nagy élmény volt kiváló tanáraimmal mint kollégákkal együtt dolgozni.

Jelenleg az EJTF Felsővárosi Gyakorló Iskolájában tanítok. Délutánonként a Danubia Művészeti Alapfokú Iskola keretein belül néptánc csoportjaimmal foglalkozom.

Mihálovics Ferenc

A biztos sziget

Örömmel vettem kezembe kedves levelüket. Megtisztelve érzem magam, hogy régi diákként megszólalhatok. Hosszú felfedezőútra indulunk, a feladat valóban óriási! Öt esztendő emlékeit, élményeit néhány sorban elmondani…

Talán sikerül. Jól emlékszem arra a vasárnapra, amikor reszkető kisdiákként először lettem kollégista és hétfőtől bereczkis diák. A kicsi, ám mégis óriási iskola több volt, mint oktatási intézmény. Egy életformát teremtett számunkra, ahol jó pedagógusok igyekeztek tudással táplálni mindannyiunkat, s odaadó gondoskodással ápolták lelki fejlődésünket is.

A gyakorlatok, a házi labdarúgó-bajokságok, a gyümölcs, a szőlő, a dísznövény órák, a rendezvények, az osztálykirándulások és a kollégiumi évek mind–mind felejthetetlen emlékek. Ha visszapörgethetném az idő kerekét, újra erre az útra térnék, hisz öröm volt felhőtlen és gondtalan diáknak lenni. Az Alma Mater biztos sziget volt a bizonytalan világ óceánjában.

Ti pedig mostani diákok élvezzétek a diákévek perceit, múló szépségét, és próbáljatok "emberként" élni minden körülmény között!

Farkas Péter
bereczkis öregdiák

Az első technikusi osztály 1997-ben

Kertész füttyel

Örömmel olvastam a levelet, amit az iskola 100 éves évfordulójának alkalmából küldtek!

(53 év alatt ez a második értesítés nekem.)

Megpróbálok röviden írni élményeimről, életem fejleményeiről. (Regényt lehetne írni.)

Diákcsínyeinkről valószínűleg többen írtak!? Szőlődézsmálás, a borpince tartalmának megrövidítése, a melegházból beszerzett cserepes virágok a barátnőknek, ugyancsak orgona, spirea május 1-jén szívünk választottjainak éjjeli zenével kísérve!

Így a saját életemet írom le 1946 őszétől. Nem önzésből, hanem az akkori kor, a körülményeink leírása miatt.

A negyedik polgári elvégzése után, 14 évesen, beiratkoztam az Állami Kertészeti és Szőlészeti Középiskola első osztályába. (Akkor lett középiskola, és 3 lány is kezdett!)

Az igazgató Bessenyei Zoltán, az osztályfőnök Komlósi László volt.

Az iskola diákjai között a legfiatalabb, magasságban-soványságban a harmadik legkisebb voltam.

A felsős diákok "bácsik" voltak (a háború miatt), akik kétségbeesve jelentették ki, hogy "satnyul a generáció". (16 éves korom után rohamosan nőttem.)

Kemény munka várt ránk, mert az oroszok az iskolánkban javították tankjaikat. A parkot csákánnyal törtük fel, erősen öntöztük, sokszor ástuk, mire szép park lett belőle. Padjaink, asztalaink gyorsan összeállítottak, stelázsi szerűek voltak. (Kezdetnek megfelelt.)

Az iskola mögött kiirtottuk a nagy fenyőfákat. Ebből lett rendes fiókos asztal és „hokedli" szék.

Heti 16 óra gyakorlat volt: szőlő 4, gyümölcs 4, zöldség 4, dísznövény 2*2 óra. Időnként 1-2 hetes általános gyakorlat, nyáron pedig egy hónap. 1947-ben napi 10 óra, az utána következő években csak 8 , de heti 6 napon. Kellett az iskolának a pénz.

Négy évig harcoltunk, hogy valami kevés bért kaphassunk a munkánkért. Legalább 20 cigit. A következő évfolyamok 1950 őszétől fizetést kaptak. A mi jutalmunk az volt, hogy ha nem dolgoztunk jól, akkor gyakorlatból rossz jegyet kaptunk.

1946-tól 1949-ig fizettük a tanulmányi, kirándulási alapot, amit a 4. évesek használtak fel. A mi osztályunk már nem kapott semmit, mert megszüntették. Így csak a májusi "GARDEN PARTI" (kerti mulatság) bevétele és az őszi "SZÜRETI BÁL" bevétele lett a miénk. Abból Villány és Pécs borospincéit, gyümölcsöseit látogattuk meg. (Csámcsogó pomológia.)

Melléktantárgyként volt építészet és géptan, aminek később jó hasznát vettem. A 2. évtől két tanuló egy hétig meteorológiai megfigyelést tanult Patonay bácsitól. Jobban meg tudtuk állapítani az időjárást a kis településünkön, mint most a sok műszer mellett a meteorológiai intézetek.

Kevés tanuló volt az iskolában, jól összehangolódtunk. Sajnos 1950 tavaszán a politika már megzavarta a jó hangulatot. 1947-48-ban Ripka Lajos volt az igazgatónk. Utána Dobos Lajos lett az igazgató 1949. szeptember végéig. Jó ember volt, szinte gyerekeinek tartott minket. Voltak szólásai, tilalmai: "puskázást, amerikázást nem tanítunk, de nem is tűrünk". Eltiltott bennünket attól, hogy a BAZIN-ban fürödjünk. (Víztároló medence. Azért továbbra is úsztunk benne.)

1949. október 1-től Ferke András lett az igazgató….

…Tanáraink jók voltak, de kitűnt közölük Péterfi Jenő és dr. Szűcs Aurélt. Őket elvitték más iskolába igazgatónak vagy Keszthelyre egyetemi tanárnak.

A másodikban és a harmadikban Tamás Gyula volt az osztályfőnökünk, a negyedikben pedig Nagy Jenő tanár úr.

A tornát először Eszterhai Elemér, utána Hock Károly, az utolsó évben Horváth László "PIGELE" tanár úr tanította.

Az iskola esze Patonay bácsi, a főkertész volt. (Tudása túlszárnyalta a tanárainkét.)

Ő volt a szőlészet munkavezetője is, a dísznövényé pedig fia, Patonay Pál. A zöldségterület Uhl Jánoshoz tartozott, a gyümölcsfaiskolát Sümegi Alajos vezette…

…1956. december 17-én 22 óra 30 perckor Répcevisnél átléptem az osztrák-magyar határt! Szabad lettem, és újra ember. Hét hónapig voltam menekülttáborban. Közben megnősültem. Onnan 1957. július 18-án - édesanyám születésnapján - a Flamina nevű olasz hajóval Triestből Ausztráliába indultunk.

Csak 1991. július 15-én léptem újra hazám földjére…

…1997. szeptember 8-ától állami nyugdíjas vagyok.

Egész életemben az IGAZSÁGOT kerestem, de 80%-ig csak I nélkül találtam meg.

Iskolánkra kellemesen emlékezem, mert "Micsurin" stb. és a politika mellett azért jót is tanítottak. Emberré neveltek bennünket!

A "KICSI JONATÁN" kertészfüttyel búcsúzom!

Tisztelettel:

a kissé megöregedett, de még fiatalos volt diák
Alexander Gondos Sándor

SYDNEY, 2004. január 2.

Emlékezem…

Ahogy a Márai-idézetben az ünnep piros betűvel íródik, úgy a gyász napja feketével.

Zsuzsa néni elment.

Nézem magam előtt a gyertyát, és nem tudom, folytassam-e levelem. Talán csak azért írom tovább, mert ilyenkor jó, ha kiadja az ember magából a fájdalmat.

Vidám élményekről kellene írnom, de félek bármit is vetek papírra, nem lesz mosoly az ajkakon. Azt hiszem, ez a levél Mindenkihez szól.

Zsuzsa nénihez is.

Ahogy az igazgató úr búcsúbeszédében mondta, Zsuzsa néni élete összekapcsolódott az iskolával. Nekem abban a szerencsében volt részem, hogy Zsuzsa nénit osztályfőnökömnek tudhattam. Így jobban megismerhettem, mint azok, akiket „csak" tanított. Nekünk „osztályanyukánk" volt.

Emlékszem az első pillanatra, amikor a felvételi elbeszélgetésen megkérdezte, miért van igazgatói intőm. Mit mondhattam volna, mint az igazat, hogy belejavítottam a technika dolgozatba. Természetesen óra után.

Emlékszem arra is, hogy a tanári karból elsőként gratulált az országos bajnoki címemhez. Nem szerettem a sikereimet nagydobra verni. Hegedűs tanár úr, aki talán másodikként szerzett tudomást az eredményemről, a testnevelés órán kiállított az osztály elé. Azt hittem, valami dorgálás következik, mert hiányos volt a felszerelésem. De nem. Az ő „hegedűs-tanáruras" stílusában letolt, hogy miért nem vagyok büszke, majd gratulált. Nagyon kedveltem őt is.

Furcsa! Zsuzsa néni és Gyula bácsi tantárgya volt az, ami munkámban ez idáig is elkísért.

A Testnevelési Főiskolára történelemből felvételiznem, testnevelő tanár vagyok.

A történelem maradt a nagy szerelem. Azt hiszem, vagy inkább tudom, hogy Zsuzsa néninek ebben nagy szerepe volt. Köszönöm!

Nem voltam jó tanuló! Sok mindenre nyitott voltam, de kamaszként másként láttam az életet. A sport, a judo szintén az életem része volt. A második iskolám.

Sokat hiányoztam miatta. Emlékszem, hogy a negyedikes osztálykirándulás volt az első, amire el tudtam menni.

A bereczkis éveket tekintem életem egyik legmeghatározóbb korszakának.

Itt szerettem meg igazán a könyveket. Csiszár Gellért és Bajusz Péter barátomtól jobbnál jobb könyveket kaptam, és nem egyszer még órák alatt is versenyben olvastunk: ki tud több könyvet elolvasni adott idő alatt.

Itt szerettem meg a természetet is. Kemény, de nagyszerű gyakorlati órákat éltem át. Élményét a mai napig őrzöm, ha belépek egy kertbe.

Eszembe jut egy gyümölcstermesztési óra, ahol a körtéről tanultunk és Sugár tanár úr behozott egy villanykörtés dobozban egy valódi körtét, ami a nagy részén erősen barna volt. Megkérdezte tőlünk, hogy mi a baja a körtének.

Tudom, én voltam az, aki jelentkezés nélkül vágta rá: Kiégett, tanár úr! (Ha-ha-ha.)

Nem voltam jó gyerek! Tudom, Zsitva tanárnőnek és Patocskai tanárnőnek nem kevés energiájába került megfékezni butaságaimat. Szerettem mindkét tantárgyat. Oroszból még a „Ki tud többet a Szovjetunióról?” című versenyen is indultam.

Furcsa, most, hogy keresem az emlékeket, csak a jó dolgokra emlékezem.

Az első nagy szerelem is ide köt. Nyári gyakorlaton, még az első év végén kapcsolódott össze életem másfél évig osztálytársnőmmel. Viharos és szép volt.

Idén lesz a 15 éves osztálytalálkozónk…

Megint eszembe jut Zsuzsa néni.

Ott voltam a temetésen. De ott valahogy még nem tud búcsúzni az ember… Most megpróbáltam ezzel a levéllel.

Köszönök mindent, Zsuzsa néni!

Tisztelettel:
Andrási Barna

Az iskoláról

Fiatal tanárként kerültem a Bereczkibe 1975-ben, és ezzel egyidőben lettem bajai lakos is. Visszatekintve e közel három évtizedre, úgy gondolom, hogy mindkettő jó döntésnek bizonyult.

Az első pillanattól kezdve érezhető volt az a szinte családias légkör, ami erre az iskolára mindig is jellemző volt. Emberléptékű az iskola és a város is, ezért úgy tapasztaltam, hogy akit ez együtt megérintett, egész életében szívesen emlékezik az itt töltött napokra akkor is, ha esetleg máshová is vitte később a sorsa.

Nyilván hozzájárult ehhez a viszonylag kisebb iskolai létszám, az órák és gyakorlatok váltakozása, a meghatározó tanáregyéniségek, az iskola alvégi fekvése, a park szemet pihentető részei, a konyha finom ízei és az asszonyok kedvessége, és a mindenki ismer mindenkit érzése is.

A gyakori szép szakmai sikerek és nehezebb döntések időszakai persze váltották egymást az iskola életében, de a kertészek, majd a gépészek és később a többiek is, úgy tudom, folytatták az előző évtizedek munkáját.

A siker persze sokféle lehetett, hiszen az volt az is, amikor az országos szakmai versenyeken, s utána az egyetemeken és főiskolákon bizonyítottak a legjobban tanulók, de persze az volt az is, ha ahhoz sikerült hozzásegíteni valakit, hogy rátaláljon arra, amiben ő volt igazán tehetséges, és diplomával vagy a nélkül, de megtalálta érvényesülésének lehetőségét.

A Kertészképző időközben többször is profilt váltott, hol kissé kényszerűen, hol a magunk akarata szerint, alapvetően azonban megőrizte a kertészethez, a mezőgazdasághoz és az élelmiszer-feldolgozáshoz való kapcsolódását.

Úgy gondolom, hogy mindezek és még bizonyára sok más hozzájárultak ahhoz, hogy az ország sok részéből, de főleg Baja 50 km-es környezetéből az egymást követő generációk az iskolában dolgozókra bízták gyermekeiket.

Ma is úgy hiszem, jól tették, hogy szakmát és emberséget tanulni Bajára jöttek a különböző korok Bereczkisei.

Tíz éve már, hogy más feladat teljesítésével bíztak meg, és így az iskola napi életének nem lehetek már részese, de ma is szívesen találkozom a kollégákkal, azokkal a volt diákokkal, akikkel az elmúlt évtizedekben együtt dolgozhattunk. Bár mindenki fél egy kicsit minden lényeges változástól, nem is ok nélkül, de azt örömmel követtem, amikor az öreg iskola nagy felújítása annak bővítésével is együtt járt, megszépült és bővült..

Ugyanilyen öröm, hogy Hegedűs tanár úr régi vágya, hogy egy, az iskolához méltó tornatermünk is épüljön, végre teljesülhetett.

Ezek fontos dolgok, hiszen a tárgyi környezet meghatározza a működés feltételeit, de az igazán fontos mindig is az volt, és gondolom ma is az, hogy kik fogadják, nevelik és bocsátják útjukra a mindenkori Bereczkiseket.

Sikeres munkát kívánok mindenkinek, aki az öreg iskola mai életének részese.

Széll Péter

A legidősebb kertész levele

A Kertészsegéd Iskola legelső osztályában tanult Kövesdi János. Bizonyítványát 1905-ben vette át Hegedűs József igazgatótól.

Iskolánk 75 éves jubileumi ünnepségén díszvendégünk volt az akkor 92 éves János bácsi.

Az ünnepség után levelet küldött:

Nagyra becsült Igazgató Úr!

Nagyon köszönöm azt a felejthetetlen jóságát, hogy még egy fényképpel is gondolt rám. Van nekem köszönni valóm az ünnepség alkalmával, amelyben oly boldog és jóleső szívességben és előzékenységben részesített, amelyet kellően meghálálni aligha lesz alkalmam. Tehát nagyon megköszönve mindazokat, amelyekben részesített, tisztelettel gondolok mindig rá.

Ebben a reményben hosszú életet és jó egészséget kívánok, az iskolájuknak sikerekben gazdag, boldog eredményeket.

Illő tisztelettel:
Kövesdi János

SZEMELVÉNYEK ÚJSÁGHÍREKBŐL

Állami kertmunkás iskola és szőlőtelep Baján

A földmívelésügyi M. Kir. Miniszter méltányolva a törvényhatóság folyamodványában megjelölt és különösen Schmausz Endre főispán úr őméltóságának szóbeli előterjesztésében foglalt indokokat, elhatározta, hogy Baján állami kertmunkás iskolát és ezzel kapcsolatosan szőlő telepet létesít. Baja város közönsége bizonyára mély hálával vesz tudomást Dr. Darányi Ignác földmívelésügyi M. Kir. Miniszterúrnak ezen elhatározását, melynek végrehajtásával közönségünknek rég táplált óhaja megy teljesedésbe, és mely hivatva van, gazdaságunknak hatalmas lendületet adni, de felette le van kötelezve a törvényhatóság Schmausz Endre főispán és Dr. Plossz Sándor országgyűlési képviselő urak iránt is, kik a város érdekeit melegen a szívükön viselve a nagy horderejű intézmény létesítését a kormánynál kieszközölte.

Bajai Közlöny 1899. XXII. évf. 7. sz.

A munka ünnepe

A hol elnémul a városnak élénkebb kalmár zaja, ott a lőker illatterhes, fülemiledalos légkörében, szerényen meg húzódva fekszik az állami kertmunkás iskola telepe.

Az ásónak és kapának, a verejtékes, de becsületes e bárdolatlan szerszámainak vidám pengése nem hallatszik el ide mi hozzánk, kik az élet lassan lüktető harcában tülekedünk, marakodunk és száguldozunk a falat mindennapi kenyérért.

Az a gyöngyöző verejtékcsepp, mely lepereg a szorgalmas munkában megizzadt homlokról, megtermékenyíti az áldott anyaföld porhanyós göröngyét, és az a barázda, melybe a fáradságos dologban megkérgesedett kéz elhinti a reménység kicsiny magjait, megtermi idővel az anyagi jólét ízes gyümölcseit.

És ha letelnek a tanulás évei és ő saját kicsiny gazdaságában érvényesíti mindazt az üdvöt és jót, a mit a föld raczionális megmunkálása körül az iskolában megtanult, akkor nemcsak ő maga, nem csak családja látják tanulásának hasznát, hanem ez a város is, melyben tapasztalatait, a mit a hosszú gyakorlat révén helyesnek és czélszerűnek felimert, azt szívesen fogja közölni rokonságával, barátaival és ismerőseivel és ilykép az ő tudása és a kipróbált tapasztalata közkinccsé válnak mindinkább a szélesedő körökben.

Az ásó és a kapa fogják a jövőben mindinkább kijelölni a vagyonosodás és az anyagi gyarapodás azon csapását, melyen a nemzetnek haladnia kell, és azért csak örömmel és megnyugvással üdvözölhetjük az állami kertmunkás iskola megnyitását, mint oly intézményt, mely bennünket az okszerű gazdálkodás ideálja felé közelebb és közelebb viszen.

Isten áldása nyugodjék városunk ezen legifjabb közhasznú intézményén és gyümölcsöző munkásságán!

Bajai Hírlap, 1904./VII. évf./ 9. szám.

Kinevezés

A Magyar Királyi földművelésügyi miniszter Németh Józsefet kertész tanítót a bajai kertészsegéd iskola vezetőjét a IX. fizetési osztályba főkertésszé nevezte ki.

Bajai Közlöny 1909. XXXII. évf. 17. sz.

A Tolna megyeiek bajai iskolája

Országos hírnév, egyedülálló jubileum – A diákok megtanulnak dolgozni – Siker-élmények

A Dunán, mint megyehatáron úgy mentünk át Bajára, mintha nem is „idegen" megyébe indulnánk anyagfelvételre, hiszen sok szál fűzi Baját Tolna megyéhez. Kicsit magunkénak érezzük ezt a várost.

A Bereczki Máté Kertészeti Technikum az ország legrégibb kertészeti iskolája. 70 évvel ezelőtt, mint „vincellérképezde" létesült, és azóta sok jó szakembert is adott az országnak. Itt végezte középfokú tanulmányait a világhírű paradicsomnemesítő Mészöly Gyula Kossuth-díjas, és Kozma Pál, a nemzetközi Szőlészeti Egyesület alelnöke, tanszékvezető egyetemi tanár.

A szakköri foglalkozásokon például szőlészetből már egészen fiatalon alapos tudásra tesznek szert a fiúk, lányok. A „Tudományok, művészetek baráti köre" az általános műveltség bővítését szolgálja. Tavaly zongorát és televíziót vett az iskola abból a pénzből, amit kukoricaszedésért kaptak a növendékek. Maradt még 17 ezer forintjuk, ezt a tavaszra, nyár elejére kiegészítik úgy, hogy tudjanak venni egy teljes camping-felszerelést.

Felsorolni is nehéz, mi minden történik ebben az iskolában, ami nagyszerű, példamutató. Nemcsak az évfordulója kivételes, hogy tudniillik a legrégibb kertészeti iskola hazánkban. Kivételes abban is, hogy akik itt tanultak, valamennyien a szakmában dolgoznak, akár mint gyakorlati szőlész-kertész emberek, akár mint kutatóintézeti vagy más beosztású szakemberek. Tanulnak a növendékek szőlő- és gyümölcstermesztést, borászatot, zöldségtermesztést, dísznövény-gondozást, kertépítést és növényvédelmet.

Tolna megyei Népújság 1964. szept. 9.

Nem volt gyerekjáték

Az Ifjúsági Kertész Vetélkedő 1968. novemberi, 21-es számunkkal kezdődött. Az ország minden részéből mintegy 500 jelentkező küldte be a szakmai totószelvényeken tippjeit, s közülük eredményeik alapján 52-en jutottak tovább. A második forduló összetettebb áttekintést és szakmai tájékozottságot igénylő feladatát, a szakdolgozat írását 44-en teljesítették.

A beérkezett dolgozatok alapján a következő 10 versenyző került a harmadik fordulónak a Magyar Agrártudományi Egyesületben lezajlott nyilvános döntőjébe:

Bács Gábor Baja, Csikor Julianna Budapest, Füstös Zsuzsanna Kalocsa, Kónya Lajos Budapest, Majorcsik Ferenc Csongrád, Papp István Nyíregyháza, Tordi Mária Kalocsa, Tóth Erzsébet Budapest, Tóth János Kőszeg, Tripolszky Ferenc Baja.

A döntőn a játék parázs hangulata szinte percek alatt kialakult. Minden volt, ami az ilyesmihez szükséges: drukk, buzdító táviratok, szurkolótábor, gong, rejtelmes borítékok, kecsegtető nyereménytárgyak, remény és elszánás.

Az első két feladat – az általános kérdésekre adott írásbeli válasz, valamint a kór- és kárképek felismerésével szerzett összpontszám alapján a mezőny hat főre csökkent. A továbbiakban ez a hat versenyző már szakágazatához tartozó /dísznövény, zöldség, szőlő-bor, gyümölcs/ gyakorlati és elméleti feladatokat oldott meg, egymás közt döntve el a helyezések sorsát. A játék győztese Kónya Lajos budapesti versenyző lett, mögötte izgalmas hármas holtverseny alakult ki, s a hosszabbítás után Csikor Julianna lett a második, Tóth János a harmadik, Tordi Mária a negyedik. Az ötödik helyet Bács Gábor, a hatodikat Füstös Zsuzsanna szerezte meg.

Kertészet és Szőlészet 1968.

Pályakezdők

Kertész

Bukósisakot csatol, dzsekit ölt. Kitolja az udvarra a Simsont. Lelke van a motornak: negyed óráig rugdossa, mire bepöccen. Legjobb esetben hét óra előtt öt perccel pöfög be a kertészetbe. Beáll a törzshelyére. Ráhúzza a gázt, majd zsebrevágja a slusszkulcsot. Beköszön a melegedőbe, ahol már gyülekeznek az asszonyok. Amikor benyit az irodába, három ott levő ember közül kettő vet gyanús pislantásokat az órára. A közepes-nagyfőnök adja ki az ukázt; fölírja a névsort. Az asszonyok szedelőzködnek. Lehet menni, dolgozni a területre.

Így kezdődik Faragó Irén húsz éves lakitelki kertész egy napja.

Tétova kezdet

Amikor megjött az elutasító válasz az óvónőképző szakközépiskolából, ahová nem túlzottan kimagasló tanulmányi átlaggal jelentkeztem, szemrehányást senkinek nem tettem. Az iskola vigaszdíjként küldött egy halom propagandaanyagot, hova lehet még jelentkezni. Fogtam a papírokat, s mint a kártyát, szétnyitottam őket, aztán kihúztam egyet közülük, találomra. Ez a bajai Bereczki Máté Szakközépiskola volt.

A négy év különösebben nem kötött le, de - mihez kezd hát az ember, ha szerez egy képzettséget, lesz egy foglalkozása? Legokosabb, ha megpróbál boldogulni. A Szikra Tsz ösztöndíjasa voltam két évig, hát ide jelentkeztem. Voltam előtte egyhónapos gyakorlaton a gazdaságban. Mit láttam akkor?

Asszonyokat, akik tájszólással beszélnek. Meg paradicsomot, valóságos paradicsomhegyet. Azt, hogy gondokat, sőt, feszültséget hoz felszínre a munka, - nem. 1977 júliusában, valószínűleg egy hétfői napon, kezdtem el dolgozni, mint kertészgyakornok.

Szordínós öröm

Száraz szózörgés: munka. Célszerű hasznos tevékenység. Volt idő, amikor fél évet is hosszú időnek hittem. Most ezt a másfelet is kevésnek tartom, amit itt eltöltöttem. Sokkal többet tudok a dolgokról, mint azelőtt, ami együtt jár azzal, hogy megszerettem, amit csinálok. Ez nagyon egyszerű.

Örülök annak, hogy ott lehettem, amikor bizonyos hangulatok kialakultak. Amikor például dalolva palántáztunk. Éneklő munkás? Szemébe nevettem volna annak, aki ezt mondja nekem. De láttam, hallottam, csináltam magam is. Jó volt, amikor kint kellett maradnunk a határban, mert a paradicsomot nem hagyhattuk ott. Egy idő után mindenki érzi a saját felelőségét…

Petőfi Népe

A 75. évfordulóra készülnek

A bajai Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola ebben az évben ünnepli fennállásának 75. évfordulóját.

Az iskola tanulói tanulmányi versennyel készülnek a nevezetes évfordulóra. Az 1904-ben nyílt Magyar Királyi Állami Kertészmunkás Iskola kezdetben egy majd két évfolyamos volt. 1928-tól már négyéves tanulmány után kaphattak bizonyítványt a hallgatók. 1939-től viszont érettségit és szakmunkás végzettséget ad az intézet.

A Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskolában jelenleg Szőlőtermelő és gyümölcstermesztő technikusi szakvizsga, valamint minősítő vizsga is tehető, amely technikusi oklevelet ad.

1973 óta 130-an szerezték meg a technikusi oklevelet. Az iskola jelenleg tanfolyamos továbbképzéssel foglalkozik. Ezen betanított munkások vesznek részt. Az intézet hallgatói az országos tanulmányi versenyen is szerepelnek. Az idén 16-an vettek részt a harmadikosok közül, az iskolai fordulókon, s hárman kerültek az országos döntőbe, melyet április közepén rendeznek Budapesten.

Szép eredményt értek el az anyanyelvi versenyen, valamint a Ki tud többet a Szovjetunióról vetélkedőn. Az intézet hallgatóinak mintegy 20 százaléka egyetemen végzi tovább tanulmányait.

Petőfi Népe 1979. február 2.

Az átszervezés után
Tapasztalatok a Bereczki Máté szakközépiskolában

A bajai Bereczki Máté Kertészeti Gépész Szakközépiskolának több szempontból is hagyományai vannak: az idén ünnepelték hetvenöt éves évfordulójukat és ebben az időszakban átlagosan minden hatvannegyedik hónapra jutott egy átszervezés, eddig összesen tizenhárom.

A Munkaügyi Minisztérium a kertészeti gépészt új szakemberként ismerte el. Ezzel minden akadály elhárult a képzés megindulása elől. 1977 decemberében megszületett a közvetlen cél: a következő évben haladéktalanul meg kell kezdeni az oktatást. Az illetékes hatóságok választása Bajára esett, amit indokolt a megye féltucatnyi kertészeti rendszere.

A pedagógusoknak, a máskor két évet igénylő munka elvégzésére, mindössze fél év állt rendelkezésükre.

Az egykori diákok - azóta nagy nevű akadémikusok, kandidátusok - ültette fák árnyékában hűsölő tanári szobát is érintette a változás, néhány régi kertész kollégától búcsúztak, miközben köszöntötték az új gépész tanárokat, akiket nem kis feladat várt: használható tankönyvek nélkül oktatni az anyagismeretet, géprajzot valamint az erőgéptant.

Elképzelhető a diákok helyzete is, amikor főiskolai vagy egyetemi kívánalmak szerint kell az óravázlataikat készíteni, hogy - példaként kiragadva az elsős fizikából a gyorsuló mozgást vagy géptanból a fajlagos üzemanyag fogyasztást - megértsék a másodikos matematika tankönyv ismerete nélkül.

Nem könnyítette az átszervezést az sem, hogy az elmúlt három esztendőben kerültek a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium közvetlen fennhatósága alól a lényegesen kisebb anyagi bázissal rendelkező bajai városi tanácshoz, ahol a szűkös keretből alig tudtak valamivel többet erre a célra biztosítani, hiába a MÉM országos szakmunkásképzési alap, ha azt a bázisgazdaság kapja, amit az új gépállomáson kialakítandó két tanműhely létesítésére fordítanak.

Az 1978-79-es tanévkezdés dicséri azt a széleskörű társadalmi összefogást, ami ezt lehetővé tette. Mert a kétegyházi mezőgazdasági szakmunkásképző satupadjai, a megszámolhatatlan társadalmi munka-óra, a Bajai Mezőgazdasági Kombinát, a Kismotor- és Gépgyár, a Ganz Villamossági Művek készülékgyára valamint a bajai Augusztus 20. Termelőszövetkezet segítsége nélkül bizony elképzelhetetlen, hogy saját erőből meg tudták volna oldani.

Már másodikosok a vállalkozó kedvű szakmunkástanulók, akik tavaly belevágtak az ismeretlenbe. Idén négy lány és harminckét fiú lépett nyomukba, nekik már lényegesen könnyebb a helyzetük, hiszen ők egy kipróbált tematika szerint tanulhatják a szakmát.

Petőfi Népe 1979.

Fiúk és lányok a Bereczki Máté szakközépben

Jelentkezz a kertészeti szakközépiskolába, Bajára! – hirdeti a nagyméretű ismertető füzetke címlapjának felirata. Az általános iskolás tanulóknak szánt brosúra felsorolja a képzési szakterületeket is: kertészeti szakmai képzettséget, széles körű gépészeti ismereteket, jogosítványt, korszerű általános műveltséget, érettségi bizonyítványt, a továbbtanulni szándékozóknak, pedig hasznos elméleti alapokat kínálnak a Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola pedagógusai.

Egykor vincellérképző

Tavaly szeptemberben ismét megváltozott az intézmény profilja. A jelenlegi elsősök már kertészeti gépész szakmunkás oklevelet kapnak majd érettségi bizonyítványuk mellé. Dr. Kiss László részletesen megindokolja a változás szükségességét.

Gépek a kertekben

A nálunk tanuló diákok már régebben is foglalkoztak gépekkel, a géptan tárgya mindig fontos volt. Az itt szerzett ismeretek azonban mégsem voltak elégségesek ahhoz, hogy például melegházi berendezést működtessenek: vagy elvezessenek egy több százezret érő, nagy teljesítményű traktort. Köztudott, hogy a szőlő- és gyümölcstermesztésben egyre több drága és bonyolult gép könnyíti meg a munkát, vagy helyettesíti a kézi erőt. Palántázó- és permetezőgépek, paradicsomot, uborkát, hagymát, zöldbabot, borsót vagy szőlőt betakarító kombájnok, metszőgépek és sorolhatnám még tovább azokat a jórészt külföldi gyártmányú gépeket, amelyek üzemeltetése bonyolult és sokoldalú hozzáértést kíván. Nos, tehát a mezőgazdaság fejlődése megteremtette az igényt az olyan szakemberek iránt, akik megfelelő tudás, elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában kezelhetik ezeket a drága gépeket.

Traktoron és melegházban

Amint ez a tantárgyak felsorolásából is kitűnik, nem egy „könnyű intézmény” a bajai Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola. Tanulmányaik négy éve alatt a közismereti tárgyak mellett gépészeti és kertészeti ismereteket sajátítanak el az ide járó fiúk és lányok.

Természetesen a gépészet van túlsúlyban. A mechanika, az elektrotechnika, a géprajz, a mezőgazdasági erőgépek, kertészeti munkagépek, mezőgazdasági gépek elektromos berendezései, illetve a fémmegmunkálás tárgyait magas óraszámban oktatják.

A szakmai gyakorlatok megszervezésében társaink már a Bajai Mezőgazdasági Kombinát és a Kunbajai Állami Gazdaság, mint úgynevezett bázisüzemek, ahol a nyári, illetve évközi gyakorlati munkába kapcsolódnak be a

diákok – magyarázza dr. Kiss László. – Rajtuk kívül még a fajszi Kék Duna és a tompai Kossuth Termelőszövetkezettel kívánjuk kiépíteni kapcsolatainkat. Az előbbiek fűszerpaprika-betakarítógépet, a tompaiak pedig paradicsomkombájnt üzemeltetnek, mindkettő megismerése igen fontos a tanulók számára.

Petőfi Népe 1979. február 2.

Kiváló kertészek lesznek

1973-ban Fertődön alapították Porpáczy Aladár gyümölcsnemesítő emlékére azt a szakközépiskolai versenyt, melyre az ország mezőgazdasági szakközépiskolái nevezhetnek. Az idén 15 iskolából 19 csapat nevezett, és összetett versenyben a Bács-Kiskun megyeiek rendkívül jól szerepeltek. Az első helyezést és vele a vándordíjat a Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskola hozta el, míg a kecskeméti Kocsis Pál Szakközépiskola III., a kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Szakközépiskola pedig a IV. helyet szerezte meg. Felvételünkön a Fertődön díjat nyert bajai IV-es csapat látható, Németh Melinda /Simontornya/, Bánfalvy Dóra /Baja/, Vecseri Csaba /Bácsszentgyörgy/, Schauer András /Nemesnádudvar/.
A szép díj mellett Bánfalvy Dóra az egyéni szakmai versenyben II. kegjobb pontszámmal bejutott az országos döntőbe.

Petőfi Népe

Bronzérmes gépészek

Az elmúlt héten rendezték meg Kiskunhalason a dr. Szabó Gusztáv elnevezésű, gépész szakközépiskolások országos versenyét, ahol 28 iskola csapatai versengtek. A bajai Bereczki Máté Kertészeti Szakközépiskolát Galicz Krisztián /Baja/, Helyes András /Nemesnádudvar/ és Jáber Viktor /Vaskút/ összetételű gépészcsapat képviselte, és a III. helyezést hozták el.

Petőfi Népe

Kitaibel Pál élő öröksége

Az idén immár tizenkilencedik alkalommal rendezték meg a Kitaibel Pál Középiskolai Biológiai Tanulmányi Versenyt. A tehetséggondozásnak ez a nagyszerű fóruma ismét megerősítette: a névadó életműve, gondolkodásának nemessége, tetteinek erkölcsi tisztasága a XX. század végén is vonzó a felnövekvő nemzedék számára. Nagyszerű vérbeli pedagógusok, szakmájukat hivatásnak tekintő nevelők áldozatos munkájának köszönhetően évről évre egyre többen töltekeznek fel a forrásnál, s az idén már 5040 középiskolás vállalkozott a szellemi megmérettetésre, s közülük 123 tanuló jutott az országos döntőbe. Tegyük hozzá

megérdemelten, hiszen szakmai felkészültségük, környezetbarát gondolkodásmódjuk egy olyan társadalmi közgondolkodás képét vetíti elénk, ahol a természettel való harmónia a mindennapi cselekvés meghatározója. A sorjázó tennivalók országhatárokon átívelő együttgondolkodást igényelnek. A Kárpát-medence egységes egészként történő értelmezése a kitaibeli örökség egyik legfontosabb eleme, s ez tükröződik abban is, hogy az idén már második alkalommal vetek részt a határainkon túl élő magyarság képviselői e nemes versengésen. A verseny szelleméhez méltó keretet adott ezúttal is az öreg alma mater, a Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kara. Példás házigazdának bizonyultak ezúttal is, otthonos légkört kínálva diáknak, tanárnak egyaránt. A hely szelleme tükröződik a verseny kikezdhetetlen tisztaságán, átláthatóságában.

A legszebb szónál is többet mond a múltról és ígéretes bíztatás a jövőre, hogy az 1993/94-es tanévben ötezernegyven fiatal jelentkezett az ország több száz és Szlovákia három középiskolájából. Az országos döntőbe jutott hetvennyolc középiskola százhuszonhárom tanulója a szellemi megmérettetés anyagául szolgáló környezet- és természetvédelmi ismeretek terén alapos jártasságot árult el. Az előző esztendőkhöz viszonyítva tovább javult a versenyzők fajismerete, kiérleltebb, az összefüggéseket jobban felismerő, a környezeti károk megelőzésére érzékenyebb gárda küzdött a háromnapos vetélkedő keretében. Együtt izgulhattak a fiatalokkal az őket felkészítő pedagógusok, akik hivatástudatból, szakmaszeretetből, értő tehetséggondozásból - a több mint ötezer diák felkészítésében részt vállaló tanárokkal együtt - ezúttal is jelesre vizsgáztak. Áldozatos, önzetlen munkájuk a záloga egy otthonosabb, környezetbarát világ megteremtésének.

AZ IDEI LEGJOBBAK
Szakközépiskola II. osztály

1. NAGY GERGELY, Szombathely-Olad, Herman Ottó Mezőgazdasági Szakközépiskola (Horváth Tiborné)
2. FARKAS PÉTER, Baja, Bereczki Máté Mezőgazdasági Szakközépiskola (Németi Sándor)
3. SZŰCS LÁSZLÓ, Szeged, Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola (Dr. Gyovai Ferenc)

Természetbuvár 1994.

Hosszú évek után ismét van végzős kertész technikus osztály a bajai Bereczki Máté Szakközépiskolában. A már diplomát szerzett tanulók a Sugovica-parti városban töltött évek emlékére kopjafát állítottak az iskola parkjában, amelyen réztáblára vésve két évszám látható:

1992-1997 az itt eltöltött 5 év emlékére. A későbbi évfolyamok a maguk táblájával emlékezhetnek majd a bereczkis évekre. A végzős technikusok névsora: Berente Zoltán, Csernák Szilvia, Csillag József, Darabos Péter, Deák Dóra, Dombovári Orsolya, Farkas Péter, Fujtó Brigitta, Gilyán Veronika, Grosch Tímea,

Gyóni Sándor, Husti András, Jantó Erika, Kajtár Kornélia, Király Mónika, Klajó Norbert, Lengyel Ildikó, Madarász Andrea, Major Nóra, Németh Gábor, Nyárádi Erzsébet, Ódor Csilla, Ördög László, Réder Beáta, Schuszter Andrea, Szekeres Tímea, Varnyú Katalin, Vén Mónika

Petőfi Népe /1997. jún. 26./

Országos versenyt nyertek

A százéves jubileumát ünneplő bajai Bereczki Máté Szakképző Iskolában rendezték meg a Kertészet Szőlészet Országos Vetélkedőt az elmúlt héten. A versenyt több mint egy évtizede alapította a kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Kertészeti Szakközépiskola. A versenyzők a Kertészet és Szőlészet című szakmai hetilap megjelölt cikkeiből készültek fel 3-3 perces kiselőadásra, emellett villámkérdésekre is válaszolniuk kellett. Hét csapat nevezett, érkeztek versenyzők a fővárosból, Szombathelyről, Villányból és Nagykátáról is. A győzelmet a rendező Bereczki-iskola első éves növényvédő technikus csapata szerezte meg. A győztesek: Benkovics Noémi, Szalai Zsuzsanna, Sípos József és Szalai Attila.

Petőfi Népe 2004.február 25.

AZ INTÉZETBEN 1904-TŐL VÉGZETT NÖVENDÉKEK

Nappali tagozat

Magyar Királyi Kertmunkás Iskola
1904-1907.
Végzett 27 fő.

Magyar Királyi Kertészsegéd Iskola
1908-1913.
Végzett 69 fő.

Magyar Királyi Kertészképző Iskola
1928.

Gruber János
Hausknecht Antal
Igó László
Jakács János
László István
Regdon Kálmán
Solcz Gábor
Varga Sándor

1929.

Szepessy László
Szoják Róbert
Zapoteczky Aladár

1931.

Borbély István
Czipa Sándor
Darida József
Filla Márton
Jardan Gyula
Mészáros Lajos
Molnár István
Ozsváth Mihály
Perczel Frigyes
Péterffy Jenő
Tóth Elek
Vadas Endre

1932.

Baracsy Lajos
Csécs István
Kalapos István
Listyevity Titusz
Marschall Endre
Merekva József
Mészöly Gyula
Polgár Géza
Romváry Béla
Schmidt Lajos
Tomor Benő
Török Sándor
Tumbász Lajos
Vámos Sándor

1933.

Éhen Zoltán
Farkas Jenő
Koch József
Nagy Tibor
Szőke László
Takács László

1934.

Ármai István
Bócz Gyula
Gere Zoltán
Gergely István
Kalmár István
Kaszás Lajos
Máder Ferenc
Németh Gábor

1935.

Fekete Károly
Firtling Endre
Jaksa János
Kern Mátyás
Szecsődi Lajos
Tengerdi János
Tichi Lajos
Zöldi Mihály
Zsupán József

1936.

Barsy Mihály
Dózsa Zoltán
Elek József
Huszár Béla
Hutter Gábor
Kemény Lehel
Kosztolányi László
Seper Róbert
Szép Sándor
Szűcs Mihály
Tivadar László
Várnagy Pál

1937.

Babócsai István
Bokros Károly
Czipa Mihály
Csipei József
Eichhardt Ernő
Fekete József
Fülöp József
Godzsák Antal
Hellenbrand Béla
Katona László
Lauschmann Ottó
Liebhardt László
Marossy Péter
Mayer Gyula
Pető Károly
Pelikán Tivadar
Terts István
Uhl János

1938.

Csery András
Dési János
Dombi Mihály
Erdélyi Pál
Fáklya Kálmán
Fogarasy József
Gedő Mihály
Kiss Tibor
Lédermajer Nándor
Molnár László
Patonay Pál
Rónaky Géza
Schmidt Alajos
Stranczinger Károly

1939.

Bán László
Bognár Károly
Boklahanics Mihály
Gergely Lajos
Iványi József
Korsós Lajos
Kovács Gyula
Nagy Antal
Szabó Sándor
Szászi István
Székely József
Szekszárdi Lajos

1940.

Vitéz Csider László
Godzsák Ferenc
Gulácsy Dénes
Jákói Lajos
Karrf István
Kiss István
Kovács György
Kuzsel Antal
Máthé László
Németh Mihály
Pigniczky János
Sajdik János
Szabó Rezső
Szalay József
Szűcs László
Takács Dániel

1941.

Balázs János
Balló Sándor
Farkas Ottó
Gál András
Galambos Kornél
Haász Antal
László István
Nagy József
Nemes Géza
Nikoletti József
Novák Tibor
Reichler József
Rötlich János
Scherer László
Tamási János
Ván István

1942.

Berta Endre
Dallos László
Ecsedy Árpád
Ettig László
Várszegi Alajos
Vida Attila
Homor Jenő
Jambrich János
Kerényi Ervin
Krézsek János
Pongrácz Béla
Simon Sándor
Vitéz Szabó István
Szőnyi Ferenc

Magyar Királyi Középfokú Kertészeti Tanintézet

1943.

Arnóti János
Bak Sándor
Bozsik Imre
Ettig Elemér
Faddi Ferenc
Gyuró László
Jendrolovits Ferenc
Kerényi Béla
Kozma Pál
Kristó Gábor
Lénárt Imre
Lónyi Tóth János
Pali János
Standt Lajos
Tóth Gábor
Váradi József
Varga Győző

1944.

Balázs Endre
Bodrogi Alajos
Bozó Károly
Boros György
Gaál Gaszton Pál
Gál Sándor
Gavalik Miklós
Juhász Antal
Kutassy Mihály
Lestyán Károly
Mitykó András
Mitrovits János
Réti Miklós
Schmidt János
Staudt László
Ullmann Ferenc

Magyar Állami Középfokú Kertészeti Tanintézet

1945.
Osztályfőnök: Besenyei Zoltán

Csathó Barnabás
Harcos Róbert
Honti József
Jezerniczky Lajos
Kenyeres István
Major István
Mayer János
Muck József
Petőfi Sándor
Zimmermann Iván

1946.

Agócs György
Dobos Árpád
Hanzel Lajos
Heves Zoltán
Hidas Lajos
Jäger István
Maros István
Palásthy László
Takács Sándor
Zombola Sándor

1947.

Ádám Béla
Berta József
Gyarmati András
Jávor Andor
Kerekes József
Kopetti Lajos
Nyúl Lajos
Osváth László
Szabó Gyula
Szekeres József
Török Andor

Állami Kertészeti és Szőlészeti Középiskola

1948.
Osztályfőnök: Radnóczi Ferenc

Aszalai János
Bischof József
Borsódy Miklós
Czipa Antal
Hajnal Gyula
Horváth Dénes
Hunyadi Ferenc
Kovács Lajos
Németh Károly
Pammer Ernő
Rehák Tibor
Sztanyó János
Tamcsu József
Tompa Béla
Villányi János
Wéber Oszkár
Zimmermann Bálint

1949.
Osztályfőnök: Jäeger Mihály

Badar Adolf
Diófási Lajos
Gyurkity István
Isgum Ferenc
Kellner János
Koleda István
Korponay Sándor
Kovács János
Steiner István

1950.
Osztályfőnök: Nagy Jenő

Balogh Erzsébet
Balogh József
Bartos Endre
Erdei István
Gondos Sándor
Katz János
Kiss Andor
Kis Bóli Tibor
Komár András
Komlósi Géza
Kuszulya Anna
Majoros Mihály
Muzslay Lajos
Oláh Imre
Őri József
Rutterschmidt Erzsébet
Szabó Pál
Varga Imre

1951.
Osztályfőnök: Suchy György

Báldy István
Báldy Klára
Donszki Károly
Elmer Antal
Farkas Antal
Jónás Márton
Iglói Ferenc
Kis József
Kovács László
Kosztolányi Mihály
Kuszulya Márta
Lévay Miklós
Mátics Julianna
Meiszner Imre
Mizsák Tibor
Nagy Károly
Orosz Gábor
Rudics Zoltán
Scheidl Irén
Szőke András
Vajda Attila

1952.
Osztályfőnök: Csapó Gyula

Barthaiser Antal
Budavári Attila
Burány Borbála
Dobos László
Giricz László
Heincz György
Klézli János
Lőfi Sándor
Nagy Mihály
Paulai Zoltán
Nebojszki Mária
Regős János
Turáni Lajos

Kertészeti Technikum

1952.
Osztályfőnök: Bíró Sándor

Cselényi Márta
Ernst József
Forczeg István
Gavrilovics Erzsébet
Gyetvai Jolán
Herczeg Klára
Horváth Erzsébet
Katona Rozália
Kovács István
Kupka Dezső
Lippai Tari Piroska
Pap Erzsébet
Puskás Ilona
Putnoki Albert
Szebellédi János
Szmolenszki József
Tóth Mária
Vigh Magdolna
Viszmeg János

Osztályfőnök: Mazula Sándor

Baffi Emma
Bálint Mária
Bognár Klára
Bognár Mária
Bokor Irén
Csorba Zsuzsanna
Dömötör Mária
Fenyves Aranka
Jakoby Márta
Klemencz Jolán
Kósa Julianna
Nagy Erzsébet
Puskás Margit
Rácz Erzsébet
Réthy Sarolta
Simonfalvi Margit
Szabados Etelka
Szabó Mária
Ujj Jolán
Vörös Gizella
Wéhner Éva
Zag Margit

Mezőgazdasági Technikum

Szőlőtermelési Tagozata

1954.
Osztályfőnök: Suchy György

Asbóth Klára
Bérces Piroska
Csávolyi Margit
Csekei László
Csémy Tibor
Evetovics Gizella
Gracza István
Hodoniczky Gábor
Juhász György
Kaszás László
Kispál Kovács János
Kovács István
Körmendi Margit
Kricskovics Ferenc
Mihályi Anna
Orlay Imre
Steiner Mária
Schrőder Terézia
Taskovics Katalin
Szommer István
Varga Piroska

1955.
Osztályfőnök: Drégelyi Gyula

Bartos Ferenc
Bilekov László
Dinya Péter
Fülöp Viktória
Gergely Sándor
Grünfelder Katalin
Hefner Éva
Hesz Attila
Kovács Lenke
Lohner Irén
Lukácsi Imre
Neményi Erzsébet
Petike Erzsébet
Stenger Ottó
Svajda Ferenc
Szabó József
Széll Julianna
Szőke János
Szugyi Margit
Varga Ferenc

1957.
Osztályfőnök: Rigó János

Bakos József
Beinschrőth József
Blumenreich József
Bollók Gyula
Brettschneider László
Burány Károly
Czeglédi Endre
Cselik Tibor
Földvári Imre
Garamvölgyi Lujza
Hadászi Anna
Hajnal János
Hajnal Mária
Hidas Béla
Hornung István
Jángli Béla
Kanczler Nándor
Kolenár Teréz
Kollmann Anikó
Kricskovics Márta
Kvarda Rozália
Laki György
Lischka Zoltán
Magyar Tibor
Péter György
Pfaff Ádám
Pintér György
Pragács Imre
Róka Mária
Seidel György
Schoblocher Terézia
Takács Pál
Temesi Klára
Varga István
Varga János
Vida Katalin

Mezőgazdasági Szakiskola

1957.
Gyümölcstermesztő tagozat
Osztályfőnök: Kálmos Klára

Antal Sándor
Balogh Péter
Bancsics Péter
Gajdos Géza
Hollósi József
Homonnay László
Horváth József
Hubay László
Kincses Sándor
Lakatos József
Pálmai Miklós
Pető Jenő
Pirigyi Mihály
Román Tibor
Sebestyén Rudolf
Szőke József
Tabak Lajos
Udvari Ferenc
Vass Gábor
Féki Miklós

1957.
Zöldségtermelési tagozat
Osztályfőnök: Kelemen Antal

Erős István
Hia Iréne
Jenei Lajos
Kálóczi Márta
Kiss Antal
Kun Rózsa
Lengyel Sándor
Molnár József
Nagy Sándor
Németh Margit
Pécsujhelyi István
Seres Margit
Sipos Anna
Sisák Erzsébet
Sólyom József
Szummer István
Urbán Mihály
Zélity Katalin

Gyümölcs és Szőlőtermesztési Tagozat

1958.
Osztályfőnök: Suchy György

Beálló Sándor
Gál Tibor
Herceg István
Ipacs István
Király Imre
Kiss Kornél
Kiss Lajos
Kóródi Sebestyén
Kovács Endre
Leidinger Miklós
Oláh István
Pásztor Ernő
Pásztó Matild
Pongó Magdolna
Szvenk György
Urbán József

Mezőgazdasági Szakiskola

Kertészeti Tagozat

1959.
Osztályfőnök: Kelemen Antal

Batik Anna
Danyi Mihály
Fazekas Tibor
Gergely István
Hodován Éva
Kalmár Eszter
Karaszi Éva
Koprivánacz László
Kórász Antal
Lovrity Lajos
Németh Pál
Nuszpl Erzsébet
Ocskó Imre
Petényi Péter
Scherk Hildegard
Smilák János
Szabó Róza
Szécsényi Margit
Unyatinszki Pál

1960.
Osztályfőnök: Suchy György

Árvai Albert
Bartha József
Boglárfalvi György
Brezán Milos
Czvitkovics Miklós
Csizmadia János
Csörgeő Attila
Daka András
Danics Julianna
Deákfalvi Éva
Farnek Julianna
Fehér András
Gönsze József
Guti Mihály
Horváth Veronika

Osztályfőnök: Benkő Péter

Hubay Mária
Huszár János
Jaszlics Mária
Kapinya József
Kecskés György
Kiss Gáspár
Kis János
Magda Gyula
Magyaros Erzsébet
Miczi Flórián
Molnár László
Morvai József
Nagy Gyula
Nemzeti Anna
Pardi Lajos
Pelhős Mihály
Rasztik Imre
Sáli Pál
Sárvári János
Simor János
Sinka Jenő
Somogyi Pál
Sós Kálmán
Szabó Vilmos
Széles Sándor
Szentiványi Lajosné
Takács Ferenc
Téglás András
Tiringer János
Tolnai János
Trink István
Varga József
Vigh Lajos
Vig József
Zahári Péter

Kertészeti Technikum

1963.
Osztályfőnök: Benschütz Sándor

Blazsanik István
Csényi Jusztina
Dancsa Dezső
Fekete Károly
Gyimes Gyula
Halász Rózsa
Hutvágner Mária
Hutvágner Mária
Jurcsák József
Kancsár Ferenc
Kedves Márta
Malatinszki György
Mirk István
Péterfi Erzsébet
Schnobl Anna
Schulteisz Erzsébet
Szabó Klára
Takács Ferenc
Ulián Mária
Varga József

1964.
Osztályfőnök: Vancskó Gergelyné

Ács Gyula
Boross József
Féderer Ferenc
Fülöp Piroska
Hrotkó István
Iregi Katalin
Jenei Károly
Kérdő György
Krémer Márta
Kruppai Zoltán
Palkovics Katalin
Pető Jenő
Sánta Miklós
Slezák Károly
Szabó Béla
Szárszói Ferenc
Szücs Antal
Tácsi István
Tolnai András
Benevári Ildikó

1965.
Osztályfőnök: Benkő Péterné

Bogdán György
Csilik István
Didon Irén
Fekete Pál
Görhöny István
Gősi György
Guttmann Vilmos
Keszthelyi Ferenc
Kopasz József
Kovács István
Kovács Zoltán
Lisicza István
Máté Péter
Mityók Ferenc
Németh Katalin
Novák István
Rudics Mária
Sulyok Ágota
Szabó Ferenc
Szabó Rózsa
Tar Pál
Veress Béla

1966.
Osztályfőnök: Kelemen Antal

Baltás Zoltán
Bácskai Gábor
Bozsér János
Csingár Dömötör
Déllei Klára
Dóczi Mária
Eisett Gábor
Fehér Anna
Gschöser Tibor
Gyenis Péter
Harangozó János
Horváth Ilona
Kapitány Margit
Kádár Imre
Kothencz Katalin
Lemle Julianna
Lévay László
Lubik György
Mózer János
Nánási Ida
Pataki László
Salamon Gizella
Schrempf Mária
Sümegi Tibor
Tasi Mária
Tóth Béla
Vancsura József
Váradi György
Viola Katalin
Willmek Ferenc

1967.
A osztály
Osztályfőnök: Benschütz Sándor

Balogh Piroska
Buzánszki János
Dóra Mária
Faddi László
Fehérvári Gizella
Géczi Mihály
Jetsmen Ilona
Kalmár Károly
Kocsis József
Korka Julianna
Kovács M. Kornélia
Kugler Anna
Majoros István
Misoczki József
Mohácsi István
Pintér Györgyike
Pirisi Emil
Racsmány Ferenc
Rácz Katalin
Rozmanitz Jakab
Schilli Pál
Szablár Zsuzsanna
Sztipánov Mária
Szücs Ferenc
Tihanyi János
Tölgyes József
Zombori Mária

B osztály
Osztályfőnök: Bérci Júlianna

Bottka Terézia
Cseh Magdolna
Farkas Mihály
Hajdu Edit
Hartman Ágnes
Kelemen István
Kiss György
Kiss Zoltán
Kocsó Ferenc
Kovács Ilona
Kustos István
Mityók István
Molnár Imre
Nagy Erzsébet
Ságí Endre
Schneider László
Szabó Katalin
Szerletics Magdolna
Sztrikinácz József
Varga József

1968.
Osztályfőnök: Hegedűs Gyula

Bagi Márton
Bágyi János
Bencze Erzsébet
Ercsi Béla
Göde István
Glied Éva
Győrfi Sándor
Hoppál József
Kádár Ferenc
Kocsi H. Ilona
Kocsi H. István
Lakatos Erzsébet
Lajkó István
Mede István
Mester József
Náfrádi Márta
Stefánovics Éva
Trecskó Mihály
Ván Judit
Vigh Ferenc
Zalavári Anna
Zengővári Borbála

Osztályfőnök: Horváth László

Bartek Béla
Czérna Eszter
Deli István
Forgách Erzsébet
Gál Gyula
Gál Gyula
Ircsik Lajos
Kaposi János
Kádár Ferenc
Keszthelyi Judit
Kiss Árpád
Kiss Katalin
Kovács Béla
Krepsz Erzsébet
Lucza Mária
Mestrovics Ilona
Mészáros Mária
Molnár József
Mucsi Antal
Novák Csaba
Schmuck Károly
Sipőcz Irén
Szabó Zsolt
Szilágyi Gizella
Vancsura István
Vida István
Werner Mária

1969.
Osztályfőnök: Michler István

Andróczki József
Baumann Márta
Bács Gábor
Csordás László
Döményi Júlia
Fazekas Jolán
Gábelics Anna
Gálfi György
Göngl Éva
Geiger Katalin
Hegedüs Béla
Horváth István
Jákó Judit
Metzinger Péter
Mészáros László
Miklós János
Paróczi László
Pete Tóth Gizella
Rácz Zoltán
Somogyi István
Steinbacher József
Stix József
Székely Béla
Szolárov Emil
Tripolszki Ferenc
Zöld József

Osztályfőnök: Benkő Péterné

Bakos András
Barkóczi Béla
Czimber Erzsébet
Czirok István
Dömötör József
Frank Katalin
Frei István
Gerber István
Gyetvai József
Gyulai Ágnes
Halmai József
Hanák Tibor
Hasztenteufel Erzsébet
Huber Ágota
Király Lajos
Kislaki István
Kómár András
Kosoczki Sándor
Kovács Gyula
Kővári Ferenc
Legát József
Lécz Katalin
Metz Ferenc
Németh Imre
Őry Erzsébet
Pécsi József
Péter Árpád
Simon Mária
Szabó László
Szabó Pál
Vancsura Erzsébet

Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola

Zöldségtermesztő-hajtató szak

1970.

Osztályfőnök: Dr. Böngyik Árpád

András Mária
Baranyi Erzsébet
Bartek Teréz
Besze Terézia
Bednárik Mária
Bodor Gábor
Borbély Margit
Budavári Ilona
Fődi Éva
Dobos Róza
Hajdú Ágnes
Halász Gizella
Hangya Mária
Katona István
Kiss Katalin
Koczó Ilona
Lantos Judit
Markó Anna
Miklósi Julianna
Okvátovity Mária
Papp Erzsébet
Pópé Katalin
Reiter Ilona
Szabó Erzsébet
Szendrei Ágnes
Szőke Ilona
Szunyog László
Tóth Ildikó
Tóth Mária
Vargacz Zsuzsanna

1971.

Balázs Mária
Banári Sándor
Benkovics Teréz
Burszki Ildikó
Dubecz Mária
Farkas Rozália
Fülöp Mihály
Guttyán Imre
Kuris István
Lojek Sándor
Matos Erzsébet
Ötvös Valéria
Pap Ilona
Papp Mária
Radvánszki Irén
Rácz János
Rendek Magdolna
Ruttai Ilona
Szakáll Katalin
Szalai Mária
Takács Katalin

1972.

Bartos Margit
Börcsök Zsuzsanna
Csánki Margit
Csermák Rozália
Fehér Katalin
Galló Emma
Haszilló János
Holló Ágnes
Kondorosi Mária
Kovács B. Margit
Lankovics Éva
Logó Teréz
Mészáros János
Papp József
Szabó Teréz
Szilvási János
Vad Márta
Vörös Erzsébet

Kertészeti Szakközépiskola

1972.

Osztályfőnök: Dr. Csontos Gyuláné

Balázs Rozália
Biró László
Budai Ágnes
Erdősi Anikó
Gerhát Sarolta
Gruber Klára
Hortobágyi András
Horváth István
Iván István
Kasza Tibor
Nagy Mária
Palkó Éva
Perger Rozália
Szabó Zsolt
Szász Ferenc
Székelyhidi Éva
Szerletics József
Szőke Sándor
Szucsán Erzsébet
Tóth Mária

1973.

Osztályfőnök: Bérci Júlianna

Balla Ferenc
Balázs Erzsébet
Bátyai József
Boros Éva
Dobos Gizella
Frei Erzsébet
Holló Ilona
Horváth Gyula
István Erzsébet
Jónás Sándor
Kapdebó Béla
Katona József
Kurucsai Árpád
Máté András
Molnár István
Navratil Gizella
Nuszpl Katalin
Osztrogonác Jenő
Pálinkás Béla
Romvári Ilona
Simity Etelka
Szabó Pál
Szekeres Ilona
Taschner Attila
Tóth István
Tóth Kálmán
Tóth Mária
Varga József
Váradi Zoltán

Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola

Zöldségtermesztő és hajtató szak

1973.

Osztályfőnökök: Németi Sándorné, Dittler Ferenc

Csóti Gábor
Eichardt Zsuzsanna
Galambvári Julianna
Herczeg Klára
Horváth Eszter
Hunyadi Erika
Huszár Julianna
Karaszi Anna
Kocsis Tibor
Lehőcz Erzsébet
Molnár Erzsébet
Varaj Gizella

Kertészeti Szakközépiskola

1974.

Osztályfőnök: Dr. Böngyik Árpád

Arnold Mária
Csiki Ibolya
Fülöp Borbála
Győri Márta
Hegedüs András
Hetényi Anna
Huszár Katalin
Kiss Éva
Kiss István
Kiss Márta
Kovács László
Kozma Mihály
Rózsa László
Rudics Péter
Sevaracz József
Schindler István
Szalai István
Szentgyörgyi Mária
Szerdahelyi Béla
Szőke Erzsébet
Tolnai Gábor
Várhegyi Sándor
Veréb László

1975.

Osztályfőnök: Németi Sándor

Balogh Ferenc
Bukor László
Csonka László
Dibusz Katalin
Dóra László
Döbröntey Zoltán
Gömör Márta
Hegedüs Lajos
Horváth Julia
Horváth Mihály
Iván Mária
Jäger Tibor
Kele Magdolna
Király Mária
Lajtai László
Malustyik Rozália
Merényi Anna
Mészáros László
Mikó Edit
Mojzes Nándor
Mosó István
Németh Antal
Nyikus Sára
Sudár Ágnes
Tankó Zoltán
Tóth Imre
Ván István
Zsigmond Irén

1976.

Osztályfőnök: Németi Sándor

Alszegi Zoltán
Burián Éva
Burszki István
Cserni Károly
Csupó Katalin
Fekete Ferenc
Frick Julianna
Garajszki Gábor
Gergely Imre
Hedrich Mátyás
Kelle László
Kerepesi József
Kiss Piroska
Kovács Éva
Kovács Miklós
Lakatos Szabolcs
Masa Mária
Mayer Sándor
Miklósa Erzsébet
Molnár Gyula
Mrekva Rozália
Novák József
Nyul Etelka
Pásztor Gabriella
Rétfalvi András
Scherer János
Subicz Béla
Süli Anna
Taricskó István
Tóth Ilona
Zimmer László
Horváth Sándor

1977.
Osztályfőnök: Varga Tóth Bálint

Balla Sára
Cserni Erzsébet
Csőke Mária
Dékány Tibor
Fekete László
Glück Hedvig
Gracza János
Ilia Éva
Janotka Mária
Kovács Margit
Lajdi Zsuzsanna
Mikola József
Nagy Zoltán
Orosi Lajos
Oszkó László
Parti István
Pásztor Dezső
Piukovics Milos
Romvári Klára
Stábl József
Szarvas Éva
Szücs Imre
Tóth Antal
Zimmer Mária

1978.
Osztályfőnök: Széll Péter

Ballai Márta
Bedzsula Milán
Czégény Sándor
Csanádi Zsuzsanna
Debella László
Figura Erzsébet
Földvári Imre
Gaál László
Horváth Erzsébet
Horváth László
Hunyadi Károly
Janity László
Kalász Edit
Katona Anna
Kazinczi László
Kellner Mária
Kisföldi Ferenc
Kulik László
Mezei Piroska
Németh Emil
Péter Attila
Szarka Rita
Szarvas Erzsébet
Székely Leó
Taragyia Károly
Tóth Károly

1979.
Osztályfőnök: Németi Sándorné

Ádám Aranka
Barta Lajos
Bartok Zsuzsanna
Borsodi István
Cséplő Árpád
Csordás Erzsébet
Fenyvesi Julianna
Földes Vilmos
Golovics György
Horváth István
Khner János
Kőhegyi Dániel
Kühn Antal
Lakatos Mária
Nagy Erzsébet
Németh József
Racsmány Erzsébet
Rosta Lajos
Tari Lajos
Tóth Ambrus
Tóth Edit
Tóth Imre
Varga Etelka
Varga Pál
Vojnovics László
Zsilinszky Magdolna

1980.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Németi Sándor

Bodor István
Cselik Ilona
Csurai Sándor
Dévényi Miklós
Évinger Erzsébet
Feigl Zoltán
Gyetvai Mária
Hegedűs János
Kapás Aranka
Kapás Magdolna
Kelner Ferenc
Király Géza
Kothencz Júlianna
Kovács Sándor
Kraváth Antal
Mándity Attila
Mányoki Attila
Maros Éva
Mateovics Sándor
Pótz Károly
Rapcsák János
Reich Zsolt
Ruff András
Stadler István
Szalai Zsuzsanna
Szepesi Béla
Tarnai Imre
Tokodi Zoltán
Wolf Annamária

1981.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Módos Györgyné

Agócs Endre Mihály
Antalicz Katalin
Csingár Csaba Tibor
Debella Éva
Galabics Györgyi
Garajszki Gabriella
Hábel József
Hingyi Ildikó
Huszta István
Húth Anikó
Kapitány József
Kernya Eszter
Kiss Judit
Kormos Mária
Molnár Tamás Zsolt
Palásti Júlianna
Putnyik Zoltán Ferenc
Temesi György
Tóth Éva
Tóth Péter
Valkai Mihály
Varga Ferenc
Zsugonitcs Bernadett
Lankovics Éva

1982-1984-ig kertészekből nincs érettségiző.

1982.

Gépész osztály

Osztályfőnök: Bácskai Ferenc

Ádám Zoltán
Árvai Tamás
Bazsa Sarolta
Burány Ferenc
Farkas Ferenc
Gardalics Ferenc
György Tamás
Hatányi Mihály
Homonnay Ildikó
Karajkó Péter
Keresztes Árpád
Kovács András
Kovács Ilona
Kubatov Ottó
Miskolczi József
Németh László
Orbán Csaba
Rácz Csaba
Simon Gyöngyi
Szász Endre
Turcsányi János

1983.

Gépész osztály

Osztályfőnök: Németi Sándorné

Avar László
Beszedics Attila
Bor László
Busa zoltán
Facskó László
Galicz László
Horváth Tibor
Kecskeméti Kálmán
Késmárki István
Késmári Zoltán
Kovács Dominik
Kovács István
Kun István Attila
Lang Imre
Lovescher János
Patocskai Zoltán
Péter Ferenc
Pintér Attila
Pozsgai Judit
Rókus József György
Romics Zoltán
Szanka János
Szécsényi Sándor
Tóth János
Tóth Tibor
Vidákovics Ferenc
Weichand József

1984.

Gépész osztály

Osztályfőnök: Németi Sándor

Babos Imre
Bencze István
Berberovics Antal
Béda János
Dusnoki Sándor
Eszik László
Gracza Attila
Hegedűs Imre
Holler Zoltán
Horváth János
Katona Gábor
Kernya László
Kiss György
Kopcsek Tamás
Kovács Ferenc
Kovács József
Kovács Zoltán
Martonosi Attila
Márki András
Nemesvári József
Orbán Tamás
Páncsics Péter
Piti István
Szabó Zoltán
Vászics Zoltán
Véghi Zsolt
Zámbó Ferenc

1985.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Udvari Tibor

Agatics István
Bagó Zoltán
Békési Sándor
Borbély Erika
Borsodó Mária
Bozóki Rozália
Ciffra Zita
Deák György
Deli Mátyás
Horváth András
Horváth Judit
Horváth Magdolna
Kovács Árpád
Nagy Éva
Németh László
Palásti Gábor
Péter János
Péter Mária
Reményi Zsolt
Szabó Anna
Szvorény Rózsa
Till Irén
Tüth Gabriella

Gépész osztály
Osztályfőnök: Németi Sándorné

Balázs József
Berger Zsolt
Bölcskei Tibor
Genál László
Gyurákovics Zoltán
Hidas Gábor
Hilcz Zoltán
Jagicza Gábor
Kemény Zsolt
Kerekes Vilmos
Komárcsevics Sándor
Molnár József
Radványszki Péter
Rácz Ferenc
Sohonyai Ernő
Szabó B. Csaba
Szűcs István
Schüszler György
Umenhoffer Gábor
Varnyú József
Gajári Zoltán

1986.

Kertész osztály
Osztályfőnök: Sugár János

Antóni Norbert
Árvai Albert
Baráth Magdolna
Blatt Vince
Borsódi Zsuzsanna
Fekete Zoltán
Hencsik Ildikó
Horváth Izolda
Knap Norbert
Kovács Erika
Kovács Zsolt
Lénárt Zoltán
Magyar Endre
Miklós Erika
Nebojsza Tímea
Partali Zoltán
Radák Tamás
Raffai Zsuzsanna
Ratinland Márta
Sándor Andrea
Sipos László
Tóth Mariann
Török Szilvia
Vér Erika

Gépész osztály
Osztályfőnök: Patocskai Klára

Budimácz Tibor
Eperjesi László
Gardalics Zoltán
Gál Zoltán
Horváth István
Ihos László
Katona László
Károly Attila
Kollár László
Komárniczky Tamás
Kovács Attila
Kovács Sándor
Laki Béla
Láda Csaba
Lázár Tibor
Magyar Judit
Markó Zsolt
Mezőfi Csaba
Nagy András
Pápay Attila
Pokorni Zsolt
Sákán Mihály
Stang György
Tóth Sándor
Werli Attila

1987.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Németi Sándor

Balla Krisztina
Bayer Judit
Csendes Imre
Cseszkó László
Csincsák Zoltán
Csurai Csaba
Fazekas Mihály
Féderer Anna
Gerendai Eszter
Hollik Hajnalka
Hoscsik Ildikó
Kling Gábor
Komáromi Ildikó
Konkoly Róbert
Kovács Erika
Lakner László
Minorits Katalin
Molnár Zsolt
Palásti Rita
Palkó Péter
Papp Ildikó
Rácz Ildikó
Hiter Erika
Romsics Annamária
Rudolf Andrea
Simon Anikó
Sovány István
Szabó Anita
Szabó Róbert
Szanyi István
Szekér János
Sztakó Sándor
Tóth Zsolt
Wenhardt János
Zsöllér Zsolt
Vavra Magdolna

Gépész osztály

Osztályfőnök: Lajdi Istvánné

Balla Zsolt Attila
Bancsics László
Bencze Attila
Bötkös Zsolt Szabolcs
Burányi Zoltán
Csizovszki Gábor
Deák Ervin
Fehér Sándor
Finta Zoltán
Katona Tamás
Kézinger Zoltán
Kovács Imre Mihály
Kovács József
Lieber Zsolt
Okrona Tamás
Okrona Zsolt
Ördögh Imre
Papdi Lajos
Pokker Róbert
Rácz Róbert
Turcsik Konstantin

1988.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Lázár Judit

Balla János
Bekes Annamária
Bíró Gyula
Boros Zoltán János
Csernik Olga
Értékes Piroska
Filus József
Gutpintér Anikó
Halász Klára
Hódossy Zsolt
Horváth Csilla
Kálmán László
Kiss László
Kolozsi Ákos István
Kulisits Éva
Magyar Edit
Molnár Judit
Rácz Anita
Simon Attila
Sipos Margit
Sóski József
Stocker János
Szabó Attila
Szalai Csaba
Szőts Zsolt János
Varga Attila
Verebes Emma

Gépész osztály
Osztályfőnök: Dr. Pazár Lászlóné

Balatoni Zsolt
Berbekár Mihály
Csóti Nándor
Deák Zsolt
Drapkó Tibor
Faragó Róbert
Franek Csaba
Fuják Zsolt
Granovitter Gábor
Hegedűs János
Horváth Zoltán
Hrotkó Antal
Ikotics Zoltán
Jámbor Zsolt
Kolovics Endre
Mezőfi András
Rátvai Dezső
Sárossy Zoltán
Simon József
Tényi László
Vereb László

1989.

Kertész osztály
Osztályfőnök: Németi Sándorné

Andrási Barna
Bajusz Péter
Csiszár Gellért
Dinnyés Attila
Dönczi Csaba
Erdős Helga
Faddi Zsuzsanna
Gödcs Zoltán
Gyalus Zoltán
Györe Csaba
Hitter Zsolt
Horváth Karola
Jenei Anita
Kálmán Krisztina
Kohl Zoltán
Koncz Ágnes
Körmöczi Tünde
Manulek Csilla
Marosvári Gábor
Mészáros Iván
Mikó Attila
Molnár Péter
Oroszi Emma
Sipőcz Erika
Somogyi Rita
Szabó József
Szőlősi Ágnes
Vass István
Farsang Zoltán
Laszinger Tamás

Gépész osztály
Osztályfőnök: Zsitva Veronika

Bencze István Csaba
Büksi János
Éber Zoltán
Geiger Csaba
Hamvas Gábor
Huszta Antal
Juhász Zsolt
Kiss László
Major Tamás
Marxer Szilárd
Perjés Gábor
Porkoláb Tibor
Schwarcz Zoltán
Szőcs Gábor
Vass Zoltán

1990.

Kertész osztály
Osztályfőnök: Horváth László

Abádi Éva
Balogh János
Bencsik György
Bérdi Zsolt
Bíró Ivett
Csincsák Erika
Demeter Imre
Dobler Attila
Domokos Tünde
Féderer Zsolt
Hegyi Zita
Kiss Gabriella
Kovács Tünde
Kovács Géza
Körmöczi Zsolt
Lehóczki Artúr
Mecseki Mariann
Mihálovics Ferenc
Misóczki András
Pekli Mária
Rapcsák Róbert
Sebestyén Andrea
Tuchard Erika
Varga Károly

Gépész osztály
Osztályfőnök: Fehér Sándor

Barta Ákos
Bartók Zoltán
Bánfalvi Gábor
Bóli Attila
Frémer Gábor
Harsányi Zsolt
Horváth Attila
Jankó Tibor
Lehóczki Norbert
Lentner Attila
Németh Levente
Obermann Tibor
Rausch György
Rudics Zsolt
Sendula Attila
Szilágyi István
Szőke Attila
Szudár Zsolt
Török Zoltán
Túri Gábor

1991.

Kertész osztály
Osztályfőnök: Teket László

Bakró-Nagy József
Barabás Lajos
Bencze Teréz
Burányi Roland
Csides Gabriella
Csordás Balázs
Daám Tibor
Ézsi Judit
Ficzere Éva
Hegyi Györgyi
Hetyei Zoltán
Horkics Attila
Horváth Krisztián
Juhász Imre
Kalmár Gábor
Karácsonyi Erika
Krischner Rita
Koprivanacz Eszter
Minorits Andrea
Pankotai Zita
Papp Emese
Soós Brigitta
Tamás Edit
Veszteg Zsolt

Gépész osztály
Osztályfőnök: Patocskai Klára

Antalicz Attila
Bartha Gergely
Farkas Norbert
Fenyvesi Csaba
Grisnik Szabolcs
Illés József
Juhász Zoltán
Kerekes Zsolt
Kisszabó Kálmán
Kocsis László Tibor
Lázók Tamás
Makk Tibor
Maros Tivadar
Mészáros József
Mihálovics Róbert
Nagy Jenő
Papp Lajos
Pozsonyi Gábor
Szabó Vilmos
Szévald Miklós
Szittya Sándor
Szűcs János
Sztanovics Szilárd
Urbán Gábor
Wágner Gábor

1992.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Teket László

Antunics Gábor
Böhm Ildikó
Csaba Tamás
Csatai Zoltán
Ferencz Ágnes
Gergely Szilvia
Hornyák Tamás
Jager István
Karai Andor Endre
Kele István
Király Mónika
Kovács Klára
Kovács T. Ákos
Malik Mónika
Mészáros Bernadett
Mózes Roland
Péczka Zsuzsanna
Rezsneki Roland
Sersli Izabella
Simon Mónika
Szátnó Zoltán
Szalontai Csaba
Szauter Csaba
Szikora Károly
Szödényi Zsuzsanna
Szőnyi Boglárka
Tádity Annamária
Török Gábor
Varga Ildikó

Gépész osztály

Osztályfőnök: Hegedűs Gyula

Dobó Szilveszter
Drengács Tibor
Egri László
Fehér Ottó
Horváth Tamás
Kender Róbert
Klajó Csaba
Kulisics Attila
Molnár Roland
Peták Zoltán
Rigó Zoltán
Sárossy Gábor
Szabó Tamás
Varjassy László
Waitz Tamás
Wölfl György

1993.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Kissné Farkas Edit

Arany-Tóth Zita
Bakó Dénes
Bánfalvi Dóra
Berg Mónika
Csordás Előd
Csizmás Mariann
Farkas Krisztina
Hegedűs Szilvia
Horváth Edit
Huszta Katalin
Jung Szilvia
Kárpáti Orsolya
Király Andrea
Kovács Bernadett
Kubatovics Gyöngyi
Kübler Erika
Latinyák Szilvia
Munkácsi Csaba
Musza Mária
Nagy Noémi
Nemes Ákos
Németh Melinda
Németi Réka
Pálffy Tímea
Petz Judit
Recskó Jenő
Reiner Rita
Schauer András
Szalai Ágnes
Szendrei Ágnes
Szűcs Krisztina
Varga Róbert
Vecsei Csaba

Gépész osztály
Osztályfőnök: Németi Sándorné

Bachmann János
Baranyi Attila
Baráti Róbert
Berta Gábor
Csordás Róbert
Demeter László
Déri Péter
Falch Kornél
Gatter Erhard
Grajczárik Péter
Jakab István
Keiner Konrád
Kizman Tibor
Kmetovics Attila
Kovács Péter
Kurucz Zoltán
Nagy Attila
Orján István
Patocskai László
Pálinkás Tamás Ákos
Péter Zsolt
Rátvai József
Striegl Rómeó Jakab
Szabó Gábor
Varga György
Veréb Attila

1994

Kertész osztály
Osztályfőnök: Sugár János

Agócs Ruben
Albert Henriett
Antal Attila
Bakai Norbert
Faragó Gábor
Ferencz Kinga
Féderer Zita
Gál Bálint
Geiger Krisztián
Grézló Krisztina
Győrfi Tamás
Harmati Tünde
Husti Krisztina
Kosztolányi Balázs
Kovács Krisztina
Kubatov Anikó
László Henriett
Mészáros Gabriella
Nagy Ildikó
Pál Róbert
Somoskövi Tamás
Sztepanek Hajnalka
Till Emőke
Werner János
Kovács Krisztina Ilona
Milánkovics Dániel
Varga Rita

Gépész osztály
Osztályfőnök: Fehér Sándor

Ágoston Zalán
Beke Zsolt
Éhen Gábor
Farkas Bálint
Farkas Tamás
Ferencz Norbert
Galicz Krisztián
Hamvas Szabolcs
Helyes András
Holka László
Horti Gábor
Jaber Viktor
Kapusi Zoltán
Lőrincz Attila
Nagy Lajos
Puruczki Tamás
Ságodi Péter
Szatmári Zoltán
Szűcs Zsolt
Tamaskó Richárd
Tóth Norbert
Vaszkó Zoltán
Váradi József
Jászfi Norbert
Kalmár Endre
Kalmár Péter
Ódor Zoltán
Szabó István

1995

Kertész osztály

Osztályfőnök: Mindszenti Gyöngyi

Babity Rózsa
Bereczki Zsolt
Bundula Tibor
Burány Tünde
Burszki Darinka
Cifra Anita
Domokos Andrea
Erős Mariann
Gazdag Tamás
Gömöri Mária
Gyarmati Attila
Hammer Ferenc
Havasi Tünde
Inotai Csaba
Kerner Éva
Kokovai Krisztián
Konkoly Lajos
Kovács Zsuzsanna
Kránicz Barbara
Lőrinc Anna
Pleszkán Orsolya
Siket Tamás
Varga Éva
Vígh Attila
Vig Judit
Varga Csaba

Gépész osztály

Osztályfőnök: Mikó József

Csontos Kornél
Gavlik Zoltán
Gilián Zsolt
Horváth Tibor
Kádár Aladár
Miklós Gábor
Molnár Egon
Nagy Gyula
Orján Szabolcs
Prodán István
Sirok Attila
Szabó Zoltán
Szedres Tamás
Szekeres Tibor
Tóth Ákos
Tóth Ferenc
Tóthpál Tamás
Varga József
Zengődi Roland
Feke Zalán
Bohner József
Vöő László

1996

Kertésztechnikus osztály

Osztályfőnök: Fábiánné Zombori Mária

Ács László
Berente Zoltán
Csernák Szilvia
Csillag József
Darabos Péter
Deák Dóra
Dombovári Orsolya
Farkas Péter
Fujtó Brigitta
Gilyán Veronika
Grosch Tímea
Gyóni Sándor
Hiezl Tamás
Jantó Erika
Kajtár Kornélia
Király Mónika
Klajó Norbert
Korom Erika
Lengyel Ildikó
Major Nóra
Németh Gábor
Nyáradi Erzsébet
Ódor Csilla
Ördög László
Réder Beáta Anna
Schuszter Andrea
Szekeres Tímea
Varnyu Katalin
Vén Mónika
Fehér Noémi

Gépész osztály
Osztályfőnök: Teket László

Antal Attila
Czabán László
Faragó Zoltán
Gácser Szabolcs Zoltán
Gálovits Gábor
Ivó Attila
Kovács Szabolcs
Lovász István
Mátyás Zsolt
Mikola Zsolt
Nagy Gábor
Nebojsza Zsolt
Petres Csaba
Sári Ádám
Szabados Miklós
Sziklai Krisztián
Vancsura Péter
Viszmeg Zoltán
Matity Norbert

1997.

Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Lázár Judit

Aladics Balázs
Biacsi Boglárka
Bogyai Hajnalka
Egegi Evelin
Fránýó Balázs
Kapronczai Roland
Kernya János Gábor
Kurucsai Tímea
Kovács Anna
Kucsera Roland
Lajkó István
Magdali Eszter
Mosztics Attila
Nagyváradi Nóra
Sipos Péter
Snyehola Anikó
Surján József
Szabados Szilvia
Szakáll Nándor
Szurcsik Tibor
Varga Anikó
Varga Szilvia
Várnagy Ferenc
Madarász Andrea

Gépész osztály
Osztályfőnök: Galicz István

Eckhardt Mátyás
Fazekas Gábor
Herczeg Róbert
Hirtenberg István
Illés Tamás
Kiss Roland
Magyar István
Majoros Csaba
Müller Erik
Puruczki Péter
Radványi György
Raics Róbert
Rácz János
Tüske Richárd
Varjú Árpád

1998.

Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Hodován Péter

Andrasics Anita
Antalicz Gabriella
Árpád Krisztina
Felső András
Feró Zoltán
Gyarmati Tibor
Halász Edina
Horváth Viktor
Kalmár Anita
Kecskeméti Lívia
Kunvári György
Lazetta Enikő
Legát Mariann
Muhl Mónika
Nagy Attila
Nagy Éva
Nemesvári Anita
Papp Ágnes
Pálfi Helga
Páncsics József
Rittgasser Zsuzsanna
Rosta Andrea
Schretterer Péter
Schön Melinda
Sebestyén Zsolt
Szikora József
Wolf Ilona
Szabó Szilvia

Gépész osztály
Osztályfőnök: Fehér Sándor

Bajnai Mihály
Bakos Tamás
Banizs Gábor
Bosnyák Róbert
Csehó Péter
Cserteg Richárd
Doszkocs Péter
Ercsi Csaba
Hársch Zoltán
Hirtenberg Tamás
Kajtár József
Kapocsi Vajk Zoltán
Kápolnás Zsolt
Kislaki Tamás
Kiss Roland
Koszorús Gábor
Letenovics Gábor
Melnik János
Zsigmond
Mezősi Gábor
Metz Ferenc
Szabó Krisztián
Szerencsés Ferenc
Sziráczki István
Tóth Zoltán
Vidovity Tamás
Kapitány László

1999.

Kertésztecnikus osztály
Osztályfőnök: Mindszenti Gyöngyi

Árpád Veronika
Bakk Csilla
Bor Barbara
Csík Annamária
Feldrihán Enikő
Ferenczi Tünde
Füstös Zoltán
Gilián Csilla
Gombár Diána
Klenovits Diána
Komáromi Edit
Kulimák Emese
Kun Szabolcs
Losonczki Zita
Mészáros Henrietta
Mudri Krisztina
Olárnyik Mónika
Oszlánszki György
Paku Ivett
Schmidt Tamás
Sziegl Balázs
Vörös Krisztián
Wilhelm András
Csordás István
Pölhe Annamária
Rebők Tímea
Szvetnik Endre

Gépész osztály
Osztályfőnök: Zsitva Veronika

Berger Csaba
Fekete Gábor
Gyurkity Andor
Hudoba Tibor
Kolluti Zoltán
Kovács István
Litzinger Rajmund
Maros László
Schettrer János
Szécsi Szilárd
Szilágyi Mihály
Vidéki Norbert
Vlasics Norbert
Holbik Kornél
Balogh Tibor
Dancsó Péter
Garzó Gábor

2000.

Kertésztechnikus osztály

Osztályfőnök: Varga Istvánné

Bereczki Anita
Bogárdi Zalán
Bozsér Zsuzsanna
Deli Hajnalka
Fülöp Márta
Horgász Éva
Illés Petra
Knopfloch Viktor
Kopári Kitti
Koszty Attila
Kovács György
Kovács Zsuzsanna
Kucsera Milán
László Valéria
Lukács Gábor
Matuza Zsuzsanna
Neszvecskó Noémi
Palacsa Judit
Peller Boglárka
Széchenyi Emil
Szlavikovics Viktória
Tóth Attila

Gépész osztály

Osztályfőnök: Teket László

Ari Imre
Bárdos Szabolcs
Celuska István
Cseperka Roland
Hegedűs László
Hepp Péter
Hetyei Csaba
Horváth Huba
Jójárt Attila
Kapcza György
Keresztesi Krisztián
Kocsis Tamás
Koszorus Mihály
Kovács Endre
László Tamás
Mándity Milán
Merkler Andor
Mihály Ákos
Milojev Damir
Sárdi Péter
Serfőző Zsolt
Tóth Gergely

2001.

Kertésztechnikus osztály

Osztályfőnök: Kohári György

Angeli Dóra
Bartos Nándor
Bermüller Judit
Bíró Andrea
Burger Ervin
Fekete Barbara
Fetter Anna
Gyebnár Zalán
Hazadi Hajnalka
Kalló Katalin
Király Ivett
Lehóczky Erika
Ollósi Erika
Petike Erika
Pintér Tamás
Slezák János
Szászy Zsolt
Szűcs Attila
Szűcs Hedvig
Szvetnik Krisztián
Varga Csaba
Varga Veronika
Vasvári Ákos
Fábián Viktória
Tallér Tímea

Gépész osztály
Osztályfőnök: Balogh Attila

Bartos Szilárd
Berbekár Tamás
Berta Zoltán
Bohner Norbert
Burger Róbert
Csernák János
Dobszay Zoltán
Fehérvári Krisztián
Gerjeni Péter
Kővágó Róbert
Molnár Gábor
Molnár Péter
Páncsics István
Slezák József
Speizer János
Szombati Lóránd
Szudár Zsolt
Varjas Sándor
Magyar László
Miklós István
Nagy András
Orsós Roland
Papp Zoltán

2002.
Kertésztechnikus-gépész osztály
Osztályfőnök: Fábiánné Zombori Mária

Bráj Mária
Halász Zsófia
Kosár Tomasz Zoltán
Lőrincz Andrea
Munczan Tima György
Német Csilla
Szalai Zsuzsanna
Varga Ivett

Csikós István
Füstös Péter
Gyurity István
Horváth Attila
Kiss Norbert
Kovács Roland
Somogyi Nándor
Tamási Zsolt
Wachtler István

Rendvédelmi pályára előkészítő osztály
Osztályfőnök: Mészáros Gyula

Bátor Róbert
Fodor István
Földvári Éva
Fülöp Edit
Gácser Levente
Geiger Renáta
Győri Róbert
Koprivanacz János
Koprivanacz László
Krékity Bernadett
Kutyka Attila
László Zsolt
Nagy Csaba
Nagy Gábor
Nagy Krisztián
Simon Edit Katalin
Tóth György
Varga Ottília Gyöngyi
Veszelovszki Lajos

2003.

Kertésztechnikus-gépész osztály

Osztályfőnök: Zsitva Veronika

Benkovics Noémi	Kövesdi Anett	Tóth Enikő
Borics Anita	Musza Judit	Török Angéla
Fazekas Diána	Péter Dóra	Ungvári Brigitta
Gaál Suzana	Sörös Mirjana	Mayer Lívia
Gardalits Zsuzsanna	Szakáll László	Horváth Noémi
Kovács Szilvia	Szalai Attila	Szalma Mónika
Barta Gábor	Kovács Árpád	Szabó Zoltán
Kis Balázs	Kovács Előd	Török Róbert
Kmetovits Roland	Raile Krisztián	Vámos Tamás
Knapp Zoltán	Sári Tamás	Jagicza János

Rendvédelmi pályára előkészítő osztály

Osztályfőnök: Béláné Katzenmayer Edit

Babahenini László	Iván István	Rácz Anita
Hasszán	Juhász Petronella	Sevaracz Milán
Burány Imre	Katyi Rita	Simó Gyöngyvér
Czobor Kinga	Kisföldi Kitti	Sirok Friderika
Csányi Eszter	Kopári Martin	Sümegi István
Csengő Enikő	Kovács Gergő	Szabó Tamás
Doszpod Éva	Kovács Péter	Szeri Ilona
Farkas Gergő	Kránitz Renáta	Sztanyik Attila
Gyurics Tamás	Ligetfalvi Tamás	Szűcs Adrienn
Hatvani Erika	Nagy Alexandra	Timár Atilla
Hámor Balázs	Porkoláb Edit	

Végzett technikusok névsora

1997.

Kertésztechnikus osztály

Osztályfőnök: Fábiánné Zombori Mária

Berente Zoltán	Grosch Tímea	Németh Gábor
Csernák Szilvia	Gyóni Sándor	Nyáradi Erzsébet
Csillag József	Husti András	Ódor Csilla
Darabos Péter	Jantó Erika	Ördögh László
Deák Dóra	Kajtár Kornélia	Réder Beáta
Dombovári Orsolya	Király Mónika	Schuszter Andrea
Farkas Péter	Klajó Norbert	Szekeres Tímea
Fujtó Brigitta	Lengyel Ildikó	Varnyú Katalin
Gilyán Veronika	Major Nóra	Vén Mónika

1998.
Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Lázár Judit

Biacsi Boglárka
Bogyai Hajnalka
Egegi Evelin
Fekete Georgina
Kapronczai Roland
Kovács Anna
Magdali Eszter
Sipos Péter
Surján József
Szakáll Nándor
Szurcsik Tibor
Varga Anikó

1999.
Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Hodován Péter

Andrasics Anita
Antalicz Gabriella
Árpád Krisztina
Felső András
Feró Zoltán
Halász Edina
Kunvári György
Lazetta Enikő
Legát Mariann
Molnár Anita
Nagy Attila
Nemesvári Anita
Papp Ágnes
Pálfi Helga
Páncsics József
Rittgasser Zsuzsanna
Schettrer Péter
Sebestyén Zsolt
Szikora József
Szőlősi Tímea
Vig Katalin
Wolf Ilona

2000.
Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Mindszenti Gyöngyi

Bakk Csilla
Bor Barbara
Csík Annamária
Csordás István
Feldrihán Enikő
Ferenczi Tünde
Füstös Zoltán
Gilián Csilla
Gombár Diána
Komáromi Edit
Kulimák Emese
Losonczki Zita
Mészáros Henrietta
Olárnyik Mónika
Rankasz Réka
Rebők Tímea
Sárosdy Anita
Vörös Krisztián
Wilhelm András

2001.
Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Varga Istvánné

Bogárdi Zalán
Deli Hajnalka
Fülöp Márta
Horgász Éva
Illés Petra
Kopári Kitti
Kovács Zsuzsanna
László Valéria
Lukács Gábor
Matuza Zsuzsanna
Neszvecskó Noémi
Szlavikovics Viktória

2002.
Kertésztechnikus osztály
Osztályfőnök: Lázár Judit

Angeli Dóra	Lehóczki Erika	Szvetnik Endre
Bermüller Judit	Ollósi Erika	Tallér Tímea
Burger Ervin	Petike Erika	Varga Csaba
Fekete Barbara	Pintér Tamás	Varga Veronika
Gyebnár Zalán	Slezák János	Vasvári Ákos
Kalló Katalin	Szászy Zsolt	Szerencsés Péter

Végzett szakmunkások névsora

1999.
Mezőgazdasági gépszerelő osztály
Osztályfőnök: Róka Péter

Csende Norbert	Kiss György	Tamási Ferenc
Gajdos Zsolt	Kovács György	Tóth Gábor
Gyetvai Zsolt	Lentner Zoltán	Ugrik Károly
Kiss Ernő	Szalai János	Winkó Zsolt

Húsfeldolgozó osztály
Osztályfőnök: Róka Péter

Agatity Krisztián	Hopka Róbert	Szabó Beáta
Bajnai József	Kővári Krisztián	Tamasi Gábor
Eifrid Norbert	Mayer Gábor	Drávai Ferenc
Füle Tibor	Mészáros Tamás	
Hatvani Róbert	Popp Viktor	

2000.
Húsfeldolgozó osztály
Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsa

Deigner László	Jordán Emil	Palcsik Róbert
Dobos Attila	Monigl Attila	Romsics Attila
Ecser Róbert	Nagy Milán	Szalai Szilárd
Éhmann Norbert	Pécsi László	Tomola Zoltán

2001.
Kertész-gépész osztály
Osztályfőnök: Horváthné Hargitai Katalin

Dísznövény- és zöldségtermesztő csoport

Ábrahám Mihály	Müller József	Posch László
Árpád Vera	Papp Anita	Tettinger Nándor
Kiss Attila	Papp Helga	Zsótér Andrea

Virágkötő-berendező csoport

Andrasics Anita	Hajnal Melinda	Pécsics Petra
Balogh Kinga	Horváth Beatrix	Valent Viktória
Csörgő Bernadett	Lipos Lívia	Vincze Melinda
Dampfinger Georgina	Mamuzsics Brigitta	Vuits Adrienn
Gyulavári Helga	Nyitrai Renáta	Zsilinszki Katalin

Mezőgazdasági gépszerelő csoport

Balázs Ákos	Juhász Péter	Szerencsés András
Dobokai Gábor	Mojzes Sándor	Zimmerer Csanád
Gábor Péter	Pongrácz Béla	
Gyenis Péter	Szabó István	

Húsfeldolgozó osztály

Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsanna

Bánfalvi Viktor	Gyumity Norbert	Mikosevity Tibor
Beck Adrián	Hódos István	Simon János
Bíró Zsolt	Kasza Tamás	Szili Roland
Deák Attila	Kiss Ervin	Tibai Norbert
Farkas Endre	Kubatovics József	Tóth András
Garzó Gábor	Litzinger Rajmund	

2002.

Kertész osztály

Osztályfőnök: Hodován Péter

Dísznövény-és zöldségtermesztő csoport

Bárth Mariann	Ikotity Noémi	Molnár Anita
Bognár Bernadett	Ilia Melinda	Sükösdi Edina
Eszter Beáta	Kiss Tamás	Szlovák Zsuzsanna
Guzmics Katalin	Kürti Katalin	Tóth Regina

Virágkötő-berendező csoport

Ángyó Mária	Kasza Kornélia	Papp Judit
Fekete Erika	Katona Aida	Szabó Renáta
Hetyei Mariann	Kovács Judit	Szörényi Szabina
Horváth Anna	Lankovics Melinda	Keller Anna
Horváth Hajnalka	Merkler Nikoletta	Kanyó Nikolett
Jakab Erika	Mihó Bernadett	
Juhász Edit	Molnár Beatrix	

Növénytermesztő gépész osztály
Osztályfőnök: Dr. Forján Ferenc

Albert Gábor	Kender Gábor	Tripolszky Attila
Bakró Róbert	Kókity Zsolt	Turi István
Barna István	Kovács Péter	Vanyúr Ferenc
Farkas Gábor	Nagy Zoltán	
Hirtenberg Gábor	Sarok Gábor	

Húsfeldolgozó osztály
Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsanna

Bálint Attila	Horváth Gábor	Nagy Dávid
Bíró Béla Péter	Horváth János	Németh Sándor
Botos Roland	Jelacsits János	Polyák Attila
Bozsér Csaba	Kapitány Richárd	Suhajda István
Faldum Norbert	Mihó Gábor	Szőke László
Haász Dávid	Molnár Sándor	Vinter Gyula

2003.

Kertész-gépész osztály
Osztályfőnök: Dedinszkyné Virág Anetta

Dísznövény-zöldségtermesztő csoport

Horváth Adrienn	Kocsis Kitti	Sípos József
Horváth Rózsa	Miskó Melinda	Jáksó Attila

Virágkötő-berendező csoport

Bábics Mária	Hevesi Ildikó	Stefán Sarolta
Baier Klaudia	Komáromi Renáta	
Futó Éva	Müllner Angéla	

Növénytermesztő gépész csoport

Benkovics Sándor	Ilia Ervin	Murinyi Csaba
Bitay László	Kamu Péter	Oberhauser Ádám
Gyulai István	Márton Zoltán	Romsits Tamás

Húsipari szakmunkás osztály
Osztályfőnök: Vargáné Tombácz Zsuzsanna

Árki László	Farkas István	Kazinczi István Tamás
Bata Zoltán	Fürjes Gábor	Koleszár István
Bogdán Ákos	Gál Erik Gyula	Kubatov Géza
Csicsmann László	Gyöngyösi Pap Krisztián	Sárközi István
Decsák Gábor	Hompót György	Ternák Tamás

Levelező tagozat

I. Kertészeti Technikum

1964.

Baksa László
Csizmadia János
Dobler János
Gramling Ildikó
Hollósi József
Király Zoltán
Metzinger Antal
Mojzes Mihály
Nuszpl János
Somogyi István
Szalai József
Vancsura Mihály

1965.

Beszedics István
Bognár József
Dancsa Béni
Gyetvai György
Horváth Imréné
Janotka István
Karchesz János
Kelemen Aranka
Késmárki Mátyás
Kiss Lajos
Markovics Pál
Pelhős István
Tarnai János
Treszkits József

1966.

Bischof Károly
Boldizsár Gergely
Bujdosó János
Csekei Vilmos
Facskó Ferenc
Fajszi Dénes
Felső Illés
Föglein Ferenc
Gadó József
Gyenis József
Hanák Imre
Hanák Imréné
Horváth János
Horváth József
Kilián Györgyné
Ludl János
Papp János
Péter István
Puss Erzsébet
Radics András
Régi Ferenc
Szabó Ferenc
Szabó Gyula
Szabó Gyuláné
Szerletics Pál
Szikora Károly
Szücs Ferenc
Valkai Ilona
Varga József
Varga Pál

1967.

Bartos Antal
Borbás István
Csuka József
Dózsa József
Frey János
Molnár Lajosné
Pilisi Vincéné
Prantner István
Propszt Józsefné
Sárvári János
Simon József
Takács Ferenc
Török Béla

Bálint Lajos
Biró Károly
Brecska Lajos
Csefcsics Mihály
Csorba Benedek
Farkas István
Hegedüs Mártonné
Hunyadi Mária
Juhász Jánosné
Juhász Vencel
Katona Ágnes
Kereszturi Károlyné
Kiss Pongrác
Konkoly Mihály
Korponovics Imréné
Körösi József
Lakós Istvánné
Maczkó András
Magyar Ferencné
Magyar János
Majer József
Modok László

1967.

Oláh Sándorné
Szőke Antal
Szücs Sándorné
Zadravecz Sándor
Zeke Tamásné

Árvai Albert
Balotai Sándor
Boruzs Barnabásné
Böröcz János
Dám János
Cserép Imréné
Fábián Lajosné
Fodor László
Horváth József
Husti János
Illés Fábiánné
Kiss Dezső
Kovács Imre
Kriskovics Ferencné
Lipták István
Lovász Árpád
Madár Mária
Matók József
Mészáros Antal
Miszory Franciska
Mojzes László
Nagy Elvira
Nagy István
Palatinszki Mátyás
Papp Sándor
Petrity Gábor
Sibalin Ferenc
Sipos Jánosné
Szántó István
Szekulity Lukács
Szili István
Sztipanov Illés
Tari Mihály
Vad János
Zrinyi István

1968.

Bartakovics István
Barsi József
Berki István
Csiszár Józsefné
Duduka János
Erbár Mártonnné
Facskó János
Farkas József
Fábián Józsefné
Figura János
Gyenizse Eszter
Kiss János
Kocsis Lászlóné
Kovács János
Kovács Mihályné
Kovács Máté
Kübler István
Ladányi Györgyné
Majláti Béláné
Molnár Gáspár
Molnár Vilmos
Simonics Gyula
Sümegi Dénes
Szabó Aladárné
Szabó László
Szekulity Lukácsné
Szigetvári Mihály
Szigeti Józsefné
Varga Imre
Varju Árpád
Vizkeleti Ferenc
Zámbó Máté

1969.

Bárdos István
Bertalan Imre
Blaskovics Márkné
Dági József
Erdélyi Ferenc
Horváth Éva
Kiss Mihályné
Kocsis László
Komáromi Janka
Kozla Matild
Kovács Tiborné
Lipka Györgyné
Nádasdi Józsefné
Ostyánszki Mihály
Piszter Valéria
Rab Györgyné
Radnai János
Radics József
Ribényi József
Sántha Gyuláné
Schmidt János
Szabó János
Szabó Tibor
Sztancsik Éva
Varga Endre
Zakupszki Jánosné

1970.

Átal Andrásné
Banga Sándorné
Budula Mihályné
Darányi Erzsébet
Dóra István
Garas Endre
Genye Benőné
Horváth Márk
Kovács János
László Istvánné
Pintér Sándorné
Sipos Sándor
Szabó Vilmos
Tolnai Ilona
Vámos Mária
Varga János

1971.

Ács József
Bojtor Zoltán
Haberbusch Julianna
Hársfalvi József
Kátai Istvánné
Kispéter József
Kloch Ferenc
Kuncz Salamon
Mikó Ferenc
Vida Lajos
Vincze Istvánné
Zakupszki Erzsébet

1972.

Barna Jánosné
Bárány Benő
Gyöngyösi Jánosné
Hepp József
Huber Józsefné
Juhász József
Mészáros Vince
Molnár Zoltán
Nagy Lajosné
Németh László
Ömböli Lajos
Pásztor Lajosné
Pfendler Ferenc
Tóth Jánosné
Turcsik Istvánné
Zsámboki Mihály

II. Kertészeti Szakközépiskola

1973.

Barna Veronika
Bernula Mihály
Dósa Péter Pál
Durkó Ferenc
Fazekas Katalin
Ferenc József
Gál István
Hajdu Erzsébet
Halász István
Ivity Etelka
Kardos Judit
Káévés Béla
Molnár Márta
Pécsi Lajos
Sipiczki István
Sisák Ágnes
Szarka Tamás
Virágh István
Zrinyi Miklós

1974.

Bednárik Mária
Bódog Béla
Budai Zoltán
Dalmady Árpádné
Égető Lajos
Fekete Gizella
Gyenes Mátyás
Hunyadi Antal
Krisztin István
Lovas Ferencné
Hevesi Nagy Sebestyén
Peregi Györgyné
Péter Szabó Piroska
Szarka István
Takács József
Tóth Ildikó
Vincze István

1975.

Andrásik Eszter
Bakos Józsefné
Bácsi Imréné
Bányai József
Bubla János
Bugyi János
Dubecz Mária
Égető Lajosné
Farkas Antalné
Fazekas Vigh Gyuláné
Gila Ferenc
Hipszki János
Jaeger Bálintné
Kiss Gáspár
Koncz Sándorné
Kovalcsik József
Mészáros Lajos
Mónus Lajos
Petrovszki Julianna
Pozsár Magdolna
Radvánszki Irén
Rácz Ernő
Rendek Magdolna
Romsics Jánosné
Rózsi Erzsébet
Seres Aranka
Solymos Ágnes
Szabó József
Szabó Katalin
Szalai Mária
Szalamia József
Szendrei Ágnes
Töröcsik János
Varjas Béláné

1976.

Bagoly Pál
Bába Mária
Baksa Erika
Balogh Szabó János
Bárány Sándorné
Beck Mária
Bihari Ilona
Bajczán Magdolna
Csémy Tibor
Csordás Csaba
Erdélyi Mária
Forján Klára
Füle Péterné
Goda József
Gorovszki Julianna
Halász Gábor
Hajdukovics József
Harczi Magdolna
Héjjas József
Herr Ferencné
Horváth Ferencné
Kánvási László
Koczka Antalné
Kórógyi Mária
Kovács János
Kovács Judit
Mészáros Istvánné
Mészáros Lászlóné
Oláh Lajos
Oroszi István
Pardi Lajos
Pókó Ilona
Poór Ernőné
Pusztai Józsefné
Szabó Ferenc
Szabó Margit
Szakács Lászlóné
Szécsi Antal
Takács Piroska
Tóth János
Varga István
Vigh Ibolya
Zakupzki Katalin

1977.

Bencsik Illés
Bencsik Illésné
Békési Sándorné
Csikós László
Daróczi Ferenc
Eichardt Zsuzsanna
Ébert Mária
Fekete Ferencné
Hajnal Ágnes
Héjja Antal
Kiss Antal
Kátai Jenő
Kurai Ferenc
Lajtos Julianna
Mészáros Margit
Nagy András
Nagypál Szilvia
Papp János
Polyák László
Sümman Anna
Szabó János
Török Erzsébet
Virág Imre
Wermuthweisz Vendel
Wöller Józsefné

1978.

Antal Rozália
Babanyecz Gyula
Beke Gyula
Berényi Ferenc
Bodó János
Bognár György
Csikota Margit
Felföldi József
Ficsor Katalin
Gaszt Ármin
Hatvani Zoltánné
Holl István
Járdi Jánosné
Kiss Pál
Kovács Ilona
Lovász Ferencné
Matusevics Ferencné
Miczi Flórián Dezső
Móricz Istvánné
Nagy Lajos
Németh Gabriella
Pásztor Gyuláné
Petróczki György
Rafa Gyovai Ernő
Rafa Gyovai Ernőné
Révész Margit
Szabó Éva
Szabó Sándorné
Szakács Józsefné
Szunyogh László
Varga Anna
Vecsey Ferenc

1979.

Argyellán János
Blaskó Mihály
Czizmadia Mária
Czikora György
Endrődi Sándor
Erdei György
Fodor József
Ivó Istvánné
Juhász Éva
Károlyi Ágnes
Karádi Mária
Kása Mihály
Kellner Pál
Komfár József
Kopcsek Józsefné
Koprivanacz Katalin
Kovácsné Hardi Edit
Kovács Tamara Veronika
Kovács Teréz
Laczi István
Lantos Magdolna
Lőrincz István
Nagy István
Nagy Zsuzsanna
Németh Istvánné
Novák Istvánné
Novák Miklósné
Novinszki Tibor
Orbán József
Platner Mária
Sipos Lászlóné
Szabó Sándor
Szécsényi István
Takács György
Trenyik Pálné
Vajkó Ferenc
Vajnai Lajos
Varga Mihály
Varga Józsefné
Wiszenthoner János

Összeállította: Pálmainé Bertity Erika

MELLÉKLETEK

A Magyar Királyi Kertészsegéd Iskola tantárgyai

Alaptantárgyak: olvasás és értelemgyakorlatok, helyesírás és fogalmazási gyakorlatok, számolás; mértan, földmérés és rajzolás; talaj- és trágyaismeret.
Szaktantárgyak: gyümölcstermesztés és értékesítés, szőlőtermesztés, zöldségtermesztés, díszkertészet, méhészet.
Értékelték a tanulók gyömölcskerti munkákban, a szőlőmunkákban, a konyhakerti, a díszkerti, a növényházi munkákban, a kertipari gyakorlatokban elért eredményét is.
Az elméleti oktatás a tavaszi és az őszi munkacsúcs idején szünetelt. A téli és a tavaszi évszak heti elméleti órabeosztása a következő volt:

Téli félév: I. év 7 óra
II. év 12 óra

Nyári félév: I. év 2 óra
II. év 2 óra

Kertipari foglalkozás és kötészet hetenként:

Téli félév: I. év 12 óra
II. év 4 óra

A Magyar Királyi Kertészképző Iskola tantárgyfelosztása

A 92.000/ 1926. számú miniszteri rendelet alapján az elméleti oktatás két évig tartott, ezt azonban megelőzte a két év gyakornoki idő. Ennek végén vizsgát tettek a tanulók, és ha sikeresek voltak, beiratkozhattak a következő két évre.

I. tanév

A téli időszak szeptember 15-től január 15-ig tartott.

Tantárgyak	Elméleti órák / hét	Gyakorlati félnap / hét
Dísznövénytermesztés	2	3
Gyümölcstermesztés	2	2
Zöldségtermesztés	1	2
Növénytan	3	-
Ábrázoló és földméréstan	2	-
Kereskedelmi levelezés és könyvvitel	3	-
Éghajlattan	1	-
Talaj és trágyatan	3	-
Méhészet	2	-
Idegen szavak ismertetése	1	-
Kertipar és kötészet	-	1
Összesen:	20	8

A nyári időszak január 16-tól július 15-ig tartott.

Tantárgyak	Elméleti órák / hét	Gyakorlati félnap / hét
Dísznövénytermesztés	3	2
Gyümölcs és szőlőtermesztés	3	3
Zöldségtermesztés	2	2
Rajzolás és festés	4	-
Méhészet	-	1
Ke5ripar és kötészet	-	1
Összesen	12	9

II.tanév

Téli időszak: szeptember 15-től január 15-ig.

Tantárgyak	Elméleti órák / hét	Gyakorlati félnap / hét
Gyümölcs és szőlőtermesztés	3	2
Dísznövénytermesztés	4	3
Zöldségtermesztés	2	1
Mezőgazdaságtan és állattenyésztés	3	1
Kerti termények feldolgozásaq	2	-
Növénybetegségek és állati elleni véd.	2	-
rajzolás és festés	4	-
Összesen:	20	7

Nyári időszak: január 16-tól július 15-ig.

Tantárgyak	Elméleti órák / hét	Gyakorlati félnap / hét
Gyümölcstermesztés	2	3
Dísznövénytermesztés hajtatással	3	2
zöldségtermesztés	2	2
Kertészeti üzemtan	2	-
Kertberendezés	4	-
Mezőgazdaságtan	-	1
Tanulmányi kirándulások, növényismeret szerzése	-	1
Összesen:	13	9

A Magyar Királyi Kertészképző Iskola tatárgyfelosztása a 152.591/ 1939. számú rendelet alapján 1939-től

I.osztály

Tantárgy	Óra / hét
Hit és erkölcstan	2
Gyümölcstermesztés	3
Dísznövénytermesztés	2
Növénytan	2
Gazdasági földrajz	2
Gazdasági kémia	2
Magyar nyelv és irodalom	2
Történelem	2
Mennyiségtan és mértan. Beleértve az ábrázoló mértan elemeit és a földmértant is	2
Természettan és éghajlattan	2
Egészségtan	1
Testnevelés	2
Idegen szavak magyarázata és ismerete	1
	heti 25 óra
Kertészeti gyakorlatok	heti 5 félnap
Levente gyakorlatok	heti 3 óra

II. osztály

Tantárgy	óra / hét
Hit- és erkölcstan	2
Gyümölcstermesztés	3
Dísznövénytenyésztés	2
Zölségtermesztés	2
Talajismert és gazdasági növénytermesztés	2
Gazdasági kémia	2
Szabadkézi rajz és festés	4
Magyar nyelv és irodalom	2
Történelem	2
Mennyiségtan és mértan. Beleértve az ábrázoló mértan elemeit és a földmértant is	2
Természetten és éghajlattan	2
Testnevelés	2
	heti 27 óra
Kertészeti gyakorlatok	heti 4 félnap és 2 óra
Levente gyakorlatok	3 óra

III. osztály

Tantárgy	Óra / hét
Hit- és erkölcstan	2
Gyümölcstermesztés és hajtatás	3
Dísznövénytenyésztésés hajtatás	2
Zöldségtermesztés és hajtatás	2
Kertészeti növénykórtan	3
Gazdasági állattenyésztés	2
Gazdasági, kereskedelmi és jogi ismeretek. beleértve a kereskedelmi levelezést és könyvvitelt is	2
Méhészet	2
Magyar nyelv és irodalom	2
Történelem	2
Mennyiségtan és mértan. Beleértve az ábrázoló mértant és földmértant is	2
Testnevelés	2
	heti 26 óra
Kertészeti gyakorlatok	heti 4 félnap és 3 óra
Levente gyakorlatok	3 óra

IV. osztály

Tantárgy	Óra / hét
Hit- és erkölcstan	heti 2 óra
Gyümölcstermesztés és szőlőművelés.Beleértve a gyümölcsfeldolgozást is	4
Dísznövénytenyésztés és hajtatás	3
Zöldségtermesztés és hajtatás	2
Kertberendezéstan	5
Kertészeti üzemszervezés és üzemvezetés	4
Magyar nyelv és irodalom	2
Mennyiségtan és mértan. Beleértve az ábrázoló mértant és földmértant is	2
Testnevelés	2
	heti 26 óra
Kertészeti gyakorlatok	heti 4 félnap és 3 óra
Levente gyakorlatok	heti 3 óra

A kertészeti technikum tantárgyfelosztása és óraterve

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.
	osztály / hét			
Magyar nyelv és irodalom	3	3	2	2
Orosz nyelv	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Földrajz	1	-	-	-
Matematika	4	4	3	3
Fizika	3	2	-	-
Agrokémia	4	3	-	-
Növény és állattan	3	2	-	-
Kertészeti alapismeretek	4	-	-	-
Mezőgazdasági géptan	-	2	4	2
Üzemszervezéstan	-	-	-	2
Agrárgazdaságtan	-	-	2	-
Gyümölcstermesztés	-	2	3	2
Szőlőtermesztés	-	-	2	2
Zöldségtermesztés	-	2	2	2
Dísznövénytermesztés	-	2	2	2
Növényvédelem	-	-	2	-
Mezőgazdasági enciklopédia	-	-	2	-
Kertépítés	-	-	-	2
Számvitel	-	-	-	2
Testnevelés	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kertészeti gyakorlat	5	5	5	5
Összesen:	34	34	36	33
Összefüggő szakmai gyakorlat	3 hét	3 hét	3 hét	3hét

A kertészeti szakközépiskola tantárgyfelosztása és óraterve

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.
	osztály / hét			
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Orosz nyelv	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Világnézetünk alapjai	-	-	-	3
Gazdasági földrajz	2	-	-	-
Matematika	4	4	4	3
Fizika	3	3	3	-
Kémia	3	3	2	-
Biológia	3	3	2	-
Munkavédelem	2	-	-	-
Általános kertészeti ismeretek	3	-	-	-
Zöldségtermesztés	-	2	2	2
Gyümölcstermesztés	-	2	2	2
Szőlőtermesztés	-	-	2	2
Dísznövénytermesztés	-	-	2	2
Géptan	2	4	2	2
Munkaszervezés	-	-	-	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Testnevelés - honvédelmi issmeretek	2	2	2	2
Gyakorlat	4	5	5	5
Összesen	36	36	36	35
Összefüggő szakmai gyakorlat	4 hét	6 hét	4 hét	2 hét

A kertészeti-gépész szakközépiskolai tantárgyfelosztás és óraterv

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.
	osztály / hét			
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Orosz nyelv	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Világnézetünk alapjai	-	-	-	2
Matematika	5	5	4	2
Fizika	3	3	-	-
Elektrotechnika	-	-	3	-
Kémia	2	2	-	-
Biológia	2	2	-	-
Testnevelés	3	3	2	2
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Fakultatív tantárgy	-	-	-	2
Közlekedési ismeretek	-	-	1	-
Munkavédelem	1	-	-	-
Géprajz, gépelemek, mechanika	3	2	2	-
Anyagismeret	2	2	-	-
Mezőgazdasági erőgépek	-	2	2	1
Kertészeti növények termesztése	-	2	2	2
Kertészeti munkagépek	-	-	2	4
Mg. gépek elektromos berendezése	-	-	-	1
Munkaszervezés	-	-	-	2
Fémmegmunkálás és karbantartási gyak.	7	7	5	5
Termesztéstechnikai gyakorlat	-	-	7	7
Összesen:	36	38	38	38
Évközi összefüggő szakmai gyakorlat	42	42	42	42
Év végi összefüggő szakmai gyakorlat	42	42	42	--

Alapképzés kertész- és növényvédelmi technikus és gépésztechnikus kimenettel

2003/2004-es tanév

		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom		4	4	4	3
Idegen nyelv		3	3	3	4
Történelem		2	2	2	3
Társadalomismeret		-	-	1	1
Testnevelés		2	2	2	2
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Matematika		3	3	3	3
3.	Fizika	1	1	2 (g)	2 (g)
	Földrajz	2	1	-	-
	Kémia	1	1	-	-
	Biológia	1	2	2 (k)	2 (k)
Informatika		1	1	-	4
Ének		1	1	-	-
Rajz		-	-	1	
Szakmai orientáció		5	5	-	-
Szakmai alapozó		-	-	4	-
Szakmai alapozó elmélet és gyakorlat		-	-	-	9
Szabadon tervezhető: informatika		2 (csop.)	2 (csop.)	idegen nyelv 1 biológia/ fizika 1 történelem 1 matematika 1	
		30	**30**		
Kötelező fakultáció: idegen nyelv matematika		1 0,5	1 0,5	Kötelezően választandó: 4 (4 szakmai óra/ 2 számtech.+2 földrajz)	
		30,5	**30,5**		
				27	**32**
				31	

Rendvédelmi pályára orientáló alapképzés óraterve

2003/2004-es tanévtől 9-11. évfolyam

		9.	**10.**	**11.**	**12.**		
Magyar nyelv és irodalom		4	4	4	4		
Idegen nyelv		3 (csop.)	3 (csop.)	3 (csop.)	3 (csop.)		
Történelem		2	2	2	3		
Társadalomismeret		-	-	1	-		
Matematika		3	3	3 (csop.)	3 (csop.)		
Fizika		1	2	-	-		
Földrajz		2	1	-	-		
Kémia		2	1	-	-		
Biológia		1	2	2	2		
Testnevelés		2	2	2	2		
Osztályfőnöki		1	1	1	1		
Informatika		1 (csop.)	1 (csop.)	-	-		
Ének		1	1	-	-		
Rajz		-	-	1	1		
Közismereti tárgyak		**23**	**23**	**19**	**19**		
Szakmai orientáció	önvédelem	2	2	2	2	önvédelem	Belügyi rendészeti ismeretek
	testnevelés	1	1	4	4	rendvédelem	
	számtechn.	2 (csop.)	2 (csop.)	1	1	kommunikáció	
				1	1	társadalmi ism	
Szabadon tervezhető	id. nyelv	1 (csop.)	1 (csop.)	1 - 1 1	- 1 1 1	biológia társ. ism. idegen nyelv matematika	Szabadon tervezhető
	matematika	1	1				
		30	**30**	**30**	**30**		
				2	2	választás szerint	emelt szintű érettségi

Szakmunkás alapképzés
A változat

2003/2004-es tanévtől a 9. évfolyamon

	9.	**10.**
Magyar nyelv és irodalom	3	3
Történelem	2	2
Matematika	3	3
Természetismeret/egészségtan (fizika, biológia, földrajz)	3	4
Idegen nyelv (csoportbontás)	3	3
Informatika (csoportbontás)	1	1
Testnevelés	2	2
Osztályfőnöki	1	0,5
Rajz	0,5	0,5
Ének	1	0,5
Szakmai orientáció	2	
Szakmai alapozó elmélet	2	3
Szakmai alapozó gyakorlat	4	5
Szabadon tervezhető: informatika (csoportbontás) kémia	 1 1	 1 1
Elmélet összesen	**29,5**	**29,5**

Szakmunkás alapképzés
B változat

2003/2004-es tanévben 10. évfolyamon

	9.	**10.**
Magyar nyelv és irodalom	3	3
Történelem	2	2
Matematika	3	3
Fizika	2	2
Idegen nyelv (csoportbontás)	3	3
Informatika (csoportbontás)	1	1
Testnevelés	2	2
Osztályfőnöki	1	1
Földünk és környezete	2	-
Rajz	1	1
Ének	1	1
Összesen	**21**	**19**
Szakmai előkészítés (csoportbontás)	5	7
Kémia	1	1
Biológia	2	2
Szabadon tervezhető: informatika (csoportbontás)	1	1
Elmélet összesen	**30**	**30**

Kertész- és növényvédelmi technikus szakképesítés ciklusos óraterve

az 1/13 és 2/14 évfolyam

2003/2004-es tanévtől

	1/13.		2/14.	
	elm.	*gyak.*	*elm.*	*gyak.*
Osztályfőnöki	1		1	
Általános növényvédelmi ismeretek	-	4	-	-
Alkalmazott kémiai és növény védőszer ismeret	-	2	-	2
Laborgyakorlat	-	4	-	2
A szőlő termesztés és növényvédelme	3	3	4	4
Gyümölcsfélék termesztése és növényvédelme	4	3	3	3
Zöldségfélék termesztése és növényvédelme	4	2	3	3
Dísznövény termesztése és növényvédelme	6	3	4	4
Műszaki építészeti ismeretek	6	3	4	4
Kereskedelmi ismeretek	2	2	2	2
Gazdálkodási, vállalkozási és jogi ismeretek	-	1	4	2
Informatika	-	3	-	2
Vezetési és szervezési ismeretek	-	-	2	2
Szakmai idegen nyelv	4	-	3	-
Szabadon választható kötelező szakmai tárgy	5	-	5	-
Szabadon választható kötelező szakmai gyakorlat	-	5	-	5
Összesen:	**35**	**35**	**35**	**35**
Összefüggő üzemi gyakorlat (4 hét)	-	160	-	-

Mezőgazdasági gépésztechnikus szakképesítés heti óraterve

az 1/13 és 2/14 évfolyamon

2003/2004-es tanévtől

Tantárgyak	**1/13**	**2/14**
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Mezőgazdasági ismeretek	3	3
Gazdálkodási ismeretek	1	2
Munka-, tűz és környezetvédelmi ismeretek	-	1
Mezőgazdasági erőgépek	4	4
Mezőgazdasági munkagépek	5	4
Mezőgazdasági gépek javítása	3	3
Kötelező elmélet összesen	**19**	**20**
Kötelező szakmai gyakorlat	14	14
Szabadon választható kötelező elmélet		
- mezőgazdasági gépek üzemeltetése	-	1
- vállalkozási ismeretek	2	-
Összesen:	**35**	**35**

Virágkötő-berendező

ciklusos óraterve

	1/11	**2/12**
Osztályfőnöki óra	1	1
virágkötészet	4	6
Művészettörténet	2	2
Idegen nyelv	2	2
Testnevelés	2	2
Jogi és vezetési ismeretek	3	-
Kereskedelmi és vállalkozási ismeretek	-	2
Dísznövény	4	4
Fakultáció (számítástechnika)	4	4
Munkavédelem	2	-
Kirakatrendezés	-	2
Elméleti órák összesen	**24**	**25**
Gyakorlat:	14	14
Gyakorlat – üzemi	28	28
Összesen	**66**	**67**

Dísznövény- és zöldségtermesztő

ciklusos óraterv

	1/11	**2/12**
Műszaki ismeretek	-	4
Idegen nyelv	2	2
Testnevelés	2	2
Osztályfőnöki	1	1
Jogi és vezetési ismeretek	3	-
Kereskedelmi ismeretek	-	2
Dísznövénytermesztés	6	4
Zöldségtermesztés	4	4
Kertészeti alapismeretek	2	-
Munkavédelem	2	-
Gyakorlat (iskola)	28	28
Gyakorlat – üzemi	14	14
Kötelező tantárgyak összesen	**64**	**61**
Fakultatív tantárgyak - virágkötészet	4	6
összes óraszám	**68**	**67**

Növénytermesztő gépész szakmunkás

ciklusos óraterv

	1/11	**2/12**
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Munka-, tűz- és környezetvédelem	2	-
Géprajz, gépelemek	2	3
Anyagismeret	2	3
Szakmai számítások	2	2
Mg-i erőgépek	5	4
Mg- munkagépek	4	5
Mezőgazdasági ismertek	3	4
Járművezetési ismeretek	2	-
Gazdálkodási ismeretek	-	2
Társadalomismeret és etika	2	1
Kötelező elmélet összesen	**27**	**27**
Szakmai gyakorlat	**35**	**35**
Őszi termesztési gyakorlat	**35**	**35**
Tavaszi termesztési gyakorlat	**35**	**35**
Nyári összefüggő szakm gyak. (4 hét)	140	-
Szabadon választható kötelező tárgyak:		
Idegen nyelv	2	2
Alapfokú gáz- és ívhegesztő	7	4
Szabadon választható kötelező összesen	**9**	**9**
Összes óraszám	**36**	**36**

Húsipari szakmunkás óraterv

	1/11	**2/12**
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Szakmai technológia és higiénia	4	5
Gép- és műszerismeret	2	-
Szakmai gépek	2	2
Munkavédelem és higiénia	2	-
Gazdálkodási ismeretek	-	2
Társadalomismeret és etika	1	-
Szakmai számítások	1	2
Összes elmélet	**15**	**14**
Technológiai gyakorlat	16	16
Élelmiszervizsgálat	-	2
Géptan gyakorlat	3	-
Összes gyakorlat	**19**	**18**
Összes óraszám	**34**	**32**

Tartalomjegyzék

KÖSZÖNTŐ ... 3

A BAJAI BERECZKI MÁTÉ SZAKKÉPZŐ ISKOLA SZÁZ ÉVE ... 5

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK ... 84

AZ ISKOLA NEVELŐI ÉS DOLGOZÓI ... 87

AZ INTÉZET IGAZGATÓI ... 89
AZ ISKOLA VOLT TANÁRAI ... 92
AZ ISKOLA VOLT ADMINISZTRATÍV ÉS TECHNIKAI DOLGOZÓI ... 94

A KÖZELMÚLT ÉS NAPJAINK ISKOLÁJA ... 97

ISKOLÁNK KÉPZÉSÉNEK RENDJE ... 100
A TANGAZDASÁGRÓL ... 103
A GYAKORLATI OKTATÁSRÓL ... 107
A GÉPÉSZ GYAKORLATOKRÓL ... 111
A KERTÉSZKÉPZÉSRŐL ... 115
A HÚSIPARI SZAKKÉPZÉS ISKOLÁNKBAN ... 117
RENDŐRI PÁLYÁRA ELŐKÉSZÍTŐ KÖZÉPISKOLAI RENDVÉDELMI SZAKMAI KÉPZÉS ... 120
HAGYOMÁNYAINK ... 129
KÜLFÖLDI PARTNERKAPCSOLATUNK ... 137

VERSENYPÁLYÁN ... 139

TANULMÁNYI VERSENYEREDMÉNYEK ... 141
TESTNEVELÉS ÉS SPORT ... 147
ISKOLÁNK KITÜNTETÉSI RENDSZERE ... 156

AZ ISKOLA TANULÓI,DOLGOZÓI A CENTENÁRIUM ÉVÉBEN ... 157

AKIKET ELVESZTETTÜNK ... 179

NÉMETI SÁNDORNÉ ... 181
KOZMA PÁL ... 183

A CENTENÁRIUM ÉVÉBEN TÖRTÉNT ... 185

A TORNACSARNOK ÉPÍTÉSE ... 187
KERTÉSZET ÉS SZŐLÉSZET ORSZÁGOS VETÉLKEDŐ BAJÁN ... 188
VI. ORSZÁGOS RENDVÉDELMI TANULMÁNYI VERSENY ... 189

„ÉN ISKOLÁM, KÖSZÖNÖM MOST NEKED…" ... 191

SZEMELVÉNYEK ÚJSÁGHÍREKBŐL ... 244

AZ INTÉZETBEN 1904-TŐL VÉGZETT NÖVENDÉKEK ... 256

NAPPALI TAGOZAT ... 258
LEVELEZŐ TAGOZAT ... 291

MELLÉKLETEK ... 298